

# КЛАЙВ КЪСЛЪР

И ДЖЪСТИН СКОТ

# СТАЧНИКЪТ

Приключенията на Айзък Бел

PRO  
BOOK

**КЛАЙВ КЪСЛЪР, ДЖЪСТИН  
СКОТ  
СТАЧНИКЪТ**

Превод: Емануил Томов

[chitanka.info](http://chitanka.info)

През 1902 г. един буден, но неопитен млад мъж на име Айзък Бел, чиракуващ в детективската агенция „Ван Дорн“ само от две години, изпраща спешно съобщение до шефа си. Назначен под прикритие в каменовъглените мини, за да издирва саботьори, той става свидетел на ужасен инцидент. Това събитие го кара да мисли, че ще се случи още нещо, за което провокаторите са запретнали ръкави и рулетката вече се върти.

Предизвикателството се оказва твърде голямо. Бел получава едноседмичен срок, за да докаже предположенията си. Много скоро той разбира, че е изправен пред двама безмилостни противници — хладнокръвни мъже, движени от болезнена амбиция. Мъже, които не биха оставили неопитния младок-детектив да се пречка на пътя им.

## ПРОЛОГ

*Задимена стая*

*1912 г.*

Големият „Спийдстър“, модел Мармън 32, паркира на „Уолстрийт“ в тъмното между две улични лампи.

Беше късно през нощта, но патрулният полицай О’Риърдън бе на поста си. Според заповедите, които получи, той трябваше да бди никой да не смущава спокойствието на големците, които се пазаряха в офиса на Конгдън. А автомобилът паркира на един хвърлей място от лъскавите лимузини на тротоара.

Мъглата от пристанището бе покрила с капчици страничните стъкла на спийдстъра и О’Риърдън трябваше да се приближи, за да види кой е вътре. Шофьорът го изненада приятно — красива дама със сламеноруса коса. Ченгето се поуспокои. От господина зад нея се виждаха само сивкави контури. О’Риърдън знаеше, че не върви да почука с палка по „Мармън 32“ и да каже на тези вътре да се разкарат, сякаш са клошари на тротоара. Тъй че той плъзна дясната си ръка върху пистолета и леко почука по страничното стъкло, все едно докосваше чашата си до махагоновия тезгях на скъп бар, за да подсказже на бармана, че иска още едно, но без да припира.

Едра длан с дълги, сръчни пръсти, отвори прозореца. О’Риърдън зърна снежнобял колосан маншет, диамантени копчета и черния ръкав на официално сако. Пръстите го стиснаха здраво за китката.

— Пади О’Риърдън? Кой да предположи, че ще те видя тук!

Полицаят веднага разпозна проницателните сини очи, златистата грива и гъстите мустаци. А това изражение можеше да принадлежи само на Айзък Бел, главния детектив на агенция „Ван Дорн“.

О’Риърдън докосна каската си с палката.

— Добър вечер, господин Бел! Не ви познах в тъмното.

— Какво правиш тук толкова късно? — попита Бел.

О’Риърдън понечи да отговори, но видя широката усмивка на Бел — шегуваше се, разбира се. Полицаяте на нощна смяна трябва да

са навън точно по това време.

Детективът кимна към лимузините.

— Големи дела!

— Съдия Конгдън има специално разрешение от „Гранд сентръл“. Железопътните линии са чисти чак до Чикаго. И съжалявам да го кажа, но и улицата трябва да е чиста. Заповед от капитана.

Бел сякаш не чу.

— Пади, запознай се с жена ми, Марион. Марион, нека ти представя патрулен полицай О’Риърдън. Беше бич за пиратите от Стейтън айлънд, докато работеше в пристанищния отряд. Всички шефове на пристани в Ню Йорк черпеха в нощите, когато Пади слизаше на брега.

Марион се пресегна през съпруга си и подаде ръка, която сияеше в тъмното като слонова кост. О’Риърдън внимателно я пое в огромната си длан и се поклони ниско.

— Щастлив съм да се запознаем, госпожо! Познавам съпруга ви от много години. И трябва да призная, госпожо, че двамата с госпожа О’Риърдън много харесваме филмите ви.

Тя му благодари с глас, който щеше да звънти в ушите му дни наред.

Главен инспектор Бел прекъсна размяната на любезности и рече:

— Е, по-добре да не пречим на обиколката ти.

О’Риърдън отново докосна каската си с палка. Ако един от най-добрите частни детективи в страната иска да се гушка с жена си в тъмен автомобил посред нощ на Уолстрийт, майната им на заповедите.

— Ще кажа на момчетата да не ви притесняват.

Бел обаче му направи знак да се приближи и прошепна:

— Не бих имал нищо против, ако хвърлят по едно око, в случай, че реша да я оставя сама за няколко минути.

— Ще се сбият за това право, господин Бел!

Неколцина гръмогласни политици излязоха от сградата и застанаха пред по-малката от двете лимузини — един седемместен „Рамблър Никърбокър“.

Айзък Бел отвори прозореца, за да чуе какво си приказват.

— Шофьор! Към „Гранд сентръл“!

— Не ми се ще вицепрезидентството да се окаже в ръцете на гнида като Конгдън, но това е положението.

— Гласът на парите е силен...

Рамблърът се отдалечи. Появиха се и по-възрастните участници в съвещанието. С по-бавни крачки те се качиха във втората лимузина — огромен „Кънингам“, модел „Джей“, сглобен ръчно по скици на самия съдия Конгдън.

На Бел възрастните мъже му се сториха по-скоро примирени с решението.

— Конгдън има повечето от необходимите му делегати, а останалите ще си ги купи.

— Ако нашият кандидат не беше умрял...

— Все на куция кон залагаме.

Айзък Бел почака кънингамът да завие зад ъгъла, заедно с ескорта от бръмчаци мотоциклети и се обърна към жена си:

— Ако Джеймс Конгдън стане вицепрезидент, животът на президента няма да струва и пукната пара. — После целуна Марион по устните. — Благодаря, че ми помогна да изглеждам безопасен пред ченгетата. Сигурна ли си, че не искаш да се прибереш?

— Сигурна съм! — рече твърдо тя и Бел разбра, че няма да я разубеди. Този път беше различно.

Макар да бе облечен като за театър, Бел не взе копринения цилиндър, който лежеше на задната седалка, а сложи мека шапка с широка периферия.

Марион оправя вратовръзката му.

— Винаги съм се питал защо никога не ми казваш да внимавам — вметна Бел.

— Не ми се ще да спирам устрема ти.

— И бездруго не можеш — смигна и той и излезе от колата с усмивка. Но докато пресичаше Уолстрийт, лицето му се вкамени, а топлотата в очите му изчезна.

Джоузеф ван Дорн, едрият, брадат основател на агенцията, стоеше спотаен в сенките, неподвижен като ледена статуя. Очите му зорко шареха по улицата, докато зад гърба му Бел се справяше с ключалката на външната врата. След минута и двамата бяха в сградата. Бел отвори още една стоманена врата с надпис „Котелно“. Вътре беше топло и влажно. През няколко огромни парни клапи минаваха

спретнато сплетени дебели тръби. Ван Дорн огледа контролните табла като се ориентираше по една техническа схема, която извади от вътрешния си джоб.

Айзък Бел излезе отново на улицата и се отправи към централния вход на сградата. Като видя скъпите му дрехи, портиерът кимна почтително. Очевидно онези политици бяха прави, гласът на парите беше силен.

— Последен етаж! — нареди портиерът на прозяващото се пред асансьора пиколо.

— Мислех, че всички са приключили там.

— Не съвсем.

**КНИГА ПЪРВА**  
**ВЪГЛИЩА**



*Мина „Глийсън“ №1, Глийсънбърг, Западна Вирджиния  
1902 г.*

Нещо у този румен младеж със златна коса изглеждаше подозрително. Един от надзирателите, които наблюдаваха миньорите, вървящи покрай релсите към входа на „Глийсън 1“, го посочи на шефа си от агенция „Пинкертън“<sup>[1]</sup>.

Младежът стърчеше над работниците от Италия и Словения и дори над местните момчета. Но не височината му бе необичайна. Нито пък тънкото му жилаво тяло. Работата бе тежка, а до отдалечените въглищни райони храната достигаше бавно и трудно. В баровете по разкаляната главна улица на градчето не даваха безплатен обяд.

Един от миньорите, куцукащ на дървения си крак, се спъна в някаква траверса и връхлетя върху друг, който пък се подпираше на патерици. Младежът се плъзна към тях и ги подхвана с толкова леки и плавни движения, сякаш танцуваше. Мнозина осакатяваха на тази работа — младежът обаче стоеше на двата си крака и все още имаше всичките си пръсти.

— Не ми прилича на беден работник — презрително се усмихна надзирателят.

— Наблюдава като котка всичко, което се движи — отвърна агентът от „Пинкертън“, който носеше бомбе, револвер под палтото си и блекджек<sup>[2]</sup>, привързан към китката.

— Може би е от стачниците?

— Ще му се прииска да не е!

— Направете път!

Една електрическа лебедка опъна метален кабел между релсите. Миньорите, строителните работници и обслужващият персонал на мините отскочиха встрани. Кабелът придвижваше редица от няколко вагонетки от мината към върха на стръмен склон, където беше механизмът за обръщане. Там въглищата се разпределяха и се товареха в шлепове, които ги откарваха към Питсбърг по река Мононгахела.

Високият млад миньор поздрави Джим Хигинс, който стоеше на ръчката за дерайлиране. Работата му беше да дерайлира вагонетките, ако се скъса кабелът, за да не полетят обратно в недрата на мината.

— Ченгетата те наблюдават! — предупреди го Хигинс.

— Не съм стачник.

— А ние, стачниците, искаме просто да живеем като човешки същества, да храним семействата си и да дадем образование на децата си.

— Ще те уволнят.

— Не могат да уволнят всички. Въглищната промишленост се разраства, а работната ръка не стига.

Хигинс беше смелчага. Налагаше му се, защото иначе трябваше да признае, че собствениците няма да се спрат пред нищо, за да държат профсъюза вън от Западна Вирджиния. Работниците, уволнени, задето са казали добра дума за профсъюза получаваха в добавка и шут за цялото си семейство, което биваше изхвърляно от бараките, които наемаха от „Глийсън Консолидейтед Коул & Коук“. А ако Глийсън надушеше сред работниците си организатори на стачка, агентите на „Пинкертън“ ги изпровождаха до Пенсилвания, пребити почти до смърт.

— Хигинс! — провикна се един надзирател. — Казах ти да смажеш лебедката!

— Трябва да стоя на мястото си, докато излизат вагонетките.

— Прави каквото ти казвам! Смазвай лебедката на всеки час.

— А кой ще спре вагонетките, ако се скъса кабелът?

— Качвай се и смажи лебедката, да те вземат дяволите!

Джим Хигинс не продължи да спори, а се затича по стръмния склон, покрай пълните с въглища вагонетки, които се тътрузеха към върха.

Младият рус миньор се приведе, за да мине през укрепления с дървени подпори вход на мината, и се спусна по тунела. Беше попрочел това-онова за мините, преди да дойде тук. Строго погледнато, релсовият път не вървеше през тунел, който по дефиниция трябваше да преминава през цялата планина, а през *адит*. *Адитус*, спомни си той от латинския в пансиона, значеше „вход“. Но изход нямаше. Единственият път навън от него беше пътят назад.

Младежът премина в галерия, която пресичаше пътя на вагонетките и повика едно момче, което отваряше дървените врати за въздуха от вентилационните шахти.

— Хей, Сами! Фелър от телеграфния офис ми каза, че твоите „Пайрътс“ са победили „Бруклин“ вчера. Осем на пет!

— Еха! Мерси, господине!

Сами никога не бе доближавал бейзболно игрище от Голямата лига, всъщност никога не се бе отдалечавал на повече от петнайсет километра от кухнята, където компанията „Глийсън“ бе попаднала на богати залежи в питсбъргския геоложки пласт под Пенсилвания, Западна Вирджиния и Охайо. Баща му обаче работел като спирач в железопътната компания „Би & Оу“, преди да загине в катастрофа, и често се връщал у дома с истории за големите игри и с бейзболни картички на прочути играчи.

Младежът подаде на Сами шарена литография на първия бейзмен на Рочестър — Хари О’Хейган. През август О’Хейган бе извършил чудо — сам бе направил трипъл<sup>[3]</sup>, и всеки мъж и момче в Америка още говореха за това.

— Нюйоркчани си удрят главата в стената, задето го продадоха — каза той и попита по-тихо: — Виждаш ли си Роско?

Роско беше шпионин на Глийсън, предрешен като общ работник.

Момчето кимна в посоката, към която се бе упътил и младежът.

Той последва извивките на галерията, която се спускаше надолу в продължение на стотици метри и накрая спираше при залежа. Там се захвана за работа — помагаше в товаренето на извлечените от скалата парчета въглища, които опитните миньори вадеха с помощта на кирки или динамит. Младежът получаваше четиресет цента за всяка петтонна вагонетка, натоварена през дванайсетчасовите му смени, шест дни в седмицата.

Във въздуха тегнеше въглищен прах и се кълбеше на облаци, които скриваха светлината на електрическите крушки. Ниският таван се крепеше от подпорни и напречни греди, разположени на метър една от друга, за да не се срути под тежестта на скалите, притискащи въглищата.

Тук, встрани от главния маршрут на релсите, мулета с кожени оглавници дърпаха вагонетките. Едно от мулетата, женска с малки копита и дълги уши, което според миньорите значеше силно животно,

ненадейно спря. Юстърс Маккой, местният мъжага, който вече цял ден се оплакваше от махмурлука си, изруга и дръпна юздата. Животното обаче вкопа крака в земята и не искаше да помръдне, а ушите му шаваха при всяко проскърцване на подпорите.

Юстърс свали колана си и понечи да удари мулето. В този момент русият младеж хвана ръката му.

— Синко, разкарай се от пътя ми! — викна гневно Юстърс.

— Ще я накарам да тръгне. Просто нещо я стресна.

Юстърс, също толкова висок, но доста по-широкоплещест, сви юмрук и се нахвърли върху младежа.

Младежът го спря. Юстърс изпсува и замахна отново. В този момент в гневното му лице се забиха два удара в елегантна комбинация — твърде бързи за окото и също толкова силни. Юстърс се просна на релсите. Гневът и желанието му за схватка се бяха стопили.

Миньорите се спогледаха изненадани.

— Видя ли това?

— Тц!

— И Юстърс Маккой не видя.

Младежът каза няколко кротки думи на мулето и то тръгна напред. После помогна на Юстърс да се изправи и му подаде приятелски ръка, която другият мъж пое с крива усмивка:

— Не са ме удряли толкова силно, откак веднъж взех шишето с уиски на дъртия. Отде го научи това раз-два?

— В Орегон — излъга младежът.

Истинското му име бе Айзък Бел, частен детектив от агенция „Ван Дорн“, който имаше заповед да издирва профсъюзни саботьори. Това беше първият му самостоятелен случай и трябваше да е под дълбоко прикритие. Затова собственикът на мината не бе казал за него нито на надзирателите, нито на служителите по сигурността на собствената си компания. Страхопочитанието по лицата на миньорите обаче подсказа на Бел, че е направил сериозна грешка.

Годината беше 1902-а. Детективите на „Ван Дорн“ си печелеха репутация на ценни кадри, които си разбират от работата, а мотото им: „Никога не се предаваме! Никога!“ се мълвеше все по-често от обитателите на затворите из цялата страна. Младият Бел бе принуден да признае, че сигурно е единственият човек в цялата агенция,

достатъчно тъп, за да издъни прикритието си с лъскави боксови хватки.

Роско, шпионинът на Глийсън, го гледаше замислено. Но това нямаше значение. В крайна сметка имаха един и същ работодател. Бел щеше да оправи положението с него, но със саботьорите беше по-сложно. Всеки, който чуеше, че е защитил някакво клето муле с йейлски майсторлък в мъжественото изкуство на самоотбраната, нямаше да остане заблуден задълго.

### *Направете път!*

В края на смяната изтощените мъже се тътреха край релсите, за да излязат от мината. Лебедката отново задърпа кабела и двайсет вагонетки изкочиха от недрата на мината и бавно поеха нагоре по склона. Върволицата почти бе стигнала до върха, когато веригата, съединяваща кабела с първата вагонетка, се скъса с пукот като от пистолет.

Вагонетките спряха.

За миг сто тона въглища замръзнаха неподвижни.

После бързо се затъркаляха обратно към входа на мината.

Джим Хигинс, който тъкмо се връщаше от лебедката към поста си на дерайлиращата ръчка, хвърли масльонката и се втурна надолу. Вагонетките обаче набираха скорост. Изпревариха го и преди той да стигне до ръчката, двайсет вагонетки изфучаха по главните релси.

Айзък Бел се затича след тях. Видя ръчна спирачка на последната вагонетка и потърси къде да се хване, за да се качи на нея. Влакчето почти го беше изпреварило. Когато и последната вагонетка го подмина, Бел скочи върху теглича и склучи ръце около ръчката. Отпусна се с цялата си тежест върху стоманата, железните плазове натиснаха свистящите колелета и забавиха хода им.

Заскърца метал. Ръчката подскочи в ръцете му, а наоколо се пръснаха искри. Бел натискаше с всички сили. Бързите му целенасочени действия и яките му плещи сякаш успяха да забавят катастрофата. Още неколцина мъже тичаха покрай вагонетките с надеждата да помогнат.

Ала въглищата бяха твърде тежки, а инерцията — твърде голяма.

Внезапно, с трясък, почти толкова силен, колкото този от скъсаната верига, се строши и железният щифт, който свързваше ръчката с плазовете. Ръчката остана в ръцете на Бел и той изгуби равновесие.

Подпорите на тавана се сляха една с друга, докато вагонетките профучаваха под тях. Само светкавичните рефлексии и здравите му ръце, които стискаха ръба на вагонетката, го спасиха да не падне.

Бел се държеше за последната вагонетка, която се мятеше бясно под напора на скоростта и инерцията. Безконтролни и помитащи, вагонетките се люшкаха неудържимо и блъснаха вентилаторната барака край релсите. Подпорните стълбове на паянтовата постройка поддадоха и тя се сринна върху огромния вентилатор, който прочистваше въздуха в мината. Една греда се вклини между перките му и го спря.

— Скачай! — викаха миньорите.

Преди Бел да успее да избере къде да скочи, вагонетките профучаха през входа на тунела за извозване, много по-тесен от досегашния. Да скочи тук означаваше да се размаже в стената. Бел се приготви за рязкото спиране, когато вагонетките щяха да се ударят в дъното на слепия тунел.

Скоростта им се увеличаваше и те се люшкаха все по-неудържимо. Най-задната вагонетка се удари в укрепващите греди и ги помете, заедно с няколко въглищни стълба, оставени от миньорите, за да подпират допълнително тавана. Първата вагонетка от всички деветнайсет връхлетя върху дървената вентилационна врата, която Сами бе затворил малко преди това.

Сами бе изнемощял след дванайсетчасовата смяна, а в почти пълния мрак неумолимият грохот на вагонетките го ужасяваше. Въпреки това остана на поста си и се мъчеше да отвори вратата. Като магнат, издихващ само с жест просяка от пътя си, влакчето запокити момчето в стената, от вратата останаха само трески, а влакчето на ужасите продължи напред с увеличена скорост.

---

[1] Първата частна охранителна и детективска агенция в САЩ, основана от Алън Пинкертън през 1850 г. Агенцията се прочува, когато осуетява заговор за убийството на Ейбрахам Линкълн, а след това му

осигурява лични телохранители по време на Гражданската война. — Б.пр. ↑

[2] Кожена палка с вградена в нея метална топка. — Б.пр. ↑

[3] Термин в бейзбола, когато трима от батърите на противника бъдат елиминирани поред. — Б.пр. ↑

Вагонетката, за която се държеше Бел, стържеше по стените на тунела. Ударите прекъснаха кабелите на лампите и влакчето продължи да се носи в пълен мрак.

Бел се притисна към студената стена на вагонетката, за да намали максимално разстоянието, което тялото му щеше да прелети при удара във въглищната стена. Едва ли имаше още много до нея в дъното на тунела. Внезапно влакчето излезе от релсите. Металът запищя, връзвайки се косо в стената на тунела, а вагонетката на Бел се замята като див кон. Вместо обаче да увеличи заплахата, това спаси живота на детектива. Влакчето забави скоростта си. Когато накрая с трясък се удари във въглищния пласт, Бел здравата се трясна в стената на вагонетката, но не толкова, че да пострада сериозно.

Последва тишина — плътна като мрака наоколо. Бел скочи на земята и се затича към изхода, като се плъзгаше с ботуши по релсите, за да е сигурен, че няма да се отклони и няма да се удари в нещо. Тичаше колкото може по-бързо с протегнати напред ръце и с надеждата, че ще успее да спре, преди да е разбил лицето си в някое препятствие.

Трябваше да се измъкне час по-скоро от галерията, ако не иска да загине в тъмния тунел. В мрака дебнеха много по-страшни опасности от сблъсък с някакво препятствие. Вентилаторът бе спрял да се върти и смъртоносните руднични газове бързо с натрупваха. Те можеха да вдигнат цялата мина във въздуха. Слава богу, мислеше си Бел, че повечето хора от дневната смяна вече бяха навън, а миньорите от нощната още не беше слезли в мината. Само момчетата на вратите стояха на пост.

Внезапно мракът просветля. Нима беше стигнал до изхода? Не е възможно! След това осъзна, че светлината иде иззад гърба му — газовете проблясваха, преди да се запалят. На трепкащата светлина внезапно зърна в краката си едно момче. Малчуганът пълзеше по релсите.



— Ставай! — викна му Бел. — Долу газовете ще те задушат. Бягай!

Той избута момчето пред себе си и двамата затичаха пред пламъците, които ги погнаха по нанагорницето. Кълбящият се зад тях дим съдържаше въглероден оксид, газ без цвят и мирис, който можеше да ги убие за минути, ако преди това не пламнат като факли или ако не ги затисне таванът на галерията.

Рязко спряха. Тунела за извоз бе блокиран. Влакчето беше счупило стълбовете въглища, които крепяха тавана и той се бе срутил. Една-единствена стенеща греда се държеше още и оформяше процеп, не по-широк от половин метър.

— Мога да мина, господине. Ще повикам помощ.

— Почакай малко — Бел се провря в процепа и подпря с гърба си гредата, която щеше да се прекърши всеки миг.

— Добре, момче — изпъшка той. — Измъквай се!

Момчето не се поколеба.

Бел го последва, лазейки по корем. Тъкмо успя да измъкне краката си и гредата проскърца страховито и подаде. Тонове въглища изреваха в тясното пространство.

— Да вървим!

Момчето с ужас се бе вторачило в камънаците, които за малко не ги убиха.

— Размина ни се — нехайно подхвърли Бел, за да го успокои, а когато и това не помогна, попита: — Видя ли дали Сами се измъкна?

— Умря... Влакчето...

— Хайде! Да се махаме!

Двамата отново затичаха напред, но ги спря още едно срутване. Не виждаха светлина, макар да бяха по-близо до изхода. Но за сметка на това чуха удари на кирки. Някой копаеше. Двамата сграбчиха по един камък и заудряха по скалите, за да ги чуят хората от другата страна.

Ударите на кирките се чуваха все по-близо. Скоро пред очите на Бел проблесна светлина. Първото лице, което се показва през малкия отвор, беше това на Джим Хигинс, който беше организиран спасителния отряд. Десетимата мъже с него разчистиха камъните, за да могат Бел и момчето да се измъкнат.

Щом ги видяха, мъжете викнаха радостно. После очите им се насочиха към отвора. Но от там не се показва никой. Радостта на мъжете се стопи.

— Само двамата ли сте? — попита Хигинс.

— Малкият Сами е загинал — отвърна тихо Бел. — Други не видях. Дай ми кирката, ще ви покажа пътя.

Преди мъжете да успят да минат през отвора, от дълбините на мината се чу експлозия и спасителите вече знаеха, че дори да копаят цяла нощ и цял ден, няма да открият никого и нищо.

Въпреки това бяха готови да тръгнат, но отново спряха. Този път не заради експлозия, а заради неколцина полицаи с палки, водени от един пинкертън, който се провикна още отдалеч:

— Джим Хигинс!

— Тук съм, тъкмо се канехме да копаям.

— Джим Хигинс, арестуван си!

— За какво?!

— За убийството на момчетата в мината.

— Ама, нищо такова...

— Напуснал си поста си на ръчката за дерайлиране и не си спрял вагонетките.

— Надзорникът ми нареди да смажа...

— Тия работи ще ги разправяш на съдията — срязва го пинкертънът.

Джим Хигинс изправи рамене и вирна брадичка.

— Натопихте ме! Разбрали сте какъв съм. Разбрали сте, че побоят не помага и сте решили да ме извадите от играта. Първо ръчката за дерайлиране, за да съм по-далеч от работниците, а сега едно от платените ви съдийчета ще ме бутне в затвора, без да съм виновен, нали? Всички знаем, че съм невинен!

— Не — подсмихна се едно от ченгетата. — Никой няма да те тикне в затвора. Отиваш на бесилото.

После полицаите го сграбчиха го и го поведоха навън.

Джим Хигинс се обърна и се втренчи в Айзък Бел:

— Има още там, откъдето идвам!

### 3

— Тази верига беше чисто нова — каза отговорникът по механизмите в мината, огромен мъжага с телени очила. — Лично аз съм я слагал. Не може да се скъса.

— Казват, че и едно слаба брънка е достатъчна, за да се скъса — отвърна Айзък Бел.

Двамата мъже стояха до лебедката на върха на склона и пред очите им релсите се спускаха стръмно към входа на мината. Неколцина механици трескаво монтираха временни вентилатори, а стотина спасители стояха и ги чакаха да свършат, за да се прочисти мината от отровните и запалими газове. Едва тогава щяха да влязат в галериите, където бяха останали другарите им.

Механикът се наежи.

— Не слагам слаби брънки, синко! Оглеждам всяка една по отделно.

— Чудя се — каза Бел, — дали пък кабелът не се е скъсал.

— Много се чудиш, господинчо!

Бел се усмихна приятелски и в сините му очи разцъфна нещо теменужено.

— Понеже аз карах влачето до дъното на мината, ми е много чудно кой и защо го пуснал надолу.

— А! Ти си тоя, дето се е опитал да го спре? Дай да ти стисна ръката, синко! Смело момче си!

— Ще ми се да бях успял — отвърна Бел. — Но се чудех...

— Не се чуди, кабелът си е наред. Ела да видиш!

Механикът поведе Бел към огромна макара, около която бе навит дебел почти три сантиметра стоманен кабел. Пръстът му посочи здрав възел на края.

— Ето този крайник пречи на кабела да заяжда. Виждаш ли, че крайникът е непокътнат? Обезопасителите също не са помръднали.

— Значи все пак се е счупила брънка във веригата.

Механикът поклати глава.

— Ако успеят да извадят веригата от бъркотията долу, обзалагам се, че е здрава като в деня, когато я сложих. Направена е от стомана с примеси на молибден. Знаеш ли какво е това, синко?

Бел знаеше, но прост работник — сигурно не, затова поклати глава.

— Чувал съм, но не знам точно какво е.

— Сплав, създадена от френски металурзи. Много по-здрава е от обикновената стомана. Молибденът не се чупи.

— Тогава как се е случило? — попита Бел.

— Може да е била скобата.

— Каква скоба?

— Въртящата се скоба, която свързва кабела с веригата. Правим я такава, за да се захваща кабелът по-лесно, а се върти, за да се разпределя тежестта. Обзалагам се, че тя е подала.

— Често ли се чупят тези скоби?

— Никога! Е, почти никога...

— А дали не е била твърде малка за целта?

— Не! Сам съм я слагал. Издържа по-голяма тежест от тази която трябва да крепи. Не мога да си представя какво е станало...

Бел тъкмо се чудеше дали има някакъв достатъчно учтив начин да попита механика още нещо, за да продължи разговора си с него, когато при тях се появи един от охранителите на мината и изгледа Бел подозрително.

— Какво си плещите вие двамата?

Механикът не се стресна. Беше ценен кадър и си знаеше мястото. Но Айзък Бел, нищо и никакъв миньор, трябваше да отстъпи, освен ако не събереше смелост да го погледне в лицето с риск за работата си и да му каже да върви по дяволите.

Бел обърна гръб на охранителя и закрачи надолу.

— Къде отиваш, бе? На теб говоря!

— Поправиха вентилаторите — обади се през рамо Бел. — Отивам със спасителите. Ти ще дойдеш ли?

Охранителят не искаше да влиза в мина, пълна с отровни и запалими газове, и не отговори. Бел се присъедини към спасителите, които вече опъваха нови кабели от динамото и работеха здраво с кирките и електрическите бургии, за да разчистят извозния тунел и галериите.

Когато последното тяло беше изнесено, изтощените спасители поеха към повърхността. Бел угаси челника си и сви в една галерия. Лампите на останалите избледнях нагоре по извозния тунел. Когато и последната светлинка изчезна, Бел запали отново челника си и пое по следите на странната авария.

В досегашното си разследването не беше попадал на нещо, което да му подсказва, че в мината има саботьори от профсъюзите. И май че вече знаеше защо. Седмици наред работи под земята, току-що оцеля след срутване и в главата му все по ясно се оформяше съмнението дали саботьорите, заради които бе наета неговата агенция, изобщо съществуват.

Нямаше съмнение, че откакто има спорове между работници и работодатели има и саботажи и други изблици на насилие — престрелки с пенсилванската служба по възлищата и желязото, юмручни боеве, побои с палки, включително дерайлирали локомотиви и взривени мостове. Много стоманолеярни спираха работа и металът изстиваше и се съсипваше или просто някой взривяваше пещите им. Шлепове и влекачи бяха пускани да плават безпризорно по реките, подпалваха фабрики, късаха телеграфни жици, имения на минни магнати изгаряха до основи, конни полицаи се връзваха в редиците на стачниците като кавалерия по време на война, картечници обстрелваха палаткови лагери...

Но в мината, дълбоко под повърхността, саботаждът си беше чисто самоубийство. Самият саботьор би загинал, смазан от срутванията, задушен от отровните газове или изгорен, ако газовете се възпламенят.

Но преди да докладва на шефа си, господин Джоузеф ван Дорн, млад детектив като Бел, особено при първия си самостоятелен случай, трябваше да е абсолютно сигурен, че инцидентът е бил случаен. А за това бяха нужни доказателства.

*Доверявай се на видяното, а не на това, което се очаква да видиш* — това бе първият му урок в дългото чиракуване при ветерани като Уиш Кларк, Мак Фултън и Уолтър Кисли. Урок, който и Джоузеф ван Дорн повтаряше постоянно.

Бел закрачи надолу към дъното на тунела и обходи със светлината от челника си разкривените останки от вагонетките, които се бяха разбили в още необработения залеж. Последната вагонетка, която така го подмяташе насам-натам, докато летяха надолу, по пътя нагоре всъщност бе първата и точно към нея бе прикрепена веригата. В предната част на вагонетката, в левия и в десния и край имаше халки, през които минаваше веригата. Тя се беше счупила точно по средата. Бел не откри каквато и да било скоба. А от счупената брънка на веригата намери само едната половина, здраво забита в съседната. Когато се опита да я откачи, се поряза.

Като смучеше пръста си, Бел огледа острия ръб. Брънката се беше счупила по дължина и би следвало ръбът да е нащърбен, но той бе гладък и остър като бръснач.

Явно някой бе помогнал на брънката да се счупи. Бел я извади и я прибра в джоба си. После потърси липсващата скоба. Сигурно бе паднала между траверсите.

Търсеше, докато маслото на лампата му почти свърши, но така и не я откри. Още една загадка. Явно скобата се бе измъкнала от счупената брънка. Но как е минала през крайника, който механикът му показва?

Докато крачеше към изхода на мината Бел си спомни за ченгетата, които го наблюдаваха. Не си струваше да рискува да го спипат с брънката, ако го накарат да си изпразни джобовете. Бел се огледа и я мушна в малка пукнатина между една от подпорите и въглищния пласт. Отбеляза си мястото — четири подпори над най-дълбоката от страничните галерии, и бавно пое към изхода. А дали подпорите не бяха три?

Върна се и ги преброи отново, докосвайки всяка една по отделно. Четири. Косата му настръхна. Имаше фотографска памет. Как би могъл да забрави броя на подпорите за броени секунди? Наоколо цареше странна тишина. Нещо се бе променило. Вентилаторите бяха спрели.

Газовете отново се събираха. Нищо чудно, че главата му се мае. Бел се обърна и се запрепъва нагоре към изхода. Ако беше газ гризу, нямаше никакъв шанс. Щеше да го повали за секунди. А може би е бял газ от угасените пожари? Оставаха му минути, вероятно по-малко от десет.

Бел се затича тронаво. Главата му пулсираше, а сърцето блъскаше в гърдите му. Имаше чувството, че отровните газове го преследват, разбиват се като приливни вълни, надигат се, разплискват се, обвинват ботушите и коленете му, дърпат го назад и надолу. Напрягаше сили и се опитваше да тича все по-бързо, а гаснещият му фенер хвърляше бледи сенки по траверсите.

Нещо проблесна под краката му. Лежеше под дясната релса, почти скрито. Бел се спря и се вгледа надолу, като се опитваше да подреди мислите в натезалата си глава. Скобата? Дали не му се привижда? Или наистина има парче от нея точно под краката му? Да се наведе ли? Имаше чувството, че ако го стори, няма да успее да се изправи. Виеше му се свят. Но беше важно да го направи. Саботьорът...

Бел събра сили, наведе се и се подпря на едно коляно. Посегна към парчето метал, но внезапно върху ръката му падна сянка.

Айзък Бел вдигна глава.

Погледът му срещна чифт златни очи — едновременно далечни и пронизващи като на дебнещ вълк. Челюстите между очите се превърнаха в юмрук. Явно газовете бяха размътил разсъдъка му. Бел понечи да се изправи. Трябваше да избяга. Юмрукът го връхлиташе със силата на бясно движещ се локомотив. Ръцете на Бел се вдигнаха от само себе си, за да блокират и отвърнат на удара. После нещо сякаш експлодира дълбоко в главата му и пред очите му притъмня.

Айзък Бел се събуди от лек повей, който галеше лицето му.

Лежеше по гръб между две релси. На грапавия таван над главата му мъждукаше електрическа крушка. Болеше го главата, болеше го и челюстта. Надигна се. В съзнанието му се върнаха спомените за спрелите вентилатори и опитите му да избяга от натрупващите се газове.

Сега вентилаторите работеха и вкарваха свеж въздух в галериите. Бел се изправи и се заизкачва по тунела, а умът му се луташе сред спомени — съновидения.

Спомни си, че откри счупената брънка от веригата и я скри в цепнатина между една от подпорните греди и стената. Четвъртата греда над най-дълбоката галерия. После зърна липсващата скоба. Или

пък не? Мислите му се блъскаха безредно. Видя ли я? Или не я видя? Привиждаха му се жълтеникави очи... Сянка... Призрачен юмрук...

Главата го болеше. И челюстта. Беше паднал лошо. Единственото, което знаеше със сигурност беше, че е извадил луд късмет с вентилаторите, които са заработили отново, преди отровните газове да го задушат.

Най-накрая в далечината проблесна светлината на изхода и Бел ускори крачка.

— Ти пък откъде се взе?

Миньорите, които оправяха електрическите кабели, го зяпнаха изненадани.

Бел посочи с палец зад гърба си и добави:

— Да кажете на механиците, дето са поправили вентилаторите, че ще ги черпя.

Пред входа стотици мъже и момчета чакаха да слязат на работа в мината. Бел се мушна в тълпата и като избягваше внимателно пазачите на компанията, излезе от загражденията и се упъти към стаята на телеграфа.

Бел вървеше по главната улица на Глийсънбърг, набраздена от дълбоки коловози, издълбани от колелета на каруци. От двете и страни се редяха дървени бараки, а отнякъде се носеше невероятна воня. На всичкото отгоре по улицата се щураха и някакви кози, които Бел внимателно избягваше, докато обмисляше какво съобщение да изпрати на Джоузеф ван Дорн.

Кой би саботирал мина? Нито един член на профсъюза не би избивал собствените си хора. Още по-малко пък вежливият Джим Хигинс, който не спираше да говори за умереност. Но ако саботьорите не бяха хора от профсъюза, кой тогава би могъл да го направи?

Собствениците? Но те щяха да загубят най-много, ако затворят мината. Катастрофата можеше да е много по-тежка, можеха да загинат стотици хора, а мината да прекъсне работа си не за дни, а за месеци.

Кой тогава?

Бел нямаше отговор. Мисълта му се насочи към други необясними неща. Със сигурност някой бе разрязал веригата. Но в момента, когато тя се скъса, вагонетките се изкачваха нагоре по хълма пред погледите на стотици хора. Никой, включително самият Бел, не



видя мъж с ковашки умения, покачен на вагонетката, който да троши веригата с чук и длето.

Щом пристигна в Питсбърг, Айзък Бел се изкъпа два пъти.

Първия път в квартирата си за пет цента, където беше оставил багажа си и където успя да свали достатъчно въглищен прах от себе си, за да го допуснат в нафукания клуб „Дюкесн“ — богато обзаведен в псевдоримски стил и извисяващ се напред Златния триъгълник, точно там където река Мононгахила се сливаше с Алигейни, за да образуват река Охайо. В клуба Бел се изкъпа втори път и след това облече безупречния си бял костюм.

Като мина покрай портиера в преддверието, го помоли да предаде на господин Ван Дорн, че го чака на бара. След това младият детектив влезе в любимото място за запой на индустриалците и железопътните магнати, които управляваха столицата на американската стоманено-въглищна империя.

Бел старателно беше проучил тази империя и разпозна мнозина от мъжете в огромното помещение. Но човекът, който мигновено привлече вниманието му, седеше като крал сред придворни пред огромна камина, украсена с издялани акантови листа и махагонови сатири в реален размер. Мъжът с казваше Джон Глийсън, по прякор „Черния Джак“, безскрупулният собственик на „Глийсън Консолидейтед Коул & Коук“<sup>[1]</sup>.

Ако експлозиите и загиналите предишния ден деца в собствената му мина го притесняваха, определено успяваше да го скрие много добре. Вместо това с усмивка, подобна на кривите усмивки на сатириите за себе си, той се надсмиваше над останалите магнати.

— Когато разкарам профсъюзите от Западна Вирджиния, ще продавам въглища по-евтино от всички в тази стая и ще ви иззема клиентите.

Един достолепен старец поморавя.

— Дядо ми е един от основателите на този клуб, господине, и без колебание ви заявявам, че сте лешояд!

— Но горд лешояд! — стрелна в отговор Глийсън. — Ако не ме подкрепите срещу профсъюза, ще изкупя кокалите ви на търга за

банкрутирали.

Възрастният мъж се въртна и изфуча ядосано навън. Другите обаче замълчаха и се отпуснаха облекчено, когато някой се сети да насочи разговора към победната серия на „Пайрътс“.

— Ето те и теб, Айзък! — чу се жизнерадостният глас на Джоузеф ван Дорн, който влезе през вратата. Той пое протегнатата едра длан на Бел в собствената си, още по-огромна, но с извънредно добре поддържани нокти, и я раздруса мъжки. Ван Дорн беше висок, с голям гръден кош и още по-голям търбух. Размерите му обаче никак не намаляваха неговата пъргавина. Прехвърляше четирийсетте и косата му сериозно беше започнала да оредява — приличаше на замогнал се в Далечния Изток морски капитан или на ковач, изобретил инструмент, от който е натрупал състояние. Изглеждаше дружелюбен и усмивката лесно се появяваше на лицето му и в полуприхлупените му тежки клепачи. Гъстите му червеникави бакенбарди се сливаха с още по-яркочервена брада. Целият му вид с нищо не подсказваше, че този мъж е бич за подземния свят, а мнозина осъдени престъпници още се питаха как така са се заблудили.

Основателят и главен детектив на агенция „Ван Дорн“ трудно се впечатляваше и почти никога не се сконфузваше, но след като се огледа наоколо, попита тихичко младия Бел:

— Как пък успя да се намърдаш тук?

— Бащата на приятеля ми от Йейл, Кени Блуум, ме препоръча.

— Знаят ли какво работиш?

— Не, сър. Използвам „Дагет“ за фасада.

— Браво! Тук можеш много неща да научиш. Та какъв е този спешен доклад?

Бел се беше разбрал да им запазят маса в едно тихо ъгълче и побърза да поведе Ван Дорн натам. Но още преди да успее да продума, шефът му заговори:

— Няма да повярваш, Айзък. Току-що се срещнах с президента!

— Черния Джак?

— Не с Глийсън. С президента!

— Не ви разбирам?

— С президента на Съединените американски щати! Самият Теди Рузвелт! Голям като света. Здрависахме се. Но да знаеш, че е подробен, отколкото изглежда на снимки. Обаче е огън човек.

— Чудесно, сър! А сега да ви кажа, че открих нещо в мината...

— Получихме страхотна работа, Айзък! Принц Хенри пристига в Америка, немският принц Хенри Прусски. И ние сме една от агенциите, които ще го пазят. Затова Теди ме покани в Белия дом. Казвам ти, Айзък, ако „Ван Дорн“ опазят принц Хенри от анархистите, ще влезем право в бърлогата на охолството.

— Поздравления, сър! Чудесни новини!

Бел знаеше за мечтата на Ван Дорн да разшири агенцията и да има бюра не само в Чикаго, но и във всеки по-голям град, а може би някой ден дори и в Европа. Предложението да охраняват принц Хенри несъмнено бе дошло в резултат от работата „по осем дни в седмицата, тринайсет месеца в годината“ и шефът разбираемо се вълнуваше.

— Докладвай бързо, Айзък! След час имам среща с шефа на питсбъргската полиция. Ще организират голям приветствен банкет за принц Хенри точно тук, в този клуб.

Бел трябваше да намери начин да привлече вниманието на Ван Дорн и да получи разрешение да разследва инцидента в името на справедливостта, макар да бяха наети от възглицната компания.

— Мотото на „Ван Дорн“: „Никога не се предаваме! Никога!“ е основано на принципи, нали?

— Разбира се! Никога не си затваряме очите за престъпления. Никога не изоставяме невинни.

— Това бе първото, на което ме научихте, сър. Бяхме в Чикаго, в бара на Джими Армстронг, и казахте: „Невинните са неприкосновени и...“

Бел замълча.

Джоузеф ван Дорн довърши кредото, което собственоръчно набиваше в главите на всичките си хора:

— ... и дълг на силните е да ги закрилят.“

— Момчетата, убити в инцидента вчера, са невинни, сър. Членът на профсъюза Джим Хигинс е невинен. Но катастрофата не беше случайна.

Очите на Ван Дорн пробляснаха и Бел разбра, че е успял да привлече вниманието му.

— Можеш ли да посочиш кои са саботьорите?

— Не е бил саботьор.

— Моля?

— Не и в този смисъл. Не е дело на профсъюза.

— А чие тогава?

— На провокатор.

— Какво, по дяволите, приказваш? Стига увърта! Саботажът си е саботаж.

— Не е, сър. Не и в този смисъл.

— Спри да ми говориш за „този“ смисъл, а кажи най-сетне в кой смисъл.

— Счупената брънка на веригата, която предизвика катастрофата, е била счупена умишлено, смея да кажа, от провокатор.

— С каква цел?

— В името на по-тежко престъпление.

— Какво по-тежко престъпление?

— Не знам — призна Бел. — Имало е подобни прецеденти, когато провокатори са били използвани, за да се изфабрикуват доказателства срещу членове на профсъюза. Но не мисля, че в случая става дума за нещо такова.

Ван Дорн се облегна на стола и кръстоса ръце на гърдите си.

— Радвам се да го чуя. Скъпичко ще му излезе на Джак Глийсън да си срине мината, само за да намери извинение да арестува стачници.

— Знам. Затова се чудя...

— А ти къде беше, когато са саботирали вагонетките? Не те ли изпратих, за да предотвратяваш такива неща?

— Съжалявам, че не оправдах доверието ви, сър.

Ван Дорн се взираше сурово в него почти половин минута. Накрая продума:

— И до това ще стигнем. Какво видя?

Бел му описа какво е подхранило подозренията му, че не става дума за саботаж — самоубийствения ефект на подобно начинание под земята, странния белег от длето, успеха на въгледобивната компанията в подкопаването на усилията на профсъюза след ареста на Хигинс.

Джоузеф ван Дорн отново се втренчи в младежа.

Бел посрещна с хладнокръвие погледа на работодателя си. Шефът беше крайно амбициозен, но честен и отговорен човек.

— Противно на преценката си — каза той накрая, — ще ти разреша да разследваш смътната си хрумка една седмица. Но само

една!

— Благодаря, сър. А може ли да викам хора на помощ?

— Не мога да отделя никого. Тази обиколка на принца ще ми глътне цялата работна ръка. Сам си, момче!

Откъм богато обзаведената трапезария се разнесе глъчка. Свитата на Черния Джак се поклащаше важно към богато отрупаните маси. Глийсън тресна с юмрук по една от тях и гръмко се врече:

— Ще унищожа миньорските профсъюзи веднъж завинаги!

По-възрастните собственици го посъветваха да внимава, защото пенсилванския профсъюз е силен, а зимата иде и не могат да си позволят стачка.

— Народът няма да търпи милиони да мръзнат в собствените си домове.

— Собствениците на антрацитните мини вече са с по два милиона назад, за да плащат, да хранят, да приютяват и да въоръжават пет хиляди души въглищна полиция<sup>[2]</sup>. Мътните го взели, ако увеличим заплатите на всички миньори с по десет цента, ще платим по-малко, отколкото плащаме на тези ченгета!

Глийсът отново тресна по масата и сребърните прибори подскочиха.

Сервитьорите се хвърлиха да спасяват кристала.

— Господа, повтарям! Ще унищожа миньорските профсъюзи веднъж завинаги!

— А няма ли да е по-разумно просто да дадем на миньорите малко увеличение и да прекратим недоволството им в зародиш? — попита един от собствениците.

— Преди онзи проклет диктатор Рузвелт да се е намесил и да поиска да признаем легитимността на профсъюза — добави друг.

Ван Дорн прошепна на Бел:

— Хората около Теди ми казаха, че най-много му се иска да сложи край на стачката.

Джак Глийсън посрещна с присмех приказките за компромис.

— Ако миньорите се разбунтуват, ще смажа стачката им, както съм правил винаги досега — изперчи се той.

Бел пошушна на Ван Дорн:

— Чух го на бара. Той иска стачка, ако това ще навреди на конкурентите му.

— Твърд мъж — отвърна шефът му. — И много способен.

Ван Дорн също беше твърд мъж, но не чак толкова безчувствен, та да крие топлите чувства към протежето си. Бел бе негов личен помощник и любим младши детектив откакто завърши Йейл.

— Внимавай, Айзък! Чу какво каза Глийсън. И миньорите, и собствениците сплетничат, за да спечелят каквото и да било преимущество, а залозите в тази война са високи. Явно всички се окопават и се готвят за битка до смърт. Гледай да не се озовеш между двата лагера.

— Ще внимавам, сър!

— Каквото и да правиш, не избирай страна!

— Да, сър. Обещавам!

— Не ти вярвам.

Бел сковано изпъна гръб.

— Сър, дадох ви дума!

— Знам, че ще нарушиш обещанието си и ще сториш нещо необмислено в мига, в който чувството ти за справедливост заговори.

— Не ви разбирам...

— Виждал съм те как действаш. Сърцето ти е отворено за онеправданите. За разлика от повечето привилегировани като теб хора ти забелязваш съществуването на онеправданите. Това те издига много над останалите, което навярно е похвално, но не си търси сам смъртта, като се опитваш да преобърнеш естествения ред.

---

[1] В случая думата не значи кокаин, а кокс. — Б.пр. ↑

[2] Частни полицейски сили, създадени от законодателните органи на щата Пенсилвания, но използвани и поддържани от различните въглищни компании. — Б.пр. ↑

Айзък бел се прибра в квартирата си за пет цента, навлече миньорските дрехи, плати на хазайката и пое обратно към мините. Стигна до Моргантаун, Западна Вирджиния в пътнически вагон на „Б & О“, а после измина оставащите дванайсет километра през стесняващата се долина по новопостроената железопътна линия за Глийсънбърг. Последната спирка на вагонетката беше до съда — скалпена набързо дървена постройка, свита между река Мононгахела и някакво стръмно възвишение. До нея се виждаше по-големия и значително по-здраво построен склад на компанията „Глийсън“. В постройката на съда се помещаваше мировият съдия, най-висшата законова инстанция в околността. Едно мазе в сградата пък бе превърнато в затвор.

Бел се упъти към затвора.

Разполагаше само с една седмица, за да докаже предположенията си или поне да заинтересува шефа. Докато пътуваше насам с влака, се чудеше откъде да започне и реши, че най-продуктивната първа стъпка в това разследване е да убеди пазачите в затвора да го пуснат при Хигинс. Профсъюзният деятел си разбираше от работата. Беше работил върху организирането на стачката и със сигурност беше научил на кого от миньорите може да вярва, от кои полицаи да се пази, кого сред високопоставените чиновници да се опита да дръпне на своя страна. Бел нямаше търпение да види как Хигинс ще реагира на предположенията му, че има провокатор и кой според него би могъл да бъде той и какво цели.

Край входа на затвора се тълпяха миньори със семействата си. Бел елегантно премина през тълпата, като докосваше вежливо периферията на шапката си, когато се разминеше с някоя жена, и внимателно пристъпваше встрани от дечурлигата в краката си. Тълпата бе смълчана и сериозна. Лицата на някои жени бяха подпухнали от плач. Това бяха майките на вратарчетата, досети се Бел. Колко ли от тези жени бяха загубили момчетата си? А колко ли от момчетата бяха единствените работници в семействата си?



Хората си говореха тихо, като паство в църква, което чака да започне службата. И докато Бел минаваше през събраното множество, дочу приглушените им обвинения. Повечето бяха към Джим Хигинс, а не към компания „Глийсън“.

Полицията на компанията — дебели възрастни мъже — охраняваше затвора и Бел се боеше, че ако обстановката се нажежи и тълпата се разгневи, както се случва със събрани на едно място скърбящи хора, тези мъже няма да могат да опазят Хигинс. Обикновено подобни групички от пазачи се предвождаха от агенти на „Пинкертън“, но сега не се виждаше такъв. Засега тълпата беше спокойна и пазачите владееха положението. Щом Бел се приближи, те препречиха входа.

— Бих искал да посетя Джим Хигинс — рече им Бел.

— Без посещения!

— Свещеникът му в Чикаго ми изпрати телеграма, помоли ме да го нагледам.

— Не ме е еня, ако ще и папата да ти е пратил телеграма. Без посещения!

— Свещеникът изпрати и пари. Мислеше, че малко финансова подкрепа може да му осигури удобство, докато пристигнат адвокатите му.

Ченгето навлажни устни. Искаше подкупа.

Бел посегна към джоба си. Ала възрастният мъж поклати глава.

— Имам заповед — без адвокати, без свещеници, без посещения!

— Вече опитах — чу се женски глас иззад Бел. — Щом не позволяват на сестра му да го навести, няма да позволят и на свещеника му.

Айзък Бел се обърна към звънливия глас. Щом очите им се срещнаха, през главата му като локомотив-беглец премина отчаяната мисъл: *Ако ченгетата са отказали на нея да влезе, сам Бог няма шанс!*

Жената бе изумително божие творение — сиви бляскави очи надничаха изпод коса, черна като беззвездна нощ.

Бел свали кепето си и протегна ръка.

— Айзък Бел — представи се той. — Не знаех, че Джим има сестра.

— Мери Хигинс — отвърна жената и скептично изгледа ръката на Бел. — Не знаех, че Джим има свещеник.

— От чикагската му енория — обясни високо Бел, за да го чуе и ченгето.

Мъжът слушаше с подозрение разговора между двамата.

— Джим е атеист — рече жената и му обърна гръб.

Бел я последва през тълпата и я настигна на спирката на вагонетката.

— И вие ли сте атеистка?

— Още не. Кой, по дяволите, сте вие?

— Запознахме се с Джим в мината. Опитваше се да ме привлече в профсъюза.

— Защо не е успял?

Бел сви рамене.

— Честно казано, боях се да не ме уволнят.

— Защо тогава го посещавате в затвора?

— Мисля, че изтегли късата клечка.

— Това, което правите, ще ви докара уволнение също толкова сигурно, колкото и членството в профсъюза. Какво е работата с вас, господин Бел?

Бел имаше добър слух за необичайни изрази и разпозна „каква е работата с вас“ като английски или австралийски. Може би жената бе живяла в чужбина. Или четеше романи.

— Докато ви обяснявам „каква е работата“ — отвърна той с усмивка, — ще ми направите ли честта да се присъедините към мен за чаша чай? Мисля, че в магазина на компанията могат да ни предложат.

— Не бих изхарчила и цент в този магазин. Както и в който и да било магазин на компанията.

— Не знам къде другаде предлагат чай.

— Точно в това е въпросът, не мислите ли, господин Бел? Компанията има монопол върху всичко и работниците нямат избор, освен да плащат ненормалните и цени. Плащат им в купони, вместо с истински пари, които могат да харчат само в магазина на компанията. Превърнали са ги в крепостници.

— Или изполичари.

— Роби.

— Явно брат ви не е единственият профсъюзен деятел в семейството ви.

— Напълно сте прав! — Около очите и се появиха едва забележими бръчици от лека усмивка, докато обхождаха чертите на младия хубавец пред нея. — Само че идеите на Джим са твърде благоразумни като за мен.

— Напълно ли сте сигурна, че няма да направите изключение за един чай?

— Абсолютно! — отсече Мери Хигинс.

После обърна очи към редицата съборетини, квартири и временни постройки край разкаляната уличка и погледът и спря върху един бар с фенер зад прозореца.

— Има и други начини. Елате с мен! — каза тя.

Бел погледна към растящата тълпа край затвора и последва Мери Хигинс. Тя вървеше целенасочено и бързо. Полите на роклята и се поклащаха от дългите крака под тях. Когато пристъпи на дървения тротоар, полите разкриха ниски ботуши, а малко над тях — красиви глезени.

Има фигура на момиче от танцова забава и поглед на училищна възпитателка, реши Бел.

В мига, в който прекрачиха в бара, се появи съдържателят и отдалече завика:

— Забранено за дами!

Мери Хигинс го прикова с още една от леките си усмивки, изгледа го право в очите и рече:

— Някъде зад бара е канцеларията ти и там има кана горещо кафе. Чудя се дали с този господин не бихме могли да си купим по чаша кафе и да го изпием на бюрото ти?

Челюстта на съдържателя висна.

— От къде знаете?

— Баща ми притежаваше бар и обичаше да казва, че ако пиеш каквото продаваш, ще свършиш в приюта за бедни.

— Разбирал е от работата си — отвърна съдържателят. — Елате!

Мери Хигинс запристъпва решително напред, а полите и вдигнаха прахоляк от пода.

В канцеларията съдържателят се извини:

— Нямам мляко обаче...

— Няма нужда — рече тя и хвърли бърз поглед към Бел, който кимна в съгласие.

— Ще ви оставя... насаме — и добави рязко. — Надявам се, на всички ни е ясно, че това не е любовно гнезденце.

В очите на младия миньор проблесна опасна искрица и мъжът побърза да се извини:

— Не исках да намеквам, че...

— Благодаря! — пресече го Мери Хигинс и махна с ръка.

После седна зад грубото бюро и направи знак на Бел да вземе едно от буретата, предназначени за седане.

— Господин Бел, вие сте загадка.

— Как така, госпожице Хигинс?

— Облечен сте като миньор, но говорите като конте от Пето авеню, което се опитва да звучи като миньор и отчайващо се проваляте в опита си да скриете маниерите си на човек от привилегированата класа. Кой сте вие и какво искате?

Бел увеси нос — самото олицетворение на смущението, ако не и на вината. Тя имаше изключително зорко око и внимателен слух, тъй че Бел не се изненада, че е забелязала пробойните в маскировката му. От нея можеше да излезе добър детектив. Още откакто я видя беше забелязал проникателния и поглед и си бе приготвил защита, решен да остане в ролята си колкото се може по-дълго. Никога не се отклонявай от версията си, беше му казал веднъж Уиш Кларк, като онагледил урока си със здрава глътка уиски. Покажи на хората, че си безобиден пияница, обърни внимание на детайлите и запази същността. Колкото по-близо е до истината версията ти, толкова по-малко неща ще имаш за отричане.

Бел рече:

— Ще започна с това кой съм. Права сте. Роден съм сред привилегии. Баща ми обаче изгуби всичко през Паниката от 93-а<sup>[1]</sup>. Майка ми почина, а баща ми се застреля — дали от срам или от скръб, не знам. От тогава познавам само теглила. Но съм горд да кажа, че намерих мястото си под слънцето с двете си ръце.

Мери Хигинс рязко погледна към ръцете му и младият детектив се благодари за мазолите от работата с лопатата.

— „Принцове и властелини както се издигат, тъй и падат“? — цитира тя Оливър Голдсмит.

— „Крехки са сполуките им като стъкло от дъх раздуто“ — довърши Бел.

— Искате да повярвам, че отидохте на посещение при брат ми от едната доброта?

— Само това мога да му предложа.

— Нещо в историята ви не струва, господин Бел. Не се опитвайте да лъжете дъщеря на миньор.

— Мислех, че е притежавал бар.

— Измислих го, за да можем да изпием по чаша кафе на спокойствие — отвърна тя. Явно умееше не по-зле от Бел да изкривява истината в полза на целите си. — Може да сте загубил именията си, но начинът, по който сте живял, ви пречи да видите, камо ли да разберете конфликта между капиталистите и работническата класа.

— Не чак цял живот.

— Същността на войната за справедливост лесно може да се изрази в две изречения: Не може да има мир без справедливост. Не може да има справедливост без равенство.

— Добре казано — похвали я Бел. — Красноречива сте, досега никога не бях мислил за случващото се по този начин.

— Нямам намерение да съм „красноречива“, господин Бел. Красноречието е шлака, отпадък, както и дрънкулките в именията ви.

— Надеждите на брат ви са по-скромни. Думите му бяха: „Единственото, което искаме е да живеем като човешки същества, да изхранваме семействата си и да образуваме децата си.“

— Брат ми е плах мечтател. Той трябва да разбере, че няма да спечелим войната за справедливост, докато работниците и капиталистите не станат равни и докато работникът не разполага с капитала си.

— На брат ви първо му трябва адвокат. Умен адвокат, който да убеди съдията, че Джим няма как да бъде обвинен за случилото се в мината. Компанията му беше възложила втора задача — да смазва лебедката. Отдалечи се твърде много от поста си. Когато го арестуваха, каза, че всичко е задето са научили, че е стачник и са нагласили ситуацията, за да го неутрализират.

— Не съм изненадата. Нито пък, че брат ми не е успял да прозре замисъла им. Както казах, той е мечтател.

Съдържателят влетя в офиса, изпаднал в паника.

— Трябва да си вървите! Затварям! Адът се изсипа на земята.

Навън слънцето вече захождаше зад планината и в долчинката тъмнината се съствяваше. Духна студен вятър, а от реката плъзнаха влага и мъгла. Сградата на съда тънеше в сенки.

Тълпата пред нея се беше утроила. Преди хората шепнеха, а сега вече викаха. Майки се отдалечаваха с децата си, сякаш усетили приближаващата се опасност. По главната улица се стичаха още мъже, помъкнали бейзболни бухалки и дръжки на кирки.

— Какво викат? — попита Мери, макар със сигурност да бе чула. Просто не искаше да повярва.

— *Убиец* — отвърна Бел. — Стой тук! Ще видя какво мога да сторя.

Хенри Клей вървеше през тълпата на пръв поглед безцелно. Беше на около трийсет и пет години, с яко телосложение, което не му пречеше да се движи с елегантна лекота и грация. Макар да не бе изключително висок, широките му раменете бяха доста впечатляващи и той обикновено ги прикриваше със скъпи костюми, когато беше в офиса си на Уолстрийт, или с раздърпано палто, когато се преструваше на миньор. Червената кърпа на врата му не крещеше, че е привърженик на профсъюзите, но показваше ясно на чия страна е в конфликта между работници и капиталисти. Шапка с мека периферия криеше в сянка лицето и очите му със златисти точки, които сега изглеждаха тъмнокафяви.

За миг Клей се озова лице в лице с някакъв нахъсан миньор и промърмори тихо:

— Копелето по-добре направо да беше застреляло тия момченца! Докато го подминаваше, миньорът извика „Убиец!“.

Охранителите на Глийсън трепнаха неспокойно.

Пътюм покрай друг мъж, Клей прошепна:

— Клетите момченца, даже не ми се мисли колко са страдали!

— Убиец! — изригна вик зад него. Все едно натискаше електрически звънец.

— Клетите момченца...

— Убиец!

Клей спря пред двама мъже, които сякаш се колебаеха. Изглеждаха разумни и не възнамеряваха да рискуват.

— Няколко човека ми казаха, че тоя Хигинс е шпионин на компанията.

— Я стига глупости! Кой си ти? Как се казваш?

— Клагарт — отвърна Клей и им подаде ръка, като ги привлече като риба на кука с усмивка на опитен търговски представител. — Джон Клагарт.

— И какви са тия приказки за Хигинс? Чух, че е член на профсъюза.

— И аз — намеси се другият.

— Точно както шефовете ви искат да мислите. Онези момчета ми казаха, че точно когато един техен приятел казал „да“ на змията, пинкертъните му се лепнали като блажна боя. Пребили го, надули му лицето като балон и му счупили ръката...

— Шпионин!

— Убиец!

— Шпионин!

Клей продължи да се движи из тълпата, като не спираше да подклажда омраза към Хигинс. После се качи на едно корито за коне и се огледа. Такаааа! Ето го и него, любимецът на Джоузеф Ван Дорн — младият Айзък Бел. Търчеше по стъпалата на съда и се опитваше да вразуми тълпата.

---

[1] Една от най-тежките икономически кризи в света дотогава (1893 г.), възникнала в резултат на прекомерно железопътно строителство със съмнително финансиране, довело до поредица от банкови фалити. — Б.пр. ↑

— На възето!

Бел изкачи стъпалата на съда, точно когато развилнялата се тълпа започна да иска линч.

— Да увисне!

— Убиец!

— Шпионин!

— Я се спрете!

Бел имаше мощен глас и когато викна, думите му стигнаха до най-отдалечените хора в множеството. Бел вдигна ръце и сякаш стана двойно по-висок. Заговори бавно, отчетливо и силно:

— Джим Хигинс не е шпионин! Джим Хигинс е честен и работлив човек, като всеки от нас!

— Шпионин!

Бел посочи с показалец миньора, който бе извикал.

— Кой ти каза, че Джим е шпионин? Хайде, човече, кажи ни! Някой, когото познаваш? На когото вярваш? Кой?

Миньорите се спогледаха и после отново впериха очи в Бел.

— Джим Хигинс е толкова човек на компанията, колкото и всеки от вас!

Мъжъте стояха нерешителни и объркани. Отзад обаче някой се провикна:

— Убиец! Убиец!

На гаснещата светлина на деня не се виждаше кой вика. Сенчест силует с нахлупена над очите шапка се понесе през тълпата. Още десетина души подеха:

— Убиец! Убиец!

Както стоеше на стълбите, Бел видя тълпата, която като вълна заприижда към затвора.

Охраната на затвора отстъпи назад.

— Стойте на поста си, хора! — извика им Бел.

— Убиец!



Ченгетата се разбягаха. Вече никой не стоеше между затвора и тълпата, освен един млад детектив от агенция „Ван Дорн“.

Бел извади армейски колт от палтото си и го насочи към тълпата. После заяви хладно:

— Ще застрелям първия, който пристъпи насам!

Мъжете отпред, които бяха достатъчно близо, за да видят очите му, му повярваха веднага. Поколебаха се и отстъпиха назад.

„Джо, проклет самодоволен добряк!“ изруга наум Хенри Клей, сякаш големият детектив го гледаше сурово иззад бюрото си или иззад дулото на пистолета си.

„Добрината привлича добрина. Глупаците — глупаци!“

Клей бръкна под размъкнатото си палто. Глупак или не, изправен на върха на стълбите, Бел приличаше на герой. Само с няколко думи успя да разколебае хората, готови да линчуват Хигинс. Клей успя отново да ги разгорещи, но сега младият детектив държеше пистолет. Време бе да спре този младок, преди да е съсипал всичко.

Под мишницата си Клей държеше първокласен „Колт Бисли“, 45-и калибър, изработен съвършено. В правилните ръце и от това разстояние, пистолетът беше смъртоносен като пушка. А Хенри Клей бе обучен от майстор-стрелец и се бе упражнявал с пистолета също толкова много, колкото и с рязана пушка и с дългобойна с пушка, с нож и с юмруци. Нямаше никакво съмнение, че неговите ръце са правилните.

Айзък Бел видя, че въпреки колебанието в първите редици, някой си проправя път през тълпата.

Мери Хигинс! Тя разблъскваше хората, а после се затича по стълбите, за да застане до него.

— Ако имаш пистолет — каза Бел, — дай ми го и се разкарай, докато още можеш да го направиш.

— Нямам нужда от пистолет.

— Значи си по-голяма мечтателка и от брат си... Залегни!

Проблесна дуло. Бел дръпна Мери и я събори на земята. От задните редици на събралата се тълпа изтрещя изстрел. Куршумът

отнесе кепето на Бел. Не се видя кой стреля, нито дали ще стреля отново. Но сигурно щеше. Отново проехтя изстрел и младият детектив се препъна. Куршумът беше пробил палтото му и остави горяща диря по гърдите му. Бел обаче се изправи и насочи колта си към тълпата. Обходи с поглед множеството, но не успя да различи нападателя. Видя обаче, че вторият изстрел окуражи гневните миньори. Натискани от мъжете зад себе си, миньорите от първия ред занастъпваха напред.

Бел натисна спусъка и стреля четири пъти, като дърпаше ударника с лявата си длан след всеки изстрел. Стори го толкова бързо, че четирите изстрела се сляха в един.

Куршумите прелетяха над мъжете. Те скриха глави, а някои се спуснаха към каквото прикритие можеха да намерят. Ветерани от Испанската война, които имаха опит в подобни ситуации, направо се метнаха по лице в калта. Тълпата отстъпи и Бел и Мери се спуснаха по стъпалата към затвора — неголямо мазе с нисък таван, в което се примесваха гнилия дъх на реката и острата миризма на керосиновите лампи, които го осветяваха. В трепкащите им пламъци се виждаха грубо сковано дървено бюро, рафт за оръжия, две килии и тъмен коридор, който водеше към заден изход или поне така се надяваше Бел. Той бързо залости вратата.

Джим Хигинс ги наблюдаваше от килията си, стиснал здраво пръчките на решетката. Бел мерна на оръжейния рафт връзка ключове и двуцевна пушка. Отключи килията и натика пушката в ръцете на Хигинс. Джо се втренчи в оръжието така, сякаш Бел му беше подхвърлил змия.

— Не се цели в никого. Шумът ще ги уплаши достатъчно.

— Добре ли си, Айзък? Имаш кръв по палтото.

— Нищо ми няма!

Бел усещаше ребрата си като след десет рунда с някой панаирен Херкулес, обучен да удря в гръдния кош. Но поне можеше да диша, значи нито едно ребро не беше счупено.

— Идват! — викна в този момент Мери. Тя грабна един фенер от бюрото и го вдигна така, че да освети дъното на коридора. После тръгна нагам.

Ударите по вратата ставаха все по-силни. Бел дръпна пушката от ръцете на Хигинс. Мери се зададе с бързи стъпки:

— В дъното има врата и стълба към брега на реката.

— Колко души има там?

— Нито един. Твърде стръмно е.

— Вземи брат си!

Мери хвана Джим под ръка и освети пътя към изхода. Бел ги следваше отзад. Тълпата заблъска с някакъв импровизиран таран. Бел натисна спусъка и пушката изрева. Блъскането спря за миг.

— Вървете! — обърна се Бел към Мери и Джим. — Аз ще ви прикривам.

Оставаха му един патрон в пушката и един в револвера. Джим Хигинс заслиза по дървената стълба, която спуснаха към брега. В този момент вратата подаде и през нея се показа здрав кол от ограда, който мъжете отвън явно бяха използвали за таран.

Бел стреля отново с пушката и колът се търкулна на пода на затвора, сякаш мъжете, които го държаха, се бяха разбягали.

— Хайде! Тръгвай! — повтори той на Мери. — Май ги уплаших достатъчно.

Вместо обаче да последва брат си, Мери изтича към вратата и хвърли лампата. Тя издрънча върху бюрото на тъмничаря. Керосинът се подпали, бюрото пламна, а след него и втората лампа. Мери се спря за миг в коридора и силуетът ѝ на фона на оранжевите пламъци се запечата в съзнанието на Бел. Красотата ѝ спираше дъха му.

Горящият затвор, който трябваше да спре тълпата, всъщност погуби шансовете на тримата. Щом слязоха по стълбата и тръгнаха по брега на реката, пламъците вече бяха обхванали цялата сграда и разпръскваха нощната тъма.

— Ето ги!

— Дръжте ги!

Тълпата се втурна покрай временните навеси по горната част на брега. Бел, Мери и Джим стигнаха до реката и краката им заджапах в плиткото. Пред тях се виждаше кей за шлепове, където връзваха празните съдове за през нощта. Улицата към кея се сливаше с улица „Пристанищна“, която се спускаше от миньорското градче. Тълпата щеше да поеме именно по нея и да пресече пътя им при кея.

— Нямаме шанс! — каза Джим. — Те искат само мен. Ще остана тук, а вие двамата преплувайте.

Реката беше бърза и широка почти двеста метра. Черните и като катран води с носеха на мощни талази. Бел беше отличен плувец и с

малко късмет можеше да се справи. Мери се опитваше да не показва страха си, ала въпреки това ѝ личеше колко много се притеснява дали ще успее да преплува реката.

— Стойте тук! — нареди им Бел с глас, нетърпящ възражение. Огледа се, откри едно сносно временно скривалище зад един каменен вълнолом и почти насила ги натика там. — Сега се връщам!

Айзък се затича, като прескачаше препятствията, осветени от пожара, и стигна до кея. В края на върволицата от шлепове имаше малък влекач, който можеше да ги издърпа. Бел скочи на първия шлеп и се затича по планшира му. Само едно леко подхлъзване и щеше да се озове във водата.

— Ей го там!

Бел прескочи от първия на втория шлеп и затича още по-бързо. Почти не чуваше виковете на хората зад гърба си, приковал поглед в редицата от шлепове и най-вече в мъждукащата светлинка на парния влекач. Скочи на него от последния шлеп и освободи въжетата му. Течението незабавно го подхвана и го повлече в мрака, далеч от тълпата, но и от вълнолома, където го чакаха Джим и Мери.

— Господине, какво да ви вземат дяволите сте намислил?

Малкият влекач бе съвсем обикновен, с плоска палуба и комин между руля и въглищната пещ. Бел тъкмо беше хванал една лопата и се канеше да отвори вратата на пещта, когато от някакво намотано въже се надигна сънен възрастен нощен пазач с дълга брада като от Гражданската война.

Когато видя черния, висок силует на детектива на фона на пожара на брега, той посегна към револвера на кръста си.

Бел мълниеносно го измъкна от ръцете му.

— Сър, искам да взема влекача за малко. Бихте ли ми позволил?

— Не, сър! Той не е ваш. Принадлежи на компания „Глийсън“. Не мога да ви позволя да го откраднете.

— Не ме карайте да ви хвърлям през борда! — сопна му се Бел, ала се молеше старецът да повярва на заканата му, защото в противен случай не знаеше какво да прави.

Мъжът примигна, хвърли бърз поглед към черните води и рече:

— Не ми се е доплувало още.

— Влекачът има ли пара?

— Не много. Преди време хвърлих малко въглища в пещта.

— Хвърлете още!

— Ами, добре... Всъщност, аз не ви помагам да го откраднете — просто не мога да го оставя да се разбие в скалите, накъдето се е запътил.

Бел подаде пара към буталата, усети задвижването на витлото и завъртя руля. Малката лодка спря да се носи без посока и пое уверено срещу течението. Бел я насочи към отдалечилия се каменен вълнолом и се опита да изкара още малко мощност от нея. Парната стрелка показваше, че лодката има само толкова сила, колкото да се движи полека накъдето иска детективът.

Старецът хвърли още въглища в пещта и я затвори.

— Синко... ти карал ли по река досега?

— Не, сър!

— Но май си карал парни машини.

— Само яhti.

— Яhti ли? Господин Глийсън има яхта. Кръстил я „Мононгахела“, като реката... Гледаш ли как гори съдилището? Викам, скоро ще стигне и до магазина на компанията.

Мери Хигинс, помисли си Бел, сигурно скача от радост.

Влекачът подмина шлеповете и стигна до вълнолома. Мери и Джим не се виждаха. Бел огледа внимателно брега и ги зърна да тичат към него. Преследваха ги трима мъже. Бел възви към тях.

Един от преследвачите размаха бейзболна бухалка и изпревари останалите двама. На два метра зад Мери, той я вдигна високо. Бел пусна руля, извади колта, прицели се внимателно и изстреля последния си куршум. Мъжът изпусна бухалката и се строполи.

Приятелчетата му се препънаха в него.

— Страшно стреляш! — отбеляза с възхищение старецът. — Т'ва ще ги научи.

Бел заби носа на лодката в мекия бряг.

— Скачайте! — викна той.

Мери се покатери с мъка и подаде ръка на брат си. Джим също се качи на борда. Бел даде на заден ход, завъртя руля отривисто и пое към отсрещния бряг.

Айзък Бел водеше влекача през река Мононгахела, бавно и леко надолу по течението, като търсеше къде да спре. Старецът разпозна Джим Хигинс.

— Ти си оня от профсъюза, нали?

— Да, аз съм. Вие за профсъюза ли сте?

— Не мога да кажа, че съм за профсъюза, но не мога да кажа, че съм и за компанията. Много юркат миньорите.

— А ще подкрепите ли стачката.

— Може... А може и да не подкрепя.

— И аз така се чувствам — отвърна Хигинс и поде разговор, който Бел не можеше да предположи, че ще чуе посред нощ на откраднат влекач. — Не е нужно да стачкуваме. Едно честно споразумение между миньорите и собствениците може да осигури на цяло поколение спокойна работа и живот. Разумните хора и от двете

страни знаят колко се нуждае страната от въглища. Всички ще сме доволни, ако можем да ги добиваме и да живеем достойно от работата си. Стига някои фитилджии да не палят въображението на миньорите, можем да се спогодим веднъж завинаги.

Мери Хигинс се изсмя скептично.

— „Разумните“ те хвърлиха в затвора и подкокоросаха тълпата да те линчува, Джим!

— Ще има двацет години мир, ако разумните се споразумеят — отвърна уверено Хигинс — и клане, ако не успеят.

— Братко, ако не беше господин Бел, щеше да рипаш във въздуха.

Айзък Бел слушаше възхитен как Джим Хигинс защитава позицията си и говори на сестра си и стареца, сякаш се опитва да ги спечели на своя страна в залата на профсъюза.

— Ако фитилджиите не отстъпят, работниците и собствениците ще воюват. В подобни войни умират невинни хора. В Хеймаркет, в Хоумстед и Пулман<sup>[1]</sup> загинаха невинни. И това ще се повтори отново, ако не дадем път на разума.

Докато караше в тъмното, търсец удобно място за спиране, Бел реши, че Джим Хигинс не е никакъв мечтател — и определено не е глупак, а мислител с цялостна стратегия как да се сложи край на работническите войни и с разумна боязън от резултатите от подобни войни.

Отпред замъждука някаква жълта светлина.

Старецът го побутна.

— Синко, ако смяташ да бягате още, а като гледам какви сте ги забъркали, по-добре да бягате, да знаеш, че оттатък следващия завой на реката е железопътното депо на „Балтимор & Охайо“. Там може да се метнете на някой товарен влак и да се пръждосате от Западна Вирджиния.

— Айзък, наистина щях да рипам във въздуха без теб, както каза Мери. Но може ли да те помоля за още нещо?

— Кажи.

— Ще придружиш ли сестра ми до някое безопасно място.

— Разбира се!

— Не ми трябва придружител! — рече рязко Мери. — Не искам придружител!

Джим Хигинс я погледна с любов и грижа:

— Сестричке, веднъж в живота си послушай някого друго, освен себе си. Само аз съм беглецът сред трима ни. Ще ме обвинят в бягство от затвора. Вие с Айзък само сте избягали от озверяла тълпа, а дори собствениците не биха нарекли това престъпление. Ако можете да се промъкнете покрай ченгетата на компанията, и двамата ще сте в безопасност.

— Ами ти? — попита Бел.

А Мери додаде:

— Къде отиваш?

— Надявам се приятелите ми от Братството на машинистите да ме измъкнат с някоя доставка на въглища.

— До къде?

— До Денвър, Колорадо — отговори Джим. — Миньорите от западните щати помагат на стачниците. Ще имаме възможност всички да се обединим. Ако успеем да организираме една стачка по целия континент, ще принудим собствениците да ни изслушат.

Точно до депото се намираха няколко грубо скалпени навеси за вагонетки, както и последната спирка на междуградската железница за Феърмонт и Кларксбърг. Когато тримата приближиха, видяха, че охранителите на Глийсън патрулират по платформата. Върнаха се обратно към депото. Бел и Мери се скриха в гората. Джим ги остави и се върна след час. Посочи им няколко товарни вагона на един страничен коловоз, към които тъкмо прикачваха локомотив.

— Момчетата казаха, че този празник е за Питсбърг. Спирачът е предупреден, но се пазете от охранителите на депото. Хванете средния вагон, с отворената врата. Качете се, когато влакът тръгне. Успех!

— А ти? — попита Мери.

— Момчетата ще ме измъкнат, не ме мислете. Пази се, Айзък! Благодаря ти, че се грижиш за нея!

Двамата мъже си стиснаха ръцете. Мери се хвърли на врата на брат си и когато се извърна в профил, Бел видя, че очите и лъцят от сълзи.

Двамата се отдалечиха от Джим. Вървяха в сенките, за да се приближат незабелязано към депото. Зачакаха край главния коловоз,



треперещи заради студения вятър откъм реката. След час чуха свирката на локомотива.

— „Потегляме!“ — а после се чу и тежкото буботене на парата, когато влакът пое към главния коловоз.

Бел и Мери се присвиха под яркия преден фар и когато локомотивът отмина, се затичаха към релсите.

— Скачала ли си на влак досега? — попита я той.

— Преструвам се, че е въртележка в панаир.

— Внимавай да не се спънеш в полата си.

— Никога не се спъвам в полата си. Подкъсена е с десет сантиметра.

— Първо ти. Идвам след теб.

Изкачиха се по насипа, затичаха се покрай движещия се влак и се хвърлиха в празния товарен вагон.

Бел погледна назад, за да е сигурен, че охранителите не са ги забелязали. После плъзна вратата, макар това да нямаше почти никакъв ефект върху температурата. Влакът набираше скорост и леденият вятър се запромъква през процепите. Ребрата на Бел пулсираха и ненадейно го налегна изнемога. Останал без сили, той се подпря на стената. Влакът се разклати и в следващия миг Бел се озова на дървения под, а Мери му говореше сякаш от другия край на голяма зала.

— Видях лицето ти на светлината на фара. Беше пребледнял като платно. Куршумът вътре ли е?

— Не, не, не... Само ме одраска.

Той затвори очи — ненадейно чу разкъсване на плат. Тя късаше фустата си на ивици.

— Свали си палтото! — нареди му Мери и дръпна залепналата от кръвта му риза.

Тя отпусти появила се незнайно от къде манерка и Бел усети мирис на уиски.

— Какво правиш?

— Ще те превържа. Ще боли, но не вярвам да предпочиташ отравяне на кръвта.

— Превързвай спокойно... Аaaa! — Бел рязко затвори уста. — Права си, малко пощипва. Къде си се научила да превързваш рани?

— Когато стачкоизменниците избягат и биячите приключат работата си, идва време някой да се погрижи за ранените.

На Бел му се стори, че Мери Хигинс говори, сякаш чете думите си от лозунг. Ала обичаше гласа и. В тъмното ритъмът на железните колела звънтеше като музика. Беше смъртно уморен и всичко го болеше, но точно в този миг не би искал да е никъде другаде, освен да се вози в товарен влак с Мери Хигинс.

— Трепериш — рече тя. — В шок ли си?

— Малко... Студено ми е... На теб не ти ли е студено?

— Замръзвам. Притеснявам се, че раната ти е по-лоша, отколкото си мислиш.

Бел бе прострелван и друг път — леко в Уайоминг и много по-сериозно в Чикаго, и добре знаеше каква е разликата между директно попадение и одраскване.

— Не — увери я той, — това е просто шок. Чувал съм, че оръжие с подобен калибър може да те прати във въздуха, дори да не стреля от упор. Явно е така. Но и тук е ужасно студено. Може би си права, може би зъзна от шока... Щеше ми се да имахме одеяла.

— Легни до мен — каза Мери. — Ще се топлим взаимно.

— Добра идея — съгласи се охотно Бел.

---

[1] Три от най-големите и многочислени стачки на работници във въгледобивната и стоманолеярната индустрии. — Б.пр. ↑

Бел се събуди и очите му потънаха в кървавочервено утро, което надничаше през процепите на вагона. Отначало си помисли, че го е събудила болката в ребрата, но после осъзна, че е било проплакването на Мери в съня и.

Тя ненадейно извика, а Бел я прегърна през раменете и леко я раздруса.

— Добре си, Мери! В безопасност си! Аз съм тук!

Тя се озърна, потърка очи и отново отпусна глава на гърдите му.

— Сънувах кошмар... Извинявай... Извинявай, че те събудих.

— Не си ме събудила, вече бях буден. Добре ли си?

— Да — Мери трепереше цялата.

— Какво сънува?

— Преди пет години, когато бях на осемнайсет, бях на шествие с още хиляди жени. Искрахме хляб за децата. Вървахме цяла нощ към Питсбърг. Преди да влезем в града обаче, въглищната полиция ни посрещната с насочени пушки. Губернаторът им заповядал да стрелят на месо.

Тя притихна.

— И какво стана? — попита Бел.

— Трябваше да се оттеглим. Видях очите на онези мъже. Щяха да го направят. Щяха да натиснат спусъците, до един щяха да го направят... Както в Хеймаркет, в Пулман, в Хоумстед, в Латимър.

Бел никога не беше чувал за Латимър.

— Често ли сънуваш това?

— Вече по-рядко.

— А по-трудно ли ти беше на следващото шествие? Подозирам, че си ходила на следващо?

— Разбира се!

Ала на първият му въпрос не отвърна. Бел се заслуша в тракането на колелата. Усещаше как сърцето и бие ускорено.

— Мислех, че в Пенсилвания е най-зле — прошепна тя. — Най-богатите железници, мини, коксови залежи, стоманени рудници...

всичко е в Пенсилвания. Щатските законодатели гласуваха основаването на възлицната полиция, за да ги пазят от работниците. Компаниите държат законодателите. Могат да правят каквото си поискат с тях и законът вечно ще е на тяхна страна.

— Но вече не мислиш, че в Пенсилвания е най-зле?

— В Западна Вирджиния е по-зле. Глийсън и шайката му дори не се преструват, че убийството е под достойнството им и не обръщат никакво внимание на закона. Профсъюзът няма ни едничък съюзник в целия щат... Къде е било имението на баща ти?

— В Бостън. Не се отклонявай от историята.

— Къде в Бостън?

— В Бек бей — излъга той.

Ако тя изобщо знаеше нещо за Бостън, щеше да знае, че фамилия Бел от площад „Луибърг“ са основали Националната банка на САЩ, която имаше дълга история на разцвет особено по време на финансови кризи като тази от 1893 г. Мястото, което бе назовал вместо това, беше квартал на новобогаташи, които печелеха и губеха парите си с еднаква лекота, точно както и бе казал по-рано.

— А къде си научил онзи номер с пистолета?

— Онова с ударника ли? — попита той, докато обмисляше отговора си.

— Стреля четири пъти за време, за което повечето хора стрелят веднъж. Да не си бил в Испанската война?

Колкото по-близо е до истината, толкова по-лесно е да поддържа версията.

— Избягах с един цирк като малък.

Мери се подпря на лакът и се взря изненадано в очите му. Айзък Бел вече беше сигурен, че тя е най-красивата жена, която бе виждал някога.

— Безрасъден хлапак ли си бил, или смел?

— Бях авантюристичен хлапак, а циркаджиите са много, много мили хора. Акробатите и стрелците ми станаха близки приятели. Научиха ме на страхотни неща.

Свирката се чуваше все по-често, докато влакът пухтеше по един наклон и оповестяваше, че приближава някакъв град. Бел надникна през вратата. Димът на Питсбърг се кълбеше тежко на хоризонта и скоро се затътризиха между леярни и фабрики. От двете страни на Мононгахела

се редеше гора от комини, а самата река беше два пъти по-широка, отколкото при Глийсънбърг, и беше пълна с влекачи, които бутаха върволици от шлепове. Навсякъде се виждаха черни планини от въглища, готови за горене във фабриките за стъкло, във високите пещи на леярните, в откритите огнища, в коксови фабрики, в жилищни сгради, както и в пещите на стотиците локомотиви, дърпащи хиляди вагони по железопътни линии с по осем, десет, дванайсет перона.

— Колко души притежават всичко това? — Мери стоеше на вратата до Бел. — Двама? Трима? А колко са работниците? Сто хиляди? Петстотин хиляди? Милион?

Влакът подмина редица огромни високи пещи — сърцето на завода за стомана „Хоумстед“, който се простираше на стотици декари от двете страни на реката.

— Форт Фрик — изрече горчиво Мери. — Така го нарекоха работниците. Фрик построи ограда, за да пази от нас стрелците си от „Пинкертън“. Стреляхме се с детективите. Десетки загинаха. Губернаторът изпрати жандармеристи с картечници. Арестуваха целият стачен комитет. Слава богу, съдебното жури не ги осъди, но унищожиха профсъюза.

Айзък Бел знаеше за битката при „Хоумстед“. Цялата страна знаеше. Хенри Клей Фрик, управителят на „Хоумстед“, беше спрял стачкуващите след няколко стълкновения. Беше се случило отдавна, още когато Бел беше ученик. Мери сигурно също е била ученичка, но говореше така, сякаш е било вчера.

— От тогава изритаха профсъюзите от всички фабрики за стомана в Пенсилвания.

Преминаха покрай „Хоумстед“ и приближиха депото.

— Трябва да скочим преди да стигнем депото, за да избегнем железопътните детективи — каза Бел. — Ще го направим щом машинистът позабави. Стой до мен. Няма да се смият над теб, само защото си жена.

Мери обаче не го слушаше.

— Виж! — каза тя и посочи огромен бял надпис, толкова нов, че буквите му още не бяха покрити със сажди.

**ТЕРМИНАЛ НА „ОБЕДИНЕНИ ВЪГЛИЩА“**

Благодарение на проучванията си Бел бързо разпозна гигантската платформа за изсипване на въглища, която се извисяваше над

построените едно до друго на малка издатина в реката железопътно депо и пристан за шлепове. Това беше последното нововъднение в транспортирането на въглищата. Механични конвейри вдигаха въглищата от шлеповете до платформата. От нея те заваляха в две посоки и пълнеха стотиците вагони, поели на изток към крайбрежието, както и големите модерни шлепове, укрепени със стомана за пътуването по Охайо и Мисисипи.

Мери се ядоса на името.

— „Обединени“?! Защо просто не го нарекат „комбинат“?

Бел се ухили.

— А ще си доволна ли на „единни“?

Тя не отвърна на усмивката му. Ала в очите и сякаш имаше смях, когато му каза:

— Ако ти ще се задоволиш с „монопол“.

— Добре, да го затвърдим с ръкостискане? — докоснаха пръстите си и останаха взрени един в друг, пазейки равновесие в движещия се влак. Накрая Бел сграбчи Мери в обятията си и я целуна.

— Не трябваше ли да скачаме? — попита тя след известно време.

Влакът все още се движеше твърде бързо, за да скочат и Бел чак сега се сети, че след като влакът е празен, може и да не забави преди да стигне депото.

Спирачките най-сетне изскърцаха, но наистина вече бяха сред плетеница от релси във всички посоки. На всичко отгоре около депото имаше здрава ограда. Бел обаче мерна една пролука близо до реката, на двайсетина релси от тях.

— Готова?

— Готова!

Бел скочи пръв и се приземи така, че гърдите му отново пламнаха. Успя да се задържи на крака и протегна ръце към Мери. Хвана я преди да се е препънала и паднала.

— Да вървим! Трябва да се махнем от тук колкото се може по-бързо.

Прекошиха всички двайсет релси и вече тичаха през последните няколко метра, когато иззад един повреден служебен вагон изскочи някакъв железопътен детектив с изпомачкан торбест костюм, мръсно бомбе и сопа в ръка.

— Хей, вие двамата, спрете!

— Не ни закачай! — обърна се към него Бел. — И без това се махаме от тук.

— Махате се, я! Право в затвора. И ти, и твоята никаквица.

Детективът посегна към Мери.

Бел застана между тях, изчака мъжът да замахне със сопата и го изненада с комбинация от крошета — същата, с която бе пратил на земята Юстъс Маккой в мината. Мъжът се строполи на земята, стиснал брадичката си. Но случилото се не беше останало незабелязано. Още трима детективи тичаха към тях и в движение вадеха пистолетите си. Бел знаеше, че трудно ще ги удържи, а това означаваше, че Мери ще остане беззащитна. Не му трябваше много време, за да вземе решение. Приклепна до поваления мъж и му прошепна нещо набързо.

Псевдополицаи като него бяха на дъното в йерархията на пазителите на реда, само крачка по-нагоре от наемните биячи. Малцина от тях биха отказали услуга на детектив от „Ван Дорн“, защото всички до един мечтаеха един ден услугата да им бъде върната под формата на покана за работа в агенцията.

— „Ван Дорн“, Питсбъргски офис. Спри ги, преди да нараня някого!

— Маmicата му! Що не каза, че си вандорнец! — изруга мъжът. — Почти ми счупи ченето.

— Тихо!

— Момчета, чакайте! — Провикна се мъжът. — Всичко е наред. Той е от „Ван Дорн“.

— Какво?! — очите на Мери Хигинс блеснаха, а лицето ѝ — пламна.

— „Пинкертън“! — викна тя и здравата зашлеви Бел. — Ти си пинкертън!

— Не, Мери, не съм пинкертън, а от „Ван Дорн“ — опита се да обясни Бел.

— Каква е разликата, по дяволите? Всичките сте стачкоизменници!

Тя го зашлеви отново и закрачи решително към пролуката в оградата.

— Да я спрем ли?

— Няма да можете — каза Бел. — Пуснете я да си върви.

— За кого работиш, синко?

— Застраховател съм, „Дагет, Стейпълс и Хичкок“.

Бел беше успял да стигне до квартирата, да се измие и преоблече, да си вземе чантите и да изтича до гарата. В момента я ремонтираха и я обграждаше цяла кохорта от вбесени каруцари и полудели от объркване коне. Бел си купи първокласен билет за експреса „Пенсилвания“, точно когато влакът от Чикаго пристигна.

Настани се в купето и експресът плавно пое извън Питсбърг. Бел отпиваше от чудесното кафе във вагон-ресторанта, споделяйки купето с трима добре облечени търговски представители, и се чудеше какво ли ще успее да си намери за закуска Мери Хигинс.

— Накъде си?

— Към Ню Йорк.

Господин Ван Дорн в момента беше там и Бел бе решен да убеди шефа си, че стрелецът, който насъскваше тълпата, а после отнесе шапката му и надупчи палтото му, без съмнение е провокатор, който иска в мините да се разрази война. Някак трябваше да убеди господин Ван Дорн да му даде време да се заеме по-сериозно със случая. И най-важното, вече знаеше, че не може да се справи сам. Имаше нужда от помощ. И трябваше да убеди шефа да му повери екип от детективи.



— Добре дошъл отново, господин Клей.

Мъжът, който стреля по Бел пред затвора, влезе в елегантния си офис на Уолстрийт, където подчинените му го посрещнаха с почит и страх. Хенри Клей беше собственик и главен следовател на детективската агенция „Хенри Клей“ в Ню Йорк. Управителят на офиса, секретарката, шефът на отдела по проучванията и телеграфистът седяха на бюрата си с изпънати гърбове, а биячите, готови да вършат мръсната работа, се бяха подредили в коридора отзад. Клей бе извънредно културен мъж — с великолепни дрехи и изтънчен вкус. Прочутият писател Хенри Джеймс неведнъж се бе наслаждавал на компанията му, напълно неосведомен — и лишен от обичайната си добра преценка за хората, че Клей преследва така свирепо амбициите си, както гладна анаконда преследва жертвата си.

Клей беше израсъл в бохемска бедност, отгледан от майка си, която се мъчеше да свързва двата края, като рисуваше портрети. Беше го кръстила на баща му — или поне тя така твърдеше: безмилостния минен барон Хенри Клей Фрик, дясната ръка на Андрю Карнеги.

Хенри Клей бе на трийсет и пет. Бе получил добро образование, благодарение на джентълмените — приятели и клиенти на майка му. Намираха му чудесни пансиони. Ала престоите му там бяха кратки като приятелствата на майка му. Винаги бе аутсайдер, и в „Коуейт“, във „Филипс Андовър“, „Екзитър“, в академия „Диърфийлд“ и в „Свети Павел“. Търкаше едни и същи скамейки, макар и винаги за кратко, с наследниците на най-големите американски богатства. Богатства, за които самият той ламтеше.

На петнайсет години Клей избяга от дома си и стана шпионин на пинкертъните в профсъюзите. Тъкмо беше навършил осемнайсет години, когато в Чикаго излъга за службата, която заема в „Пинкертън“, и стана най-довереният служител на големия детектив Джоузеф Ван Дорн. Ван Дорн бе видял невероятните заложби на Клей — остроумието и физическата му сила, и хранеше надежди, че

първият му помощник ще му помогне да изгради мощна детективска агенция.

Ван Дорн лично усъвършенства боксовите умения на Хенри Клей и го научи да стреля и да се бие с хладно оръжие. И докато превръщаше Клей в смъртоносно оръжие, го научи и на финия детективски занаят.

Клей още съжеляваше горчиво за деня, в който се разделиха с Ван Дорн.

Ван Дорн отказа да го направи партньор, защото според него Клей се интересувал повече от това да печели приятели сред индустриалците, отколкото да залавя престъпници. Ван Дорн беше разочарован не по-малко от Клей, така както всеки е разочарован от първия си голям провал, а и подозираше младия си помощник — макар и да не можеше да го докаже, за бомбата, която постави началото на смъртоносните размирици в Хеймаркет<sup>[1]</sup>.

Клей от много години не бе виждал Ван Дорн. Ала и двамата знаеха почти всичко един за друг. Ван Дорн оглавяваше екип, който постоянно растеше и агенцията му скоро щеше да има представителства в цялата страна, а по-младият Клей още чакаше големия си пробив, като ухажваше богати и влиятелни финансисти.

Хенри Клей влезе в кабинета си и затвори вратата. До прозореца върху стойка седеше мощен месингов телескоп, правен за началници на пристанища. Клей огледа през него кабинетите на уолстрийтските магнати. Освен че умееше майсторски да чете реч по устните, той си допълваше тези разговори с информация от подкупни инженери и механици, които бяха монтирали телефоните и личните телеграфни линии на богатите така, че достъп до тях да има и Клей.

Тази сутрин Клей насочи телескопа към „Целувката“, скулптурата за сто хиляди долара на Аугуст Роден, която красеше офиса на един стоманен магнат, когото познавачите от Уолстрийт поставяха по безмилостност дори над Фрик. Той беше финансовият колос, изковал от старите империи на Карнеги и Фрик корпорацията „Юнайтед стейтс стийл“ — самият съдия Джеймс Конгдън.

Съдия Конгдън не отстъпваше и на йота в битката си срещу стачниците. Клей се взря в устните на стария съдия, който редеше пламенна тирада пред някакъв свой посетител — очевидно богат собственик на мина, който го слушаше внимателно.

— Работниците ще правят каквото си искат, когато вече не им се налага да работят, защото машините ще започнат да вършат работата им. Но дотогава ще се съобразяват с мястото си в дома господен, доколкото това зависи от мен! А то зависи! След като ги заменят машините, един Бог знае как ще си прекарват времето.

Съдията се завъртя с изненадваща за възрастта си бързина към бюрото и написа следната бележка:

*Ще има огромна печалба в това да им осигуряваме забавление!*

Посетителят му кимна раболепно.

Клей премести телескопа към лицето на госта и изпита удоволствие от уплашената му физиономия.

— Черния Джак Глийсън! — прошепна на себе си детективът. — На Уолстрийт не си такъв големец, нали?

Глийсън стоеше в кабинета на съдията и нервно мачкаше перифериата на шапката си, докато Конгдън мачкаше самия него в ръцете си. Съдията от време на време извърщаше лице от прозореца и Клей не разбираше всичко от разговора, но беше пределно ясно кой командва парада. Най-големият въглищен барон в Западна Вирджиния не можеше да се мери с уолстрийтския бог, готов на всяка цена да консолидира промишлеността на страната. Парите на Конгдън контролираха не само заводите за стомана и коксовите фабрики, които изкупуваха въглищата, но и железниците, които едновременно използваха тези въглища и определяха на какви цени да ги извозват.

— Чел ли сте Дарвин? — попита с презрение Конгдън.

— Не мисля, господин Конгдън.

— Слабите загиват, силните оцеляват!

— О, да, сър! Разбирам какво имате предвид.

— Господин Дарвин си разбира от работата. Не мислите ли?

— Да. Слабите умират... загиват... Винаги ще има бедни... Така е устроен светът.

— Устройството на света — прекъсна го безцеремонно Конгдън, — ни води до въпроса как да копаем въглища по-евтино от останалите. Не мислите ли?

Хенри Клей, който като майка си също рисуваше, макар и далеч не толкова добре, оприличи лицето на Конгдън на студена, недокосната от слънцето крайбрежна канара, непрестанно жулена от прибой. Само по лицето ставаше ясно, че съдия Конгдън е най-могъщият мъж на

Уолстрийт и Хенри Клей се изпълни с надежда, че скоро самият той ще стане част от тази двигателна сила, неумолима като чистия ефирен огън на небесата.

Съдия Джеймс Конгдън се заслуша със студена усмивка в думите на несъмнено ужасеният Джек Глийсън, който премина към хвалебствия, за да отклони темата от цената на въглищата.

— Някои от членовете на клуб „Дюкесн“ се чудеха, докато обядвахме онзи ден, дали ще се кандидатира за президент?

— Хората няма да изберат президент-банкер — отвърна Конгдън.

— Уверен съм, че вие можете да промените решението им.

— Не, никога не биха гласували за човек от Уолстрийт. Знам го със сигурност. Кандидатирах се за губернатор и загубих. При това с много.

— Винаги може да опитате отново...

Конгдън сви широките си, но кокалести рамене.

— Кой знае какво ми готви бъдещето? — попита на глас той, докато си мислеше: „Ще опитам. Вече знам как да победя.“

— Първото, което трябва да сторите — включи се отново Глийсън, — е да спрете проклетите вестници да се оплакват от сенаторите.

— Де да беше толкова просто, Глийсън. Вестниците могат да реват до небесата за подкупени конгресмени и сенатори. Хората не ги е еня. Никак! Дори го очакват. Хората обаче се възхищават на президент, който може да контролира Конгреса.

— Значи бихте обмислили кандидатура за президент?

— Кой знае какво ми готви бъдещето? — повтори Конгдън. — Но каквото и да е то, от този следобед нататък, моите фабрики ще плащат с дващсет цента по-малко на тон въглища, а железниците и шлеповете ми ще увеличат с пет процента тарифите си за превоз.

Глийсън пребледня.

— Как да печеля?

— Ограби Петър, за да платиш на Павел.

— Не ви разбрах?

— Представете си, че съм Павел, а работниците ви са Петър. След като изпълните условията ми и въглищата ви стигнат до пазара,

си задържате каквото можете. С други думи, плащайте по-малко на работниците.

— Правя всичко по силите си, но ви предупреждавам, работниците реагират доста агресивно.

Съдия Конгдън се изправи в пълен ръст.

— А аз предупреждавам *Вас* — няма да плащам за провалите на когото и да било от собствениците! Оправете се с работниците си!

---

[1] Аферата Хеймаркет (Haymarket affair): На 4 май 1886 г. в Чикаго се провежда мирен протест в подкрепа на стачкуващите работници за 8-часов работен ден. Неизвестно лице хвърля динамитна бомба в редиците на полицията, която опитва да разпръсне митинга. Взривът, и последвалата стрелба довеждат до смъртта на седем полицаи, поне четирима граждани и десетки ранени.

В последвалия процес за обвиняеми са привлечени 8 анархисти, които са осъдени за заговор. Намерени са доказателства, че един от тях е изработил бомбата, и нито едно кой я е хвърлил.

Аферата Хеймаркет се счита за първопричината на 1 май да се чества Международният ден на труда. — Б.пр. ↑

Джоузеф ван Дорн излезе с важна стъпка от луксозния хотел „Кадилак“ на „Бродуей“, където току-що бе договорил да вземе под наем няколко помещения за чисто новото си нийоркско бюро, и пое към срещата с Айзък Бел. Обикновено пестеше разходите, но който и да е клиент, видял прекрасната варовикова фасада на хотела, не би се пазарил особено за тарифите на агенцията. А и още щом прекосеше облицованото с мрамор фоайе под непреклонните погледи на първокласните детективи на „Ван Дорн“, договорени да работят в хотела в замяна на отстъпка от наема, и се понесеше нагоре в позлатения асансьор, клиентът щеше да се счита за късметлия, че агенция „Ван Дорн“ се е съгласила да разгледа случая му.

На Четирийсет и седма улица някакъв червенокос млад господин се закова на място и впери поглед в него. Ван Дорн отвърна на погледа му. Бледите белези по челото на мъжа показваха опит в юмручния бой, макар едва ли да бе натрупан в професионални турнири. Мъжът изглеждаше богат — носеше изискан костюм от туид и бомбе, а часовникът му висеше на тежка златна верига. Но лицето му бе изтерзано, а в очите му блещукаха сълзи.

— Добре ли сте, господине? — попита Ван Дорн.

Отговорът дойде с напевен ирландски акцент:

— А, да, ще ме прощавате, господине. Не можех да не забележа... — и мъжът преглътна мъчително.

— Какво има, младежо? — акцентът от дъблинското юношество на Ван Дорн беше почти изгубен наред звуците на чикагската му реч.

— В името на Бога, господине, вие сте одрал кожата на стария ми татко!

— Баща ви?

— Все едно се е вдигнал от гроба, за да се разходи по Бродуей!  
— Мъжът се сепна: — Е, не исках да ви бавя...

— Не, не, не! Не се притеснявайте, младежо.

— Великолепните мустаци, алени като зората, острият поглед, високото чело... — мъжът тръсна глава, изумен и тъжен.

— Кога си е отишъл от този свят? — попита внимателно Ван Дорн.

— Ей сега, на Великден. Тъкмо си мислех, че съм се примирил и се появявате вие. Мил сте, задето се спряхте, господине. Не се затормозявайте с мен и секунда повече.

Младежът се поклони учтиво и се извърна, макар лицето му още да носеше белезите на изумлението, преживяно току-що.

Джоузеф Ван Дорн бе прозорлив детектив и далновиден бизнесмен, но и добър човек, затова се провикна след мъжа:

— И аз имах подобен случай, когато си отиде моят старец. Не ви обещавам, че ще стане по-лесно, но лека-полека ще престанете да мислите за това всеки ден.

— Надявам се да сте прав... Бяхте много добър... Господине, за мен ще е голямо удоволствие да ви почерпя едно питие.

Ван Дорн се поколеба. Вече закъсняваше за срещата с Айзък Бел, но този младеж пред него изглежда се нуждаеше повече от компания, а и бе събрат по кръв.

— Разбира се!

— Има едно уютно местенце зад ъгъла — каза червенокосият и протегна ръка. — Финърти. Джак Финърти.

Двамата си стиснаха ръцете и се отправиха към бара. Барманът поздравя Финърти с топло „Добре дошъл“ и наля два бушмилса.

Ван Дорн почака, за да може Финърти да се наговори за баща си, а после попита с надежда да смени темата:

— Какво работите, господин Финърти?

— Въглища — отвърна Финърти. — По-точно супервъглища.

— Какво е това?

— Модерно чудо. Учените са разработили метод да се освободи цялата енергия, скрита във въглищата — една кофа отделя топлина колкото цял вагон. Представете си параход, който пресича целия Атлантически океан само с едно зареждане с гориво. Или гражданин, който си държи целия запас за зимата в скрина.

— Никога не съм чувал за подобно нещо!

— Скоро ще чуете...

Внезапно Финърти дръпна златната верижка и извади часовника си.

— Да го вземат мътните! Трябва да бягам. Обещах на инвеститорите да посетя заседанието на борда. Имам само десет минути да стигна до Уолстрийт. Добре, че я има градската железница — макар че чакам трепетно да завършат скоростната метро линия. Колко се радвам, че се срещнахме, господин Ван Дорн! Бяхте много мил с мен, точно когато имах нужда.

Ван Дорн се ръкува отново с младежа, но задържа за миг ръката му и попита:

— На какъв етап от разработката е това изобретение?

Финърти се озърна и сниши глас.

— Не бих се изненадал още следващата зима да се извият опашки за супервъглища. Особено ако миньорите продължат да стачкуват.

— Как се справяте с инвеститорите?

— Почти съм запълнил квотата. Трябва да бягам, но ето визитката ми. Може би ще се срещнем отново.

Айзък Бел кръстосваше нервно предверието, когато Ван Дорн най-сетне влезе в йейлския клуб на Четирийсет и четвърта улица. Дори нервен, младият детектив се движеше като пантера — готов всеки момент да с втурне в действие.

— Извинявай, Айзък! Забави ме една среща.

Бел го поведе към два стола с облегалки за главата в един тих ъгъл. Сподели случилото се в затвора на Глийсън и изложи подозренията си. Ван Дорн слушаше внимателно, заинтригуван от размислите му за провокатора, но очевидно още се колебаеше колко са убедителни доказателствата.

— Надявам се, че ще можете да отделите неколцина мъже, за да стигна до дъното на тази история, сър.

— Твой собствен отряд?

— Невъзможно е да се справи сам човек.

— Няма как да стане! — отвърна Ван Дорн. — Всичките ни налични хора са заети. Принцът ни размотава из цялата страна като дете с хвърчило, а сега дори споменава, че иска да удължи престоя си. Навсякъде го обожават и той се забавлява страхотно.

Бел заговори бързо.



— Преди да сляза в мината, разучих всичко за въглищарския бранш, както ми казахте вие. Там работят половин милион души. Още стотици хиляди работят в железниците и на шлеповете. Накратко, въглищната промишленост е най-важната в цялата страна.

— Но това не променя факта, че „Ван Дорн“ е заета с друго — отвърна нервно шефът му.

Бел сякаш не го чу.

— Въглищата са незаменими за отопление, за кокс, от който се прави стомана, за топилните, за електричество, за осветление, за водни помпи, асансьорите, земеделските кладенци, както и за гориво, там където дървата не достигат. Въглищата захранват бойни кораби, презокеански лайнери и влакове...

Ван Дорн кимна нетърпеливо, мислейки си „Още една причина да инвестирам в супервъглищата на Джек Финърти“, а на глас отвърна на Бел:

— Напълно съм наясно, че не можем да си представим какво богатство осигуряват въглищата на някои хора, както и каква голяма полза имат за държавата.

— Само че това богатство и тези ползи могат да изкарат наяве най-лошото у хората — не се предаваше Бел, — независимо дали са работници, собственици или банкери, които инвестират в бизнеса. Бих могъл да започна разследването си с Уоли Кисли, Мак Фултън и Уиш Кларк.

— Само с тях? — не скри изненадата си Ван Дорн.

— Кисли е експерт по експлозивите. Фултън разследва работнически случаи от бунтовете в Хеймаркет насам. А момчетата до един казват, че Уиш е най-коравият боец в агенцията, което и самият аз видях, когато ми позволихте да работим заедно с него в Уайоминг и после в Ню Орлиънс.

— Това ще те направи най-младият шеф на отряд в историята на агенцията.

— Не, сър. Бил сте по-млад, когато сте повел първия свой отряд.

— Тогава времената бяха по-прости.

— По една пълна случайност, вашият отряд се е състоял от същите трима души.

Този път Ван Дорн въздъхна дълбоко.

— Добре, може да вземеш Уебър и Фийлдс — рече той, наричайки Кисли и Фултън с прякорите им, дошли от двама герои от комиксите. — Те са в Чикаго, но един бог знае къде е Уиш Кларк.

— Ще го открия.

— Ако успееш, тогава може да го включиш в отряда си.

— А може ли да взема и господин Бронсън?

Веждите на Ван Дорн не можеха да се качат по-високо на челото му, дори ако Бел бе поискал с него да тръгнат шампиона в тежка категория Джим Джефрис, президента Рузвелт и половината му кавалеристи — доброволци.

— Хорас Бронсън е зает в Сан Франциско — отвърна студено шефът.

Бел не се изненада, но знаеше, че трябва да си пробва късмета и затова попита:

— А може ли да отделите още някого, сър?

— Ще трябва да се справиш с тези, с които разполагаме — отвърна сухо Ван Дорн. — Няма да ви е лесно, затова не се изпълвай с излишни надежди. Уебър и Фийлдс са много опитни, но вече не са млади... меко казано. С тях работихме в годините, когато мъжете бързо старееха. А Уиш... е, ти знаеш...

— Винаги сте казвал, че втори копей като него няма.

— Когато е трезвен — стрелна в отговор Ван Дорн.

— Прав сте, сър. Няма да е лесно. А бихте ли помислил дали да не наемете като мой младши детектив един приятел? Много го бива с юмруците. Когато го срещнах, беше капитан на боксовия отбор на Принстън.

— Без съмнение това ще му върши чудесна работа, ако се сблъска с колежанчета, решили да вършат престъпления.

— Много е добър в работата под прикритие. Искаше да става актьор.

— Защо не е актьор тогава?

— Майка му забрани.

— Да слушаш майка си е похвална черта от характера, но рядко подхожда на корави детективи — отвърна сухо Ван Дорн.

— Има си предостатъчно характер за работата, а Кисли и Фултън ще му покажат какво да прави с него. Сър, наистина още един човек ще ми е от полза.

Ван Дорн не бе напълно убеден.

— Ще трябва да говоря с него и да го преценя.

— Вече сте говорили.

— Как така? Кога?

— Мисля, че визитката му е в джоба ви.

Ван Дорн посегна към жилетката си и ръката му замръзна.

— Джак Финърти?

Бел едва устоя да не се разсмее с глас.

— Като имам предвид всичко, което научих за възглицата покрай този случай, господин Ван Дорн, не бих си заложил спестяванията на супервъзглицата.

Ван Дорн почервения като мустаците си.

Очите му се превърнаха в леденосини висулки, а огромният му гръден кош се изду като на бик, готов за нападение. Бел се подготви за грандиозно избухване, но накрая шефът му се разсмя.

— Преметнахте ме!

— Трябваше да измислим начин да покажем колко го бива.

— И още как. Наистина се вързах... Е, върза ме събратът — ирландец.

Бел вече не криеше усмивката ми.

— Ти пък какво се подсмиваш?

— Съжалявам, че трябва да ви разочаровам, сър, но „събратът“ ви ирландец е пряк потомък на английските и холандски основатели на Ню Йорк. Името му е — Арчибалд Ейндъл Абът Четвърти, на първо място в списъка на Четиристотинте.

Сградата, в която се помещаваше кабинетът на съдия Конгдън, бе с ниво на сигурност, по-високо от това на една банка.

Хенри Клей влезе в мазето през сервизния вход, облечен като работник по поддръжката на котелното. Носеше чук, ключ, шивашки метър и уред за измерване на нивото на парата, който бе модифицирал в шперц. Познаваше дневния график на пазачите и лесно им се изплъзна. Разби ключалката на една врата, изтича дванайсет етажа нагоре, без дори да се задъха, махна работническите си дрехи, в пълна тишина отключи още две врати и влезе през задния вход на личния кабинет на съдия Конгдън.

Клей видя незабавно колко добре е подходил. Старецът вдигна глава от бюрото си, сепнат, ала без капчица страх. Клей беше действал мъдро.

Натрапникът заинтригува Джеймс Конгдън.

Можеше мигновено да повика помощ по някой от телефоните на бюрото си. Или сам да застреля мъжа с револвера, който държеше винаги до себе си. А можеше да активира и „барриерата срещу луди“. Но засега Конгдън беше по-скоро любопитен. Защо подобен елегантно облечен мъж би се промъкнал през задния вход.

Сякаш за да докаже, че притежава също толкова изискан вкус за изкуство, колкото и за дрехи, мъжът направи коментар на скулптурата в кабинета, сякаш наистина разбираше за какво говори.

— Оценявам познанията ви за античното изкуство — рече непознатият.

Съдия Конгдън отвори тръбата, през която даваше нареждания на хората си в останалите помещения.

— Антично ли? Фукате се единствено с невежеството си. Огюст Роден направи тази скулптура преди две години.

— Но за разлика от оригинала, тази по-съвършена репродукция, която сам сте поръчал, показва мъжките форми в класически гръцки стил — непокрити, вместо скрити зад някой крайник.

Конгдън изсумтя:

— Превзет начин да кажеш, че му се виждат въдицата и тежестите.

Натрапникът сякаш свали за миг изисканата си маска.

— В присъствието на подобна красота — рече сковано той, — предпочитам да се изразявам „превзето“.

Конгдън извади пистолета си.

— А аз пък не знам кое предпочитам. Дали да наредя да те пребият до смърт, или да те застрелям сам, който и да си ти.

— Привилегия на богатите е да избират — отвърна Хенри Клей. — Но бихте пропуснал най-голямата възможност в живота си. Ще ви отправя неустойимо предложение.

— Рядко се изкушавам.

— Но когато се изкушите, сър, обикновено се възползвате.

Клей хвърли многозначителен поглед на страстните любовници на Роден. След това кимна одобрително към бронзовата статуетка на бюрото на съдията, която изобразяваше последната му съпруга, разголила сладните си форми.

— Казвам се Хенри Клей. По рождение съм син на художничка, а по занаят — частен детектив. Не ви заплашвам с нищо, само ви предлагам възможности. И го правя с цената на голям личен риск, защото наистина може да наредите да ме пребият или убият.

— Значи си падаш по залозите?

— Да, сър. Залагам живота си, че ще прозрете що за възможност ви предлагам.

— И каква е тя?

— Да унищожите миньорските профсъюзи „Обединени миньори“ на изток и „Западната федерация на миньорите“ на запад и да ги спрете веднъж завинаги. Ще минат двайсет години, преди на континента отново някой миньор да посмее да направи профсъюз, камо ли да организира стачка. Ето ви и добавката. Ще знаете предварително в какви браншове да инвестирате, браншове, които ще процъфтят, когато унищожите профсъюзите.

— И как ще стане това?

— Всякак. Нямам задръжки.

Конгдън поклати глава.

— Не! Рискувам всичко, ако те заловят и се раздрънкаш.

— И какво ще струва думата на един нищо и никакъв детектив срещу тази на великия съдия Конгдън?

Конгдън го прикова с поглед.

— „Великият съдия Конгдън“ възнамерява да стане президент на САЩ. За нещастие, това означава да убедя невежите, че срещу мен и дума не може да се каже.

— Може да скрепим сделката си с по едно кимване. Без подписи и без договори. Няма как да се запише кимване.

— Без договор разчиташ на напълно неоснователната надежда, че някак ще те възнаградя. Ами ако не го направя?

— Нямам нужда от възнаграждението ви.

— Защо тогава?

— Ето от какво имам нужда — прекъсна го Клей и започна да отброява на пръстите си с добре поддържани нокти. — Неограничени

средства, за да свърша работата. Определена информация, която само вие притежавате. Пропуски за всички железопътни линии и използване на частни влакове. Разрешение да изпращам и да получавам съобщения по частните телеграфни линии на брокерите ви.

— Забранено било от Междущатската търговска комисия външни лица да използват тези линии — прекъсна го Конгдън със саркастичен тон.

Клей се засмя. *Брокерите се сецали за закона само когато им е изгодно.*

— Скоростта и поверителността са част от добрия бизнес — добави той.

Чудесно знаеше, че няма да му се налага да напомня на Конгдън как собствениците и ползвателите на частни линии могат да изпреварят конкурентите си, които си служат с по-бавните обществени линии на „Уестърн юниън“.

— Във всеки град, в който действам, ще обменяме информация бързо и поверително през бюрата ви там.

— Това може да ме издаде — рязко му напомни Конгдън.

— А инвеститор от вашия калибър не държи ли контролни пакети акции във фирми за частни телеграфни услуги?

Конгдън пренебрегна комплимента и попита:

— Но какво ще получиш ти от всичко това?

— Репутация. Ясно е, че ще ми се отплатите богато, когато успея. Но дори да не го направите и да ме измамите, няма да има значение. Ще съм във вътрешния кръг.

— Как?

— Агенция „Хенри Клей“ ще представлява президенти и крале, когато управниците на тази страна научат кой се е справил с профсъюзите. Когато вие станете президент, позицията ми ще укрепне още повече.

Конгдън премисли предложението на Клей. Умееше да преценява хората изключително точно. Мъжът внушаваше уважение дори само с външния си вид, а освен това притежаваше поглед на човек, който умее да довежда докрай това, с което се е захванал.

— Защо си толкова сигурен, че предложението ти ще ми хареса?

— Защото ви проучих, съдия Конгдън. Разбирам ви. Аз съм най-добрият детектив в страната.

— Мислиш, че ме познаваш, така ли? Я погледни пак статуята. Внимателно се вгледай в Целувката. Виждаш ли нещо необичайно?

Хенри Клей се вгледа. Приведе се към мрамора и очите му обходиха внимателно страстната прегръдка между мъж и жена.

— Виждам великолепна статуя.

— Привлича те, нали?

— Наистина. Всъщност съм по-близо до нея, отколкото бях преди миг. Но какво точно искате да видя?

— Вдигни глава!

Прозорецът на тавана, през който светлината галеше мрамора, беше оброчен от гипсов фриз, осеян с дупчици.

— Виждам дупчици във фриза. Почти незабележими са.

— Сега свали поглед.

— Не разбирам, сър.

— Свали поглед!

Клей стоеше на мраморен кръг, също осеян с подобни дупчици.

— Ще ви кажа две неща за богатството, господин „Най-добър детектив“ — рече Конгдън. — Богатството привлича откачалки. Стариият ми приятел Фрик беше прострелян и за малко да умре, заради един луд, който нахлу в кабинета му преди десет години. Тогава се замислих за собствената си безопасност. Разбирате ли сега какво ви казвам?

— Казахте „две неща“.

— Според общото схващане, въглищата са източник на всички богатства. Като повечето общи схващания и това е напълно погрешно. Въглищата са просто гориво. Засега е най-доброто гориво, но скоро ще го измести по-добро гориво. Нефтът започва да надига глава, но учените ще измислят нещо още по-добро, без съмнение. Истинският източник на богатства през последните сто години, както и през следващите сто, ще е парата — горещата пара, създадена от кипяща вода, която пък се нагрива от най-евтиното и богато в дадения момент гориво — дърва, въглища, нефт, каквото измисли науката след това... Парата задейства буталата в локомотивите. Парата върти турбините, които създават електричество. Парата нахлува в тръбите на модерния градски здания като моето, за да ги отоплява.

Конгдън се пресегна към бронзовата статуетка на жена си и я погали с изкривените си от артрит пръсти.



— Парата попарва плътта. Парата от най-простия чайник може да опари ръката ти толкова жестоко, че да не можеш да си представиш по-силна болка. Скоро след нападението над Фрик, една десетсантиметрова вертикална тръба в сграда като тази се счупила. Парата минала през стените, все едно били от хартия. Всички хора в злощастния офис загинали моментално. Намерили ги още на бюрата им, плътта им омекнала и сварена, кошмарна гледка. Това ме накара да се замисля за нападението над господин Фрик. Това, което е трябвало да монтира в кабинета си — и каквото съм монтирал в своя, е запазена от пара „бариера срещу луди“.

Конгдън сви юмрук около статуетката.

— Забелязваш ли нещо необичайно по тази статуетка?

Клей се вгледа по-внимателно и видя какво е пропуснал. Фигурката бе прикрепена към бюрото.

— Виждам малка панта.

— Която превръща статуетката в ръка. Когато я дръпна, ще отворя вентил, през който ще преминат сто шейсет и пет градуса по Целзий под формата на пара, право от централното котелно отделение на улица „Кортланд“ и ще се окажат върху кожата ти, най-добър детектив Клей.

Хенри Клей отново погледна дупчиците по пода и тавана.

— Ще се свариш за секунди. Най-дългите и най-ужасяващи секунди в живота ти.

— Парата ще убие и вас.

— Нищо подобно! Дупчиците са изчислени така, че да пуснат достатъчно пара само за теб.

— Добре — рече Клей, — хванахте ме натясно. Ако дръпнете ръчката, мъртъв съм.

— Болезнено мъртъв!

— Болезнено мъртъв.

Джеймс Конгдън държеше здраво ръчката и не отлепваше поглед от Хенри Клей. Не можеше да не признае, че в този тип имаше нещо — дори да изпитваше страх, Конгдън не го виждаше. Всъщност, истинската сила сред останалите качества на Клей беше да вижда ясно неизбежното и да го приема спокойно. Контролен пакет акции, вложен в подобен човек, си беше солидна инвестиция.

— Ако ти дам неограничени средства, поверителна информация, достъп до всякакви железопътни и телеграфни услуги, как ще използваш всичко това?

— Само аз знам подробностите.

Конгдън се намръщи.

— Смелчага си, щом не отстъпваш в подобна ситуация. Или пък си идиот.

— Предпочитам да мисля за себе си като за решителен човек — отвърна Клей, без изобщо да се замисля. — В този свят може да се разчита само на решителността. Това е моето предложение и повтарям: подробностите ще са известни само на мен.

— Да предположим засега, че тактиката е ваша работа — прие Конгдън. — Ами стратегията?

— Нужно ви е да унищожите профсъюзите. Вестниците вече са на ваша страна. Те ще разкажат онази история, която вие желаете. А аз ще ви осигуря историята.

— Каква е историята?

— Собствениците, които Бог е преценил да възнагради със собственост, ще защитят онова, което им принадлежи, и свободата си от убийци-агитатори.

— И как ще започне тази история?

— С война в мините.

— Как?

— Знаете ли за инцидента при мина №1 на Глийсън?

— Един вагон се изплъзнал, няколко работници умрели и четири дни производството било спряно. Ти ли беше в дъното?

— Както и в края. Преди миньорите да се върнат на работа, изпепелиха затвора и съдилището на Глийсън. Бих нарекъл това малка война.

— А аз добро начало — съгласи се Конгдън. — Направо като трипъла на Хари О'Хейган.

— Хоумрън, ако се брои и пожарът.

— Дори по-добре от О'Хейган. Но съм дълбоко разочарован.

— От какво, сър?

Джеймс Конгдън въздъхна театрално тъжно.

— Барриерата ми за лунатици ще трябва да почака друг лунатик — каза той, пусна ръчката и направи жест на Хенри Клей да седне до

него.

— Страшна армия ти е дал господин Ван Ворн, хлапе: два куци коня и един весел пияндурник.

— Уиш има дълги периоди, в които не близва — защити приятеля си Айзък Бел.

Уоли Кисли, който в яркия си кариран костюм приличаше повече на застаряващ амбулантен търговец, отколкото на частен детектив, се ухили на стария си приятел Мак Фултън.

Фултън, известен с ледения си поглед, винаги се обличаше в черно и приличаше на човек, когото никой с всичкия си не би попитал накъде е тръгнал.

— Ей, Мак, каква е разликата между пияницата и удавника?

— Де да знам, Уоли. Не знаех, че има разлика.

— Удавникът потъва във водата, а пияницата — в уиски.

— Хей, Уоли, а какво вика удавникът на случаен минувач? — не му остана дължен Фултън.

— Хвърли ми въже!

— А какво вика пияницата?

— Хвърли ми бутилка!

И двамата избухнаха в смях и обърнаха очи към Бел.

Той не се смееше, а лицето му беше каменно.

— Работих с Уиш в Уайоминг и Ню Орлиънс. Умът му е остър като бръснач.

— Счупената бутилка също е остра.

— Помня също така как вие, куци коне, поехте обучението ми от господин Ван Дорн. И как не бяхте чак толкова куци, че да не можете сами да опразните бар, пълен с момчетата на Хари Фрост.

— Е, обучението ти приключи вече.

Бел разбра, че старите детективи не се шегуват. Кисли го изгледа сериозно. А Мак Фултън премина направо на въпроса.

— Кой ръководи екипа сега?

— Случаят е мой, аз го ръководя — отвърна Бел.

— Неотдавна ти сменяхме пелените в Чикаго — не се сдържа Кисли.

— Оттогава мина време и научих как да си ги сменям сам.

Двамата стари детективи мълчаха, а лицата им бяха помръкнали. Накрая Мак рече бавно:

— Човекът, които ръководи екип, трябва да може да сменя пелените на всички в екипа и да движи разследването напред.

— Виждате точно този човек.

— Виждам хлапе, което се бръсне едва от вчера! — отвърна Фултън.

— И ми говори с някакви френски думички — кльвна го Кисли. — „Провокатор“?! Що за дума за някакъв келеш, който нахъсва тълпата?

— Да, защо не просто „надъхвач“?

— Или агитатор?

Противоречеше на вътрешните правила на Айзък Бел да удря мъже, два пъти по-възрастни от него, но в момента силно се изкушаваше да го направи.

В този момент на прага застана Алойзиъс „Уиш“ Кларк.

Беше едър и червендалест, но се движеше като котка почти безшумно.

— Здравсти, Уиш! — поздрави го Бел.

— Здравсти, хлапе — кимна му Кларк.

— Тъкмо обсъждахме кой ръководи екипа — осведоми новодошлия Мак Фултън.

Уиш Кларк не продума. Имаше малки сини очички, толкова хлътнали в подпухналите и осеяни със спукани морави капилляри бузи, че хората, свикнали да свързват уискито с помътен разсъдък и меланхолия, биха пропуснали пламъчетата на интелигентност и добродушие у тях. Кларк неочаквано се усмихна и отговори на въпроса, който се появи в главите и на тримата — откога Уиш стои на прага и какво от разговора е успял да чуе.

— Този случай е на Айзък. Следователно хлапето е шефът.

— Не само ония миньори имат нужда от профсъюзи — промърмори недоволно Уоли Кисли.

— И за да приключим темата — започна Уиш, известен с неумиращата си любов към английския език, — „келеш, дете

настървява тълпата“ звучи твърде силно и неелегантно, „агитатор“ не се използва в този смисъл, а „надъхвач“ е твърде обща дума. „Провокатор“, казано „по френски“, Уолт, а иначе казано „агент-провокактор“, описва точно това, срещу което Айзък подозира, че сме изправени. Умник, който подвежда едни недотама умници да извършат престъпления, които ще ги насадят на пачи яйца.

— С каква цел?

— С такава, която още не сме открили, следователю Кисли.

— По седлата, господа! — плесна с ръце Бел. Извади три билети от жилетката си и им ги раздаде. — Влакът тръгва от Западна Вирджиния. Всички на борда!

Мощният локомотивен фар осветяваше пътя на един влак с шейсет вагона руда, който тракаше по релсите от златните мини „Крипъл крийк“ на Пайкс пийкс покрай Колорадската планинска верига към обвития в дим Денвър. От железопътното депо „Аурария“ на влака се качиха няколко пинкертъни.

Три хиляди служители от топилните бяха напуснали работните си места. Това бе първата стъпка в общата стачка, водена от Западната миньорска федерация, с искане за осемчасов работен ден за всеки член на който и да било профсъюз, обвързан с Федерацията. Пинкертъните поставиха въоръжени пазачи при машиниста и поеха контрол над влака, докато стигне до топилня „Найрън“.

Джим Хигинс беше част от живата верига от над хиляда души, която блокираше релсите. По негово мнение — не че кибритлиите го питаха за каквото и да било, повреждането на топилнята беше голяма грешка, а стачката като цяло, макар да имаше потенциала да се разрасне до всеобща, оставаше в чертите на Денвър и тънеше във всеобща горчивина.

Собственикът Найрън — заядливо старче, мразено и от работниците си, и от останалите собственици на топилни в Скалистите планини, заради това, че ги бе изтикал от бизнеса, благодарение на огромното си съоръжение, подхранвано от евтини въглища, не беше в настроение да се пазари.

Стачниците бяха спрели да захранват пещите с въглища. Стопената руда се беше втвърдила и беше задръстила топилнята.

Всички съоръжения бяха напълно безполезни, докато огромната маса от руда, шлака и злато не се разчистеше. Найрън беше наредил влакът с рудата да спре в железопътното депо на топилнята, готов да изсипе товара си в пещите в мига, когато евтината работна ръка приключеше с почистването.

Пинкертъните наредиха на машиниста да не спира, въпреки живата верига на релсите.

— Вървете на майната си! — изруга машинистът. — Няма да избия онези момчета!

— Нито пък аз — и огнярят скръсти огромните си ръце пред гърдите си.

С по един удар с пистолет детективите свалиха и двамата на пода на локомотива. Друг машинист, когото бяха взели със себе си, пое управлението на локомотива.

— Не виждам нищо зад копелетата — каза той.

— Откъде да знаем, че не са махнали релсите?

— Мини през тях! — наредиха отново пинкертъните.

Един от тях дръпна свирката и я завърза, за да не спира да пищи. Влакът се носеше като отвързан от ада призрак, а стрелците от двете страни на локомотива откриха огън.

Работниците прибраха ранените и се разбягаха.

Пинкертъните продължиха да стрелят. Накрая на релсите не остана никой, ако не се броят телата по тях. Влакът увеличи скоростта. Неспособни да го спрат, разбеснелите се стачници се заеха да се надвикват със свирката. От насипа край релсите полетяха камъни и задрънчаха по локомотива, счупиха фара и събориха единия от стрелците.

Водачът на пинкертъните извика на машиниста:

— Не спирай преди да преминем портала, иначе ще ни се нахвърлят!

Порталът се намираше отгатък железен мост, под който бяха гетата на работниците.

Пинкертъните вече бяха убедени, че са успели да преминат, но от тълпата на безпомощно беснеещите хора ненадейно се отдели един герой — дребен, навярно момче, повлякло тежко гребло за чистене на шлака.

— Какво, мамицата му... Спрете ги! Не му давайте да премести стрелката!

За стрелеца в локомотива беше ясно каква опасност ги грози. Мъжът вдигна уинчестъра и стреля. Куршумът пропусна момчето, но изби греблото от ръцете му. Момчето го вдигна и отново затича към стрелката. Мъжът се прицели внимателно и натисна спусъка бавно и леко. Едновременно с излитането на куршума три камъка улучиха стрелеца. Той изпусна пушката и падна от локомотива, а след това с писъци се озова под колелетата.

Куршумът пропусна момчето, рикошира от една от подпорите на моста и премина през прозореца на кулата до портата.

Момчето изтича пред влака и втъкна греблото в стрелката.

На сто метра от безопасността на портала, локомотивът дерайлира. Мощните механизми на колелата прерязаха греблото като наденица, но късовете от него, попаднаха между колелата и релсите и успяха да ги раздалечат със сантиметър-два. Колелата се изплъзнаха от тях.

Локомотивът се прекатури през моста, повличайки товара си и се стовари в гетото, право върху покрива на магазина на компанията на Найрън.

— Какво те притеснява, Джим? Добре се справихме днес.

Джим Хигинс вдигна поглед от бюрото си в залата на профсъюза. Местните секретар и вицепрезидент току-що бяха влезли, добре напоени с бира.

— Имаш предвид добре, ако не броим осмината ранени в болницата и двамата мъртви? — попита той, макар не само това да го тревожеше.

— Загинаха като герои.

— И като говорим за герои, този малкият не беше ли най-големият герой?

— Някой виждал ли го е оттогава? — попита Хигинс.

— Не, но трябва да го намерим, момчето заслужава медал.

— Добре е направило, че се е покрило. А най-добре ще е направо да изчезне от Денвър.



— Ако има капчица мозък в главата, сигурно вече е на половината път към Сан Франциско — съгласи се Хигинс, с надеждата, че е прав. Още в първия миг, в който зърна силуета с греблото, той имаше кошмарното усещане, че „малкият“ не беше нито мъж, нито момче, а нежната Мери Хигинс.

Джим разпратил телеграми до приятели в Чикаго и Питсбърг, където би следвало да е отишла сестра му, но досега нито един от тях не я беше виждал. В подобни моменти много му се искаше да не беше атеист, защото не му оставаше нищо друго, освен да се моли.

— Братко!

И ето я и самата нея! Слава богу, не с панталони и кепе, а в опърпана пола и с дамска шапка с перо.

— Мери! — Джим скочи от стола. — От кога си в града?

Мери забеляза почервенелите лица на секретаря и вицепрезидента и отвърна:

— Току-що дойдох с влака. Надявах се да те открия. Как вървят нещата?

— Господа, това е сестра ми Мери — представи я Джим на двамата мъже.

Те почти счупиха ръцете си от бързане да свалят шапките си и обърканите им и неловки движения за пореден път напомниха на Джим как другите мъже виждат сестра му. Казаха и, че стачката върви чудесно и че несъмнено ще спечелят. Хигинс мълчеше. Едва когато двамата с Мери останаха сами в квартирата му, той и каза истината.

— Нещата не вървят добре. Стачката остава локализирана само в Денвър и по всичко изглежда, че няма да се разрасне.

— Видях Мама Джоунс в Чикаго — започна Мери.

Мама Джоунс беше дръзка стара предводителка на протести открай време и беше истинско вдъхновение и за двама им.

— Надяваше се да успееш да убедиш Западната федерация да се обедини с миньорите от изток, в Пенсилвания и Западна Вирджиния — продължи Мери.

— И аз така се надявах — отвърна тъжно брат й.

— Каза, че всички мини се държат от хора от Уолстрийт и щом те са обединени, профсъюзите трябва да се надигнат едновременно. Собствениците имат мини навсякъде из държава. Ние също би трябвало да сме навсякъде.

— Каза, че си стигнала до Денвър едва тази вечер.  
— А какво да кажа? — отвърна Мери без окото и да мигне.  
— Например, че не ти дерайлира онзи влак.  
— Защо?  
— Можеха да те убият.  
— А теб можеха да те убият в Глийсънбърг.  
— И щяха, ако онзи млад миньор не ми се беше притекъл на помощ.  
— Миньор! — възкликна Мери. — Айзък Бел е пинкертън!  
Джим Хигинс тръсна глава, сякаш думата „пинкертън“ беше хапещо насекомо.  
— Не може да бъде! Не е възможно!  
— Със собствените си очи видях.  
— Каза ли, че е пинкертън?  
— Не. Каза, че е от някаква друга агенция... „Ван Дорн“, мисля, че беше.  
— Има голяма разлика — обясни Джим. — „Пинкертън“ дават стачкоизменници под наем на собствениците. „Ван Дорн“ никога не са го правили.  
— А чувал ли си някой от „Ван Дорн“ да работи за профсъюз? — стрелна го Мери.  
— Бел ти помогна да избягаш, нали?  
— Бел е шпионин, братко, и ни измами. Не е по-добър от останалите.

— Последна спирка, господа! — обърна се Айзък Бел към тримата си спътници, когато вагонетката от Моргантаун спря в Глийсънбърг. — Съберете колкото можете повече информация преди стъмване. Ще се срещнем в онази кръчма, където господин Ван Дорн ни е платил вечеря — и посочи „При Райли“, мястото, където Мери беше успяла да измоли кафе от съдържателя.

— Най-любимата ми част от разследванията са пътуванията — рече Мак Фултън, докато обхождаше с поглед главната улица.

Очите му се плъзнаха по неваросаните постройки на администрацията на компанията, по няколкото кози, лющещи кора от сухи дървета, по купчини натрошени камъни, покрити със сажди и разкаляни склонове, от които стърчаха дънери на отдавна изсечени дървета.

— Да... какви забележителности ни очакват само...

— И какви широки хоризонти... Арчи, вземи торбите — и Уиш Кларк подаде багажа на младшия детектив, но задържа най-тежката чанта — необикновено дълга и с подсилено дъно. Всеки път, когато я оставяше на земята, тя издрънчаваше приглушено.

— Явно някой е подпалил затвора — Арчи смигна на Бел. — А както гледам и по-голямата част от съдилището. Така ли се отърва от тълпата?

— Една госпожица ми помогна... Добре, момчета, да се раздвижим.

— Кой поема Арчи? — попита Мак Фултън.

— Вие двамата — отвърна Бел, а после се обърна към Арчи: — Трябва да им помагаш да се качват по стълби и да прекосяват улицата, че вече са стари.

Уиш Кларк се отправи към магазина на компанията, а Айзък Бел — към входа на мина номер едно. Вече без дегизировката си, той даде на главния пинкертън писмо, което досега не бе използвал.

— Какво пък е това? Не ни трябва други детективи! Нали ние сме детективи.

— Подписал го е Черния Джак, което означава, че имате заповед да дадете фенер на всеки от агенция „Ван Дорн“, който поиска, и да му се махнете от пътя. Искам фенер!

Донесоха му. Пинкертъните бяха на нокти, несигурни какво да правят, но и затова по-внимателни с грубостите.

— Къде ще ходиш с това?

— На разходка — отвърна Бел. — Елате, ако искате — предложи той, защото знаеше чудесно, че пинкертънът никога не би пристъпил вътре.

— Миньорите говорят за стачка.

— Кога са започнали тези приказки? — попита Бел, като си спомни думите на Джим Хигинс: „Там, откъдето идвам, има още много“.

— Проклетите тъпанари не щат отново да работят. Целият град ще отиде по дяволите. Няма да се учудя, ако някои тръгнат след теб.

— Ще рискувам — усмихна се Бел, вдигна фенера и се отправи към укрепления с дървени греди вход.

Вентилаторите работеха, а в галериите дрънчаха кирките на миньорите, чуваше се приглушеното тракане на електрически свредели и грохот на взривове. Бел видя вратарчето, на което беше помогнал да избяга, и му махна приятелски, но момчето не го позна с костюма и меката шапка и се уплаши, че е привлякло вниманието на детектив.

Бел спря и подаде на малчугана една златна монета. Детето се ококори със смесица от удивление и ужас.

— Спокойно! — рече му Бел. — Дядо ми ми остави малко пари. Задръж я или я дай на майка си или на баща си.

— Нямам такъв... баща, де...

— На майка си тогава.

Бел продължи по тунела, а момчето подвижна зад гърба му:

— Пинкертън ли си, господине?

— Не. Вандорнец съм.

— Еха! — възкликна момчето.

Очевидно разбира за какво става дума, за разлика от Мери Хигинс, помисли си Бел с горчивина.

Детективът стигна до края на тунела. Разбитото влакче го нямаше и тунелът беше удължен. Бел стигна до най-ниската галерия,

преброи четири подпорни греди и зад четвъртата опипом намери пукнатината, където бе скрил скъсаната стоманена брънка.

Уоли Кисли се беше отдал на разговор с един миньор, на когото беше купил цял варел бира. Двамата седяха в най-мръсната кръчма на света. Внезапно мъжът млъкна. Младият Арчи, който се шляеше наоколо с вид на безделник, но всъщност внимателно наблюдаваше за проблеми, почука няколко пъти на бара. Това беше предупреждение за Кисли. Детективът вдигна глава. Две от ченгетата на Глийсън бяха влезли в кръчмата с вид на господари.

Ченгетата се насочиха право към масата на Уоли. Изръмжаха на миньора да се маха и той се изпари, без дори да допие бирата си.

— Това е най-отвратителният костюм, който съм виждал някога — обърна се едно от ченгетата към Кисли.

Уоли погледна карираното си палто, все едно го вижда за пръв път.

— Прилича на клоунска торба — вметна второто ченге.

Кисли не продума. Първото ченге зърна Арчи Абът и ядно попита:

— К'во гледаш, бе?

— Не гледам абсолютно нищо — отвърна бавно и отчетливо високият риж младеж.

— К'во каза?

— Нека се поправя, ако ми позволите — отвърна Арчи, без да мигне. — Ако беше възможно да се види нещо по-малко от абсолютното нищо, вие щяхте да ми предоставите тази възможност.

— Хлапе, цял благослов си ти — ухили се Уоли Кисли.

— К'во? — зяпна ченгето.

Съдържателят, който досега слушаше напрегнато, излезе иззад бара.

— Младият ми червенокос приятел вижда ирония в ситуацията мъж с лице, грозно като смъртта, да критикува дрехите ми.

Ченгетата макар и да не разбраха съвсем смисъла на казаното, усетиха, че се опитват да ги обидят и извадиха патлаците си.

— Достатъчно! — заповяда тихо Мак Фултън, който се материализира внезапно от един тъмен ъгъл със „Смит и Уесън“ в

ръка.

— Разкарайте се!

Четири ченгета на Глийсън и двама пинкертъни влетяха в кръчмата на Райли.

Кисли, Фултън, Уиш Кларк и Арчи Абът си делеяха бутилка уиски, докато чакаха Айзък Бел. Арчи свиреше на едно прашасало и доста разстроено пиано, а Мак и Уоли пееха новия чикагски хит „Ако парите говорят, на мен са ми сърдити сякаш“.

Ченгетата и детективите влетяха с извадени оръжия.

Райли бързо се скри в стаичката зад бара. Миньорите, които гръмогласно обсъждаха слуховете за стачка, гаврътнаха питиетата си и побързаха да се изнесат.

— „Ако парите говорят, на мен са ми сърдити сякаш...“ — не спираха песента си Уоли и Мак.

Уиш Кларк погледна изпод вежди новодошлите и провлачи:

— Момчета, размахвате тия жезла, но май сте забравили, че агенцията ни работи с минната компания и че лично Черния Джак Глийсън ни е наел. Боеше се, и бих казал с основание, че не ви бива много-много да залавяте саботьори.

— Не за дълго! — процеди едно от ченгетата. — Викат, че компанията ще ви бие камшика, щом господин Глийсън се върне от Ню Йорк.

Кисли отпи от чашата си и хвърли поглед на Фултън.

Фултън отпи от своята и погледна Кларк.

Той пък пресуши чашата си, напълни я отново и каза:

— Когато и ако господин Глийсън реши да сложи точка на взаимоотношенията ни, ще си ходим. А може и да продължим да се наслаждаваме на прелестите на тъй живописния Глийсънбърг, като всички свободни граждани на Америка. Междувременно разпускаме коланите в трепетно очакване на вечерята. Ако и вие, момчета, решите да ги разпуснете с нас, вземете си по един стол и седайте. Ако ли не, хайде вкупом навън, че ние ще похапваме.

— Всички сте арестувани!

— Не можете да ни арестувате — отвърна Кларк.

— Що пък не?

— Изгоря ви затворът.

Арчи Абът прихна и изплю глътка уиски върху дървените стърготини по пода.

— Не берете грижа — срязва ги един от пинкертъните. — Имаме си временно място на един страничен коловоз, ако някой миньор е толкова тъп, че да ни създава неприятности. Няколко стари вагона за месо тръпнат в очакване. Има един и за вас момчета, докато съдията разгледа документите ви. Ако носите пушка, пускайте ги, преди да сме ви ги взели.

Кисли, Фултън и Кларк се пораздалечиха един от друг. Никой от ченгетата не реагира.

— И ти, рижия! Ставай!

— Прави каквото ти казва, Арчи — обърна се към него Кисли.

Арчи се надигна иззад пианото, наглед объркан от всичко случващо се.

— Патлаците, риж! На земята!

— Няма си — обясни Кисли. — Обучава се. Във „Ван Дорн“ не се разрешават оръжия на младши детективи.

Ченгетата се изсмяха.

— Май-май никой от вас няма оръжие. Като ви гледам, всички ми мязате на младши детективи.

— Аз имам пистолет!

Айзък Бел изплува от сумрака с по една заредена и готова за стрелба двуцевка във всяка ръка.

— Даже два. Хайде, момчета! Лапичките във въздуха!

— Стреляй с по една ръка, синко, и добре ще се посмеем, докато те гледаме как се връщаш обратно на улицата на кълбета — изрепчи се един от пинкертъните.

— Ти ще чакаш в Ада следващата партида твои приятелчета, да ти кажат кой се е смял и кой — не. Хвърляйте оръжията и вдигайте ръцете!

По-умните пинкертъни видяха погледа на младия детектив, пуснаха пистолетите и вдигнаха ръце. Глийсънците само го изгледаха кръвнишки и вдигнаха рамене.

— Хвърлете оръжието! — сопна им се един от пинкертъните.

Детективите на Глийсън се подчиниха неохотно и шестимата се затътризиха вкупом навън, както ги бе подканил Уиш преди малко.

Мак Фултън направи знак на Арчи да прибере оръжията от земята.

— Ето ти и първия урок, младши детектив Арчи. Щом те заплашват, значи си близо до нещо.

— Близо до какво? — попита Уиш Кларк. — Всеки миньор, с когото говорих — а говорих поне с двайсетина, смята, че веригата се е скъсала по естествен път. Също така се кълнат, че ако онова момче от профсъюза влезе сега тук, ще го обесят на гредите. Но пък, от друга страна, очевидно има нещо, което се носи във въздуха.

— Готови са за стачка? — попита Бел.

— За нещо... не съм сигурен за какво. Мисля, че пожарът в съдилището ги е направил по-уверени.

— Мразят Глийсън — особено парната му яхта — намеси се Фултън, — мразят и ченгетата, но не обвиняват нито него, нито тях за влакчето.



Впечатлението ми е, че ще се разбунтуват, ако се намери кой да ги поведе.

— И аз това чух — съгласи се Уоли Кисли. — Смятат, че катастрофата е инцидент. Неколцина обаче ми казаха, че винят компанията, задето дали на онзи Хигинс да върши две неща едновременно. Но Уиш е прав, когато Айзък е изгорил съдилището, са добили смелост.

— Всъщност не съм изгорил съдилището — уточни Бел.

— Е, държал си палтото на дамата, докато го е правила.

— Един механик ми каза, че тези вериги никога не се късат — намеси се Арчи Абът.

— Вероятно същият, който я е поставил — вметна Мак и останалите се засмяха.

Айзък Бел хвърли скъсаната брънка на масата. Тя издрънча тежко отгоре и.

— Какво ще кажеш, Уоли? Какво мислиш, че е скъсало това?

Уоли внимателно разгледа веригата и прокара пръст по ръба.

— Виж ти!

— Какво?

— Сякаш някой я е треснал с длето. Виждаш ли как острието я е прерязало наполовина?

— И аз това си помислих — рече Бел.

— Добре. А сега?

— Скъсала се е пред поне стотина души, които биха забелязали, ако някой я е удрял с длето.

— Ив Питсбърг така каза, помня. Но виж, изглежда досущ като ударена с длето.

— Как е станало тогава?

Кисли се облегна и поглади бузите си, все едно по тях има брада.

— По няколко начина... Например да си помогнеш с чук.

— Което няма как да е станало — каза Мак Фултън.

— Да убедиш орел да го пусне от трийсет метра от въздуха.

— Което също няма как да е станало.

— Да го засилиш с експлозив.

По лицето на Мак цъфна усмивка.

— Което може и да е станало!

— Айзък, помниш ли нещо да е прогърмявало тогава? — попита Кларк.

— Сигурно всички околоръст са чули. Но как е бил детониран?

— С възпламенена живачна експлозивна капсула.

— Как може да се постави?

Уоли Кисли побутна брънката. Вдигна я и я подуши.

— Може да е била залепена с катран.

— Длетото може да е било късо.

— И да е било оваляно в катран... Но това е много неудобно за носене. Много...

Уоли Кисли зарея поглед към тъмната улица. Айзък Бел забеляза, че експертът по експлозивите все повече се отказва от идеята за засиленото с динамит длето.

Арчи Абът погледна Бел въпросително. Двамата се усамотиха на бара.

— Виждали са всичко — каза Бел тихо. — Просто се опитват да си спомнят нещо, което би съвпаднало с този случай.

— На колко години са, по дяволите?

— Кой знае? Уоли вече беше един от големите агенти, когато разследва онази бомба в Хеймаркет. Сигурно са прехвърлили петдесетака.

— Невероятно!

Накрая, лека-полека, като лампа, в която фитилът се разгаря, лицето на Уоли просветна. Той се обърна към Мак Фултън.

— Мак, знаеш ли за какво си мисля?

— За динамит.

— Несъмнено голям скок спрямо барута. Патентован е през 1867 г. от Алфред Нобел.

— А той направил толкова пари и се почувствал толкова виновен, че миналата година започнал да раздава пари наляво и надясно — за най-добър физик, пацифист, поет, даже даде на онзи, дето изобрети рентгеновите лъчи, как му беше името...

— Знаеш ли още кой трябваше да спечели Нобеловата награда миналата година?

— Розания — отвърна Фултън.

— Лорънс Розания.

Бел и Кларк се спогледаха.

— Кой е този? — попита Арчи.

— Касоразбивач от Чикаго — отвърна Бел. — Крадец на бижута.

— Най-добър с динамита от всичките си събратя — обясни Кисли с нарастваща усмивка.

— Включително и от другата страна на океана — включи се Фултън, — откакто реши да се пробва в Европа. Ако онези са заслужили Нобелова награда и всички тия пари, той я е заслужил още повече.

— Та какво с този Розания? Къде го виждате в тази работа? — не се стърпя Бел откъм бара.

— Не! Той краде бижута. Твърде е наперен, за да се влачи по мини, дори да искаше да ги саботира. По-скоро си мисля за една негова кражба от миналата година. Помниш ли, Мак?

— Специално оформен заряд.

— Понякога го нарича „кух“.

Бел и Арчи се върнаха на масата.

— Някакъв големец, политик, си купил сейф с петнайсетсантиметрови стени от стоманени и железни плочи — започна да разказва Мак.

— В случай, че някой строителен магнат или шеф на полицията изпита нужда да пази парите си след работното време на банките, този политик щял да им помогне, като им ги съхранява — обясни Уоли на Арчи.

— За общественото благо, да, разбирам — кимна Арчи.

— Някакъв касоразбивач — продължи Мак, — опитал да го взриви. Малоумникът сложил доста динамит — нали били дебели стените на сейфа, та било нужно да е повечко. Но вместо стените на сейфа, отнесъл покрива на къщата. След известно време Розания научил, че политикът купил диаманти за момичето си. Розания взривил дупка в петнайсетсантиметровата стена от стомана и желязо, достатъчно голяма, за да си вкара ръката. Все едно изрязал дупка в картон. И никой не го чул.

— Как? — попита Бел.

— Розания винаги е забил нос в някоя книга — отвърна Фултън.

— Прочел за някакъв учен във Военноморската изследователска станция в Нюпорт — намеси се Кисли, — на когото му хрумнала идея, която той нарекъл „кух заряд“. Понякога го наричат „оформен“, защото

кухината дава точна посока на взривната вълна. Вместо да отвее за втори път покрива на оня политик, Розания насочил цялата сила на динамита в посоката, която искал — през стената на сейфа. Тихо пропукване. Дупка с диаметър десет сантиметра.

— Взел ли е диамантите? — попита Арчи Абът.

Мак Фултън изгледа младежа удивено.

— Какво? Разбира се, че не, получил диамантен прах и късчета.

— Мислех, че диамантите са неразрушими.

— И Розания така си мислел.

Уоли Кисли се засмя.

— Хората в касоразбиваческия бранш явно имат още какво да учат. Но, Айзък, ако саботьорът е сложил кух заряд, не са му били нужни пръчки динамит, които всеки би видял от километър. Даже не му е било нужно длето. Зарядът е свършил цялата работа. Това което си чул, е било слаба експлозия, насочена право към брънката. Скъсало я е като с длето.

— Но как е успял да прикрепи заряда? Веригата непрестанно се е люшкала насам-натам.

Кисли сви рамене.

— Не е било нужно зарядът да е прикрепен дълго време. Може да го е закачил с тел. Каза, че така и не си намерил скобата. Сигурно е натъпкал целия заряд вътре.

— Вероятно не си я намерил, защото от нея са останали само стружки — обясни Мак Фултън.

Бел се втренчи във Фултън. За секунда сякаш подът се разлюля под краката му. Като сън, който човек си спомня дни по-късно, видя златисти очи, очи на вълк, и сякаш отново усети мощния юмрук и възлищния газ, наред който си мислеше, че е видял скобата. Тръсна глава, чудейки се как да подреди разбърканите си спомени, и попита:

— Не е нужно много движение, за да избухне възпламенителна капсула, нали? Колко време би минало, преди движението да задейства детонатора?

— Няколко минути.

— Саботьорът е бил в мината, когато е сложил експлозива.

— Несъмнено! Мацнал го е с малко катран, докато влакът го е подминавал.

— Хладнокръвен ще да е бил, знаейки, че влакът може да го прегази, преди да успее да се измъкне от мината.

— Направо луд — съгласи се Уиш Кларк. — Знаел е какво може да му се случи, но не може да не му го признае човек, че явно е много хладнокръвен.

— И си разбира от работата — довърши Уоли Кисли.

— И всичко това подкрепя тезата на Айзък — заключи Уиш. — С подобен непредсказуем прозорец от време преди взрива, кой миньор би рискувал живота на събратята си?

— Човек се чуди какво ли ще измисли този тип от тук нататък.

— Време е за по едно питие — каза Уиш и изпразни бутилката в чашата си. — Уоли е прав, напипахме нещо.

— Да, докато Глийсън не ни уволни.

— Когато това стане — рече Бел, — ще опитам да убедя господин Ван Дорн да ни позволи да останем още малко.

— Не разчитай на това.

В този момент им донесоха вечерята и групичката се зае да обсъждат какво ли е било месото в чините им, преди да го спипа готвачът. Уиш Кларк отиде на бара и даде знак на Бел да отиде при него.

— Ако искаш да продължим да търсим провокатора, не припарвай до телеграфа.

— Защо?

— И ако видиш към теб да се приближава хлапе с телеграма, бягай презглава. Шефът не може да ти дава заповеди, ако не може да те открие.

— Мерси, Уиш. Добър съвет! — ухили се Бел.

— Искаш ли още един?

— Кажи?

— Когато се бръснеш следващия път, защо не оставиш намира областта между горната си устна и носа?

— Да си пусна мустак?

— Ще изглеждаш малко по-възрастен и хората ще те възприемат по-сериозно.

Бел се ухили отново.

— Онези пинкертъни ме взеха на сериозно. Пуснаха оръжията, все едно щяха да им изгорят ръцете.

— Така си беше — отвърна Уиш и изпразни чашата си. — Макар че човек би си помислил, че взеха насериозно двете рязани пушки насреща си.

— Винаги си ми казвал, че най-сигурно се печели бой с нож, като си носиш пистолет. Те имаха толкова много пистолети, че реших, че ми трябват рязани пушки.

— Правилно си решил, Айзък. Но говорейки от името на групичката ни, мога да те уверя, че всички много се радваме, че не получихме някоя сачма от пушките ти или куршум от някой от техните пистолети. Ситуацията със сигурност вървеше в тази посока. Господин Райли навярно също е благодарен, задето и бездруго изтерзаното му пиано е още цяло... Във всеки случай, помисли дали някой здрав, гъст мустак няма да премахне нуждата от това да размахваш артилерия колкото за цял полк — и махна към съдържателя за още една бутилка.

— Май си жаден днес? — подметна му Бел.

Уиш Кларк се усмихна приятелски.

— Колко си наблюдателен, Айзък! Добър детектив ще излезе от теб.

— Хей, господине? Господине?

Едно момче шепнеше настоятелно откъм прага.

— Махай се от тук, бе! — изрева Райли. — Никакви хлапета в бара ми!

Бел позна вратарчето, на което днес даде монета.

— Няма проблем, Райли. Ще се оправя с него. Влез, синко. Какво има?

Момчето се озърна боязливо и се вмъкна с плаха стъпка. Стискаше една торба. Гледката на четирима детективи от агенция „Ван Дорн“, вперили скептични погледи в него над чиниите си, го закова на място. Бел го поведе към една ъглова маса.

— Райли, ще донесеш ли един сок от бъз?

— Единственото безалкохолно тук е кафето.

— Искаш ли кафе?

Момчето кимна.

— Да, господине.

— Добре, донеси кафе с много захар. Направо донеси две кафета. Как се казваш, синко?

— Люк.

— Аз съм Айзък. Какво мога да сторя за теб?

— Наистина ли си от „Ван Дорн“?

— Да. Както и тези господата на масата.

— Всички ли?

— Защо питаш, Люк?

— Не ви казах истината за тате.

— Каза, че нямаш баща.

— Имам.

— Чудесно. Къде е?

Люк се огледа и прошепна:

— Крие се от ченгетата.

— Защо?

— Профсъюзът изпрати още организатори от Пенсилвания.

Бел кимна и отново си спомни думите на Хигинс, че след него ще дойдат и други.

— Ченгетата хванаха единия и с бой го накараха да издаде другите — устните на Люк се разтрепериха и той се втренчи в масата, макар очевидно да не гледаше нея, а да си представяше как ченгетата могат да пребият и баща му.

— Чии имена, Люк? На баща ти?

— Предупредиха го и той успя да се измъкне.

— На какво мирише? — попита Уоли Кисли.

— На вечерята ти — отвърна Мак Фултън.

— Не са тия бизонски курешки. Нещо хубаво е. Хей, момче, какво има в торбата!

Люк я стисна още по-здраво.

— Това за баща ти ли е? — шепнешком попита Бел.

— Да, господине — също толкова тихо отвърна момчето. — От мама.

— Защо дойде?

— Реших, че ако сте частни детективи, може би... — момчето неуверено замълча.

— Може би какво, Люк?

— Може да ви наема да го защитавате от ченгетата. Или да му помогнете да се измъкне?

— Детективите струват много пари — каза Бел внимателно.

— Нямам пари... освен тия, дето вие ми дадохте. Но се чудя дали не мога да ви дам нещо друго.

— Какво?

— Разни неща, които чух.

— Къде си ги чул?

— В бара на Джейк, където ходят ченгетата...

— Джейк пуска ли малки момчета в бара?

— Изкачваме се откъм реката, под мазето, и ги чуваме как викат горе.

Уоли подвижна отново:

— Какво имаш в торбата, момче?

— Бекон, бисквити и печени картофи, господине.

Вандорниците погледнаха към чиниите си, а след това към торбата на Люк.

— Имам идея! — каза Уоли Кисли.

— Не! — спря го Бел. — Люк има мисия и трябва да отнесе тази вечеря на някого. А ние ще му помогнем.

Намусените лица на хората подсказаха на Бел, че може и на него скоро да му скроят някой бунт.

— Господа! Уоли, Мак и Арчи ще отидат до магазина на компанията за бекон, брашно, мас, кафе, захар, мляко, масло и картофи, ще ги отнесат на майката на Люк и ще и платят пет долара, за да приготви храна за няколко дни.

— А ти и Уиш какво ще правите, докато пазаруваме, готвим и чакаме? Ще изядете манджата на хлапето ли?

— Не, ще го придружим.

Секретарката на Джеймс Конгдън влезе в кабинета му и остави на бюрото лист хартия.

— Съжалявам за забавянето, сър! Кодът на детектив Клей е сложен.

Конгдън прочете съобщението два пъти.

— Сигурна ли си, че си го разшифровала правилно?

— Напълно, сър! Сложно е, но има вътрешна логика.

Конгдън прочете съобщението за трети път.

— Да запиша ли отговора ви, сър?



— Няма да има отговор.

— Да, господин съдия. Нещо друго?

— Запиши си нещо — Конгдън и даде имената на трима брокери, които редовно тайно наддаваха от негово име. — Кажим им да изкупят всяка акция на „Глийсън консолидейтед“ в мига, в който се появи на борсата.

Секретарката работеше за Конгдън и бе наясно със схемите му, още отпреди да основе „Американска стомана“.

— Не знаех, че Черния Джак продава.

— Наследниците му строят палати, купуват яхти и коли, затънали са в дългове, а заедно с това са алчни и нетърпеливи.

— Но дали биха могли да продават? Глийсън контролира акциите изкъсо.

Конгдън прочете телеграмата на Хенри Клей за пореден път, за да е напълно сигурен какво му обещава детективът. После каза:

— Наследниците му биха могли да продават. Какво знаем за адвокатите на Глийсън?

Докато обсъждаха подробностите, секретарката на Конгдън спомена:

— Имаше един инцидент във връзка с легализацията на предполагаемото завещание на вдовицата О'Лиъри — проблемът още не е решен и тежи на фирмата им.

— Къде ще се решава?

— Още се намира в арбитражния съд.

— Чудесно! Нека им разрешим проблема тогава.

— Така адвокатите му ще са ви задължени — рече секретарката на Конгдън, която мигом разбра, че всъщност обсъждат бързата обработка на завещанието на Черния Джак Глийсън, когато се пренесе в безбрежните въздушни простори на небето. Или по-скоро под земята. И тъй като разбра, че това пренасяне на Глийсън в други селения може да се случи по-скоро, отколкото всички очакват, секретарката изчисли до последния цент подкупа, който би приел арбитражният съдия.

— Нещо друго, съдия Конгдън?

— Прехвърли всички акции на Глийсън в някой холдинг, който не води към мен.

— А какво да правим с управителите на Глийсън?

— Могат да си запазят работата, стига всяко късче от мините на Глийсън да стига до моя терминал на „Обединени вглица“.

— Чакай малко, Айзък — рече Уиш. — Сигурен ли си, че искаш да заемаш страна в цялата тази работа?

Пещерата, където се криеше бащата на Люк, бе избрана така, че да може да се вижда кой приближава. Бел беше попитал момчето дали баща му е въоръжен — имал пушка за катерици, така че детективът изпрати детето да предупреди, че идват приятели.

— Не заемаме ничия страна — отвърна Бел. — Господин Ван Дорн наблегна специално на това, докато обсъждахме случая. Но ме предупреди и да не стоим в небрано лозе между двата лагера, а най-добрият начин да избегнем това е да сме на крачка пред всички. Не си ли съгласен?

— Самият аз не бих го казал по-добре.

— Ето, момчето идва.

Люк ги поведе по склона — сечище. Бел прецени по гредите на входа, че това е стара мина, издълбана в хълма от някои от местните, които вероятно са копали за гориво за домовете си, преди „Глийсън консолидейтед“ да разработи находището. Зийк, бащата на Люк, не рискуваше да пали огън. Срещу студа имаше само едно тънко одеяло. Учтиво попита Бел и Уиш дали са яли и след това заръфа лакомо сухарите. С пълна уста им обясни, че от Пенсилвания идвали още профсъюзници и че още десетки ще се присъединят към тях и всички заедно ще вдигнат стачка.

От подножието на хълма от време на време се дочуваше пуфтенето на локомотив отгатък реката, свирката на някой малък параход, смях от баровете, а веднъж издрънча и вагонетка. Трепкащите светлинки на Глийсънбърг пък изглеждаха отдалечени и по-слаби дори от немоцната лунна светлина, която се процеждаше през речната мъглица.

— Люк, може би ще е добре да кажеш и на татко си какво си чул — каза по някое време Бел.

— Кажи, моето момче?

— Ченгетата казаха, че евтините работници идват.

— Какви евтини работници? От къде?

— Италианци и поляци.

— Ще им блокираме вагоните. Може би дори ще накараме братствата от железопътните линии да спрат влаковете.

— Боя се, че няма да е толкова лесно — намеси се Бел. — Това, което е чул Люк, предполага, че компанията ще ги докара по реката от Питсбърг.

— Не е възможно!

— Така са казали.

— Казвам ви, не е възможно! Дори не сме започнали стачката. Какво би ги накарало да докарат евтини работници? От къде знаят за плановете ни? Току-що сме ги направили. А и какво правите вие тук?

Вместо да отговори, Бел попита:

— Нуждаеш ли се от помощта ни?

— Каква помощ? Да се бием със стачкоизменниците ли? Едва се прехранваме. Как ще ви плащаме тарифите?

— Тате, помолих ги да ти помогнат да избягаш — каза Люк.

— Не мога да бягам, сине. Трябва да остана тук. Тук е битката.

— Ама...

— Няма ама!

— Но пинкертъните казват, че ще извикат войници, ако стачкувате.

— Надявам се да не е вярно.

Бел наостри уши. Някакъв странен шум го накара да излезе от пещерата. Уиш го последва.

— Какво пък е това?

— Прилича на музика.

Шумът се поусили, сякаш се носеше по изпаренията от реката в ниското.

— Гледай ти! — възкликна Уиш. — Позна ли го?

Бел затананика тихичко.

*„Можеш да ги чуеш как въздишат и се молят да ги види, как намигат на мъжа, надвил казиното във Монте Карло.“*

Нямаха представа откъде идва музиката. Никой от баровете долу не можеше да си позволи да наеме оркестър. Със сигурност не беше раздрънканото пиано на Райли. Чуваха се цигулки, обои, пиано, кларинети и контрабас. И макар да нямаше съмнение, че в Глийсънбърг има бордеи, никой от тях не можеше да си позволи да устрои подобна забава.

— Ето там! — посочи Бел. — Виж, във водата.

Голяма парна яхта зави по реката. Цялата светеше — от носа до кърмата, а прозорците и страничните и прозорчета озаряваха нощта по-ярко от градчето и луната, взети заедно. Бел разпозна елегантните извивки на „Хересхоф“, марка великолепни яхти, произвеждани в Роуд Айлънд. Беше твърде далеч, за да види оркестъра, но се чуваше краят на „Мъжът, надвил казиното във Монте Карло“, следван плавно от началото на „Лесна печалба“.

— Обзалагам се, че това е яхтата на Глийсън, „Мононгахела“.

— Нямам нищо против да посетя такава забава — рече замечтано Уиш.

— А какво плава след яхтата? — попита Бел.

Тъмен силует, много по-дълъг от яхтата и поне четири път и по-широк, пъплеше след нея. Едва след поредния завой двамата мъже успяха да видят светлините на влекач с навързани зад него десетина шлепа. Оркестърът поде поредната мелодия.

Мощна парна свирка удави музиката. Влекачът се завъртя тромаво и пое към пристана.

Люк и баща му също излязоха от пещерата.

— Празни шлепове от Питсбърг — отбеляза Зийк.

Бел напрегна очи. Не беше сигурен, но му се стори, че по шлеповете нещо помръдва, като добитък за кланица.

— Не са празни — каза той.

— Кой по дяволите би влачил въглища срещу течението?

— Не носят въглища... Пълни са с мъже.

Бел и Уиш се спогледаха и поклатиха удивено глави. Стачниците щяха да видят голям зор. Докато се организират, корабът на Черния Джак Глийсън бе довел евтината работна ръка направо до прага им.

— Ох, тате, толкова съжалявам... — възкликна Люк.

Зийк не помръдваше, отпуснал рамене, и слепешката потърси ръката на сина си.

„Мононгахела“ спря наред реката. Влекачът добута шлеповете до пристана и скоро в мрака се заклатушкаха фенери — полицията на Глийсън отвеждаше работниците нагоре по пристанищната уличка.

— Какво...

Бяла мълния в реката освети водата от бряг до бряг, а хълмовете заприличаха на черно-бели гравюри. Озари ярко и платформата за разтоварване на въглища над бараките на работниците, пълните с въглища шлеповете, привързани към кея, както и хилядата евтини работници — всички чужденци, стиснали багажа си под мишница.

Бел се опита да разбере откъде дойде тази светлина — надпалубните конструкции на „Мононгахела“ летяха нагоре. Каютите, мостикът и коминът се отделиха от продълговатия корпус на яхтата. За половин секунда сякаш самите те плаваха във въздуха.

Гръмовен двоен залп изрева като оръдие на боен кораб.

Макар да бе високо над реката, Бел усети топлината от експлозията по лицето си.

Над водата, града и хълмовете се разстлаха тишина и мрак. Музика нямаше. В тъмното се зъбеха огромни пламъци. Корпусът на яхтата гореше.

— Какво стана?! — Извика Люк.

— Парния котел се е взривил — отвърна Зийк.

— Господ Бог се намеси и порази Сатаната с мълнията си!

Бел и Уиш отново се спогледаха, изпълнени със съмнение.

Младият детектив продума пръв.

— Струва ми се, че някой е помогнал на Господ Бог с около петдесет килограма динамит. Първо динамитът, след това парният котел.

— Айзък, синко — рече Алойзиъс Кларк. — Виждам, че лека-полека овладяваш професията.

— По-добре да слезем и да видим с какво можем да помогнем.

Докато си проправяха път през тълпата към пристана, Бел откри, че полските и италиански черноработници не са били внесени от родните си страни. Нито пък многобройните чернокожи бяха дошли направо от Юга. Били са събрани от находищата в източна Пенсилвания, където стачките бяха затворили мините. Работниците, с които Бел говори, бяха зашеметени от експлозията, объркани и уплашени.

— Нищо не ни казаха за профсъюза.

— Казаха само, че ще има работа.

По средата на реката влекачът, който беше докарал шлеповете с евтини работници, кръжеше около останките от „Мононгахела“ и осветяваше водите, търсейки оцелели. Внезапно влекачът изсвири тревожно.

— Какво пък сега? — възкликна Уиш.

Бел посочи нагоре по течението, където платформата за разтоварване се извисяваше на фона на нощното небе.

— Отвързали са се шлеповете.

Цялата върволица — над двайсет пълни с въглища шлепове, се завъртя бавно по течението и набра скорост.

— Как е възможно да стане това?

— Утре сутрин това ще е първият ми въпрос — каза Бел.

— Изумително е колко неща се объркаха едновременно — промърмори Уиш.

Погледът на Бел се стрелна от реката към напълно обърканите работници, които се суетяха на пристана. Капитанът на влекача беше спрял двигателя, за да позволи на течението да го отдалечи от развалините на кораба.

— Твърде много неща... А имам лошото усещане, че още не е приключило.

Когато влекачът беше на безопасно разстояние от всякакви възможни оцелели пътници от кораба, голямото колело на кърмата разпени водата, за да настигне свободно плаващите шлепове. Хората на палубата тичаха с въжета на рамо и влекачът успя да се прикачи към върволицата. След това се зае да обръща към пристана, за да върне шлеповете по местата им.

— Браво! Овладя положението — каза Уиш. — Този капитан си знае работата.

Едва довършил комплимента си, Уиш трябваше да отстъпи крачка назад, защото и влекачът избухна наред колосален двоен рев, който събори комините и колелото при кърмата. На Бел му се стори, че взривовите бяха подобни на тези на „Мононгахела“.

За разлика от яхтата обаче, която все още се носеше по водата и гореше, влекачът потъна право към дъното — над повърхността стърчаха само останките на горните му палуби. Течението засили шлеповете право в тях и дървените им корпуси се пропукаха. За броени минути и двайсетте потънаха и блокираха плавателния път към Питсбърг.

— Моят провокатор — каза Бел, — също владее добре професията си.



В гостната на Блуум хаус, най-хубавото имение в Питсбърг, голямата забележителност бе органът. Трапезарията, грейнала от свещи и електрически лампи, можеше без проблем да побере трийсет и шест души. Прислужници с ливреи крачеха уверено със сребърни подноси от далечната кухня. Но Р. Кенет Блуум, бащата на Кени — училищния приятел на Айзък — не изглеждаше доволен. Нито пък гостите му, отбеляза си наум Бел. Всички те бяха железопътни магнати, собственици на фабрики за стомана или нещо друго, което позволяваше по дрехите им да блещукат скъпи бижута, а по ръкавелите — диамантени копчета.

Блуум старши, червендалест и твърде пълен, за да успее да стане без усилие, подпря двете си ръце на масата и се изправи с труд. Най-накрая успя да вдигне чашата си.

— Няма да кажа, че го харесвах, но беше един от нас. Господа, за Черния Джак Глийсън — покосен от профсъюзите! Нека почива в мир!

— Да почива в мир! — разнесе се по протежение на масата.

— И нека профсъюзите да горят в Ада! — провикна се някой в далечния край.

Бел отпи малко вода.

Кени Блуум, който щеше да наследи антрацитните мини в Пенсилвания от майка си, както и железниците „Рединг“ и битумните залежи от баща си, смигна на Бел.

— За мъртвите или добро, или нищо — промърмори той. — Но ако можехме да говорим каквото искаме... — отпи голяма глътка от уискито си и смени темата. — Толкова се радвам, че дойде, Айзък. Тези вечери много ми дотягат.

— Благодаря, че ме покани.

Кени се ухили.

— Е, не ми даде много голям избор, нали, господин Мним Застраховател?

— И все пак ти благодаря.

Някъде от средата на масата главният прокурор на Пенсивалния надигна глас.

— Профсъюзът ще си плати за това безчинство! Взривени кораби! Ранени работници, които са търсели в Глийсънбърг честно препитание. Реката — блокирана. Превозът на въглища — спрян.

— Глисън — убит.

— Да, това също. Тези бесни псета ще си платят!

Кени пошушна тихо на Бел:

— Трябва и ще платят, но този говори безсмислици. Прокурорът на Западна Вирджиния има правото да опита пръв. Убиха Черния Джак на територията на неговия щат.

— Не съм убеден, че профсъюзът има нещо общо с това — възрази Бел.

Военната прецизност на саботажа от онази нощ му се струваше много отвъд способностите на стачниците. Огледите на парния котел на влекача само подкрепиха скептицизма му.

Но Кени, който беше започнал с уискито още преди вечеря, не го слушаше. Вместо това се перчеше пред всички в техния край на масата със събитията в антрацитните мини.

— Монтирахме картечница „Гатлинг“ на капака на един „Мерцедес Симплекс“ и заварихме няколко стоманени плочи, за да пазим шофьора.

— Свърши ли работа?

— Дали свърши работа? Бих казал да — подсмихна се Кени. — Стачниците му викат „лимузина Смърт“.

Начело на масата пък Блуум старши говореше за исканията на стачниците.

— Осемчасовият работен ден ще съсипе въглищната промишленост.

— Напълно вярно!

— И ми писна да слушам безсмислици за безопасност на труда. Миньорът сам си е виновен, ако не се грижи за безопасността на работното си място.

— Така е! — съгласи се друг минен барон. — Не е моя вината, ако отказва да работи както трябва и стърже по опасна жила, без да се подсигури с подпори.

— Рискът е част от занаята. С тези падащи цени имаме късмет, че още не сме фалирали.

Бел отбеляза обърканото изражение на един от по-възрастните собственици, който се обади от другия край на масата:

— Нечовешките цени, които плащаме за превоза на въглища, също ни убиват.

Блуум старши отвърна с напрегната усмивка:

— Ръцете на железниците са вързани, господин Морисън.

— От кого, господине? Не и от правителството, нали?

— И от тях, но все пак сме длъжни да се отчитаме пред инвеститорите си.

— И отново обвинявате Уолстрийт. Едно време не беше така. Сами си бяхме господари. Ако банките искаха пари, бяха добре дошли да инвестират при нас, но нямаха дързостта да ни казват как да добиваме въглища и как да ги превозваме.

— Е, господине, времената се менят.

Кени наблюдаваше баща си със замислено и леко тревожно лице. Бел му каза:

— Май ще трябва здраво да поемеш юздите, когато железницата премине у теб.

— Защо смяташ, че аз ще дърпам юздите?

— Ти си единственият му син и работиш с него, откакто завърши „Браун“.

— Нищо не би ми харесало повече — отвърна Кени. — И се мъча всячески да се науча възможно най-бързо, но може би изборът няма да е мой.

— Баща ти не може да не предпочете теб.

— Разбира се. Уредено бе, още когато завърших. Но какво ще стане, ако те не ме предпочетат?

— „Те“? — Бел вече подозираше възможният отговор.

— Банките.

Бел хвърли поглед към господин Блуум. Дори с всичките си хвалби и големи приказки, богатият и влиятелен железопътен магнат Р. Кенет Блуум старши не можеше да контролира империята си.

— Кои банки? — попита Бел.

— Нюйоркските.

— Кои нюйоркски банки?

Кени сви рамене.

— Не знаеш ли? — не отстъпваше Бел.

— Нямам право да издавам.

Бел впери поглед в приятеля си.

— Нямах право?! Звучиш като някое адвокатче, а не като момчето, което заедно с мен избяга в цирка.

— Почти умряхме тогава.

— А забавлявахме ли се?

— О, да!

— Кои банки?

Кени Блуум се ухили. На Бел му се стори, че приятелят му е пиян, смутен и малко уплашен.

— Нека отговоря на настоятелното ти питане с въпрос. Какво смяташ, че е създаването на корпорацията „Американска стомана“, начало или край?

— Начало или край на какво?

— Тук сме като птиците додо, Айзък. Решителният едноличен собственик на питсбъргска мина ще изчезне. Както и едноличната железница, която го превозва. Уолстрийт ни избива. Черния Джак Глийсън беше додо. Както и всеки мъж на тази маса. Просто някои от тях не го осъзнават още.

— Не и ти. Ти си млад, а годината е 1902-а. Тъкмо започваме.

Кени Блуум му подаде театрално ръка.

— Ръкувай се със сина на додото.

Бел се усмихна също толкова криво, колкото и Кени.

— Ако толкова искаш да разбереш кои са банките — прошепна му Кени, — търси във вестниците кой е консолидирал Карнеги и Фрик и ги е превърнал в „Американска стомана“.

Бащата на Бел беше банкиер в Бостън. Бостън беше далеч от Ню Йорк и банките в двата града работеха различно. Но ако Айзък бе научил нещо от баща си, то беше, че диригентите винаги се криеха.

— Няма да са във вестниците, Кени. Тези, които дърпат конците, са останали зад кулисите — каза Бел.

Кени извади една картичка от джоба си и я подаде на Бел.

— Ето ти железопътен пропуск, ще ти свърши работа навсякъде в страната. Отиди в Бостън и питай баща си.

— Не си говорим.

— Защото си детектив?

— Иска ме в банката.

— И какво ще правиш?

— Ще работя като детектив.

— Лоша работа. Баща ти е много свестен.

— Знам, страхотен е — каза Бел и посочи пропуска. — Може ли да го задържа?

— Дядо ти ти е оставил предостатъчно. Можеш да си позволиш да си купиш билет.

— Ще ми се да го задържа въпреки това — каза Бел. — Парите говорят, но пропуск от сина на додото говори на висок глас.

Прислужниците отнесоха черупките от стриди и чиниите от супа и донесоха хайвер, херинга и пастет. Бел премина от шампанско на бяло вино, а Кени остана на уиски.

— Ще купите ли мините на Глийсън? — попита Бел.

— Някой ни изпревари. Изяде цялата му компания с парцалите.

— Кой?

— Нямам никаква представа.

— Явно не е бил някой питсбъргски додо — рече Бел.

**КНИГА ВТОРА**  
**ОГЪН**

— Братко — каза Мери Хигинс — Връщам се в Питсбърг.

Джим от известно време се притесняваше, че сестра му ще направи точно това. В Западна Вирджиния хиляда миньори бяха изгонени от бараките си в Глийсънбърг. Някои се бяха приютили в палатков лагер — обичайната съдба на работници, заменени от поевтина работна ръка. Някои обаче бяха поели на тълпи към Питсбърг с надеждата, че вестниците ще подемаат историите за мъже, жени и деца, оставени да мръзнат под студения дъжд без хляб и препитание и ще предизвикат симпатията на хората. Можеше и да се получи. Можеше дори президентът Рузвелт да събере смелост и да се намеси.

Хиляда души, поели през богатата на възлища долина на Мононгахела имаха добри шансове да удвоят броя си, а после да го удвоят отново и отново, докато преминават покрай стотиците мини по пътя. Десет хиляди, двайсет хиляди или петдесет хиляди души пред портите на Питсбърг можеха да сложат началото на всеобщата стачка, за която мечтаеше Хигинс. Но самият той се колебаеше дали да стане част от всичко това.

Убийството на Черния Джак промени настроенята за лошо. Губернаторите заплашваха да повикат жандармерия. Обвинители започваха дела. А собствениците на мини бяха спрели с претенциите за въздържаност.

— Предостатъчно сме заети и тук. Стачката на хората от топилните е пълен провал.

— Прочети това! — Мери пхна в ръцете му един „Денвър поуст“ и извади изпод леглото пътната си чанта.

Джим зачете.

— Какво е това? Знаем, че Глийсън е бил взривен.

— Продължавай да четеш. Разбираш ли какво е станало после?

— „Потъналите шлепове блокирали реката за четири дни.“

— При Питсбърг реките не са дълбоки, нали? — попита Мери.

— Не особено. Мон е не повече от три метра, на много места и по-малко, в зависимост от валежите. Алегени — горе-долу същата.

— А Охайо?

— Отново същата... Защо?

Погледът на Мери гореше.

— Защо? — попита той нетърпеливо.

— Всеки евтин работник, който е поел към Питсбърг, трябва да бъде превозен първо с влак към източните градове, а после на запад — с шлеп.

— Не разбирам — каза Джим.

Разбираше чудесно, но не искаше да го каже на глас.

Мери го каза вместо него:

— Шлеповете край Глийсънбърг са блокирали реката за четири дни. Един товар само, братко, само един! А какво ще стане в Питсбърг, ако много, много повече шлепове потънат и блокират реката?

— Няма да се превозват въглища — каза Джим Хигинс.

— Никакви въглища за фабриките в Питсбърг. Никакви въглища за източните градове. Никакви товари по течението на Охайо.

— Но миньорите вече тръгнаха на протест. Ами шествието? То е мирно.

— Те ще имат нужда от всяка помощ, която може да им се окаже. Това ще им помогне.

— Саботажът е война, Мери!

— Въглищата са кръвта на капиталистическата класа.

— Войната значи смърт.

— Точно така, братко! Без въглища капиталистическата класа ще загине.

Бел пое към Ню Йорк, за да разбере кои са новите собственици на „Глийсън консолидейтед“. Успя да се добере до последното място в частния влак от Пенсилвания, като размаха пред очите на кондуктора пропуска на Кени Блуум. Десет хиляди купувачи от извънградски фирми се стичаха към града за стока за есента и зимата и влаковете, тръгнали на изток, бяха претъпкани.

— Не си позволявай шефа да те види, преди да разберем какво цели провокатора ти — каза му Уиш Кларк на изпроводяк.

Самият той щеше да тръгне към Чикаго, за да говори с Лорънс Розания, който се предполагаше, че практикува извънредно рядкото



изкуство на оформените експлозиви. Уиш продължи:

— Ще те разстреля с въпроси: Кой е той? Кой го е наел? Какво иска? По-добре му се яви, когато си наясно с отговорите, иначе ще те прехвърли на друг случай.

Бел нямаше хипотеза кой е саботьорът дори преди експлозията на „Мононгахела“. Не знаеше този човек за своя полза ли работеше, или за някоя от страните във войната между собственици и работници?

— Не мога да се скрия от господин Ван Дорн. Ще трябва да отида до агенцията, за да говоря с новия човек по проучванията.

— Поговори с него в някой бар. Бях в Ню Йорк миналия септември, когато пристигаха купувачите. Хотелите по Бродуей опъваха походни легла по коридорите, защото не им стигаха стаи. Дори малка част от тези хора да се сблъскат с криминалния елемент на града, хората ни в Ню Йорк ще работят като луди. И ще те натирят и теб да разпитваш сервитьори, бармани, таксиметрови шофьори, управители на салони и помощниците им, хотелски прислужнички и кой знае още кого заради някакъв прекупвач на дамско бельо от Пеория, който след запой с някой собственик на склад се е събудил без портфейл. И накрая ще се сети, че го е видял за последно, докато е плащал питието на някоя засукана млада дама в едно от многото места за запой, през които е минал.

Последната спирка на частния пенсилвански влак беше в Джърси. Бел се качи на ферибота до Манхатън, а после с градската железница стигна до хотел „Кадилак“ на Бродуей. Като избягваше предния вход и поставените там детективи, той откри едно пиколо, което пушеше пред един от служебните входове и му плати, за да предаде поверително съобщение на Грейди Форър от „Ван Дорн“.

След това Бел се отдалечи на пет пресечки надолу по улицата, в бара на хотел „Нормандия“, пълен с търговски посредници и продавачи на едро, които забавляваха потенциалните си клиенти. Седна на една маса в ъгъла и се взря във входа, опитвайки се да познае кой от новопристигащите е големият мозък, нает от шефа, за да постави основите на отдела по проучванията. Дали не беше този с накривената шапка като на вестникар? Репортерите ги биваше в проучванията. Но не, не изглеждаше като да търси някого, отиваше право към бюфета. А може би строгият академик с добре оформените мустаци? Не, той потупа един от продавачите по гърба, явно бяха

стари приятели. Нито пък беше дългокосият, несресан младеж, който приличаше на учен.

Внезапно разговорите стихнаха, когато на прага се появи огромен силует. Определено нямаше как да е този, с рамене като двукрилен гардероб и голям търбух. Беше на възрастта на Бел и беше сресал косата си прилежно назад, разделил бретона си на две като управител на салон, готов само с поглед да поддържа реда. Той се понесе като параход право към Бел. След това постави на носа си очила с телени рамки, за да го огледа по-внимателно.

Гласът му избоботи издълбоко в гръдния кош.

— Аз съм Грейди Форър, господин Бел. Бележката ви описваше като светлокос господин с мустаци. Ще предположа, че тепърва сте започнал да окуражавате мустаците си да растат.

— Надявам се да си струва чакането — каза Бел и подаде ръка. — Благодаря, че дойдохте.

— За мен е удоволствие. Гор е пълна лудница. Повече работа, отколкото изобщо бихме могли да свършим.

— Измамани купувачи?

— Купища, според всяка мярка, за която човек може да се сети. Толкова много ни тропат на вратата, че господин Ван Дорн ме остави без нито един помощник. Прати всички да разпитват жертвите. Да пийнем по едно.

Бел повика един сервитьор и когато мъжът се отдалечи с поръчката им, се обърна към новия си колега:

— Имате ли експерти по въпросите на Уолстрийт?

— Имам достъп до такива. Както и бегли познания по темата, защото известно време бях помощник там, преди да се заинтересувам от ровене по библиотеките. Така че имам връзки. Какво ви е нужно?

Бел му разказа за ненадейното изкупуване на акциите на Глийсън.

— Разгледах всички възможни вестници и успях да разпитам един банкер на вечеря в Питсбърг, но не стигнах по-далеч от името на някакъв тръст, за който никой не е чувал.

— Колко бързо са изкупили акциите? — попита Форър.

— За броени дни.

— Изключително! Да купиш контролен пакет акции отнема време, особено ако искаш да скриеш намеренията си. А пък когато

трябва да ги измъкнеш от ръцете на „скърбящи“ роднини, които се бият за останките от империята, отнема още повече време, дори завещанието на покойника да премине през арбитраж по бързата процедура. А това е напълно възможно. Не съм чувал за покорумпирани съдии от арбитражните. Но все пак, много интересно... освен ако планът не е бил задвижен предварително. Хрумвало ли ви е, че на купувачът му е било предварително известно, че акциите ще се появят на борсата?

— Чудех се дали ще ме попитате това — отвърна Бел. — Който и да е взривил яхтата на Глийсън, знаел е точно кога да го стори.

След час на Айзък Бел вече му беше напълно ясно, че шефът е взел блестящо решение да инвестира в отдел по проучванията и направо гениално — че е избрал Грейди Форър да го ръководи.

В този момент един слабават младеж се промъкна в бара и прошепна нервно на Форър:

— Той отиде да вечеря и няма да се върне до утре сутрин. Момчетата ни са в офиса.

— Хайде, Айзък! Това е нашата възможност.

Отделът на Форър се помещаваше в няколко занемарени стаички, свързани с тесен коридор с останалите помещения на агенцията. Приличаше на заешка дупка — нямаше прозорци, за разлика от главния офис на „Ван Дорн“, който гледаше в няколко посоки едновременно. По рафтове, столове и маси бяха струпани вестници и списания от цялата страна, а докато влизаха Бел и Грейди, един пощальон влезе, нарамил платнена торба с триста вестника, като нито един не бе по-стар от една седмица. В единия от ъглите тракаше непрестанно личната телеграфна линия на отдела по проучванията, а операторът не спираше да набира морзов код с мълниеносна бързина. В друг ъгъл един телефонен оператор записваше нещо, допрял слушалка до ухото си. Отнякъде трещеше пишеща машина, която изписваше каталожни карти, а из стаите се носеха провиквания, гласящи най-често „Момче!“, а куриерчетата търчаха между растящите купчини бумажки.

Форър обясни, че на този етап влага цялата си енергия в това да събере база данни от информация. Беше наел студенти от колежа

Колумбия да работят почасово, за да изрязват и подреждат вестникарски статии от цялата страна.

Бел попита:

— А как ще ги намирате след това?

— Адаптирам десетичната система на Дюи<sup>[1]</sup> за целите на „Ван Дорн“. Цялата информация на света не може с нищо да ти помогне, ако не можеш да я откриеш.

Айзък Бел се беше настанил на едно от бюрата, заровен сред вестници, статии, рисунки и скици на интересите във въглищната промишленост, пресичащи се на Уолстрийт. Железниците имаха много сериозен пръст в това, както можеше да се види в Питсбърг. Но бащата на Кени бе само един от неколцината президенти на железопътни линии, целящи да контролират превоза и продажбата на въглища.

Западният железопътен магнат Осгуд Хенеси беше привлякъл яростта на карикатуристите много повече, отколкото господин Блуум. Бел откри мъжа, нарисуван като анаконда, октопод и паяк, с доста повече зъби или крайници, отколкото тези животни притежаваха. Уолстрийтските инвеститори и особено съдия Джеймс Конгдън, основател на „Американска стомана“, и Джон Пиърпойнт Морган, консолидатор на „Дженеръл електрик“ и един от кредиторите на злато за държавната хазна, както и основният доставчик на масло за лампи в страната, Джон Д. Рокфелер, също бяха изрисувани по подобен начин, като акули, алигатори и разбеснели се гризлита.

За сметка на това обаче на светските страници Конгдън, Хенеси и Рокфелер приемаха човешки облик. Конгдън — вечно с някоя нова невяста под ръка, Рокфелер — на църква в катедралата на Пето авеню, овдовелия Хенеси в компанията на хубавката си тринайсетгодишна дъщеря. Отделяше се много внимание на колекцията от картини на Конгдън и на частния влак на Хенеси.

Некролозите на Черния Джак Глийсън описваха въглищната му компания, именията му в Западна Вирджиния и имота му за лов в Ирландия. Бел прочете и една статия от самия Глийсън, писана малко преди смъртта му, в която магнатът твърдеше, че организаторите на стачки са „вампири, които се угояват за сметка на честния труд на миньорите в страната“.

„Ню Йорк Уърлд“ обвиняваше Глийсън, че смуче пари от народа, като е превърнал Въглищния тръст в „най-мощния, алчен и потъпкващ човешките права тръст в историята, който не отстъпва дори на Великия горивен октопод на Дж. П. Морган, който контролира доставките и цените на въглищата“. Един вестник в Небраска пък нарочваше Глийсън за „въглищен барон, угоен за сметка на честния труд на въглищарите, богат благодарение на завишените цени, които предлага на потребителите на въглища в страната“.

Грейди Форер пристигна с кана кафе.

— Грейди, знаеш много неща.

— Знам как да открива много неща.

— Виждал ли си някога кехлибарени очи у човек?

— Необичайни са — отвърна Грейди. — Много са редки. А и „кехлибар“ не е точното определение. Бих ги описал като чисто жълти или златисти. Но на слънце вероятно биха имали меден цвят, дори оранжев. Защо питаш?

— Мисля, че провокаторът, когото търся, има такива.

Грейди доби угрижен вид.

— Като се има предвид колко се ненавиждат работниците и собствениците, на кого би му трябвал провокатор, за да предизвика война между тях?

— Съгласен съм, че няма нужда от провокатор, за да се предизвика насилие. Достатъчно насъбрана горчивина има, но за истинска и продължителна война е нужен провокатор.

— И с каква цел?! — избумтя в ухото на Бел мощен глас.

— Господин Ван Дорн! — изненада се Грейди.

Телеграфистът, телефонистът и машинописецът скочиха на крака, а момчетата, които помагаша със сортирането, се вцепениха.

Айзък Бел се изправи и подаде ръка на Ван Дорн.

— Здравейте, сър — поздрави го той и отвърна с мисълта, която се въртеше из главата му през последните часове. — С цел да привлече внимание.

— Ела с мен! — нареди му Ван Дорн.

Бел смигна успокоително на Грейди Форър и тръгна с шефа, уверен, че е стигнал до отговора.

Кабинетът на Ван Дорн беше пълен с най-новите телефони, тръби за вътрешна комуникация и собствено телеграфно оборудване.

Той седна зад махагоновото си бюро и посочи на Бел един дебело тапициран кожен стол.

— Чие внимание?

— На президента, на Конгреса и най-важното, на нацията.

Ван Дорн кимна.

— Наблюдавах принц Хенри в действие и си мисля същото като теб. Докато завърши обиколката си, половината континент ще е влюбен в него и във всичко германско, въпреки че брат му, кайзерът, има отчайваща репутация на кръвожаден деспот. Това е нов свят, Айзък. Ако стигнеш до вестниците, хората ще те обикнат, стига журналистите да ти напишат името правилно.

— Или ще те намразят — каза Бел.

— Каж ми сега кой иска да бъде обичан.

— Всички. Но не мисля, че профсъюзите имат необходимият талант и възможности, за да го постигнат.

— Как можа да го кажеш? Вестниците са на тяхна страна. Първите страници са пълни с карикатури на магнати с цилиндри, които издевателстват над работниците.

— Не е така — възрази Бел. — Половината вестници, които прегледах по гарите, изобразяваха гладко бръснати войничета, връхлетени от немити тълпи. Същото беше и с вечерните вестници.

— Значи може да е всяка от двете страни, така ли?

Бел се поколеба, а Ван Дорн му напомни:

— Не взимай страна, така никога няма да имаш ясен поглед.

— Само че стачниците не са способни на толкова добре координирано нападение като това над „Мононгахела“. Двата съда избухнаха в разстояние на десетина минути, шлеповете бяха отвързани точно когато трябва, за да предизвикат най-големите щетите. Онези хора от профсъюзите са дръзки, но не са практични, нито пък дисциплинирани, нито пък добре обучени. Това, което видях, изисква военна прецизност от страна на човек, посветил живота си на това.

— Колко мъже са били нужни според теб за този саботаж?

— Не повече от трима.

— Само толкова?

— Може да е бил и един.

— Невъзможно! Никой не може да е на три места едновременно.

Бел каза:

— Не е било нужно. И корабът, и влекачът имаха големи пещи. Някой умел саботьор може да скрие динамит и детонатори, оформени като въглища.

— Но какво би убедило един огняр, комуто предстои сигурна смърт, да натъпче тези експлозивни в точния миг?

Бел започна отдалеч:

— Качих се на два от параходите, които разчистваха канала. Погледнах добре парните им котли и говорих с огнярите им.

Ван Дорн се облегна назад и се усмихна.

— И какво научи?

— Въглищата се местят напред за подаване в пещта с предсказуема скорост, защото самите параходи ги изгарят за точно определен период от време.

— За да изчисли точно кога ще бъдат вкарани експлозивите, този човек явно познава добре плавателните съдове, може би дори е работил на такъв.

— Не, сър. Аз също разбрах какво се е случило, а съм просто детектив.

Ван Дорн зарея поглед през прозореца, замисли се и после рече:

— Звучи като много впечатляващ агент... Много впечатляващ... Ако съществува... Но това да оформиш динамит да прилича на въглища е много по-трудно, отколкото можеш да предположиш.

— Уоли Кисли смята, че влакчето, предизвикало катастрофата в мината на Глийсън е било освободено с така наречения кух или оформен заряд. Наясно ли сте...

— Знам какво е оформен заряд, благодаря. Но пък средностатистическият фермер, който чисти дънери, не знае.

— Нито пък средностатистическият миньор, който взривява въглищна жила — вметна Бел.

— Предполагаш, че виновникът има изключителни умения за боравене с експлозивни. Аз например знам какво е оформен заряд, но е много по-вероятно да си откъсна главата с него, отколкото да го изработя както трябва. Да не говорим да го оформиш така, че опитен огняр да не го различи от къс въглища.

— Пратил съм Уиш Кларк по петите на Лорънс Розания.

— Розания, хм... — Ван Дорн поглади мустаците си. — В морален план, бих казал, че Розания е способен на всичко. Но защо

толкова успял касоразбивач ще използва фините си познания и умения, за да взривява мини и параходи? Не си струва риска за него. До момента отлично успява да се опази от ръцете на закона. До момента.

— Обзалагам се, че Розания може да ни посочи други експерти в областта, които едва ли са много. Помолих Грейди Форър да проучи кой друг от военните, освен хората в Торпедната станция, експериментират с кухи заряди.

— Какъв е следващият ти ход? — попита Ван Дорн.

Бел с гордост осъзна, че шефът разговаря с него като с колега детектив, а не като с начинаещ.

— Да разбере кой е купил контролния пакет акции от компанията на Черния Джак седмица след смъртта му.

— Но ако целят този саботаж е в името на престъпление от алчност, теорията ти за провокатора не пасва никъде.

— С едно изключение.

— Кое?

— Казахте ми да не взимам страна.

— Имах предвид, между собствениците и профсъюза.

— Но същият съвет може да важи и за доказателствата на един толкова ранен етап от случая.

---

[1] Една от най-популярните системи за библиотечна класификация, разработена от Мелвил Дюи през 1876 г. Понастоящем се използва в над 200 000 библиотеки по цял свят. — Б.пр. ↑



— Една дама иска да те види, Айзък.

— Дама ли? — Бел се прозя и вдигна кръвясал поглед от поредната купчина вестникарски изрезки. — Какво дама?

Грейди Форър махна очилата си, отърка ги в ризата си и се замисли.

— Бих я охарактеризирал като тип „красива дама“ със снежнобял цвят на кожата и черни къдрици.

Бел скочи на крака.

— Сивоока?!

— Очи като перли на лунна светлина.

— Да влезе... Не, чакай! По-добре да я посрещна в главния офис. Къде е сега?

— На рецепцията.

Бел закопча палтото си над кобура под мишницата, приглади мустаците си и се спусна към главния офис. Детективи, които в момента нямаха работа, се бутаха пред шпионката, за да видят дамата на рецепцията.

Бел нахлу през вратата.

Мери Хигинс се извърна от прозореца. Пред очите и трепкаше слънчев лъч.

„Напълно съм загубен!“, помисли си Айзък Бел.

Гласът и беше още по-мелодичен, отколкото го помнеше.

— Няма да се извинявам, задето те шамаросах.

— Първия или втория път?

— И двата. Не съжалявам!

— Още ме боли челюстта — рече Бел, — но не ти се сърдя.

— Защо?

— Заслужих си го. Подведох те.

— Определено!

— Извинявам се!

Мери го изгледа.

— Няма нужда. Вършил си това, което шефовете ти са искали от теб и си се намърдал между шамарите.

— Настоявам да ти се извиня.

— Не ти искам извинението. Няма да го приема!

— А какво би приела?

— Може да опитаме пак с чаша чай — каза тя с усмивка.

— Ами закуска? Миналия път я пропуснахме.

— Може и закуска.

— Чувам хубави неща за ресторанта на партера. Имаш ли нещо против да се храниш с капиталисти?

— Ще го приема като възможност.

— За какво?

— Да наблюдавам врага отблизо — отвърна тя.

— Усмиваш се, но не мога да преценя дали се шегуваш или не.

— Не и докато миньорите вървят през долината на Мононгахела.

— Ти била ли си там?

Мери кимна.

— Бойният дух е висок, но прогнозите са за дъжд.

Помещението за закуска на хотела беше претъпкано. Бел подкупи главния сервитьор и той ги настани на последната свободна маса. Мери не пропусна размяната на пари и когато седна и постави салфетката в скута си, рече:

— Правилно ли би било да предположа, че баща ти не е изгубил имението си по време на кризата от 93-та?

— Да, правилно би било. Освен това съм роден на площад „Луибърг“.

Мери извади сгъната вестникарска страница от чантичката си и я постави до себе си.

— Значи си Бел от банка „Америкън стейтс“.

— Това е банката на баща ми, да. Откъде знаеш толкова за Бостън?

— Защо работиш като детектив?

— Защото искам.

Мери го изгледа продължително и тъкмо да продължат разговора, гласът на шумен мъж от съседната маса, вероятно продавач на едро, прогърмя в ушите им:

— Следващата година блузите и полите ще бъдат изместени от пълен костюм — цяла дреха... Как знам ли? Париж обявява подобни комбинации за плебейски, особено ако платовете на двете части са различни, както и цветовете им. Ню Йорк ще поведе промяната, а жените ви в Чикаго ще са на същото мнение.

Мери погледна надолу към сивата си блуза и синя пола и се усмихна.

— Значи имам плебейски вид?

— Изглеждаш прекрасно! — не се сдържа Бел.

— Имам предвид, стилно.

— Наистина ли вярваш, че вандорниците са различни от пинкертъните.

— Със сигурност! А откъде познаваш Бостън?

— А с какво са по-различни?

— Вярваме, че невинните са неприкосновени.

— Това звучи много хубаво, но са просто думи.

— Това е наше кредо. Преди обаче да продължим, виждам, че сервитьорът се е упътил към нас, ресторантът е пълен и трябва да поръчаме, преди да ни подмине. Какво искаш?

— А ти?

— Всичко, стига да не ми избяга. Стоял съм буден цяла нощ и умирам от глад.

— Дойдох пеша от ферибота до тук и аз умирам от глад. Ще ям каквото и ти.

Бел взе менюто.

— Добро утро — рече на сервитьора. — И двамата искаме кафе, палачинки от елда с червени боровинки, пържени банани, омлет с гъби и телешки дроб. — Мери кимаше одобрително. Бел попита: — С лук?

— И с бекон.

— Чухте дамата. Може ли да получим кафето възможно най-скоро? — и за пореден път попита Мери: — Откъде познаваш Бостън?

— Работя като учителка. Завършила съм Латинския девически лицей.

— Значи си родена в Бостън.

— Не. Родителите ни се преместиха там, за да можем с брат ми да посещаваме лицей. Баща ми си намери работа като капитан на влекач — тя се усмихна. — Да, знам какво си мислиш. Барът беше

просто по друго време, в друг град. Баща ми постоянно си сменяше работата.

— От всичко е разбирал значи?

— Можеше да овладее всичко до съвършенство. Освен хората. Беше точно като Джим. Сърцето му се скъса, когато вече не можеше да отрича пред себе си, че съществуват зли хора. Тогава се отказа от влекача.

— Какво промени мнението му?

— Доста от работниците по корабите се оказваха хора, упоени и отвлечени, за да вършат тежката моряшка работа.

— Но капитаните на влекачи би трябвало да са свикнали с това. Никой опитен моряк не би се изненадал да се събуди на километри от сушата с ужасно главоболие.

— Баща ми се изненада, когато разбра, че е истина.

Пристигна кафето. Бел потърси погледа и над чашите и попита:

— Какво пише в този вестник?

— Това е причината да дойда.

— Мислех, че си дошла, за да се извиниш.

Мери Хигинс не се засмя, а само побутна изрезката през масата.

— Прочети това.

Бел погледна заглавието и и върна листа.

— Четох го снощи — и изрецитира абзаца по памет: — „Ясно е, че голяма част от доказателствата за съществуването на Вьглищен тръст, както и доказателства, че железниците държат голяма част от акциите на вьглищните мини в страната, както и че комбинирането на тези два факта води до контрол на цените на вьглищата и превоза им до всеки по-важен град, може да даде Джим Хигинс, президент на общия стачен комитет. Хигинс вероятно ще бъде повикан от главния прокурор по време на разследванията, които ще започнат скоро.“

Мери гледаше Бел със зяпнала уста.

— Имам фотографска памет.

— Разбрах. Аз също имам фотографска памет и винаги съм се чудела дали очите ми се движат, докато извиквам нещо от паметта си. Сега вече знам.

— Как така брат ти е президент на стачния комитет?

— Имаше смелостта да се самопредложи.

— А как се е сдобил с тези доказателства?

— Изнесе ги през задния вход на профсъюза в Денвър, докато пинкертъните разбиваха предния.

— А как са стигнали тези доказателства чак до Денвър?

— Преместиха ги от Питсбъг и Чикаго, за да са в безопасност.

— Е, явно не се е получило... Брат ти разбира ли в каква опасност е?

— Не мисли за това.

— Но ти мислиш — Бел можеше да се досети какво ще последва.

Мери каза:

— Ще го убият и ще изгорят доказателствата, преди главният прокурор да прати повиквателна. Освен ако...

— Освен ако?

— Освен ако не го пази детектив, който твърди, че невинните са неприкосновени.

Бел кимна. Надяваше се точно на това. Така щеше да има поглед отблизо върху профсъюзите и организаторите им. Можеше да стигне и до самоличността на провокатора, ако се окажеше бивш стачник, например. Но всичко това означаваше, че ще му трябват и още помощници.

— По-добре да се видим с шефа — каза Бел и дръпна Мери за ръката.

Джоузеф ван Дорн изслуша молбата на Мери Хигинс в кабинета си. Разпита я внимателно за документите и разбра, че и Джим е благословен с мощна памет. Дори доказателствата да бяха заключени в някой сейф, намираха се и в главата му, а това го излагаше на много сериозен риск да бъде убит, за да не свидетелства. Попита дали Мери е чела документите.

— Джим не ми позволи.

— Разбира се — и Ван Дорн кимна. — Само затова ли дойдохте в Ню Йорк.

Тя се поколеба само за секунда.

— Да.

— Разбира се... — кимна отново Ван Дорн.

Хвърли остър поглед към младото си протеже, забеляза как Бел гледа Мери и взе решение.

— Молбата ви за защита идва в подходящ момент, госпожице Хигинс. Тъкмо създадохме нов отдел в агенцията, наречен Охранителни служби „Ван Дорн“.

— Така ли? — учудено попита Бел. — Не бях чул.

— Защото се беше съсредоточил върху случая си. Охранителните ни служби ще осигуряват ескорти, детективи за хотели, нощни пазачи и разбира се бодигардове. Закрилата на Джим Хигинс влиза изцяло в техните задължения.

— Господин Бел един от тях ли е? — попита Мери.

— Господин Бел е детектив, а не бодигард. За брат ви ще осигурим хора с конкретни умения в опазването на сигурността на клиентите ни.

Мери отвърна:

— Но господин Бел свърши чудесна работа, докато защитаваше брат ми от тълпата в Глийсънбърг.

Ван Дорн се усмихна на красавицата, облагородила кабинета му още с пристъпването си в него. Лесно се виждаше колко много си е паднал Бел по нея. А и човек не можеше да го вини за това.

— За нас е важно детективите ни да могат да се справят във всякакви ситуации. В момента обаче господин Бел е ангажиран с важно разследване във въглищните мини, което изисква пълното му внимание.

Обърна се към Бел.

— Благодаря, че се допита до мен, Айзък. Няма защо да си губиш времето с нас, докато с госпожица Хигинс уточняваме подробностите. Достатъчно е да знаеш, че брат й ще се озове в чудесни ръце.

Бел се изправи.

— Да, сър! — После се обърна към Мери: — Господин Ван Дорн държи на думата си. Джим ще е в безопасност.

— Благодаря, че ме представихте.

— За мен беше удоволствие да се видим отново.

— Чакам с нетърпение да се срещнем пак.

Двамата неловко си подадоха ръце.

Джоузеф Ван Дорн се прокашля — звукът напомни на Бел за една картечница с водно охлаждане, която стреля по него и Уиш Кларк

в Уайоминг. Младият детектив се изнесе от кабинета на шефа със замаяна глава. Какво момиче!

— Разбира се, стои и въпросът със заплащането.

— Стачният комитет е готов да плати — отвърна Мери Хигинс.

— Молим ви обаче цените, които определите, да са по силите на работещи хора.

— Ние сме нови и все още се опитваме да си стъпим на краката — рече Ван Дорн. — Но не сме безчувствени и ще ви предложим цени, по-ниски от тези, които бихме взели от банкери и бижутери. Къде се намира брат ви в момента?

— В Чикаго.

— Там имаме добри хора. Ще се заемем, точно преди брат ви да тръгне към Питсбърг.

— Защо мислите, че ще тръгне натам?

— Организаторите на стачки се въртят около Питсбърг като...

— Като мухи ли, господин Ван Дорн?

Ван Дорн стана по-червен и от мустаците си.

— Нямах това предвид. От сигурни източници научихме за общата стачка, която се подготвя там, и която е вдъхновена от похода на работниците по долината на Мононгахела. Всеки профсъюзен организатор, който струва нещо, в момента пътува към Питсбърг. Не се съмнявам, че Джим Хигинс ще е сред водачите.

— Така е.

— Нека изясним нещо важно, госпожице Хигинс. Агенция „Ван Дорн“ няма да заема страна. Ще преместим небето и земята, ако е необходимо, за да предпазим брат ви, но няма да му помогнем да срине до основи законността, реда и справедливостта.

— Няма как да има ред без справедливост, господин Ван Дорн. Нито справедливост — без равенство.

— Всеки от нас има различно мнение по тези въпроси, госпожице Хигинс. Ще се изненадам, ако мненията ни съвпадат по който и да било въпрос, но когато агенция „Ван Дорн“ поеме грижата за безопасността на брат ви, честта ни задължава да го пазим. Това стига ли?

— Стига! — Мери Хигинс подаде ръка, за да скрепят сделката.

Вместо да слезе по стълбището към фоайето, Мери Хигинс зачака асансьора, но кой знае защо, беше забравила да натисне бутона за повикване. Имаше нужда да се възстанови от срещата с главния следовател и собственик на агенция „Ван Дорн“. Пронизващият поглед на Ван Дорн сякаш бе успял да претършува ума ѝ, чак до най-скритите му кътчета. Сякаш той по-добре от нея знаеше колко е объркана. Ван Дорн не разбираше защо, естествено. Или пък разбираше? Отчасти, може би. Разбира се, нямаше откъде да знае за плана ѝ да блокира реката при Питсбърг. Беше казала само на брат си, а той не би издал намеренията и на никого, защото мразеше идеята. Ала Ван Дорн, всеизвестният бич на престъпниците, веднага беше заподозрял нещо.

Тя не беше престъпник. Но плановете ѝ се родееха с тези на престъпниците и Ван Дорн сякаш успяваше да усети интуитивно, че има нещо. Това само по себе си беше смущаващо — за да успее, планът ѝ трябваше да остане в тайна, но не само това я тревожеше.

Чакането не ѝ помогна. Мери натисна бутона. Когато пиколото и се поклони и я въведе в позлатената клетка, тя незабавно се сети за глупавата балада, която всички пееха напоследък.

*„Ала за богатства, не с любов венча се тя,  
извика той,  
и да, в палат велик живее — но е само  
птица в златна клетка.“*

Ван Дорн я беше разгадал. Беше разбрал объркването ѝ по отношение на Айзък Бел. Ами ако една жена се бе врекла със сърцето и живота си да срине до основи „палатите велики“ и точно когато се канеше да хвърли камък по някой от тях, видеше любовта на прозореца?



— Ще я следиш!

— Моля?! — попита Бел, който тъкмо се заемаше с нова порция вестници, когато Ван Дорн влетя в стаите на отдела по проучвания.

— Разбери какво е намислила!

— Мери ли? Какво имате предвид?

— Ако знаех, нямаше да има нужда да те пращам по петите и. Имам предчувствие, че е намислила нещо голямо и това не ми харесва.

— Ами брат й?

— Подозирам, че няма нищо общо с него.

— Но ще го пазите, нали?

— Разбира се! Нали дадохме дума. Сега върви! Не и позволявай да се измъкне. И не и позволявай да те види.

Мери Хигинс излетя от позлатения асансьор. Един от хотелските детективи впери в нея подозрителен поглед — крайно необичайна бе гледката на толкова привлекателна жена в подобни вехти дрехи и без нито една дантела или перо. Какво търси подобна жена на това луксозно място? Актриса ли беше? Или нещо по-лошо?

Мери му хвърли строг поглед, подмина го набързо, както и поклонилите се портиери, и с бърза стъпка пое по Бродуей, която се виеше на юг, а после на изток покрай квартал Тендърлойн. Пресечка след пресечка Мери не обръщаше внимание на хотелите и театрите по широката улица, нито пък на баровете и хазартните зали по малките улички, които я пресичаха. Целта ѝ беше временната квартира в гетата на Ийст сайд, където можеше да се подслони с момичетата и жените, основали Профсъюза на шивачките.

Опитваше се с бързия ход да изпревари бурята в ума си. Ала това не ѝ помогна повече, отколкото взирането в асансьора. Беше твърде объркана, а в главата ѝ се въртяха непрестанно въпроси за брат й, за каузата им за равенство и справедливост, за неговата смъртно лелеяна всеобща стачка, за нейния подробно оформен план да блокира реката,

както и за Айзък Бел, разбира се. Колко различен беше той от останалите мъже, които познаваше. Той беше силен, ала и внимателен, яростен в схватка, ала и способен на нежност, привилегирован, но не самозабравил се, усмивката бързо се появяваше на лицето му, но и бързо се превръщаше в сериозна опора, когато се наложеше. Беше ли повярвала наистина, че Айзък може да ѝ помогне в големия план? Или просто ѝ се искаше да повторят по някакъв начин студената нощ във влака?

Удавена в съмнения, тя отново преповтори плана си — при Питсбърг реката Мононгахела гъмжеше от шлепове, привързани на три метра навътре от всеки от двата бряга. Те стесняваха коритото ѝ и понякога дори два влекача трудно се разминаваха. Освен това, шест моста пресичаха реката. Кейовете, които ги крепяха, допълнително стесняваха реката и я превръщаха в поредица от тесни канали. Представяше си плаващите шлепове като късове лед, натрупани около кейовете. Ако половината река е пълна с подобни флотилии, колко от тях трябваше да потънат, за да блокират движението по нея? Дали щяха да предизвикат наводнение? А и сега чуваше въпросите на брат си: *Колко ще са ранените? Колцина ще загинат? Никой? Можеш ли да го гарантираш?* Не можеше. Мононгахела миеше и обградения от реки къс земя, който оформяше богатия Златен триъгълник на Питсбърг. Там живееха и работеха хиляди хора.

Небето посивя и започна да ръми. Мери не спираше. Ръменето се усили. Тя продължаваше все напред и напред, не обръщаше внимание на трамваите, които можеше да вземе до центъра, както и на градската железница, която също можеше да я откара дотам светкавично. Не забелязваше нищо пред себе си или зад себе си — нито младия детектив, който я следеше, нито мъжът с меката шапка, който следеше и двамата.

Бел следеше Мери Хигинс от разстояние, като гледаше да не приближава много, но и да не я губи от поглед. Стараеше се да държи колкото може повече минувачи между нея и себе си и непрестанно слагаше и сваляше палтото и шапката си, за да сменя силуета си.

Заповедта на Ван Дорн още кънтеше в ушите му. Ако не я беше видял как хвърля лампата, която подпали съдилището в Глийсънбърг, можеше да възрази, че е невинна или поне да се отнесе към думите на шефа с повече съмнение. Но беше видял на какво е способна, както и победоносното ѝ изражение онази вечер. Затова я последва, крайно заинтригуван и доволен, задето беше близо до нея, макар да зарязваше собствения си случай.

Мери беше лесна за проследяване — високият ѝ ръст я отличаваше от тълпата по тротоарите, а и вървеше устремено напред, без да се обръща. От ниските облаци покапа дъжд. Мери си купи червен шал от един продавач на Двайсет и трета улица.

Спря на Четиринайсета, където Бродуей и Четвърто авеню се пресичаха на площад Юниън. Там се заслуша в някакъв мъж, който държеше реч за стачките и за войната на САЩ срещу филипинските бунтовници.

— Три пъти „ура“ за анархията! — изрева мъжът и тълпата поде вика му.

Мери Хигинс пусна малко пари в шапката му и отмина. После сви на изток към претъпкания еврейски квартал и Бел скъси дистанцията, за да не я изпусне от поглед.

— Не си купувайте говеждо!

Групи жени се тълпяха край месарниците и викаха към домакините, излизащи отвътре с покупки:

— Бойкотирайте Говеждия тръст!

По ъглите имаше полицаи — едри мъже със сини униформи и високи шлемове.

Бел почти изгуби Мери в една тълпа от жени, които крещяха една на друга.

— Децата ми са болни! Трябва да ядат!

Айзък успя да се шумугне между тях и изтича след Мери. Вече не се притесняваше дали ще го забележи, или не. Във въздуха трептеше някакво мрачно напрежение — същото като преди опита за линч на Джим в Глийсънбърг. Жените, касапите и намусените полицаи щяха да загърбят скоро и последните останки от цивилизовано поведение, а Мери Хигинс се намираше сред тях.

На трийсетина метра пред Айзък Бел Мери Хигинс се насочи към мощния рев на тълпата, която не можеше да се побере в новата зала „Ървинг“ и затова бе изпълнила улица „Бруум“. Явно Мери беше развълнувана от факта, че смелите имигрантки — еврейки водеха битка с ненормално завишените цени на Говеждия тръст.

— Евреите се бунтуват! — извика един червендалест ирландец.

В този момент се чуха полицейски свирки и полицията настъпи.

— Разгонете ги!

— За кого работите? За тръстовете или за хората! — крещяха жените към полицаите.

— Хайде, жено, да те няма!

— Казаци! — извика една от жените, а останалите подеха след нея: — Казаци! Казаци! Казаци!

— Стига вече! Прибирайте се!

Едро ченге блъсна една от жените. Тя се строполи на мокрите от дъжда павета.

Мери Хигинс се втурна към нея да ѝ помогне да се изправи, преди множеството да я е прегазило.

Друга жена падна на земята и около нея се пръснаха пакетите, които носеше. Върху ботушите на Мери падна нещо меко — прогизналата от кръв месарска хартия се беше скъсала и от нея беше изпаднало парче дроб.

Някакъв дебел полицаи с плътен мустак и гъсти вежди повали Мери на колене. Ужасена да не я прегазят, тя се опита да се изправи.

Ченгето обаче не ѝ позволи и кресна в лицето и:

— Какво прави хубаво ирландско девойче при тези мръсни чифути?

При този изблик на чиста омраза каквито и съмнения да бе имала Мери Хигинс спрямо намеренията си, те се изпариха. Между доброто и злото зееше огромна пропаст и в Питсбърг тя щеше да стори нещо добро. Мери вдигна дроба, замахна и удари с него ченгето в лицето. Меката плът се пръсна по веждите и мустаците му. Заслепен, той се олюля назад, като извика от гняв и объркване.

Колегите му обаче видяха само едно — окървавеното му лице.

Трийсетина от тях се втурнаха към Мери с размахани палки.

Гневните викове на жените преминаха в писъци. Предните редове на тълпата се запрепъва назад, но налетяха на тези зад себе си и всички вкупом нападаха по наветата. Мери успя да издърпа на крака едно изцъклено от ужас девойче, но самата тя падна под натиска на множеството. Някой настъпи дланта и на земята, едно остро коляно се заби в гърба ѝ. Небето почерня от тела, спускащи се върху и. Колкото и да напрягаше сили, не можеше да се изправи. Едва дишаше и започваше да губи съзнание. Ненадейно една мощна ръка я стисна за лакътя.

— Хванах те! — извиси се над хаоса силен мъжки глас. — Не се отделяй от мен!

Мъжът с лекота я изправи на крака, а след това я повлече след себе си, докато не стигнаха до един ъгъл.

По улицата се задаваха още ченгета.

— Не ги гледай! Върви бързо, но не бягай!

Едва когато стигнаха на улица „Кенъл“ Мери успя да зърне спасителя си. Беше широкоплещест работник с широко палто и работен комбинезон под него. Носеше червеникаво шалче и омачкана шапка с мека периферия, нахлупена ниско над очите му.

— Добре ли сте? — попита я той.

— Спасихте ми живота!

— Все някой трябваше да го направи. Просто аз бях наблизо.

— Благодаря! Аз съм Мери Хигинс — подаде му ръка Мери.

— Радвам се да се запознаем, Мери Хигинс. Аз съм Джон Клагарт.

— Клетите жени. Прави бяха. Ченгетата ги нападнаха като казаци.

Джон Клагарт я водеше към една закувалня, където се хранеха работниците, копаещи тунелите за новата метролиния. Там Клагарт ѝ натика в ръцете едно горещо кафе.

— Ако дадете на ченгетата дяволска работа за вършене, ще използват дяволски методи — рече той.

— Всеки американец трябва да тъне в земята от срам заради това, което се случва.

— Цялото правителство за нищо не става — въздъхна Клагарт. — Гнило е до сърцевината си.

— Три пъти ура за анархията — рече горчиво Мери.

Клагарт поклати глава.

— Анархията е шега. Доникъде няма да стигнеш с нея. Трябва да се направи нещо истинско. Нещо, което тия кръвопийци капиталистите ще усетят като удар и което ще ги събори по гръб.

Мери реши, че мъжът срещу нея има необичайно интелигентен вид. Макар да имаше телосложение, подобно на копачите, които ядяха долнопробната си наденица и грахова супа край нея, този мъж излъчваше изисканост, която и напомняше за Айзък. И подобно на Айзък притежаваше твърдия поглед на мъж, свикнал с успеха, рядкост сред работниците. Разбира се, не беше хубав като Айзък, нито пък толкова открит.

В очите му имаше някаква особена отдалеченост, почти празнота. Отначало и се беше сторило, че са лешникови, но сега виждаше, че са изключително рядък цвят — кехлибарени. В опушения сумрак на закувалнята изглеждаха почти златисти. Ала не лъщяха като злато. Бяха непрозрачни като мед. Ако, както подозираше Мери, Джон Клагарт криеше тайни, очите му никога не биха го издали. Ала каквито и тайни да криеше, това не я интересуваше. Нямахше нужда от чиято и да било топлина и откритост.

— Знам начин да ги съборим по гръб — рече тя.

Айзък Бел търсеше Мери Хигинс в Гробницата — мрачния и пълен с униние, а в момента и с жени, градски затвор, който все още се строеше. За последно я беше видял на двайсетина метра пред себе си, наред купчина тела на полицаи и стачкуващи жени, ала преди да се добере до нея, тя изчезна.

Бел се обади в агенцията и не след дълго при него дойде един от куриерите на господин Ван Дорн с подписано лично от него представително писмо. Шефът се беше запознал с достатъчно влиятелни хора в Ню Йорк, за да получи специално отношение. Само че и това не помогна. В списъците с арестувани името на Мери Хигинс не фигурираше.

— Проверете в болницата за спешна помощ на Двайсет и шеста Източна — предложи един от сержантите, като видя притесненото лице на Бел. — Господ да не дава госпожица Хигинс да е паднала в мелето. Тези еврейки нямат спирачки.

— Няма ли болници по-наблизо?

— Може би в Бруклин?

Когато Бел излезе от сградата на затвора, вече валеше здраво и той застана под навеса, за да изчака трамвай или такси. Забеляза едно и се затича към него. Някакъв работник с широко палто и шапка с мека периферия обаче го изпревари. Мръсна превръзка скриваше носа и бузите му, а брадичката му се гушеше в диплите на червено шалче.

— Вземете го вие — рече Бел.

Превръзката беше напоена с кръв и Бел реши, че мъжът е пострадал в сблъсъците.

— Не, вие го вземете — отвърна мъжът и се извърна.

Бел успя да зърне за миг очите под периферията на шапката и сънят му във въглищната мина мигом се върна. Мъжът хвърли бърз поглед назад и свърна зад един ъгъл. Бел тръгна след него.

— Чакайте!

Мъжът ускори крачка.

— Чакайте! Ей, господине!

Бел затича.

Непознатият се стрелна в една сграда за събаряне и се шмугна между две от колоните. Може да се е наранил, докато е работел тук,

помисли си Бел.

— Чакайте! Чакайте!

Мъжът отново се обърна. Като видя, че Бел още го следва, той изтича надолу по едно полусрутено стълбище. Бел хукна след него и се озова в огромна изба, смърдяща на плесен. От дупките в тавана се процеждаше слаба светлина.

Мъжът внезапно спря.

— Следвате ли ме?

— Да — отвърна Бел. — Не ме ли чухте? — младият детектив се взря в чертите, скрити от превръзката и шалчето. — Срецали ли сме се преди, господине?

— Не мисля! — отвърна мъжът през плата. — От къде сте?

— Западна Вирджиния — отвърна Бел.

— Не. Никога не съм ходил там.

— А вие откъде сте?

— Господине, на челото ви пише „полицай“, а аз не съм направил нищо, заради което разни ченгета да ме разпитват.

— Набито око имате — рече Бел. Страхът от ченгетата навярно обясняваше защо мъжът беше побягнал. — Но не сте прав. Не съм ченге, а частен детектив.

— Копои, ченгета, стачкоизменници... едни и същи сте. Не се приближавайте, господине!

— Питам ви учтиво. От къде сте? — не отстъпваше Бел.

— Не ме спирайте!

— Срещал съм ви някъде! Искам да знам къде!

Мъжът реагира светкавично и финтира като боксьор с ляв прав, готов да нанесе мощно дясно кроше. Бел беше също толкова бърз. С лявата си ръка блокира крошето и се приготви за ответен удар. Но вместо да замахне с юмрук, жълтоокият мъж извади от палтото си револвер. Ударникът прищрака и младият детектив осъзна, че е бил измамен от майстор.

— Изглеждаш изненадан.

Бел се втренчи в очите на нападателя. Грейди Форър беше прав. На слабата светлина изглеждаха златисти. Цветът им бе също толкова странен, колкото и тонът на гласа му, изпълнен с гордост. Сякаш очакваше Бел да се възхити, задето бе изигран. Какво ставаше, по дяволите? Явно не се бяха озовали тук по случайност. Мъжът беше



поставил капан, в който Бел влезе услужливо и сега се чувстваше като глупак. Но поне вече знаеше, че сънят му от мината не е никакъв сън.

— Извади пистолета от кобура си! Само с показалец и палец. Ако не държиш другите три пръста изпънати през цялото време, мъртъв си!

Бел бръкна бавно под палтото и извади с два пръста армейския си „Колт“. Мъжът протегна ръка и Бел го постави в дланта му. Онзи го прибра в собствения си кобур.

— Сега и пистолетът в ръкава ти.

Бел извади деринджъра си.

— И в другия.

— Нямам друг в ръкава.

— Тогава в джоба на палтото ти — щракна мъжът с пръсти.

Бел извади още един деринджър от джоба на палтото си. Беше много малък и лек — подарък от Джо ван Дорн по случай „завършването“ му и след многократни огледи Бел бе установил със задоволство, че скрит в джоба му, пистолетът с нищо не издава присъствието си.

— Набито око! — каза той.

— И преди съм ги виждал тези, синко.

Бел отново долови горделивите нотки в гласа, точно както се надяваше. В последната реплика нямаше опитност и рутина, а самохвалство. Мъжът отново сякаш очакваше ръкопляскания. Бел наистина беше впечатлен. Този човек си разбираше от работата. Но още не смяташе да му ръкопляска. Вместо това попита:

— Виждал си ги и преди? Значи ме следиш отдавна? Кой си ти?

— Ножа в ботуша!

Мъжът насочи към лицето на Бел деринджъра, който току-що му беше взел, а с револвера се прицели надолу. Прилича на „Колт“, реши Бел, но ударникът беше необичайно широк, патронникът беше подравнен, а мерникът беше премахнат, навярно за да може непознатия да вади оръжието по-бързо.

— Кой ботуш?

— Мога да пробия дупка в един от тях. Или може да ми покажеш... Бавно!

Бел извади дълъг нож за хвърляне от десния си ботуш.

— Ръцете ти са заети. Къде да го оставя.

— Забий го в касата на онази врата, ако можеш да я улучиш.

Касата се намираше на около седем-осем метра. Бел вдигна ръка. Пистолетът остана насочен към главата му. Острието прелетя през избата и се заби в тясното парче дърво на сантиметър от бравата.

Мъжът с кехлибарените очи сви рамене пренебрежително.

— С това хвърляне само се губи време.

Прибра деринджъра в джоба си и посегна към ботуша си. Извади нож досущ като този на Бел.

— Ето по-добър начин.

Усука китката си отдолу нагоре. Ножът изсвистя и се заби до първия, този път право в бравата.

Бел беше сигурен, че мъжът отново ще се разконцентрира за миг, докато се любува на собствените си умения. Той вдигна леко брадичка, сякаш очакваше Бел да изрази възхищението си. Беше само за миг, но напълно достатъчно, за да успее Бел да го ритне в китката.

Ръката на мъжа трепна и пръстите му се отвориха.

Бел посегна към падащия пистолет.

Твърде късно. Със скорост, на която Бел не можеше да повярва, мъжът улови оръжието с лявата ръка, дръпна се встрани, за да избегне нападението на младия детектив и го халоса в слепоочието с дулото. Светлинки избухнаха пред очите на Бел и той се изтърколи тромаво на земята.

Почти веднага успя да скочи на крака и тръсна глава, като се опита да проясни ума си и да подготви следващия си ход. В този момент трима работници затрополиха по стълбите. Явно почивката им беше свършила и се връщаха, за да продължат работата си.

— Какво, по дяволите...

Мъжът с широкото палто мина бързо покрай тях и се втурна нагоре по стълбите със своя пистолет в ръка, както и с трите пистолета на Бел в джобовете си.

Бел изрева:

— Направете път! — измъкна двата ножа от касата на вратата и се втурна след мъжа.

Пороят заплашваше да се превърне в наводнение и Бел не можеше да види нищо дори на двайсетина метра пред себе си. Дъждът бе изпразнил улиците, така че на младия детектив му се стори, че през празното пространство вижда една самотна тичаща фигура. Дългото палто на мъжа се ветрееше. Той явно се беше насочил на запад към улица „Елм“.

Бел хукна след него. Бягаше бързо и успя за нула време да скъси разстоянието между себе си и мъжа, но в този момент непознатият ненадейно се скри в една дупка на тротоара. Бел скочи след него и се приземи на дървена платформа на около метър под улицата. Видя дървена стълба, втурна се по нея и се озова в на пръв поглед безкраен тунел, осветен от електрически крушки. Явно това беше покритият изкоп за метрото.

Тунелът приличаше на добре уредена и много голяма въглищна мина. Беше десет пъти по-широк и поне пет пъти по-висок. Електрическите крушки го изпълваха със светлина. Вместо несигурни дървени подпори, тук всичко се крепеше на редици стоманени колони, подпиращи трегерите по протежението на целия тунел. От трегерите с вериги бяха увесени огромни вентилационни тръби — около които земята бе старателно разровена.

Бел обърна очи към посоката, която би трябвало да извежда към центъра на града. Натам светлините ставаха по-ярки, а в обратната посока отслабваха. Далеч напред се виждаше непознатият, който лъкатушеше между работници, кранове и колички. Внезапно мъжът спря, подаде нещо на един от работниците с количките и отново се затича. Когато Бел стигна до работника, той и още един едър юначага зарязаха работата си и препречиха пътя му. Стискаха по шепа долари.

— Никакви ченгета!

— Не му вярвайте! — извика Бел. — Махнете се от пътя ми!

— А защо да вярваме на теб?

Бел нанесе два светкавични удара на първия мъж, препъна втория и продължи да тича след непознатия. Онзи имаше преднина от

поне петдесетина метра. Бетонът изведнъж свърши. Напред землистия под на тунела се беше превърнал в лепкава кал. Мястото се стесни, а броят на работниците се увеличи. Стоманените колони отстъпиха на дървени греди и трегери, а от време на време през дупки в тавана се виждаше небето, от което се лееше дъжд.

Бел имаше чувството, че тича с километри, и че силите няма да му стигнат да вдигне крака си от калта на следващата крачка. Ала мъжът отпред не спираше, напредваше бързо по неудобния терен, подминаваше стреснатите работници, без да им обръща внимание и разблъскваше онези, които не успяваха да се отдръпнат навреме от пътя му.

Внезапно се чу тътен на гръмотевица и земята се разтресе. Над главите им затрополиха трамваи. Просветнаха лампи. Вентилационните тръби се поклацаха на веригите си. Бел не спираше да тича, пренебрегвайки размаханите по негов адрес юмруци и гневните викове на работниците. Внезапно разкаляният под изчезна, изчезнаха и работниците с кирките и лопатите. Стените станаха каменни. Явно, копаейки в посока към гара „Гранд сентръл“, строителите бяха стигнали до манхатънската шиста. Каменният пласт тук беше близо до повърхността.

Тунелът приличаше повече на мина, с груби стени, нисък таван и боботенето на бормашини.

Освободен най-сетне от лапите на калта, Бел ускори рязко крачка. Мъжът пред него явно вече бе уморен, защото започна често да се препъва. Бел почти го настигаше. Още по-добре, помисли си младият детектив, защото тунелът скоро щеше да свърши. Единственият път щеше да остане една от шахтите, откъдето работниците изнасяха към повърхността със стоманени кофи изкопаната скала. Това, че непознатият имаше поне четири пистолета, а той — само два ножа, не тревожеше Бел.

Внезапно мъжът се покатери по една от наклонените стени, която водеше към открита галерия и се шмугна под въжетата, опънати, за да обезопасят района. Отгоре се лееше светлина. Явно имаше отвор към улицата. Един работник затича натам.

— Изчезвай от там, проклет идиот! — провикна се той. — Там е нестабилно!

Един лъч падна върху непознатия и Бел видя победата в очите му — явно мъжът разполагаше с някакво известно само нему преимущество. Бел се затича още по-бързо. Мъжът използва една канара, паднала от стената на галерията, за да се покачи още нагоре. Каменните пластове се издигаха стръмно. Един огромен къс скала се плъзна по стената като спортна шейна по заледен склон. Бел настигна работника, който не спираше да вика:

— Това ще те утрепе! Слез от там, идиот такъв! Какво правиш?... Ще ни избиеш всички!

Мъжът беше взел отнякъде едва кирка и с нея се придърпваше нагоре по ронливата скала.

— Ще започне нова лавина! — изкрещя работникът. — Бягайте, момчета! Бягайте!

Бел обаче продължи преследването. Непознатият беше стигнал до отвора и размахваше кирката, за да го разшири и да се измъкне. Към Бел се затъркаляха камъни. Мъжът всеки момент щеше да се измъкне през дупката. Бел извади един от ножовете и го хвърли.

Острието бе прицелено точно и се заби в петата на левия крак на мъжа, докато той изчезваше нагоре. Скалите около отвора се разтрошиха и огромна вълна от камък се плъзна надолу, профуча покрай Бел и се сгромоляса на пода на тунела. Ударната вълна помете Бел и той се понесе след каменната лавина. Падна и едва успя да се изтърколи встрани, за да избегне парче скала, дълго десетина метра, което полетя към него.

За щастие канарата се подпря на стената на тунела и Бел успя да се покатери по нея, както по стълбище. Излезе на повърхността на ъгъла на Четвърто авеню и Трийсет и седма улица, точно навреме, за да види как няколко огромни къщи от червеникав пясъчник се люшкат като по време на земетресение. На тротоара се отвори дупка, фасадите се отделиха от къщите и се сринаха в тунела.

Бел виждаше стаите на жилищата, все едно бяха кукленски къщи. Обитателите търчаха надолу колкото им държаха краката. Бел се затича натам, за да помогне. Улови с периферното си зрение движение в една от пресечките на Трийсет и седма улица. Влак на градската железница набираше скорост по Трето авеню в посока към центъра. За най-задния му вагон се беше вкопчил непознатият и докато влакът се скриваше, той махна за довиждане на Бел.

— Измъкна се — докладва младият детектив на Джо ван Дорн.

Шефът кипеше от гняв.

— Ами дамата, която ти наредих да следиш?

— Изгубих я от поглед в размириците в еврейския квартал. Търсих я в Гробницата и тогава се натъкнах на него.

— Арестували ли са я?

— Полицията е арестувала стотина жени, затова реших да проверя дали и тя не е там. Но я нямаше.

— Полицията... — изръмжа Ван Дорн. — И като говорим за тях, току-що проведох неприятен телефонен разговор с един от помощниците на комисаря, който ме уведоми, че патрулиращите полицаи са получили интересна информация от предприемача на новото метро. Присъствал си бил на срутване на улицата. Някои смятат, че ти си го причинил.

— Не съм аз — защити се Бел. — Но разпитах инженерите, за да разбера какво се е случило. Наричат тази част от тунела „каръшка“. Всякакви инциденти са се случвали там — срутвания, експлозии, убит работник. Случилото се днес е било резултат от непредвидена неустойчивост в геологическия пласт. Мъжът, когото преследвах, предизвика срутването — или по случайност, или нарочно, ако е разбирал от минно инженерство и е разпознал особеностите на скалата.

Ван Дорн продължаваше да вика.

— Ясно е, че не бих могъл да подозирам свой детектив в умишлено срутване на половин пресечка, но се надявам в бъдеще подобни събития да не се случват в близост до теб, така че полицията да свързва името на „Ван Дорн“ с природни бедствия!

— Трябваше да помогна на хората от срутените сгради.

— Сигурен ли си, че си виждал този мъж и преди?

— Не напълно... — отвърна Бел, защото знаеше, че не може все още да формулира ясно пред шефа си теорията си за странния човек с кехлибарените очи. — Но съм сигурен, че е търсил мен. Примами ме в онази изба.

— Примамил те е? Това правят злодеите от евтините романчета с нищо неподозиращи девизи.

— Имам предвид, че се чувствам като пълен глупак.

Ван Дорн кимна.

— Една вечер почивка ще ти дойде добре.

— Да, сър — отвърна Бел.

Само че вместо да се върне в квартирата си в йейлския клуб, той се упъти право към един оръжейник, чиито услуги използваше Уиш Кларк. Беше след работно време, но оръжейникът живееше точно над работилницата си и името на Кларк свърши работа.

Бел си купи същите оръжия, които жълтоокият му взе. След това описа револвера на мъжа.

— Беше 45-и калибър. Бих казал, че е „Колт“. Но нямаше мерник, а ударникът беше много по-широк от този — и протегна напред новозакупения си „Колт“. — Чудех се дали познавате някого, който може да видоизмени „Колт“ по този начин?

— Хората правят какво ли не с револверите си. А забелязахте ли патронника?

— Беше подравнен — отвърна Бел. — А ударникът беше елегантно извит, не прав.

— Мерникът отрязан ли беше или изстърган?

Бел се замисли.

— Мисля, че имаше вдлъбнатина, в която можеше да се вкара нов.

— Колко дълго беше дулото.

— Не толкова, че да не се вади бързо от кобура.

— И е имало вдлъбнатина за мерник?... А спусъкът?

— Не го видях от пръста му.

— Колко голяма беше дръжката?

— Нека помисля... Мъжът имаше едри длани, но се виждаше долният край, значи е била по-дълга от обикновеното.

— Мисля, че сте видял „Бисли“.

— Дългобойният пистолет?

— Да, подравненият патронник е за дълъг мерник. Прекрасно оръжие, невероятно точно!

— От опит знам, че е така — каза Бел, спомняйки си как за малко изстрелите в Глийсънбърг не го убиха, при това от огромно разстояние и в сумрак.

— Но е нещо повече от дългобоен пистолет — каза оръжейникът.  
— С дебелия ударник и дългата дръжка е отличен и в близък бой.

— Имате ли такъв?

— Ще трябва да го поръчам специално.

— Изпратете го в офиса на агенция „Ван Дорн“ в хотел „Кадилак“. От там ще ми го препратят.

Бел плати за пистолетите и ги постави по местата им. Ала докато слагаше деринджъра с двойната цев в ръкава си, той се замисли. Жълтоокият как беше разбрал, че има оръжие там? Предположил ли беше, или беше налучкал? Или беше забелязал, че ръкавът е скроен малко по-широк? Или просто опитваше всички места, където човек би могъл да скрие пистолет?

— Ще искам още един двуцевен деринджър, моля. Но по-лек, ако имате.

— Имам един красавец, сам си го направих. Тежи наполовина на този в ръката ви. Стреля с 22-ри калибър, но не е особено мощен.

— Малката мощ е по-добре от никаква — отвърна Бел. — Ще го взема.

Мъжът извади миниатюрното оръжие.

— Не отказвам продажба — каза той. — Но май ви свършват местата за криене.

— Може ли да ми препоръчате добър шапкар?

Шапкарят работеше до късно и с готовност искаше да спечели благоволенieto на оръжейника, който пък му предоставяше клиенти с вкус към шапките по поръчка. В полунощ Бел забърза към хотела, за да провери дали не са пристигнали телеграми по частната линия на Ван Дорн.

Грейди Форър, който сякаш никога не спеше, рече:

— Прекрасно шапо!

Бел понакриви в поздрав широката периферия и погледна дали има нови телеграми.

Уебър и Фийлдс не се обаждяха. Бел можеше само да предполага дали наблюдават стачниците, тръгнали към Питсбърг, или са се залостили в някоя кръчма. Отбеляза си наум да накара Арчи да му даде информация отделно от тях. От Чикаго бяха пристигнали две



съобщения от Уиш Кларк, и двете в типичния лаконичен стил на детективите от „Ван Дорн“, както искаше от тях шефът: „P СКРТСИГУР РБТА.“

С други думи, Уиш не беше успял да открие Лорънс Розания из нито едно от обичайните му свърталища, за да го разпита. Детективът обаче бе получил информация, че богата вдовица или приятелка на някой магнат навярно ще се раздели с бижутата си.

Бел се изпъна като струна, когато прочете втората телеграма. Беше от Клеърборн Хенкок, когото Джоузеф Ван Дорн бе успял да убеди да не се пенсионира, за да поеме закрилата на Джим Хигинс и управлението на охранителните служби на „Ван Дорн“.

„СЕСТРА ДЖИМ ТУК АМАЕХУБАВИЦА! ПАЗЯ  
СРАДОСТ.“

„Амаехубавица“ и „срадост“ бяха две дълги и излишни думи, но Хенкок беше направил лична услуга на Ван Дорн и можеше да си позволи волности.

Бел отвърна:

„ДОКАТО ПРИСТИГНА АЗ.“

— Много доволен от себе си изглеждаш — каза Джеймс Конгдън.

Хенри Клей се прицели в Целувката и метна шапката си през кабинета на съдията.

— И с право — отвърна той. — Войната ни сред възлищните залежи се движи по план.

— От това, което чета по вестниците, щеше да се движи по план и без скъпите ти намеси.

Клей нямаше намерение да се съгласи толкова лесно с това, че победата му е незначителна. Малкото заиграване с Айзък Бел му беше доставило голямо удоволствие. Беше измамил, обезоръжил и унижил младия детектив на Джоузеф Ван Дорн. А това, че Бел следваше Мери Хигинс, само доказваше блестящия избор на Клей. Бел — или вероятно Ван Дорн, подозираше това, което Клей вече знаеше със сигурност от източниците си в профсъюза: Мери Хигинс беше предизвикала дерайлирането на влака в Денвър. Със способностите и изобретателността си тя бе много опасен елемент, а Джо ван Дорн очевидно долавяше това и затова плановете на Клей за младата бунтарка му се струваха още по-добри.

— Не вярвайте на всичко, написано във вестниците.

— Обеща ми, че ще спечелим тази война точно чрез тях — сопна му се Конгдън.

— Обещавам, че ще спечелим. Вестниците ще унищожат профсъюзите, когато успеят да убедят хората, че единствено собствениците са в състояние да спрат провокаторите.

— Кога, по дяволите, ще се случи това? Иде зима, а миньорите вече стачкуват. Какво чакаш?

— Светоизместващо събитие.

— За това ще ти трябва земетресение.

— Намерих си земетресение.

— За какво говориш, по дяволите? Спри да си играеш с мен, Клей. Какво земетресение?

Хенри Клей се усмихна, напълно уверен в ефекта от думите си.

— Прекрасно земетресение. Всъщност, светоизвместващо с красотата си.

— Жена?!

— Прекрасна жена с голям размах. По-умна, по-корава и по-смела от всеки член на профсъюз в тази страна. Единствената и слабост е, че е толкова отдадена на „справедливата война“, че направо са и се кръстосали очите.

— Искам да се срещна с нея.

— Казах ви в началото, че подробностите са моя работа — студено отказа Клей.

— Тактиката е твоя работа. Стратегията е моя. Земетресението влиза в категорията „стратегия“. Ще се срещна с нея!

Айзък Бел плати за най-голямото частно купе в пенсилванския влак и даде бакшиш на прислужника, за да му носи храната в купето. До Питсбърг го чакаше дълго пътуване и Бел възнамеряваше да използва всеки свободен от сън или хранене час да се научи как да вади деринджъра от шапката си.

На вратата на банята имаше огледало. Той застана срещу него и вдигна ръце, все едно току-що го бяха обезоръжили. С бавни движения той разработи поредица от стъпки как да стигне до пистолета и да го подготви за стрелба.

Влакът фучеше през Ню Джърси, спря за кратко във Филадельфия и продължи към Пенсилвания. Докато се упражняваше с целеустремеността на атлет, заучаващ ново движение, умът на Бел за пореден път се въртеше около известните му факти за жълтоокия.

Странно беше, че имаха еднакви метателни ножове. Странно, че онзи знаеше къде Бел крие своя. Някои ги криеха под ревера на палтото си, други — на кръста.

Знаеше също, че Бел има деринджър в ръкава, а не например в ботуша. И беше забелязал дори този в джоба му, нещо, което никой не знаеше.

Какво друго знам за него? Запита се Бел.

Вече не се съмняваше, че „сънят“ в мината е самата истина. И не се съмняваше, че този мъж е същият, който се опита да го убие в

Глийсънбърг. Но така или иначе въпросите все още бяха повече от отговорите. Защо този мъж го е последвал чак до Ню Йорк? Как го е открил? Дали го е проследил по Бродуей, докато самият Бел следеше Мери?

Влакът беше на два часа западно от Филадельфия и се катереше в подножието на планината Алегени, когато младият детектив реши, че е измислил правилната последователност от движения за шапката и пистолета си. Сега трябваше да ги овладее. Това значеше упражнения, упражнения, упражнения, упражнения, докато всяко движение стане автоматично. Час след час. Ден след ден. От сега.

Спряха в Алтуна, за да сменят локомотивите и да прикачат вагон-ресторант. Бел скочи на насипа и се разходи напред-назад, за да се разтъпче. Хладният въздух беше приятен, но започваше отново да вали. Докато приключат с маневрите, по корпуса на новия локомотив вече се стичаха реки от дъжд.

Бел се качи във влака, поръча си кафе и сандвич и се върна в купето си, за да се упражнява, пренебрегвайки трополенето на дъжда по прозореца.

Осем часа след Джърси, влакът намали до спокойните шейсетина километра в час и кондукторите започнаха да минават по вагоните, за да обявят приближаването на Питсбърг. Бел седна на леглото и заръфа гладно сандвича, за който беше забравил, и изгълта студеното си кафе. Навън падаше нощта. През прозореца се виждаха червени огнени точки. Бел изгаси лампите в купето, за да ги разгледа по-добре.

В дъжда горяха огньовете и осветяваха изпитите, посивели лица на мъжете и жените край тях. Прислужникът дойде да прибере подноса.

— Стачкуващи — каза той.

— Лоша нощ за стоене под небето — рече Бел.

Прислужникът сякаш усети подкрепа в думите му и продължи:

— Горките! Нямаат къде другаде да идат. Военните не ги пускат в Питсбърг.

— А къде са палатките им?

— Хората казват, че полицията ги е конфискувала и ги забутала в някакъв склад.

Огньовете се разрешиха и накрая изчезнаха близо до чертите на града, а няколко часа по-късно влакът влезе в гара „Юниън“ в Чикаго.

*Познаваше ме, помисли си Бел, провокаторът ме познава!*

Уиш Кларк чакаше Бел на перона. Лицето му беше подпухнало и мораво, а очите му блестяха като яркосини точки на него.

Бел скочи от вагона, още преди влакът да спре напълно.

— Намерихме ли Лорънс Розания?

— Главният посредник за продажбата на крадена собственост в града ми каза, че копелето е толкова самоуверено, че преговаря за откуп за бижута, които още не е откраднал.

— И как разбра? — попита Бел, дълбоко впечатлен.

Уиш смърдеше на спиртоварна, но колцина детективи можеха да измъкнат такава информация от посредник на черно?

— Дължи ми услуга — отвърна Уиш.

— Явно голяма.

— Така си е. Не го застрелях, а имах право да го направя и той го знае. Освен това се дразнеше, че крадец на бижута има наглостта да подбива цените на най-големия си конкурент. Напомних му, че господин Розания няма конкуренти, но онзи не беше в много добро настроение.

— Каза ли ти какво планира да открадне Розания?

— Огърлица с петнайсеткаратов розов диамант във формата на сърце и цяла върволица двукаратови бели диаманти край него.

— Това стеснява кръга на целите до „много богатите“.

— Никой никога не е твърдял, че Розания не си разбира от работата. Така или иначе, ще наблюдаваме черноборсиджията, както и конкурента на Розания, а когато нашият касоразбивач се покаже с плячката, ще го спипаме.

— Кога?

— Скоро, поне така мисли моят човек.

— Не, нямаме време да седим и да го чакаме — каза Бел.

— Само няколко дни.

— Ами ако Розания реши да се покрие? Ако реши да действа предпазливо и да остави нещата да се уталожат, преди да продава. Може да отнеме седмици. Нямаме седмици.

— Готов съм да чуя и по-добри идеи — каза Уиш. — Имаш ли?

— Прати съобщение на Грейди Форър в нюйоркския офис.

— Кой е този?

— Новият, за когото ти разказвах, шефът на отдела по проучванията.

— Цял отдел? Кога пък сте го направили?

— Преди около месец — отвърна Бел. Уиш доби съвсем объркан вид и Бел си спомни думите на Ван Дорн, „Един Бог знае къде е Уиш Кларк“. — Шефът работи бързо, разширява агенцията.

— Какво ли ще измисли още модерната епоха? — престори се на удивен Уиш. — Добре, какво да му пиша на този Фуриер?

— Форър, Грейди Форър. Много му сече пипето. Кажи му да се разтърси из пресата за богати чикагци, отишли да пазаруват бижута в Ню Йорк.

— Никой няма да пише във вестника, че господин Дебеловрат е купил ново колие с диаманти?

— Ще четем между редовете. Особено в светските хроники. Сравни купувачите в Ню Йорк с поканените на скорошни балове в Чикаго и ще се опитам да разберем какви са плановете на господин Розания.

— Искаш да го прекъснем наред работата?

— По-скоро след нея.

— Хубав план, Айзък, два заека с един куршум.

— А и ще го настроим за приказки.

— Много модерна идея, това за господин Форър и светските хроники. Аз, понеже съм старомоден, ще посетя „Блек Соушъл“ и „Литъл Ексчейндж“.

— С каква цел? — попита предпазливо Бел. И двете места бяха барове.

— Защото „Литъл“ е ей-там — отвърна Уиш и кимна към ярко осветен бар на ъгъла. — „Блек“ е също на един хвърлей от гара „Ла Сал“, където спира „Туентиът сенчъри“.

— И?

— Когато влаковете пристигат от Ню Йорк и е време да си ходят, експресните куриери на „Пенсилвания спешъл“ отиват до „Литъл“ за по едно. А момчетата от „Туентиът сенчъри“ надигат чаши в „Блек“. Дали пък тези тежковъоръжени господа, чиято работа е да пазят ценни

вещи, няма да си спомнят кои пътници са се връщали от Ню Йорк с бижута в сейфовете?

Бел се съгласи, че тактиката на Уиш е по-добра.

— Не се коси, синко — потупа го Уиш. — Ти пък се сети да спипаме стария крадец с плячката. Аз просто измислих малко по-бърз начин да го хванем.

— Все повтарям на господин Ван Дорн, че си най-умният детектив в цялата агенция — ухили се Бел.

— Мога да си представя колко се радва да го чуе.

— Стой на място!

Двама едри мъже препречиха пътя на Айзък Бел към профсъюзния дом на миньорите. От баровете по улицата се носеше музика от раздрънкани пиана.

Миньорите здравата се бяха барикадирали — на прозорците имаше стоманени кепенци, а на покрива — стрелец.

— Здравсти, Майк, Тери! Как я карате?

Охранителните агенти се вгледаха по-внимателно.

— Айзък! Не сме те виждали, откакто беше младши.

Майк Фланър и Тери Фейн бяха двойка яки хубавци, които вършеха чудесна работа в хотел „Палмър хаус“, но не се и преструваха, че притежават умствения капацитет за следователи.

— Не можах да те позная с този мустак — каза Майк.

— Много ти отива — добави Тери. — Дамите много ще си паднат.

— Да се надяваме, че си прав. Мери Хигинс с брат си ли е?

— Показа се вчера — отвърна Тери и смигна многозначително, докато въвеждаше Бел в общото помещение. — Не можеш да си представиш колко много профсъюзни членове изведнъж се сетиха, че имат неотложна работа с брат й, откакто тя се появи в града.

— Мери добре ли е?

— Естествено, че съм добре! — възкликна Мери, влизайки в стаята.

Тъкмо закопчаваше палтото си. Носеше червена шапка без никакви украси. Косата й се пилееше на къдрици по раменете. Очите й бяха сиви и безбрежни като зимно море.

— Защо да не съм добре?

Бел не можеше да ѝ каже: „Защото изчезна насред улични сблъсъци, докато те следях по заповед на господин Ван Дорн, който мисли, че си наумила нещо.“ Нито пък можеше да изтърси пред брат и пред колегите си: „Още по-красива си, отколкото си спомням.“

— Радвам се пак да те видя. Теб също, Джим.

Ръкуваха се.

— Добре дошъл в Чикаго! — поздрави го Джим приветливо.

Мери не предложи ръка, а усмивката ѝ бе хладна, като кимване на далечен познат в другия край на гъмжаща гара.

— Братко, излизам. Радвам се, че се видяхме, Айзък.

— Надявам се пак да се видим.

— За дълго ли си в Чикаго?

— Трудно е да се каже.

— И при мен.

Тя излезе и се скри от погледа му.

— Кой я пази? — попита Бел.

— Никой.

— Моля? Как така?

— Не ни позволява.

— Но ако Джим е в опасност, сестра му също е в опасност.

— Вече водихме този разговор с нея — обясни Джим.

— И изгубихме — добавиха в хор охранителите.

— Не се тревожи, Айзък — успокои го Джим, — ще я заведа в Питсбърг. Момчетата наблюдават мен, значи ще са близо и до нея.

Хенри Клей се увери напълно, че никой от „Ван Дорн“ не следи Мери Хигинс, преди да я последва в едно евтино кино на улица „Халстред“. Едно автоматично пиано дрънчеше в ъгъла, а публиката се заливаше от смях на комедията „Уговорка по телефона“.

Клей откри Мери на задния ред, където ѝ беше казал да седне. Сърцето му го изненада и подскочи неочаквано, когато върху лицето ѝ попадна случаен лъч от прожектора. Единствено тя в целия киносалон не се смееше.

Преди да седне до нея обаче, един друг мъж се изправи и се премести на няколко места по-близо до Мери. Клей реши, че навярно е



един от свалячите, които си подбират самотни жени по такива места, и се спусна натам. Беше познал. Онзи вече полагаше длан на крака на Мери. Тя я отмести грубо. Мъжът и изсъска:

— Не ми се прави на недостъпна!

Клей хвана с едната си ръка ръката на мъжа, а с другата притисна устатата му, за да заглуши вика му и му счупи единия пръст.

— Тръгни си тихо! — прошепна той в ухото му. — Ако чуя и гък или ако те видя някога отново, ще ти счупя и другите девет!

Онзи се разкара, а Клей се премести до Мери. Силният смях и пианото им позволяваха да разговарят, без да рискуват някой да ги чуе.

— Подготвил съм петдесет шлепа и няколко влекача.

Нищо в поведението и не предполагаше, че е разбрала какво е сторил Клей преди малко и той не можеше да прецени дали е защото е бил извънредно безшумен, или защото не я интересуваше. Отговорът ѝ беше делови:

— Господин Клагарт, откъде идват парите? Петдесет шлепа и два влекача сигурно са ви стрували цяло състояние.

— Празните шлепове са евтини в момента. Капитаните им се боят, че стачката ще намали товарите. Питсбърг е пълен с празни съдове.

— И все пак, би трябвало да е скъпо.

— Не четеш ли вестници?

— Какво имаш предвид?

— В чикагската област са се случили поредица от обири на банки и доставки със заплати.

— Какво общо имат банковите обири с възлищната стачка?

— Не всеки обирджия го прави за собствена облага — отвърна Клей. — Някои подкрепят благородни каузи.

Идеята, че работнически радикали събират пари, като обират банки, му се стори достоверна. А и ако Мери имаше скрупули срещу подобни действия спрямо капиталистически банки, Клей само можеше да си представи какви биха били, ако научеше, че парите идват от най-голямата уолстрийтска акула.

Хвърли ѝ поглед, за да прецени как ще реагира на лъжата му.

Тя се взираше в екрана. Съпругата на главния герой тъкмо се вмъкваше в ресторанта, където го беше спипала в изневяра. Разлетяха се прибори. Изпопадаха маси. Рогоноската беше взела отнякъде

камшик и го развъртя, а публиката избухна в смях, докато героите на екрана се преследваха из помещението. Хенри Клей се любуваше на профила на Мери Хигинс, чакаше и си мислеше: „Не може да не се засмее. Не е направена от камък.“

От самото начало всичките тези пари предизвикваха тревога у Мери Хигинс. Каквото и да поискаше Клагарт, го получаваше — имаше наглед свободен достъп до неизчерпаеми ресурси. Отначало и беше трудно да повярва, че банковите обирджии, които бяха герои на какви ли не сензационни материали във вестниците, са благородни и работят в името на общото благо. Испанската война отдавна си беше отишла от първите страници, а повечето вестници не желаеха да дават гласност на стачката, като пишат за нея, така че редакторите се чудеха откъде да извадят новини.

Но нищо от това не доказваше, че обирджиите наистина подкрепят стачката.

Почувства се като при първата си среща с Клагарт в Ню Йорк. Не можеше изцяло да му вярва. Въпреки че казваше каквото трябва, мотивите му оставаха загадка за нея. Но не беше преценила докрай колко много пари всъщност бяха необходими за плана и и реши да не гледа зъбите на подарен кон. Но пък ако беше номер на собствениците? Макар че не можеше да си представи какво точно биха целяли, подкрепяйки плана ѝ.

Знаеше само, че беше заложила на човек, за когото не знаеше нищо. А сега беше станала свидетел и на агресивната му страна. Онзи мъж със счупения пръст щеше сериозно да се замисли, преди да посегне на друга жена. Мери също така беше принудена да приеме, че Клагарт е реагирал така, защото вероятно си падаше по нея.

Запита се какво би си помислила и какво би сторила, ако полицията залови обирджиите. Ако се окажеха обикновени престъпници, на господин Клагарт му предстояха много обяснения. Дотогава обаче тя реши да запази хладнокръвие и да го наблюдава внимателно.

Бел откри Уиш Кларк пиян в „Литъл ексчейндж“. Успя да го изведе от бара, да го натика в една едноместна карета и даде на кочияша петдоларов бакшиш да го откара в „Палмър хаус“, където се намираше квартирата на агенцията в Чикаго.

Уиш го сграбчи за ръката, докато Бел се опитваше да затвори вратата.

— Ни'кви б'жута на „Пънсилвания спеш'л“.

— Ще проверя в „Блек“ при куриерите на „Туентиът сенчъри“.

— 'Звиняай, че те раз'чаровах, Айш'к. Ама п'някога...

— Обещай ми нещо, Алойзиъс.

— К'вото...

— Легни си! Ще имам нужда от теб утре сутрин.

Кочияшът дръпна юздите и каретата потегли.

Бел пое пеша надолу по улица „Кларк“, през железопътното депо на улица „Харисън“ и изчака една шхуна с високи мачти да премине, преди да прекоси Южния канал на Чикагската река по един стар сгъваем чугунен мост. Мостът се разгъва твърде дълго време и Бел си спомни, че докато чиракуваше в Чикаго, хората бяха надигнали глас този мост да бъде заменен с по-нов. Но корумпираните градски съветници не можаха да се разберат кой да свърши работата и кой да плати за нея.

Подобно на „Литъл Ексчейндж“ и „Блек Соушъл“ беше едно ниво над обикновен работнически бар, понеже се намираше на улица „Ла Сал“, на последната гара за влаковете от Ню Йорк. Питиетата не бяха евтини, а безплатният обяд беше подобаващо богат, сервиран от готвач в бяло, който се трудеше над последната дума в готварството — парна плоча от неръждаема стомана. Клиентите бяха бизнесмени, чиновници и търговски представители с хубави костюми, спортни жилетки, часовници на верижка, шапки и вратовръзки.

Влаковите куриери лесно се познаваха, ако човек знаеше какво да търси. Макар и облечени като останалите, имаха неотклонните, сурови погледи на хора, които можеше и да не преживеят поредната си

задача. Пазеха големи суми пари, злато, облигации и бижута, заключени в укрепени вагони, и често се сблъскваха с маскирани крадци, чиито методи на нападение варираха от дерайлиране на влакове до взривяване на вагони с динамит и разстрел на оцелелите. Тези куриери бяха известни с това, че отвръщаха на стрелбата.

Бел, подобно на всеки от екипа на „Ван Дорн“, често се возеше безплатно в куриерските вагони, тъй като мъжете там с готовност приемаха компанията на въоръжени детективи, които си знаят работата. Бел поздрави неколцината, с които се познаваше, купи им питиета и разбра кои работят в „Туентиът сенчъри лимитед“, където се возеха хора, способни да си позволят петнайсеткаратови диаманти.

Бел ги разпитваше вече от няколко часа, когато влезе Уиш с чист костюм и уверена крачка и се насочи право към каната с кафе. Изгълта една чаша наведнъж, наля още една и отиде при Бел.

— Как се справяме?

— „Туентиът сенчъри“ имат пет влака — отвърна Бел. — Говорих с куриерите на четири от тях, но не извадих късмет. Петият пристига всеки момент. А ти как се справяш?

— Нищо ми няма — рече Уиш и обходи бара с присвити очи. Леко се поклащаше на място, но по нищо друго не му личеше, че преди броени часове е бил мъртвопиян. — Ето го и твоят човек, Бен Лент. Возил съм се с него. Бива го.

Бен Лент беше нисък, но набит тип. Белезите по бузите му приличаха повече на следи от куршуми, отколкото от юмруци. Поздрави топло Уиш и се пошегува, че чашата в ръката му не бива да е кафе. После се ръкува с Бел. С Бен Лент, слязъл току-що от последния влак за деня, удариха джакпота. Бел описа огърлицата, която Розания искал да открадне.

— Госпожа Стамбо.

Бел и Уиш се спогледаха.

— Госпожа Стамбо?

— Роуз Стамбо?

— Самата тя. Още си я бива, ако смея да отбележа. Дойде лично във вагона, за да ми каже да ѝ пазя колието.

Уиш се ухили на Бел.

— Съмнявам се, че твоят Форър с неговите светски страници щеше да стигне до госпожа Стамбо.

Бел се съгласи. Госпожа Стамбо никога не би стигнала до светските страници. С лекота можеше да си позволи подобно бижу, но огромното ѝ богатство не беше нито наследено, нито припечелено по обичайния начин. Роуз Стамбо от четирийсет години държеше най-хубавия бордей в Чикаго.

— Страхотно бижу ще да е, Розания рискува линч, ако го хванат — каза Уиш. — Всички обичат госпожа Стамбо, включително представителите на реда. Помниш ли, Айзък, отведох те при нея веднъж.

— Как да не помня — Бел си спомняше съвсем ясно пицната дребна блондинка на неопределена възраст с подканящо пламъче в сините очи. После се обърна към Лент: — Кога се видяхте с госпожа Стамбо?

— Миналата седмица.

— Утре в „Палмър хаус“ има благотворителен бал за новинарите. Мислиш ли, че ченгетата ще я пуснат? — попита Бел.

— Навсякъде ще я пуснат, нали се пенсионира.

— Още ли живее на „Диърборн“?

— Премести се в имение на Северния бряг.

Двамата детективи наеха кола и откриха новото имение на госпожа Стамбо точно по мръкване. Беше огромно, с огради от тежко ковано желязо от трите страни, а от четвъртата гледаше към езерото Мичиган. От прозорците се носеше златиста омара, а ветрецьт откъм езерото довяваше музика. Двамата паркираха в тъмния край на улицата и скрити в сянката на кожения гюрук наблюдаваха имението. На всеки половин час един от тях се разхождаше из квартала.

Намина полицаи и се вгледа в колата.

— „Ван Дорн“ — заяви Уиш и му бутна три долара.

От време на време изтрополяваха двуместни файтони, а понякога — и голяма карета, теглена от четири коня. Дойде втори полицаи. И на него Уиш даде три долара. Преминаха още карети, пътят към други забави на същата улица. Уиш изрази притеснение, че Роуз Стамбо може би ще носи огърлицата си още тази вечер, но Бел го увери, че като гледа спрените коли на улицата, партито и не беше достатъчно

отбрано, за да се перчи с подобно бижу. Навярно щеше да е в сейфа и и да очаква Розания.

Дойде и трети полицаи. И той получи три долара. Бел се разтревожи, че рушветчиите щяха да уплашат Розания. Когато се появи и четвърти, младият детектив каза на Уиш, че той ще го поеме. Бел бръкна в джоба си и излезе от колата.

— Какво имаме? — попита ченгето, висок мъж с подпухнали бузи и огромен мустак, като коледно украшение върху раздраженото му лице.

— Златна монета от двайсет долара — каза Бел и вдигна монетата. — Как се казваш?

— Мълдуун — излъга ченгето.

— Задръж десет, Мълдуун, а останалите сподели с момчетата, за да им спестиш разкарването.

Бел задържа монетата между пръстите си, докато ченгето не кимна утвърдително, че е разбрало.

В полунощ музиката спря. От входа на имението се изнизаха музикантите. Трима мъже във вечерни фракове също излязоха и със смях се качиха в една кола, марка „Аперсън“. След тях се показаха мъж и жена, хванати за ръце, влязоха в другата кола и си тръгнаха. Светлините в имението започнаха да гаснат.

— Това ми изглежда като празна работа — измърмори Уиш.

— Ще огледам отново.

Бел хвърли поглед на улицата, за да е сигурен, че няма никой, и слезе от колата. Вятърът се усилваше. Поривите му довяха звук, който Бел не успя веднага да разпознае, защото не беше обичаен за градска улица. Младият детектив се шмугна покрай оградата и се взря в езерото — тъмно, с изключение на няколко светещи шамандури и корабите по пристаните. Бел изтича обратно към колата.

Уиш се показа.

— Дошъл е с лодка. Чух плющенето на платната.

Бел и Уиш свърнаха зад един ъгъл на оградата и изтичаха към брега. Имението си имаше пристан и там Бел видя привързана малка платноходка с гола мачта.

— Свалил е платната. В къщата е.

— Бързо е копелето! — възхити му се Уиш. — Ще е свършил работата, преди повечето касоразбивачи да са събрали смелост да

започнат.

Двамата се шмугнаха сред храсталаците, откъдето можеха да наблюдават и къщата, и лодката. Изминаха трийсет минути. Бел започна да се изнервя.

— Уиш, покрий входа, в случай, че реши да си тръгне пеша.

Уиш побърза към улицата.

Бел продължи да наблюдава. Не след дълго от един прозорец на втория етаж се показва тъмен силует и се спусна по стената.

Лорънс Розания се смъкна по една от водосточните тръби като огромен паяк. Приведен ниско над земята, той прекоси моравата и стигна до пристана. Там приклепна, за да отвърже платноходката. Ненадейно се вцепени и впери поглед в предната палуба, където беше оставил платното. Нямаше го.

Преди касоразбивачът да успее да се изправи, около него се спусна мрак. Мокро, плесенясало парче плат покри главата му и се усука около крайниците му. В следващия миг някакъв много силен мъж го вдигна и го понесе нанякъде.

Въпреки петнайсетте години в Ню Йорк, Хенри Клей не бе прекъснал чикагските си корени. Беше приятел с корумпирани ченгета и издигнали се гангстери, а и не се скъпеше с парите на съдия Конгдън, така че с лекота успяваше да следи пътищата на Айзък Бел, откакто любимецът на Джо ван Дорн слезе от влака на чикагската гара. Хората, с които Клей се беше сдушил, разпознаха отдалеч Уиш Кларк и действаха много внимателно. Поне засега никой от двамата вандорнци не ги беше надушил.

Клей очакваше Бел да посети Джим Хигинс, макар и само за да види Мери. Но го объркаха новините, че Кларк и Бел запиват с влаковите куриери. Влаковите обирджии често опитваха подобни неща, но детективи?

Клей плати на един съобразителен цивилен полицаи да се повърти около „Литъл Ексчейндж“, където Уиш Кларк прекарваше по-голямата част от деня. Полицаят успял да убеди един от куриерите да му каже за какво са говорили — Кларк питал за скорошни покупки на бижута в Ню Йорк. Клей продължаваше да умува каква връзка има това.

Да не би вандордниците да искат да крадат бижута? Разбира се, че не. Беше безумно предположение. Или проследяваха контрабанда. Не! Американските митници си имаха собствени детективи, а и Бел още работеше по случая с въглищната мина.

Клей все още се чудеше какво става, когато един от хората, на които беше платил, за да следи двамата детективи, му съобщи, че са спрели с кола пред имението на Роуз Стамбо. Миг по-късно го осени: *Нюпорт!* Бяха по-досетливи, отколкото той си мислеше, и бяха на крачка от това да го разкрият.

Клей повика най-високопоставения полицаи сред информаторите си.



Освободен от платното, Лорънс Розания бързо си върна самообладанието, отупа фрака си и поизглади якичката си. Огледа стаичката без прозорци, където го бяха откарали Бел и Кларк, и реши, че няма как да избяга, преди самите те да го пуснат. Това, че искаха нещо от него, беше добре, и се надяваше да се измъкне от тази каша, без да влезе зад решетките. Това, че Уиш Кларк беше един от двамата, му гарантираше честно отношение, стига да не сбърка и да подцени интелекта му. Младият хубавец, който обясни какво искат от Розания, също се държеше като джентълмен, и скоро разговорът премина на малки имена.

— Благодаря за ясното обяснение, Айзък. Благодаря и на теб, Алойзиъс. Винаги се радвам да се видим. Значи, доколкото разбирам, нещата стоят така: ще ви кажа каквото искате да знаете и вие ще ме пуснете.

— Не — отвърна Айзък Бел. — Ще ни кажеш каквото искаме да знаем. Ще върнем това в джоба ти на дамата, на която принадлежи, и тогава ще те пуснем.

— Или — добави Кларк, — няма да ни кажеш каквото искаме да знаем. Ще върнем това в джоба ти на дамата, на която принадлежи, а теб ще те предадем на ченгетата. Помисли си.

— Реших — каза незабавно Розания. — Какво искате да знаете?

— Кажи ни за всички свои познати, които експериментират с оформени заряди.

Розания окръгли очи.

— Искате да ви предам самоличността на всеки крадец, който експериментира с оформени заряди?

— Едва ли са чак толкова много — стрелна го Уиш.

— Доста отбрана групичка сме — съгласи се Розания. — А и членовете оредяват след всеки неуспешен експеримент. Всъщност, не знам дали ще ми повярвате, но останах само аз. Тези заряди са по-сложни, отколкото си мислят хората.

Изречението на Бел можеше да замрази вода.

— Лорънс! Не си играй с търпението ни!

— Нито пък с добрината ни! — добави Уиш.

— Добре, какво ще кажете да ви дам информацията, да запазя половината от това в джоба си, а другата да дам на вас, и после по живо по здраво?

Бел извади часовника си на дебела златна верижка и го отвори.

— Десет секунди!

— Щом настоявате... Познавам само двама, които не само са оцелели, но и са задообрили доста напоследък.

Назова ги.

Бел погледна Уиш.

Уиш поклати глава.

— Тези са като теб, Лорънс, не биха се лишили от добрата си работа, за да разрушават въглищни мини.

— Мини ли? — повтори Розания. — Какво намеквате?

— Искаме всяко име — поясни Бел. — Не само крадците. Всички!

За пръв път, откакто бяха издебнали Розания в засада, той се притесни.

— Откъде да знам кога някой не е крадец?

— По-добре да си разбрал, за твое добро е.

— Няма да ви хареса отговорът ми.

Уиш кимна на Бел, че е негов ред да е лош. Бел рече:

— В този случай няма да ти хареса реакцията ни.

— Не, сериозно говоря! Мога да ви го опиша, но не мога да ви дам име, защото не го знам.

— Кажете ни каквото знаеш.

— Много е едър, висок е колкото теб, Айзък, но е по-широк в раменете от теб, Уиш. Много е интелигентен. Много е пъргав и силен. Говори като от Чикаго, но никога не съм го виждал наоколо. Така че може би е малко по-голям от мен и е напуснал града, преди да вляза в бизнеса. Носи шапка с мека периферия и я спуска ниско над очите си. Бръсне се всеки ден. От косата му съм видял само няколко кафеникави кичура изпод шапката.

Бел реши, че Розания като цяло описва нападателя му в Гробницата.

— Какъв цвят са очите му.

— Трудно ми е да кажа, светлината беше слаба.

Кларк се намеси:

— Лорънс, обикновено си по-наблюдателен. Наблюдателният касоразбивач е свободен касоразбивач. Както и жив. Слабото осветление, доколкото те познавам, би те накарало да го огледаш още по-внимателно.

— Забравяте, че се опитвах да науча по-пипкавите моменти при взривяването на сейфове, а не да идентифицирам непознати.

— Сини?

— Не. Някаква отсянка на кафявото.

— Кехлибарени?

— Редки са — отвърна Розания. — Но може и такива да са били.

— Откъде знаеш, че не е крадец? — попита Уиш.

— Добър въпрос. Повече ми биеше на ченге, честно казано.

— Какво точно ти биеше на ченге у него?

— Трудно е да се каже. Имаше нещо авторитетно в излъчването му. Като при вас. Като нищо може да минете за полицаи.

— Как така? — попита Бел.

— Не искам да се обиждате, но думи като „убедителен“, „самоуверен“ и „арогантен“ добре ви описват, както и него.

— В момента се мъча да не ти се обиждам — успокои го Уиш Кларк.

— И е дошъл чак до тук, за да изучава оформените експлозиви? — попита недоверчиво Бел.

— Не, не, не! Не казах това. Срегнахме се в Нюпорт.

— Роуд Айлънд, Вирджиния или Калифорния? — попита Уиш.

— Роуд Айлънд, във Военноморската база — предположи Бел.

— Къде другаде? Този, за когото ви говоря, пиеше в един бар там, както и аз. И двамата се разговорихме с един и същ торпеден специалист. От ония, дето само от едно нещо разбират. От нас тримата само той не можа да загрее защо му задаваме всички тия въпроси. Добре, че не се оказахме чужди шпиони.

— Сигурен ли си, че онзи другият не е бил шпионин?

— Беше си касоразбивач отвсякъде. Знаеше какво да пита. Всъщност, хрумна ми да си разменим визитките. Да се съберем за обща задача.

— Но преди малко каза, че не бил крадец.

— Така ли? По-скоро имам предвид, че разбираше от касоразбиваческа работа, но се държеше повече като полицаи.

— Ченге с кехлибарени очи — каза Бел.

— Вероятно кехлибарени. И много приличаше на ченге.

— Беше ли въоръжен? — попита Бел.

— И питаш! Голям револвер под палтото, а като свали ръка на масата, китката му така изтропа, сякаш криеше оръжие в ръкава си.

— А ножове?

— Защо питаш?

— От любопитство.

— Имаше нож в ботуша си.

— Как разбра? — попита Кларк.

— Отрязва една пура на Уийлър.

— Кой е Уийлър?

— Мозъкът. Арсеналът му беше още една от причините заради които реших, че не е крадец. Никой уважаващ себе си крадец не носи такива пушкала. Беше въоръжен точно като вас двамата.

Айзък Бел и Уиш се спогледаха.

— Благодарим ви, господин Розания. Много ни помогнахте.

— Удоволствието беше мое. И с това, господа, ще ви пожелае приятна вечер.

Розания пое към вратата. Спря рязко, когато прицракаха петлетата на два пистолета.

— Не забравяй да си изпразниш джобовете!

— Като ченгета? — попита Уиш на излизане от имението на Стамбо, където бяха върнали огърлицата на шармантната дама и бяха възнаградени с четиресетгодишно бренди, запомнящи се прегръдки и покана да и гостуват отново.

Уиш караше. Бел мълча чак до центъра на Чикаго. Върнаха колата и поеха към „Блек Соушъл“ за среднощна закуска.

— Някога преструвал ли си се на полицаи? — попита Бел, макар да бе напълно наясно, че правилата на агенцията го забраняват.

Уиш сви рамене.

— Само при нужда.

— Как се прави?

— Нали чу Розания? Държа се както той описа онзи тип.

— Трудно ли ти беше?

Уиш се ухили.

— Нескромно ли ще е да заявя, че арогантността не ми идваше отвътре.

— Иначе си се държал като себе си?

— Съсредоточих се върху самоувереността. Всяко ченге, и доброто, и лошото, трябва да е самоуверено, за да го взимат на сериозно.

— Като нас — каза Бел.

— Освен когато се предрешим като някого от по-простоватите хора.

— Детектив — заключи Бел.

— Моля?

— Залагам десет долара срещу твой един, че провокаторът ни е частен детектив.

— А защо да не е ченге?

— Кое ченге би могло да действа в Глийсънбърг, Ню Йорк и Чикаго в рамките на броедни дни? Полицаяте не могат да пътуват толкова свободно. Имат си юрисдикция. Но ние можем да ходим където поискаме. Затова Джо ван Дорн отваря местни бюра. Ченгетата си стоят у дома, а ние — не, нито пък този тип. Той е частен детектив.

Уиш кимна замислено.

— Синко, продължаваш да се учиш и продължаваш да потвърждаваш подозренията ми — определено от теб би могъл да излезе добър детектив. Всъщност, бих се обзаложил, че ще излезе.

— Забеляза ли онези тримата зад нас? — попита Бел.

— Ако имаш предвид ниския, дебелия и високия господин, прикрепиха се към нас, още когато оставихме автомобила.

— Ниският грозник се навърташе около „Блек“.

Поеха по стария мост през улица „Харисън“. Уиш се престори, че се любува на железните орнаменти и междувременно хвърли поглед назад.

— Дебелият грозник се тъпчеше в „Литъл“.

— Носиш ли си по някаква случайност пушката в торбата? — попита Бел.

— Най-отгоре е.

— Я спри да си вържеш връзките.

Уиш приклезна и отвори пътната си чанта.

— Мръдни малко зад мен, Айзък. Пръска много сачми.

— Ченгета! — предупреди Бел.

Тримата полицаи се зададоха от другата страна и започнаха да скъсяваха разстоянието. Най-високият имаше гъст мустак.

Уиш беше работил в Чикаго и преди, така че попита:

— От кой отбор са?

Бел отвърна:

— В средата е офицер Мълдуун. Явно по-рано са били на хонорар.

— А тук ще довършат работата. Те са шестима, ние сме двама. Ще трябва да направим цели два трипълплея. Или може би Хари О'Хейган идва на бял кон да ни спаси?

Отговорът дойде насред грохота на копита, ала не беше прочутият бейзболист, а два огромни коня, повлекли полицейска кола в далечния край на моста.

Мъжете с бомбетата последваха Бел и Уиш Кларк на моста и извадиха ножовете си. Чу се изщракване от изскачането на автоматичните остриета. Чуха го и детективите, макар и на седем метра разстояние.

Водените от Мълдуун полицаи спряха под повдигация механизъм на моста и препречиха пътя оттам.

Уиш остави пушката в чантата.

— Явно силите на реда са се подредили да гледат бой с ножове.

— Неутрални наблюдатели — потвърди Бел.

— Освен ако не вкараме огнестрелни оръжия в уравнението.

— В този случай ченгетата ще ни застрелят.

— Как си с ножовете?

— Имам малък за хвърляне в ботуша.

— Бих си го задържал за последно — каза Уиш и се разтършува в чантата си. — А, виж ти! Какво ще кажеш за нож боуи? — и той извади трийсетсантиметрово, наточено от двете страни острие.

— Колко имаш?

— Само един. Да хвърляме монета?

— Задръж си го. Ще взема един от техните — каза Бел и се засили към мъжете, фиксира с поглед високия в средата.

На около два метра от тях Бел се престори, че ще изрита дебелия отдясно, но отскочи от опорния си ляв крак и се завъртя на деветдесет градуса. Десният му ботуш одраска носа на този в средата и се заби право в лицето на ниския отляво, който се строполи като обезглавен.

Бел взе ножа от моста.

— Благодаря!

Уиш се озова веднага до него, размахал своя нож.

— Бягайте, момчета, докато още имате лица!

Дебелият грозник нападна с изненадваща бързина и умение. Острието му прониза празното пространство, където допреди секунди се намиреше Уиш. Боуито разряза ръкава на палтото му и го поряза от

китката до лакътя. Онзи пусна ножа, изкреця и избяга, стиснал ръката си.

Остана само високият. Очите му прескочиха от острието на Бел към това на Уиш, от което капеше кръв. Замахна към Уиш. Бел на свой ред замахна с всичка сила. Ножът наниза китката на нападателя и остана там, докато онзи се олюляваше.

Уиш Кларк се засмя дрезгаво.

— Сега трябва само да се разберем с полицията. Айзък, внимавай!



Острието сякаш изскочи от нищото.

Първият повален се беше свестил и бе станал на крака. Стиснал падналия до него нож, рязко беше замахнал към гърдите на младия детектив.

Бел се опита да избегне удара, ала острието летеше към него. Също толкова ненадейно, колкото бе лъснало, острието се скри, спряно от Уиш Кларк, който изсумтя и се препъна назад, хванал се за гърдите.

Бел заби юмрук в лицето на нападателя с цялата си тежест, прекаaturi го през моста в реката и улови приятеля си, докато падаше.

— Уиш!

— Добре съм, добре съм...

Но не беше добре и Бел усещаше как тялото му се отпуска в ръцете му.

Увери се, че не са прекъснати артерии. Слава богу, от раната не шуртеше кръв. Бел метна Уиш на рамо, взе чантата му и се затътри към полицейския файтон.

Кочияшът и полицаят в него го изгледаха студено.

Бел им отвърна с още по-леден поглед и заяви:

— Капитанът на управлението ви е стар приятел на моя шеф, Джо ван Дорн. Със сигурност не бихте искали да научи, че тази вечер сте били на хонорар, нали?

Кочияшът погледна към Мълдуун и компания. Полицаяте пристъпваха от крак на крак, но не се притичваха на помощ.

— Прав си.

— Закарайте ни право в болницата и сме квит.

— Джейк — каза кочияшът на този до себе си, — скокни долу и направи така, че на господата да им е удобно отзад.

Бел постави Уиш на една от дългите пейки и приклепна до него, за да не се изтърколи. Кочияшът дръпна юздите и файтонът се понесе през града.

— Спри да се мъчиш да говориш — каза Бел.

Уиш му даде знак да се приближи.

— Казах ти, мустакът върши работата, взеха те на сериозно.

Алойзиъс Кларк се събуди по развиделяване и огледа стаята, за която Бел беше платил.

— Какво правиш тук? — попита той Бел.

— Как какво правя? Ти ми спаси живота.

— Ти също, в Ню Орлиънс.

— Не съм застанал пред нож!

Уиш вдигна рамене и потрепна от болка.

— Правиш от мухата слон... — после му смигна. — Всъщност, харесва ми да ме раняват от време на време. Така никой не се оплаква, когато взема нещо за болката.

Бел му подаде плоско метално шише.

— Какво е положението ми?

— Докторът каза, че след две седмици ще си наред.

— Съжалявам, Айзък! Ще те настигна, щом мога. В Питсбърг ли ще ходиш?

— Ще спра за малко покрай „Юниън“, за да се видя с Мак, Уоли и Арчи на път за Ню Йорк.

— Защо Ню Йорк?

— За да докладвам на шефа.

— Защо не по телеграфа?

— Искам да видя изражението му, когато му кажа какво мисля.

Мери Хигинс имаше чувството, че се намира в кошмар.

Беше сигурна обаче, че не сънува. А и определено не спеше. Беше ѝ твърде студено и беше твърде мокра, за да спи. А и кой може да спи прав, че и да ходи по път, който се беше превърнал в тресавище?

Внезапно мракът се изпълни с писъци, по-лоши от всеки кошмар.

— Идват!

— Идват!

Към тях се носеше ослепително ярка светлина. Мъжете и жените се отдръпнаха от пътя, повлякоха децата си в канавките и ги скриха край плетовете. Осем огромни бели пожарникарски коня галопираха

вихрено и теглеха каруца, на която полицията по възглицата и желязото беше натоварила бензиново динамо и електрически фар. Жените на миньорите бяха кръстили този фар „Циклопа“.

Протестиращите бяха на около трийсетина километра от Питсбърг. Вървяха и нощем, защото искаха да стигнат до една голяма ферма, където членове на църквата и филантропи бяха подготвили палатков лагер. Уморените хора се надяваха там да ги чака топла храна и сухи одеяла.

„Циклопа“ отмина и Мери се втурна да помага на хората да се изправят на крака. Внезапно я обзе дълбоко отчаяние. Каузата им изглеждаше безнадеждна. Но по страшното от провала на каузата беше, че на света има човешки създания, които искаха да използват нещо толкова отвратително като „Циклопа“, за да тормозят своите събратя. „Малко са тези злодеи, малко са“, твърдеше брат ѝ, ала грешеше. Мнозина бяха нужни, за да измислят подобна чудовищност, мнозина — за да я съградят и още повече, за да позволят съществуването ѝ.

— Циклопа!

Адската машина отново изрева в нощта и всички се разбягаха. От канавката, където се беше хвърлила, Мери Хигинс успя да зърне галопиращите, ужасени от шума, мрака и камшика коне — издутите им вени и изцъклените им очи.

Призори, когато и последните протестиращи успяха да стигнат до палатковия лагер, все още валеше. Мери вървеше най-отзад. В едната си ръка държеше дете, а с другата подкрепяше майка му, раздирана от кашлица. Изненада се, когато жените от църквата, които очевидно никога не си бяха лягали гладни и никога не си бяха гладили дрехите сами, се спуснаха да помагат. Взеха детето от ръцете ѝ и отведоха майката, след което посочиха на Мери опашката за храна под едно опънато платнище. Бяха се подредили стотици хора и Мери тъкмо успя да стигне до края на опашката, когато отнякъде се появи Джон Клагарт и набута в ръцете ѝ чаша горещо кафе, което ухаеше по-добре от всичко друго на този свят.

Заедно с Клагарт имаше още неколцина мъже, облечени като миньори. Нито един от тях обаче нямаше ръце на миньор. Мери огледа мъжете. Приличаха повече на бабаитите, които обикновено се

навъртаха край боксови рингове, игрални зали и хиподруми. Очите им излъчваха презрение към миньорите.

— Кой са тези? — попита тя Клагарт.

— Не са хористчета — отвърна дръзко той. — Но ще свършат нужното.

В съзнанието на мери проблесна една дума — съучастници.

— Престъпници ли са? — попита тя.

— Не е моя работа да ги съдя — сви рамене Клагарт. — Но съм убеден, че и ти, и брат ти познавате предостатъчно хора, тикнати в затвора, задето водят справедлива борба.

— Тях ги познавам — отвърна тя, — и не приличат на престъпници.

— Дай ми пъргав смелчага и не ме интересува как ще го наричаш ти, стига той да знае кой е общият враг — отсеке Клагарт. — Сега слушай внимателно! Сдобих се с още шлепове по бреговете и още лодки, които да ги издърпат наред коритото.

— Не улучих плювалника ти. Извинявай, шефче!

Хенри Клей веднага разбра какъв е смисълът на дългата кафява следа от тютюнева слюнка по бледосиния му килим — предизвикателство от бандит, който никога не беше губил сбиване и който беше твърде глупав, за да допусне, че никога няма да изгуби. Десетина от тях — всички членове на пристанищната нюйоркска банда на хъдсънските дъстери, се бяха натъпкали в една от стаите на офиса през страничния коридори. Никога не би пуснал подобна измет в личния си кабинет, разбира се. Повечето не знаеха нищо за него. Знаеха само, че шефът им беше наредил да дойдат, защото имат специална задача. Но сега, вместо да слушат указанията на Клей, те хихикаха и зяпаха петното на килима.

Втората грешка на главатаря беше да подцени Клей, само защото носеше хубав костюм. Клей се изправи. Главатарят на дъстерите и биячът му се спогледаха в очакване. Някой щеше да пострада.

— Как ти викат? — попита Клей.

— Теб какво те интересува?

— Кажу ми — отвърна главатарят и даде на Клей да разбере, че няма да стои между него и дясната му ръка, ако искат да се сбият.

— Албърт — отвърна бандитът, като наблюдаваше развеселен как Клей приближава.

— Няма проблем, че пропусна плювалника, Албърт. Просто го оближи!

— К'во?

— Оближи го!

— А що не се...

Клей нанесе три мълниеносни удара — високо, ниско и по средата, след това натисна врата му към пода и издърпа нагоре уловената му в хват ръка. Бандитът изкрещя от болка. В крайна сметка крясъците му преминаха в молби. Клей дръпна още по-силно. Молбите преминаха в плач.

Клей го пусна.

— Не се занимавай да го облизваш, Албърт. Знаем, че би го сторил, само това има значение.

Единайсетимата дъстери в стаята се засмяха дружно.

— Така, момчета, повиках ви, защото съм почти сигурен, че скоро някой ще нахлуе в офиса ми ядосан. Когато пристигне, искам бавно да го направите на кайма.

— Кога ще дойде?

— Скоро. Междувременно в една от задните стаички сме сложили легла да поспите. Не се напивайте, не тормозете хората ми и не плюйте по килима. Ясно?

— Ясно, сър!

След като се изнесоха, Клей извади далекогледа си и го насочи към прозореца на съдия Конгдън. Съдията работеше здраво, като се караше на някого по телефона. Клей сложи шапката си, каза довиждане на служителите си и пресече улицата, за да влезе в сградата на Конгдън.

Конгдън го накара да чака половин час. Когато най-после го прие в кабинета си, очевидно не беше в добро настроение.

— Зает съм. Говори бързо — рече кисело той.

— Това може да е последният ми доклад на четири очи за дълго време — започна Клей.

Айзък Бел беше оцелял и Клей се винеше лично за това. Беше направил рядката грешка да изпрати убийци, вместо сам да свърши работата и сега трябваше да плати цената.

- Какво е станало? — попита грубо Конгдън.
- Достатъчно е да знаете, че събитията се движат според плана.

Айзък бел докладва на Джоузеф ван Дорн в личния му кабинет двацет минути след като фериботът на пенсилванската железница спря край Двацет и трета улица.

— Намушкаха Уиш. Не е засегнат жизненоважен орган, но ще се възстановява поне една-две седмици.

— Едно време беше почти невъзможно да намушкаш Алойзиъс Кларк. Предупредих го сума ти пъти, че пиенето не прощава.

— Не е от пиенето — отвърна Бел. — Получи нож, който беше предназначен за мен.

Ван Дорн сведе очи.

— Съжалявам, Айзък! Не биваше да го казвам. Ще се оправи ли?

— Намерих му най-добрия лекар в Чикаго.

— Агенцията ще поеме разноските.

— Вече ги поех аз.

Настъпи неловко мълчание. Бел чакаше, защото не искаше да продължи пръв. Най-накрая Ван Дорн се почувства принуден да попита:

— Как мина с Розания?

— Както се надявах. Наистина изучава оформените заряди. Както и провокаторът ни.

— Виж ти!

— Розания дори се е срещнал с него в Нюпорт, извън торпедната станция.

— Сигурен ли си, че не те е подвел?

— Напълно! Описа мъж, който приличаше на този, когото видях аз. Смяташе, че има чикагски акцент, но се закле, че не го е виждал преди в града.

— Значи онзи се е изнесъл от града, преди Розания да влезе в бизнеса.

— А като се има предвид с какво се сблъскахме Уиш и аз, бих казал, че този тип има добри връзки с чикагската полиция.

Ван Дорн сви рамене.

— За чикагската полиция най-красноречивото нещо са парите.

— Така или иначе, имате приятели там, сър.

Бихте ли могъл да поразпитате?

— Няма да останем приятели дълго, ако просто отида да подпитвам напосоки. Имаш ли някакво име?

— Засега името му ми е неизвестно и нямам предположения — призна Бел и отново млъкна.

След известно мълчание Ван Дорн попита:

— Къде са останалите от екипа ти?

— Уебър и Фийлдс са в Питсбърг, заедно с Арчи. Мак откри, че един от местните шерифи крои тайни планове да екстрадира водачи на профсъюзите обратно в Западна Вирджиния заради убийството на Черния Джак.

Ван Дорн подсвирна впечатлен.

— Мак явно здраво се е разровил, за да открие това.

— Уоли твърди, че приятелката на шерифа нещо си е харесала Мак.

— Не бих предположил, че Мак още го бива с жените.

— А Уоли пък е събрал информация за нападение по железниците.

— Що за нападение?

— Ще взривяват подпори на мостове, смята Уоли.

— Безумци! — поклати глава Ван Дорн.

— Безумството е навсякъде, сякаш Питсбърг се готви да посрещне протестиращите. Половината долина на Мон ще се присъедини към тях по пътя. Затова пинкертъните и полицията по въглищата и желязото предлагат награди на освободени затворници, които да се изправят срещу стачкуващите.

— За бога! Как разбрахте за това?

— Арчи се внедри в полицията по въглищата и желязото.

— Но той е младши детектив!

— Убеди ги, че бяга от ченгетата в Айдахо, задето пребил миньор до смърт с голи ръце. Посрещнаха го като изгубен брат.

— Много е опасно да оставиш младши детектив сам на подобно място. Твърде опасно! Ами ако го усетят? Няма нужния опит, а и без подкрепа, един Бог знае какво може да му се случи.



— Всеки, който предизвика Арчи Абът на боксова схватка, бързо ще спре да се съмнява в историята му.

— Ще поздравя Арчи за постигнатото, но искам да го разкараш от там, колкото се може по-бързо.

— Не се тревожете. Вече го преместих, за да следи един недотам опасен човек.

— Кого?

— Искате да знаете какво е намислила Мери Хигинс, нали? Е, аз също.

— Имаме ли някаква следа?

— Върнала се е в Питсбърг. Все още отказва помощ от „Ван Дорн“. Затова пратих Арчи.

Ван Дорн се усмихна леко.

— Сигурно имаш огромно доверие на това момче, за да му позволиш да следи девойката, по която си падаш... О, не го отричай, Айзък!

— Надявам се Арчи още да помни единствения боксов мач, който е губил — отвърна Бел с усмивка.

— Добре, а сега на работа! Какъв е следващият ти ход?

Усмивката се смъкна от лицето на младия детектив и той изгледа шефа си продължително.

— Ще открия кой е провокаторът.

— Така ли?

— С ваша помощ.

— С моя ли? Какво имаш предвид?

— Вижте това.

Бел бръкна в ботуша си и постави метателния си нож на бюрото на Ван Дорн.

— И какво точно да видя?

— Дадохте ми го вие.

— Давам по един такъв на всичките си чираци.

— Мъжът, който ме нападна онзи ден имаше същия.

— Значи си разбира от работата. Ножът е хубав.

— Беше абсолютно същият!

— Купувам ги от един ножар в Кънектикът. Хората му правят хиляди подобни ножове. Какво ти се върти в главата, Айзък?

Бел каза:

— Този мъж знаеше много неща за мен. Знаеше за пистолета в ръкава ми.

Джоузеф Ван Дорн се разсмя.

— Айзък, ако беше непознат, с когото се сблъсквам в тъмно мазе, бих проверил за пистолет в ръкава ти толкова бързо, че свят щеше да ти се завие.

— Знаеше и за деринджъра в джоба ми.

— И за такъв бих те претърсил. Макар че първо бих ти погледнал кобура под мишницата и бих разкарал тежката артилерия.

— Точно това направи най-напред.

— Както казах, всичко, което ми описваш, показва, че това е човек, който може да се грижи добре за себе си в подобни ситуации, нищо повече.

Бел вдигна ножа за хвърляне. Закрепи го на един пръст и го подхвърли леко с другия.

— Господин Ван Дорн, помните ли кой ме научи да хвърлям ножове?

Ван Дорн се засмя.

— Аз. Е, поне се опитах. Ти беше толкова твърдоглав и настояваше да го правиш отгоре надолу, както са те учили в цирка.

— Защото така ножът лети по-надалеч и се забива по-дълбоко.

— Може да изглежда впечатляващо — стрелна в отговор Ван Дорн, — но е по-бавно и по-неточно.

— От кое?

— От кое ли? Знаеш от кое. Какво намекваш?

— Моля ви, кажете го!

Ван Дорн го погледна объркано. Накрая веждите му се събраха питащо, когато осъзна какво всъщност го пита ученикът му.

— Отгоре е по-бавно, отколкото отстрани... И по-неточно.

— И като си говорим за точност, основното му оръжие е колт „Бисли“.

По лицето на Ван Дорн пробяга странна сянка. Той неволно подръпна брадата си.

— Да — рече бавно. — Както казах професионалист отгоре до долу.

— Господин Ван Дорн, познавате го.

— Ако го познавам, ще го спипам. Кой е?

- Не знам името му.
- Как изглежда.
- Едър, с широки рамене, стъпва леко.
- Цвят на косата?
- Не знам.
- Очи?
- Жълти.

Ван Дорн се вцепени.

- Сигурен ли си?
- Видях ги!
- А Розания?

— Розания не беше толкова сигурен. Но го видях два пъти. Първо в мината, а после и при Гробницата. Очите му са жълти — златисти, почти вълчи.

Ван Дорн скочи и грабна шапката си.

- Къде отивате?
- Ще се погрижа за това!
- Ще дойда с вас!

— Да не си мръднал! — закова го с поглед шефа му. — Ще се погрижа за това сам!

Ван Дорн така силно блъсна вратата на кабинета си, че тя се тресна в стената на една от детективските кабинки и навред се разпиляха карти и плакати за издирвани престъпници, а матираното стъкло се пръсна. Шефът изхвърча тичешком по широкото стълбище на хотела, изфуча през фоайето и на улицата се развика:

- Такси! Ти! Спри!
- Уолстрийт! — викна на стреснатия кочияш.

Докато Бел успее да стигне до улицата, таксито вече завиваше зад ъгъла с бясна скорост.

— Уолстрийт! — каза портиерът на хотела на Айзък Бел, когато той го попита накъде е тръгнал Ван Дорн.

Бел се затича с всички сили към Шесто авеню, изкачи покритите стълби до градската железница и стигна до платформата, точно когато влачето за центъра заминаваше. Следващото сякаш се бави цяла вечност.

Айзък бел изхвърча от железницата на спирката на улица „Ректор“, скочи надолу по стълбите, мина направо през гробището на църква „Света Троица“ и се затича по Бродуей, лъкатушейки между трамваи, фургони, автомобили, каруци със стока и карети. Спря в началото на Уолстрийт, като се молеше да е стигнал преди Джо ван Дорн. Никога не беше виждал шефа толкова разстроен и знаеше, че ще действа безразсъдно, а това бе опасно състояние за среща с провокатора.

Къде обаче да го открие?

Уолстрийт се простираше почти на километър от изцапаните със сажди гробове в двора на „Света Троица“ до пристаните на Ийст ривър. А от двете му страни се редяха безчет сгради. Двуместната карета, на която беше скочил Ван Дорн, бе една от хилядите подобни, а от кочияша Бел видя само омачканата шапка и че е възрастен мъж.

Някои кочияши носеха високи цилиндри. На тях Бел не обръщаше внимание, докато тичаше по Уолстрийт. Сети се, че най-лесно може да се ориентира по изтощения кон, плувнал в пот от галопа от Четирийсет и трета улица. Попадна на един такъв на втората пресечка. Конят седеше разкراчил предните си крака, свел глава и ужасно запъхтян.

— Сега ще съм готов, сър! — каза кочияшът. — Не е толкова зле, колкото изглежда. Само си поема дъх — и дръпна юздите на животното.

Бел продължи да тича — кочияшът бе с цилиндър.

Още една пресечка нататък по улицата се беше струпала тълпа и задръстваше движението — бяха обградили една празна двуместна карета. На паветата имаше кон. Старик с омачкана шапка беше коленичил до него и го галеше по главата.

Бел се провря през множеството и му подаде десетдоларова банкнота.

— За ветеринаря. Къде отиде клиентът ви?

Старецът посочи безмълвно една малка, добре поддържана сграда с офиси.

Бел изтича натам и се провикна на портиера:

— Едър мъж, червенокос, с брада?

— Профуча покрай мен като подивяло гризли.

Бел изтича във фоайето и хвана за раменете пиколото на асансьора.

— Едър мъж, рижа брада, на кой етаж е?

Пиколото се поколеба и извърна лице.

Бел стисна куртката му.

— Този мъж ми е много ценен! На кой етаж отиде?

— Десетия.

— Закарай ме!

— Господине, не мисля, че трябва да се качвате там.

Бел го избута от кабинката, затвори я и натисна ръчката за издигане. Подмина десетия, върна се обратно и отвори кабинката, като изскочи в обърнат с главата надолу офис. Столове и бюра се валяха навсякъде, както и стросено стъкло, а петима мъже в шарени гангстерски дрехи лежах на килима.

Още петима висяха от ръцете и краката на Джоузеф ван Дорн. Шести редеше юмруци по лицето му. Вече беше насинил едното му око и бе разбил устната му, но Ван Дорн като че ли не забелязваше и продължаваше да се бори с останалите петима.

Бел извади пистолета си и стреля два пъти в тавана.

— Следват главите ви! — изрева той. — Пуснете го!

Гангстерите не се сплашваха лесно. Никой не помръдна, освен този, който удряше Ван Дорн. Мъжът посегна към джоба си и Бел стреля незабавно. Тежкият едрокалибрен куршум го метна към отсрещната стена.

— Пуснете го! — викна Бел.

— Ако го пуснем, ще започне пак.

— Можете да си заложите парцалките! — изфуча Ван Дорн.

Бел стреля отново и повали още един от мъжете, който се опита да извади револвер от колана си. Останалите пуснаха Ван Дорн. Той мигновено зашемети двама и ритна един от падналите, който се надигаше с нож в ръка. Айзък Бел го настигна, а Ван Дорн извади тежък пистолет с автоматично презареждане.

— Гнидите ми налетяха, още щом влязох.

— Къде е човекът ни?

— Не е при тази измет. Добре, момчета. Чакайте мен, нали?

Никой не отвърна.

— Къде е? — извика Ван Дорн. — Къде е копеленцето?

Един дребен пльшок с подуто око и липсващи зъби изскимтя:

— Господине, само си вършим работата. Не щяхме никой да нараняваме.

— Единайсет срещу един? — попита недоумяващо Бел. — И не искахте да наранявате никого?

— Трябваше само да го набием.

— Млъкни, Марвин!

Един малко по-възрастен от останалите, очевидно шефът, пристъпи напред и каза:

— Ако ви е грижа кое е добро за вас, ще се обърнете и ще си ходите, все едно нищо не е било.

— Дръж ги на мушка! — Ван Дорн подаде на Бел пистолета си. Бел насочи и двете оръжия към гангстерите, а Ван Дорн вдигна един телефон от пода.

— Централа? Дайте ми полицията!

— Хей, к'во прайш?

— Подавам оплакване.

— Не се прави така.

— Едно ще ви обещаю — отвърна студено Ван Дорн. — Следващия път, когато опитате да пребиете вандорнец, няма да подадем оплакване. Ще ви хвърлим направо в реката.

— Ама...

— Отговаряй! Къде е Клей?

— Не знам. Не ми дава обяснения.

— Къде са хората от офиса му?

— Избягаха, когато започна боят.

— От кога работите за Клей?

— От години.

Джоузеф Ван Дорн още стискаше телефона и пхтеше.

— От кога ме чакате?

— Два дни... ама, няма да викнеш ченгетата, нал' тый?

— И ще сте ми длъжници, „нал' тый“? — попита Ван Дорн

— Естествено!

— Да ви е ясно едно — само ми дайте повод и ще дойда да си прибера вересиите.

— Ясно!

— Добре! Приемам! Взимай си момчетата и се омитайте тихо. Има ли кой да се погрижи за простреляните?

— Мда...

— Добре. Не забравяй — длъжници сте ми!

— И на мен! — изръмжа Бел.

— Това чу ли го? — Ван Дорн посочи към Бел.

— И на него. Когато дойдем да ви разпитваме, ще отговаряте кратко, ясно и честно. Ясно?

— Ясно! — отвърна гангстерът. — Да си стиснем ръцете?

— Я марш отгук!

Хъдсъндските дъстери извличаха ранените си надолу по задното стълбище.

Джоузеф Ван Дорн се усмихна сдържано на Бел.

— Голям бой. Благодаря ти, Айзък, спаси ми задника.

— Кой е Клей?

— Хенри Клей. Частен детектив — Ван Дорн посочи една месингова табелка, оцапана с кръв. — Разследваща агенция „Хенри Клей“.

— А какъв ти е?

— Първият ми чирак — отвърна Ван Дорн.

Бел огледа унищожения до неузнаваемост офис.

— Разочарование ли се е оказал?

— Не можеш да си представиш какво.

— А как е разбрал, че ще дойдеш?

— Хенри Клей е най-умният човек, когото познавам. Не съм изненадан, че е знаел. Може да вижда в бъдещето.

— Ясновидец ли е?

— Не и по някакъв мистичен начин. Но е толкова наясно със случващото се край него, че винаги е няколко хода напред. Ясновидец не е, но почти.

Ван Дорн също се огледа из останките от иначе първокласния офис и поклати тъжно глава.

— Толкова надарен! — промълви замислено той. — Толкова интелигентен... Хенри Клей можеше да е най-добрият детектив в страната.

— За интелекта не съм сигурен — намеси се Бел. — Не е скрил почти нищо от миналото си. Даде ми го като на поднос.

Ван Дорн кимна.

— Сякаш почти е искал да го хванем.

— Или да го забележим.

— Да, това е големият му недостатък. Толкова жадуваше за аплодисменти... но, Айзък? — Ван Дорн стисна ръкава на Бел. — Никога, никога не го подценявай!

Бел размести изпотрошените мебели, за да стигне да една врата с надпис Поверително. Оказа се заключена. Приклепна пред бравата и я отключи с пособията си, но бързо се отдръпна встрани.

— Какво има?

— Твърде лесно е.

Ван Дорн му подаде един счупен крак на маса. Застанаха от двете страни на вратата и Бел я бутна навътре с крак. Вратата излетя от пантите сред оглушителния гръм на дванайсеткалибровата пушка.

Бел се взря вътре. В стаята се виеше синкав дим. Пушката беше закрепена на бюро и сочеше право към прага. Система от въже, макари и една тежест беше задействала оръжието.

— Ама че посрещане!

— Казах ти да не го подценяваш.

— Точно за това си мислех.

Огледаха бюрото на Клей и папките, оставени там.

Нямаше нито думичка, нито едно късче хартия, отнасящо се до настоящите случаи.

— Никога не съм виждал толкова много телефонни и телеграфни жици в един кабинет — огледа се Бел. — Като телефонна централа е.

Огледаха и тях — всяка жица бе прекъсната.

— Не е избягал набързо.

— Не, добре се е подготвил. Съмнявам се каквото и да било тук да го е забавило особено.

Ван Дорн каза:



— Не мога да си представя нещо да го спре, ако сам не реши да се откаже. И най-тежкото препятствие за него е просто лека спънка.

Бел погледна през красивия месингов телескоп на триножника до прозореца. Беше насочен нагоре към една надстройка на най-високата сграда в квартала. Подобна на щъркел фигура сновеше напред-назад и диктуваше нещо, навярно на секретарка някъде извън полезрението на Бел. Когато мъжът се обърна, оказа се финансистът съдия Джеймс Конгдън, познат на Бел от десетките му вестникарски скици.

— Клей е шпионирал съседите си.

Ван Дорн също погледна и попита:

— Кой е този?

— Конгдън.

— А, да, разбира се — Ван Дорн завъртя телескопа вляво, после вдясно. — Ти да видиш. Мога да разгледам поне двайсет офиса. Клей много добре чете по устните. Сигурно така е успял да плати за това място. Човек може добре да припечели, ако познава мислите на онези от Уолстрийт.

— Познавате го, сър. Какво ще стори от тук нататък?

— Както ти казах, не си представям да се откаже.

— А от тези ли е, които изпитват удоволствие да провокират кръвопролития.

— Само ако ще спечели нещо.

— Какво, пари или признание?

— Умен въпрос, Айзък. Признание! — Ван Дорн завъртя телескопа към зданията край Уолстрийт. — Иска да е един от тях.

— За кого ли работи?

— За някого, достатъчно прозорлив, за да разбере какво може да му предложи Хенри Клей, и достатъчно алчен, за да се възползва от това.

**КНИГА ТРЕТА**  
**ПАРА**

Айзък бел се събра с екипа си в Питсбърг. Първата му работа беше да разкаже на Уоли Кисли, Мак Фултън и Арчи Абът за събитията в Ню Йорк. Арчи отвърна с една от любимите поговорки на Уебър и Фийлдс:

— Щом си им бръкнал в носа, значи си близо до целта.

— Ако бяхме близо — отвърна Бел, — щяхме да знаем какво планира Хенри Клей сега. Но нямаме никаква представа. Нито пък знаем кой му дава нареждания. Знаем само, че имаме провокатор, който не се свени да пролее кръв и работи за безскрупулен шеф.

Облечен като богат банкер от Юга — бял костюм, сламена плантаторска шапка и очила с розовеещи рамки, Хенри Клей се престори, че се любува на стартовите площадки на банкрутиралата корабостроителница „Хелд и Корт“ в Синсинати. Десетки релси се простираха по разкаляния склон на река Охайо, а собственикът — младото конте Корт Хелд, който нямаше търпение да вземе заем или да продаде корабостроителницата, или и двете, се хвалеше, че семейството му е пускало параходи със странични и задни гребла през последните шейсет години.

— И май-май дос'я сте разбрали как става таз' работа? — провлачи Клей по южняшки.

Корт Хелд не просто бе отчаян, но и непрестанните бракове между фамилиите — основатели бяха завещали на поколението, към което той се числеше, мозъчния капацитет на винена мушица.

— Да, сър. Всъщност, ако хвърлите поглед оттатък завоя, ще видите прекрасни примери на корабите, които произвеждаме.

Хенри Клей вече беше хвърлил поглед.

— Много ми се ще да видя някой голям параход.

„Хелд & Корт“ притежаваха два от най-големите лопатни параходи, останали от епохата преди бързите модерни железници да изместят спокойните пътувания на големи разстояния. По-малките

корабостроителници в щата се развиваха и пускаха стотици от по-обикновените и малки параходи с гребни колела на кърмата. Множество подобни параходи разпенваха речните води, докато Клей и собственикът прекосяваха двора на корабостроителницата. „Хелд & Корт“ настоятелно строеше огромните си плаващи палати, макар останалите подобни компании да потъваха една след друга.

— Ето ги, сър! „Цар Вулкан“ и „Бялата дама“.

Плавателните съдове се извисяваха над пристана. Четири високи палуби от лакирано дърво, полиран метал и стъкло се трупаха върху широки, плоски корпуси, дълги над сто метра. Най-отгоре бяха стъклени лоцмански кабинни, а край тях се виеха фино излети комини. На кърмата на всеки параход се намираще гигантско колело с диаметър от над десет метра.

— Вградихме последен модел двигатели.

„Бялата дама“ бе, както подсказваше името му, бял.

— По-хубавият от двата е, не мислите ли? Само за перчене.

„Цар Вулкан“ бе матовосив.

— Кой от двата има подсилени палуби.

— Откъде сте чул за това? — попита собственикът. — Това е правителствена тайна.

Хенри Клей реагира с усмивка, много по-студена от южняшкия му акцент.

— Мисля, че един приятел от Сената ми довери, че Военното министерство планира да изпрати канонерски кораб до Куба. А приятелят ми, адмиралът, пък ми каза за оръдието и за гаубицата „Максим“.

— Е, тогава ви е известна тъжната история — отвърна мъжът. — Срамота, че Испанската война свърши толкова бързо. Тъкмо се гласяхме да вградим и оръдието, когато Министерството отмени поръчката.

— Та на кой параход?

— „Цар Вулкан“. От Флота казаха, че не бива да е бял, затова намерихме тази боя.

— Колко му искате?

Младият наследник примигна. От провалилата се военна сделка насам, отпреди четири години, никой не му беше предлагал да купи параход.

— Искате да го купите?

— Бих го обмислил, ако цената е добра.

— Хм, ами... строежът на „Цар Вулкан“ струваше не по-малко от четиристотин хиляди.

Хвърли поглед на Клей и сякаш реши, че банкерът пред него, с всичките си високопоставени приятели, знае твърде много, за да бъде мамен.

— Бих приел минимално предложение от седемдесет и пет хиляди.

Клей попита:

— Може ли да го подготвите за плаване до утре?

— Бих опитал.

— Бихте опитал? — Клей смръщи вежди.

— Да, сър! Сигурен съм, че ще се справим. Ще е зареден с въглища и ще е готов за отплаване до утре сутрин.

— Добавете оръдието и гаубицата и имаме сделка.

— За какво са ви оръжията?

— За скрап. Ще покрие разноските за пребоядисването.

— Много добра идея. Много ще му отива бяло.

По-скоро черно, помисли си Клей. Гигантското колело на кърмата щеше да разпени реката до бяло. Но докато плаваше от река Охайо до Питсбърг, екипажът му щеше да пребоядиса „Цар Вулкан“ в черно като въглищата в котелното.

Стачниците, които продължаваха своя поход покрай река Мононгахела проклинаха жестоките собственици за „Циклопа“, без да знаят, че това е идея на Клей. Ужасът пораждаше гняв. Кибритлиите надделяха над умерените и комитетът по отбраната на миньорите похарчи и малкото си пари за пушки. Колко ли биха побеснели при гледката на черния „Цар Вулкан“ по реката? С каква ли решителност щяха да вдигнат хвърлената ръкавица? Колко свирепо биха защитавали палатковия си лагер?

Толкова свирепо — така беше обещал Клей на Конгдън, който отначало не искаше да се охарчва за параход, че добросъвестните американци щяха да отправят благодарствени молитви в неделните църковни служби: „Бог да благослови собствениците, задето

въоръжиха параходите си с оръдия, за да ги защитят от гневните множества.“ А вестниците щяха да гърмят от първите си страници: „Защитниците на частната собственост да не пестят никакви средства, за да унищожат социалистите, преди да въвлекат страната във втора гражданска война.“

Корт Хелд се прокашля.

— Както ми намекнахте току-що, възнамерявате да си тръгнете от Синсинати утре. Може ли да попитам как ще платите за парахода?

За човек, оказал се в далечен град, беше трудно да тегли големи суми. А още по-трудно беше да го стори бързо и анонимно. Но винаги имаше начин.

— Разбира се, не очаквам да приемете чек, който да осребрите едва след като отплаваме. Мога да ви предоставя железопътни облигации от по двайсет и пет хиляди долара.

Корабостроителят доби смутен вид. Облигациите на теория можеха да служат точно като парите в брой, а и бяха много по-удобни за приносителя, но той трябваше да се надява, че не са нито фалшиви, нито пък принадлежат на юридическа единица, която вече не съществува.

— А издателят случайно има ли клон в Синсинати?

Клей би предпочел да не се появява в онзи офис, но нямаше избор.

— „Тибодо & Марзан“ имат клон в Синсинати. Защо не отидете още сега? Ще гарантират за издателя и можете да сложите облигациите в банката им веднага.

— А „Тибодо & Марзан“ биха ли ги осребрили незабавно?

— Не виждам причина да не го направят. Ако това предпочитате, сигурен съм, че не биха ви отказали.

Мери хигинс бързо измина разстоянието от квартирата си на улица „Рос“ до брега. Лесно се отличаваше в тълпата по червения шал, който Бел я беше видял да купува от уличния продавач в Ню Йорк. Но и без него той не можеше да пропусне изправения ѝ гръб и решителната и стъпка.

В промишлен град като Питсбърг дрехите на обикновен работник бяха най-простата дегизировка, а Уиш Кларк винаги казваше „Давай го простичко“. За да може да проследи Мери, Бел си беше сложил широко палто, работен комбинезон и ботуши, а яркорусата си коса бе скрил под плетена шапка.

Арчи Абът вървеше след Бел и ту изоставаше, ту изтичваше напред, когато Бел му дадеше знак. Улиците се пълнеха с мъже и жени, които се връщаха от работа, а Бел учеше Арчи на това, на което го бе учил преди време Уиш — на изкуството да останеш незабелязан в преследване.

Мери прекоси Първо авеню и стигна до квартал с малки цехове и работилници.

— Засега върви все към същото място — пошепна Арчи.

Почернените от сажди покривни подпори на покрития мост на улица „Смитфийлд“ се очертаваха в елегантна геометрична форма на фона на мърлявото небе. Вместо обаче да се качи на някой тролей, за да прекоси Мононгахела по моста, или пък да тръгне по тротоарите му, Мери Хигинс тръгна по една странична уличка, която се виеше надолу към брега на реката.

— Точно като вчера — прошепна Арчи в ухото на Бел. — Гледай сега!

В канала на реката се бяха подредили шлепове в редици от по десетина и по протежение на брега се простираха чак до моста на Върха — частта от Питсбърг, където Мон се сливаше с Алегени. Шлеповете бяха празни и се поклащаха върху водата. Оттатък реката, всичко, освен най-ниските части на връх Вашингтон и възвишенията

Дюкесн, се губеше в дим. Слънцето почти се беше скрило и нощта настъпваше бързо.

Мери Хигинс се огледа за пореден път.

— Скрый се! — прошепна Бел и двамата се скриха зад едно дървено стълбище, което се катереше по стената на една от сградите. Когато вдигнаха глави, Мери се беше качила на един от шлеповете и вървеше по дървените дъски, които го свързваха с останалите шлепове, чак до средата на реката.

— Много умело пази равновесие — отбеляза Арчи.

— Баща и е бил капитан на влекач. Живели са на лодка.

— Мислех, че е от въздългите крака.

Бел изгледа приятеля си мрачно и Арчи млъкна.

Мери прекоси десетина реда шлепове и стъпи на една от лодките по края на малката флотилия.

— Тази лодка беше ли там вчера? — попита Бел.

— Точно там, където е сега. И вчера отиде там.

— Колко време остана там?

— Час и четири минути.

Бел кимна одобрително. Мак и Уоли учеха Арчи да докладва точно.

— Останалите шлепове същите ли бяха?

— Да.

— Откъде си сигурен? Всички си приличат.

— Виждаш ли шлепа в средата, с белия камбуз отгоре? — Арчи посочи подобната на барака постройка с комин от готварска печка. — На същото място е, където беше и вчера.

На Бел му се стори странно, че всички тези шлепове остават неподвижни по една толкова оживена река. Очакваше по тях да щъкат хора, които ги приготвят за потегляне, товарене или разтоварване. Една върволица празни шлепове вървеше нагоре по реката. Явно бе тръгнала от пристан някъде между Върха и язовира на остров Дейвис. Някакъв огромен влекач пък помагаше на натоварения с въглища конвой на „Обединени въглища“ да поеме надолу по течението.

— Опитах да приближа — рече Арчи. — Един от пазачите ме видя и реших да си плюя на петите.

— Ще опитам и аз — каза Бел. — Свирни, ако видиш пазач.



Той тръгна покрай пристана и се качи на един шлеп малко по-надолу по брега. Заскача от планшир на планшир, а очите му бяха вперени в сумрака. Стигна до най-външния ред шлепове и оттам пое към лодката, където се скри Мери, като се оглеждаше за нея или за други хора. Палубата беше празна. От комина се процеждаше тънка струйка дим. Нямаше видими приготовления за отпътуване, явно вътре гореше печка. Бел усети аромат на кафе.

Остана на шлепа и закрачи покрай корпуса на лодката. Един кръгъл шлюз беше отворен и от него се разливаше светлина, чуваха се и гласове. Бел тихо се примъкна току до шлюза и кабината. Говореше Мери. Звучеше ядосано.

— Още колко дълго ще седим тук?

— Докато той се върне.

— Трябва поне да преместим шлеповете нагоре по течението. Свалили сте ги твърде надолу, тук не е добре да потъват. Под нас има само един мост.

— Както казах, госпожице — чу се отново мъжки глас, — никъде няма да ходим, докато шефът не каже.

— А къде е господин Клагарт?

— Не каза.

— А не каза ли кога ще се върне?

— Не.

— Тогава мисля, че трябва да започнем сами.

— Сестро — прекъсна я друг мъж с подигравателен тон, — нищо няма да започваме без шефа.

— Предвиждат се още валежи. Водите се надигат. Скоро реката ще е твърде дълбока. Не може просто да стоим и да чакаме.

— Да чакаме ли? — каза подигравателният. — Аз не бездействам. Може да пийна. Даже още сега.

Чу се изпукване от изваждане на тапа.

— Пред господин Клагарт не бихте посмели да го направите — прозвуча гласът на Мери.

— Както казахте и вие, господин Клагарт го няма... Ей!

Чу се как бутилката се търкулва и се разхвърчава на парчета.

— Какво правиш, ще го вземат... — кресна подигравателният.

Бел понечи да се притече на помощ на Мери, но бързо приклекна, защото вратата на кабинката се отвори с трясък. Мери

излетя навън и се качи на най-близкия шлеп. Първият от мъжете изкрещя отвътре:

— Луд ли си? Пусни я да върви! Ако я докоснеш, Клагарт ще те утрепе... Госпожице! Госпожице!

От вратата надникна една глава. Бел зърна зализан перчем и жилетка, типични за професионален картоиграч или букмейкър.

— Ще се върне след два-три дни. Не бива да ви казвам, но елате тогава. И не се тревожете, ще започнем да потапяме шлеповете в секундата, когато той дойде.

Мери подхвърли през рамо едно ледено „След като ги преместите нагоре по реката“ и продължи.

Бел се притисна към стената. Вторият от мъжете се вираше умърлушено към счупената бутилка в краката си. Приличаше на попреминал зенита си бияч от бар. Букмейкърът влезе вътре и затвори вратата.

— Това е една ядосана жена.

— Не бих искал да съм на мястото на Клагарт, когато се върне.

— Той ще се оправи с нея.

— Не и ако промени решението си за потопяването на шлеповете.

— Можеш да си заложиш и последния петак, че няма да си промени решението.

— Защо си толкова сигурен?

— Защото има големи планове. Шлеповете са само част от тях.

— А тя знае ли за това?

— Не.

Мак и Уоли си намериха местенца за наблюдение в два отделни бара по брега край моста „Смитфийлд“. Изобщо не бяха толкова пияни, на колкото се правеха, но си спечелиха репутация на извънредно щедри посетители и не спираха да черпят капитаните и кормчиите на влекачите по Мононгахела. Арчи Абът предаваше информацията от тях на Айзък Бел, който се беше залепил за предния вход на сградата, където беше квартирата на Мери Хигинс.

Бел се чудеше дали да не се изправи срещу лице в лице с нея и да попита какво е това с тези потъващи шлепове. Какво значеше

„твърде надолу по течението“? И „само един мост“? А може би щеше да научи повече, след като се върне господин „Клагарт“? Ако изчака сега, след това трябваше да действа мълниеносно. Междувременно се опита да си представи какво си мислят, че могат да постигнат, като потапят шлепове насред реката.

След известно време Мак Фултън го смени на поста, за да може Бел да поспи.

След четири часа Бел се върна и откри пред сградата и Уоли Кисли. Той тъкмо идваше от кабинета на окръжния шериф. Имаше лоши новини за Джим Хигинс.

Агенти от охранителните служби на „Ван Дорн“ потвърдиха, че Хигинс е изчезнал.

— Много съжаляваме, господин Бел! Изпуснахме го само за секунда и той се изчезна.

Майк Фланъри и Тери Фейн набързо го повишиха в „господин Бел“, след като се провалиха в задачата си да пазят клиент, преследван от пинкертъни, полицията по въглищата и стоманата и може би дори убиец, нает от Въглищния тръст, за да не свидетелства Хигинс пред главния прокурор. Бел беше сигурен, че сега щеше да последва ласкателство.

— Къде го видяхте за последно?

— На терминала на „Обединени въглища“.

— И какво правеше там, по дяволите?

Терминалите на „Обединени въглища“ се намираха на пет километра нагоре по течението от Златния триъгълник, където Хигинс и стачният комитет бяха наели главната си квартира. От палатковия лагер, където походът по Мононгахела бе спрял в едно трамвайно депо, затворено още от лятото, в покрайнините на Макийкспорт, ги делиха десет километра надолу по течението.

— Не знаем, господин Бел. Вчера го придружихме два пъти. Просто стоеше там и зяпаше.

— А защо не го потърсите там?

— Защото ще се покрие, ако ни види да идваме.

— Когато походът спря, той ни обвини, че му се пречкаме — обясни Тери.

— А ние просто искахме да се уверим, че никой няма да го гръмне или да му забие нож между ребрата.

— Но не спираше да ни обяснява колко свестен и разбран човек сте вие, господин Бел, та решихме, че ако види вас, няма да побегне.

Добре отрепетирано ласкателство.

— Добре, Майк, ти наблюдавай стаята му. Тери, ти следи щаба на стачниците. Аз ще отида да го потърся.

— Опитайте със скарата.

„Скарата“ беше открит електрически трамвай, който водеше извън Златния триъгълник и се движеше по релси, успоредни с тези на влаковете на „Обединени възлища“. Трамваят предоставяше чудесна гледка към локомотивите, повлекли празни вагони под платформата. От време на време Бел зърваше товарните пристани, оградени Върха. На Бел цялата операция по товаренето му се струваше свършена, всеки вагон и всеки шлеп бяха като зъбчатото колелце в добре смазана машина. Видя на една от спирките на трамвая Джим Хигинс с ръце в джобовете и скочи на земята.

— Как я караш, друже?

— Не особено добре, Айзък. Никак даже.

— Какво има?

— Собствениците са въоръжили всеки бродяга, когото са намерили. Пускат затворници и им дават сопи. Пречат на похода, а въздухарите сред нас не спират да викат как трябвало работещите хора да вземат оръжията на тези, които стрелят по тях, и да ги избият.

— Ако това се случи, губернаторът ще повика гвардейци с пушки и картечници — отвърна Бел.

— Знам. Вече ги е известил да се готвят. Но кибритлиите се самонавиват един друг и от думи не им остава място в главите за разум.

— Майк и Тери ми казаха, че си им се изплъзнал.

— Имах нужда да остана сам, за да помисля.

— Казват ми и че с нещо ти се нравят тези машини пред нас.

— Те са последният писък на технологията — отвърна неясно Хигинс. Извърна поглед от питащото изражение на Бел и смени темата. — Трябва някак да убедя стачния комитет да спре кибритлиите.

— Боя се, че имам лоши новини — каза Бел.

— Сега пък какво е станало?

— Стачният комитет току-що е бил натоварен на частен влак към Моргантаун, Западна Вирджиния.

— Какво?

— Окръжният шериф на Алегени ги е предал на съд за убийството на Черния Джак Глийсън.

Раменете на Джим Хигинс увиснаха.

— Не те взривиха яхтата му.

— Знам — каза Бел, — тогава бяха в Чикаго. Но ще отнеме месеци да го докажем.

Хигинс се огледа къде да седне, не видя подходящо място и се взря безпомощно в Бел.

— Сега всичко зависи от мен. Но ми пречат на всеки ход.

— Може би Мери ще помогне.

— Не мисля — поклати глава Хигинс.

— Знаеш ли какво е намислила? — попита Бел направо.

— Пое по собствен път.

— В опасност ли е? — не отстъпваше Бел.

— Ако вярвах в Бог, щях да кажа „един Бог знае“ — Джим Хигинс вдигна поглед към огромната платформа за изсипване на въглища. Внезапно, за изумление на Бел, миньорът изправи гръб. Усмихна се леко, сякаш си взимаше окончателно сбогом с надеждата или самоиллюзиите.

— Който е построил тази платформа, си разбира от работата. Превърнал я е в център на разпределение на въглища във всички посоки.

— Ефикасно е — рече Бел. — Чух, че заради това фалират по-малките въглищни депа.

— От това място можеше да излезе много красив парк.

— Моля?

— Вода от три страни, реката лъкатуши край него. На няколко спирки от града е. Представи си голямо виенско колело на мястото на тази платформа. Места за пикник... Басейн... Въртележки... Бейзболни игрища... Хиподром...

Бел вдигна глава към скритото от дим небе.

— На човек ще му трябва много силно въображение да си представи всичко това.

— Представи си и палатковия ни лагер тук, вместо в Макийспорт. Иде зима. Ако можехме да окупираме това място, щяхме да го закрием. Промислените пещи ще угаснат, хората ще измръзнат по домовете си.

— Започваш да говориш като сестра си.

— Може би тогава ще ни послушат... — той се обърна към Бел.  
— Не е нужно да го закриваме. Ако бяхме тук, в позиция да го закрием, биха видели опасността и биха започнали преговори. Ако

можехме да ги заплашим с това, щяхме да се разберем за нещо справедливо и да се върнем на работа.

— Да, би могло да се случи — рече Бел предпазливо. Някой армейски генерал можеше да види ползата от плана на Хигинс: обградени от три страни от вода, щяха да са в по-добра позиция да защитават този терминал. Адмирал обаче щеше да види и че се вкарват сами в капан.

— Но как да преместя десет хиляди миньори от Макийспорт тук с всички частни ченгета, стачкоизменници и гвардейци по пътя?

Бел внимаваше да следва предупреждението на шефа и да не взима страна, но се притесняваше, че Хигинс си затваря очите за потенциалната опасност. Затова попита внимателно:

— А мъжете биха ли изоставили семействата си?

— Не... — поклати глава Джим. — Но, Айзък, това трябва да се случи. Трябва да намеря начин да ги докарам тук.

— Рисковете са огромни. Има и много жени и деца.

— По-рисковано е да останат там, където са сега. Лагерът в Макийспорт е в отчайващо състояние. Това е просто едно трамвайно депо. Има само няколко маси за пикник, място за плуване, закрити увеселения. Направено е за работници, които искат да прекарат приятен уикенд.

Бел кимна. Навред из страната трамвайните компании строяха паркове в края на маршрутите си, за да привлекат повече пътници натам.

— Но как са успели да влязат стачниците?

— Ченгетата в Макийспорт се направиха на ударени. С радост се съгласиха да останем извън границите на града. Сега обаче трамвайната компания заплашва да спре водата и тока. Пълна бъркотия е — твърде много хора са се струпали на едно място, хигиената е отчайваща, не можем да се грижим за болните. А тук ще сме в границите на Питсбърг. Наблизо има болници, лекари, чиста вода, храна, благотворителни организации и църкви, които да помогнат, репортери, които да видят всичко със собствените си очи. Не биха ли повлияли на кибритлиите?

— Но докато стигнете до тук, може да предизвикате клане.

— Ще трябва да поемем този риск — Хигинс стисна устни и изправи гръб.

Айзък Бел видя, че спокойният и умерен профсъюзен деятел е взел решение да поведе битка, която не биваше да започва — срещу бандити — стачкоизменници и частна полиция, подкрепена от щатската гвардия.

Напук на благоразумието и на заповедта на Ван Дорн, младият детектив рече:

— Знам по-добър начин.

— Какъв?

— Начина на Черния Джак Глийсън.



— С Мак сме твърде дърти, за да ни уволни шефът — засмя се Уоли Кисли. — Дори за дивотия като тази, която предлагаш. Няма да уволни и Арчи, той е само тъп чирак... не се обиждай, Арчи.

— Не се обиждам. Преподавателят ми по класическа литература в Принстън изрази подобно мнение в петостъпен ямб.

— Но ти, Айзък, ти тъкмо градиш кариера. Не можеш да си позволиш да те уволни — знам, че си богат, а ти знаеш, че не говоря за пари. Ако искаш да правиш име като детектив, няма по-добро място от „Ван Дорн“. Ако обаче шефът те спипа, ще те уволни без никакво съмнение.

Бел се надигна и закачи шапката си на един пирон в кабинката, където се бяха събрали. Седяха край малка масичка, покрита с мушама. Намираха се в кухничката на една от лодките в Мононгахела. Готварската печка миришеше на олио и кафе. Навън беше тъмно. Люкът бе отворен и от там нахлуваха шумове и лек вятър откъм реката.

— Благодаря ти за загрижеността, Уоли. И на теб, Мак. Но тази „дивотия“ е правилният избор. Надявам се и господин Ван Дорн да го разбере.

— Не бих се обзаложил на това.

— Аз не се обзалагам. Просто рискувам.

Арчи дръзна да предложи нещо по-оптимистично.

— Може господин Ван Дорн да види това преместване на стачниците в града като акт на човеколюбие.

— А може президентът Рузвелт да подари мините на миньорите — иронизира го Мак Фултън.

— А после — добави Уоли, — да обяви държавата ни за Съединени социалистически щати.

— Разбрахме се, значи — прекъсна ги Бел. — Джим, колко кормчии успя да намериш.

— Петима със сигурност.

Бел се зае да смята наум. Надяваше се на повече лодки, за да не са твърде големи и тромави шлеповете. Пет лодки, двайсет шлепа на всяка, по сто човека във всеки шлеп, наблъскани като сардели в консерва. Десет хиляди души, ако стигнеха до брега, без да ги усетят пинкертъните. Бог да им е на помощ, ако потънат.

— Ами механици?

— Те са като раци — пустинници. Никога не напускат лодката.

— А помощници на палубата?

— Не са много, но ще им помагат миньорите.

— И ще се преструват на моряци.

— Свикнали са с тежък труд — отвърна Хигинс. — И цял живот са разносяли насам-натам товари, по-тежки от самите тях.

— Ще свършат работа — успокои ги Бел.

Трябва да свършат, добави той на ум.

Уоли и Мак въздъхнаха престорено тежко.

— Добре, Айзък — каза Мак. — Кога ще го направим?

Бел и Хигинс се спогледаха.

— Според кормчиите довчера пак ще има черна мъгла.

— Довчера — съгласи се Бел.

— Шшшт! Полиция!

Но не беше питсбъргската полиция, нито дори ченгетата по въглищата и стоманата, а Мери Хигинс. Хората от охранителните служби бяха предупредили, че се е упътила към тях. Влетя в кабината с пламнало лице. Изглежда брат си кръвнишки, а после и останалите.

— Къде са мъжете, които бяха тук?

— Тръгнаха си по здравословни причини — рече Мак Фултън.

— Какво правиш тук? — обърна се тя гневно към Бел.

— Взимаме назаем шлеповете ви — отвърна той. — И се благодари, че ги открихме преди полицията или пинкертъните.

— Искаш да ви благодаря?

— Да. Можеш да благодариш, като не ни се пречкаш.

Тя се обърна вихрено към брат си.

— Ти ли му каза?

— Само потвърдих това, което сами бяха открили.

— Защо?

— За да не умреш или да те тикнат в затвора.

— Върви по дяволите, братко! И ти, Айзък Бел!

Бел последва Мери на палубата. Тя се взираше в покритата с мъгли река и преглъщаше сълзите си.

— Всичко провали...

— Мери?

— Остави ме намира!

— От стореното от теб досега все пак ще излезе нещо хубаво. Тези шлепове ще спасят похода на миньорите и живота им.

— Как?

— На брат ти му хрумна да премести палатковия лагер на терминала на „Обединени въглища“. Ще превозим миньорите и семействата им с шлеповете. На терминала позицията ви ще е по-добра и изгодна.

— Наистина ли го мислиш?

— Мисля, че няма как да стане по-лошо от това, което е в момента.

Мери кимна и рече тихо:

— Видях ги този следобед. Не могат да останат там... истина ли са думите на брат ми?

— Джим не те е предал. Само потвърди догадките ми.

— Бива те в догадките, Айзък.

— Не беше трудно да се досети човек — отвърна Бел. — Няма друга причина да потопиш сто шлепа, освен за да блокираш доставките на въглища.

— Но откъде си разбрал, че това съм възнамерявала?

— Следих те, Мери. Проследих те до тук, до тази лодка. Чух те, като се караше с онези двамата.

— Но... аз внимавах. Гледах никой да не ме следи. Пинкетръните са навсякъде.

Бел се усмихна и рече спокойно:

— Казах ти, че вандорниците са различни.

— По-потайни? — попита тя и му се усмихна едва доловимо.

Бел я хвана за ръцете и когато тя не се възпротиви, каза:

— Мери, веднъж ми каза, че не е достатъчно да знаеш кое е редно. Ако знаеш кое е редно, трябва и да го сториш.

— А ти кой си, та да преценяваш кое е редно?

— Имам очи и уши. Стачниците са изолирани и измъчени. Брат ти беше толкова отчаян, че искаше да се измъкнат от Макийспорт с

бой. Щеше да настане клане. Тези шлепове — твоите шлепове, могат да ги спасят. Този план дори нямаше да ни хрумне, ако не беше успяла да събереш всички тези съдове на едно място. — Той махна с ръка към покрилите тази част на реката шлепове. — Но бих казал, че ще ги използваме много по-правилно, отколкото ти си възнамерявала.

Мери Хигинс отново се обърна към Бел.

— Не ми се ще да се отказвам. Но беше добър план, нали?

— Добър не е първата дума, която би ми хрумнала, но определено беше хитроумен план.

— Да се надяваме, че и твоят е такъв.

— Моля се да е. Хората са твърде много, за да си позволим да грешим.

— Желая им късмет!

— Кой е господин Клагарт?

В мига, в който Бел изрече името, усети, че е трябвало да изчака.

Мери присви очи.

— Детективът си е детектив, нали така?

— Явно не съм достатъчно „потаен“, за да съм добър.

— Много бързо ще надобрееш, ако продължаваш така — Мери се въртна и понечи да се отдалечи.

Бел вече не можеше да се откаже от започнатото. Трябваше да знае дали Клей и Клагарт са един и същ човек и имаше само един бърз начин да го стори.

— Очите му жълти ли са?

— Защо питаш?

— Защото ако са, е използвач.

— Върви по дяволите!

*Е, ето го отговорът*, помисли си Бел.

— Знаеш ли, че и той е детектив?

— Довиждане, Айзък! — Мери стъпи на дъската, водеща към шлеповете.

— Казва се Хенри Клей — продължи Бел. — Провокатор е. Настройва собствениците и миньорите един срещу друг. Използва те за игричката си. Ако беше успяла да потопиш шлеповете, щеше да получи точно каквото иска. Миньорите щяха да операт пешкира.

— Игричката не е негова.

— Моля?

Мери тръсна яростно глава.

— Нищо!

Бел я сграбчи за ръката.

— Как така не е негова?

— Пусни ме!

— Чия е? Някой друг ли нарежда?

— Нямам представа.

— Но знаеш, че Клей отговаря пред някого, нали?

Тя поклати глава. Бе твърде тъмно, за да може Бел да види изражението и. Опита се отново да измъкне искрен отговор от нея.

— Кой плати за тези шлепове?

— Първо това го попитах — отвърна тя.

— А той какво ти отговори?

— Банкови обири. Събрали парите с банкови обири.

— Къде?

— В Чикаго.

— Ами ако ти кажа, че тези обири са извършени от няколко различни банди и половината вече са заловени?

— Бих казала, че пак се правиш на детектив.

Мак излезе от кабината и подвижна:

— Айзък! Ако ще го правим тази вечер, нямаме и секунда за губене.

Една от лодките — влекачи се показа от мъглата и се удари в шлеповете. От нея се изсипаха няколко миньора с въжета и се огледаха смутено, сякаш чакаха някой да им даде заповед.

— Сега или никога, Айзък!

— Мери, утре ще говорим.

Мери се смъкна на един от шлеповете и пое към брега.

— Къде отиваш?

— Не само ти можеш да действаш, Айзък.

— Ще внимаваш ли? — подвижна след нея Бел.

— Защо да внимавам? Нали ще ме следваш.

— Не и тази вечер. Тази вечер не мога — той разпери ръце към лодката и шлеповете.

— Тогава довечера ще рискувам.

— Клей е смъртно опасен.

Мери Хигинс спря и се обърна към Бел. От комина на влекача изригнаха пламъци и искри и озариха бледото и лице. С грейнали очи и вдигната брадичка, изглеждаше като богиня — нечовешки красива и нечовешки уверена в себе си. Бел недоумяваше как може да е такава броени минути след такова разочарование. Отговорът и се заби като леден нож в сърцето му.

— За мен не е смъртно опасен.

Печално прочутата „черна мъгла“ на Питсбърг беше мръсна смесица от речна мъгла и въглищен дим от всевъзможните цехове, леярни, фабрики, параходи и локомотиви. Черната мъгла беше гъста, мазна, трудна за дишане и почти непрозрачна. Когато кормчията на влекача освети шлеповете, които буташе, лъчът от електрическия му фар се върна като отразен в огледало.

— Шлеповете са там някъде — пошегува се той с Айзък Бел, застанал до рамото му.

Казваше се капитан Дженингс, опитен мъж с раздвоена, пожълтяла от тютюн брада. Параходът му се казваше „Камила“ и беше с нисък корпус и две палуби, около трийсет метра дълъг, с лопатно колело на кърмата, широко колкото целия съд. Лоцманската кабина им осигуряваше добра гледка към кълбящите се напред мъгли, както и вляво и вдясно.

— Усеща се в кормилото, ако редицата се развали и шлеповете се пръснат. Добре сме, не го мисли, момко. Няма нужда да гледам, когато усещам — капитанът изплю тютюн в една кутия с дървени стърготини. — А каквото не усещам в кормилото, усещам с краката си. Течението си личи от поклащането на парахода. Помня всяко движение на водата под себе си.

Бел обаче се запита как кормчията би видял друг влекач, който идва насреща му. Дженингс беше побелял, така че очевидно бе оцелявал десетилетия в реката, но въпреки това Бел попита.

— Ако се усъмня в нещо, бия звънеца за стоп — отвърна кратко Дженингс.

Бел погледна назад и зърна мътна светлина, навярно втората колона шлепове зад тях. Насочваше ги синът на Дженингс. Останалите три влекача зад него не се виждаха. Бел беше поставил хладнокръвния Арчи, отраснал в подобна среда, на последния влекач. На този пред влекача на Арчи се намираще Уоли, а пред него беше Мак. И ако можеше да се благодари за нещо, то това бе именно черната мъгла, която му пречеше да се обезпокои твърде много.

Отпред сред мрака се показа зловеща червена пелена. Равномерно растеше и се разгаряше по-силно.

— Какво е това?

— Пещите на „Джоунс & Лафлин“. Наблюдавай внимателно, ще видиш нещо, което не се забравя. Там!

Върволица от червени кълбета сякаш се понесе над реката. Бел недоумяваше, докато накрая острият му взор не долови трегерите на мост.

— Това е...?

— Мост за разтопен метал.

Когато шлеповете отпред се плъзнаха под моста, Бел зърна върху него локомотив, повлякъл няколко товарни вагона. На всеки вагон имаше мъждукаща в червено огнена купчина.

— Какво носят тези вагони?

— Разтопена стомана от пещите до фабриката за разточване. Страшна работа, а?

Когато минаха под моста, кормчията завъртя щурвала, висок колкото него самия, и влекачът започна широк завой. Отляво нещо се белееше. Повей на вятъра успя да разпръсне мъглата за миг и Бел забеляза върха на терминала на „Обединени въглища“. Продължаваше да работи, а бялата светлина бяха електрическите прожектори. Оставаха им десет километра черни води. Поне час. След това натоварваха хората и още десет километра в обратната посока. Черната мъгла се сгъсти.

Ненадейно Бел долови движение до тях. Фарът на „Камила“ попадна върху вълнолом. Преминаха достатъчно близо, за да видят цимента между камъните.

— Мостът „Браун“ — обясни Дженингс. — На прав път сме.

Малко след огромното скупчване на фабрики и работилници димът се поразсея, точно навреме, за да видят натоварени догоре двайсет шлепа и влекач, устремени право към тях — бързодвижещ се остров от въглища.

— По дяволите! — изръмжа кормчията. — Това е капитан Анди. От всички възможни срещи тази вечер...

— Какво има?

Дженингс плю в кутията със стърготини.



— Капитан Анди притежава три парахода, така че клони към капиталистите. Ако признаем, какво сме намислили, все едно сме си мушнанали главите в кошер.

Той наду свирката. Свирката на влекача насреща им отвърна. Докато се разминаваха, двата влекача насочиха фаровете си един към друг, а кормчиите излязоха от кабините си, за да се поздравят.

— Накъде сте? — попита капитан Анди.

— Глийсънбърг! — извика в отговор Дженингс.

— Внимавайте за ония стачници при Макийспорт. Чух, че са си намерили оръдие.

— Откъде пък ще имат оръдие, капитан Анди?

— Откраднали го. Стачници са, нали тъй?

Дженингс махна на другия кормчия за довиждане и каза на Бел:

— Само се надявам момчетата зад мен да му кажат същото.

Скоро минаха под още един мост за разтопен метал, по който се движеха огнените сокове на пещите „Кери“. Подминаха и един трамваен мост. По него пристъргваше трамвай с весело грейнали прозорци.

— Мостът „Уест Брадък“ — каза Дженингс. — От тук до Макийспорт е лесно. Само няколко железопътни моста.

Черната мъгла продължаваше да се разрежда. Бел вече виждаше влекача зад техния и светлините на още два зад него.

— Дано никой не ни търси — каза капитан Дженингс. — Много видими станахме.

Бел не се тревожеше дали някой ще ги види. Стига да се движеха, кой на брега би им обърнал внимание? Бяха тръгнали под прикритието на мъглата, а сега вече не се отличаваха с нищо от останалите плавателни съдове. Бел не се боеше и че Мери Хигинс ще ги предаде. Тревожеше го най-вече дали „Клагарт“ не се е върнал точно навреме, за да види последния влекач да поема от моста „Смитфийлд“. Засега обаче изглежда никой не ги преследваше.

Бел излезе от кабината и слезе по едни стълби в кухнята, където един от опитните помощници на Дженингс плашеше около десетима миньори с алигаторите, които се струпували във водата, колчем някой неопитен работник паднел през борда.

— А и, момчета, мисля, че забелязахте колко е близо до водата главната палуба. Понякога гадините просто се качват. Сноват насам-

натам и си търсят нещо за ядене.

— Цял живот съм бил в Западна Вирджиния, никога не съм видял алигатори в Мон — рече един от миньорите.

— Защото всички се събират в Питсбърг — и ветеранът смигна на Бел.

Бел се обърна към миньорите.

— Почти сме до депото. Когато стигнем, там ще има много объркани хора. Надявам се вие, момчета, да поддържате реда, докато успеем да натоварим всички.

— Не бих се тревожил толкова — провлачи западновирджинецът. — Стачният комитет организира комитети по всичко. Комитет по питейната вода, готварски комитет, комитет срещу псуването, комитет по отбраната. Можеш да се обзаложиш, че досега вече имат и комитет по качване в шлеповете и комитет по слизане от шлеповете.

Разказвачът на историите за алигатори се надигна.

— Аз пък организирам комитет по акостирането. Капитанът ще свърши най-голямата работа, като ни докара до брега, но искам всеки от вас да е готов да скочи на сушата с въже.

След двацет минути с почти осем възела скорост срещу течението, „Камила“ успя да провре шлеповете през върволица от земекопни машини, които според капитан Дженингс били етап от строежа на шлюзове и язовир при Брадък.

— Крайно време беше. От тук нататък при засушаване Мон така се източва, че човек може да ходи по дъното.

Земекопачките работеха и през нощта. Имаме късмет, помисли си Бел, тъй като светлината от земекопачките можеше да осигури прикритие за светлините на влекачите.

— Ето го депото и парка до него — посочи Дженингс.

Бел вече беше забелязал високото виенско колело и по-точно силуета му на фона на покрайнините на Макийспорт. Ако досега бе имал съмнения за „дивотията“ си, те се изпариха в мига, в който видя множеството мъже, жени и деца с вързопи в ръце.

— Къде е Комитетът по отбраната? — подвижна Бел от най-горната палуба, докато капитан Дженингс подреждаше шлеповете по протежение на брега.

— При портите.

— Удържат пинкертъните.

Фарът на Дженингс освети терена навътре в сушата и Бел видя нещо, което никога нямаше да забрави. Мери Хигинс беше казала, че от началото на похода досега, хората са се увеличили на десет хиляди. Беше число, трудно за въобразяване, докато фарът на „Камила“ не освети множеството.

— Когато шлеповете ти се напълнят, поемай незабавно обратно — каза той на капитан Дженингс. — Ако не съм се върнал, тръгвай без мен.

Бел пое надолу от главната палуба и скочи на разкаляния бряг. Миньорите разглобяваха една будка за студени напитки и полагаха дъските и в калта. Бел продължи навътре към сушата, през цели декари от хора, понесли вързопите и палатките си, усукани около върлини. Мина под виенското колело и заобиколи езерото. Когато тълпата най-сетне оредя, той стигна до оградата, разделяща парка от същинското депо.

Миньори с пушки пазеха портите, които бяха барикадирани с дъски, траверси и дори разглобени от депото релси. Стрелците бяха обърнали гръб на тълпата и на влекачите, съсредоточени върху случващото се отгатък портите.

— Къде е Фортис?

Миньорът, който ръководеше отбраната, бе суров мъж на около четирийсет и се намираше в будката за продажба на билети. Имаше вид на човек, който отдавна не бе спал.

— Господин Фортис? Аз съм Бел. Джим Хигинс каза, че покривате изтеглянето.

— Крайно време беше. Виж ги тия юнаци.

Бел надникна през процеп в дъските. В депото бяха включени всички светлини, а огромните порти зееха. Виждаха се десетки стачкоизменници със сопи, които се криеха от дъжда. Един трамвай, спрял извън депото, привлече вниманието на детектива. Вътре седяха двайсетима мъже с уинчестъри.

— Пинкертъни?

— Да, в този, към който гледаш. В другия са ченгета от полицията по въглищата и стоманата.

— Къде е гвардията?

— Засега правителството ги държи в Макийспорт. Но един от шпионите ни каза, че онези затворници са готови за нападение в четири сутринта. Боя се, че ще избързат, когато разберат за шлеповете.

— Сигурно и те имат шпиони.

— Хванахме трима тази вечер. На никого няма да доносничат.

— Какво сте им сторили?

— Спечелиха ни време — дойде неясния отговор.

Бел рече:

— Искам да съм сигурен, че вие, момчета, ще сте на последната лодка.

— Пригответе сме се да бягаме.

Бел вече беше забелязал ръчните колички, покрити с платнища.

— Какво има тук?

— Пушки, амуниции, динамит.

Бел се зачуди дали не е въвлякъл агенцията си в истинска война.

— Трябват ли ви непременно тези експлозиви? — попита той.

— За да сме сигурни, че няма да ни спипат неподготвени.

— Ще се върна при вас, когато натоварим и последния човек.

При реката Бел установи, че товаренето напредва бавно. Когато „Камила“ най-после пое обратно по Мононгахела и конвойт на сина на капитан Дженингс спря на брега, Бел извади часовника си. С тази скорост щяха да извадят късмет, ако разтоварят и последните шлепове на терминала на „Обединени въглища“, преди да се вдигне сутрешната мъгла.

Хенри Клей забеляза един младши брокер да чака под уличната лампа на пристана в Уийлинг, Западна Вирджиния, където „Цар Вулкан“ спря за презареждане с въглища. Разпозна типа служител, който използваша клоновете на комисионерите, тайно контролирани от съдия Конгдън — късо подстриган и старателно сресан, изгладен костюм и колосана яка, въпреки късния час, и изпълнена с надежда усмивка, че ще успее да впечатли някого от големците в Ню Йорк.

— Господин Клагарт? — попита мъжът, окръглил очи пред най-големия параход, който някога бе виждал, обширен като стоманолеярна и два пъти по-черен.

— От офиса ли си?

Нямаше ги белият костюм и сламената шапка, нямаше го и ленивият акцент. Беше рязък и отривист — черния му фрак бе суров като прясно пребоядисания „Цар Вулкан“, а скъпата му кадифена шапка бе накривена под делови ъгъл. Беше влязъл изцяло в ролята на ценен сподвижник, командирован от големия град, за да управлява проекти, твърде важни, за да бъдат доверени на простосмъртни.

— Има телеграма за вас, сър! По частната линия.

Младежът му подаде плик и наблегна на важността му с прошепване:

— Шифрована е!

— Това значи, че е поверителна и не бива да я огласяваш така на публично място — сопна му се Клей.

Бе почти полунощ. Пристанът беше отдалечен от останалите и пуст, с изключение на огнярите от „Цар Вулкан“, които караха нови въглища за парахода. Брокерът запелтечи извинително.

— Дано си научил урока си — отвърна великодушно Клей. — Чакай там, докато те повикам и ти продиктувам отговора.

Клай отпрати брокера със студено кимване, застана под лампата, отвори плика и заскърца със зъби. Вътре имаше стандартна бланка:

„Формуляр А-14

Частна телеграма  
Тибодо & Марзан, Брокери  
Уийлинг, Западна Вирджиния“

Пишеше, че съобщението е получено в осем и четиресет и осем вечерта, местонахождението на подателя бе изписано като „Ню Йорк“.

А това на получателя, за негово изумление, бе „Джон Клагарт“ с букви с големината на тези на цирков афиш.

— Младежо!

— Сър?

Клей му направи знак да се приближи и мрачно промълви:

— Уведоми служителите в офиса, че ако съдбата отново ме довлече в Уийлинг, трябва да използват за частни телеграми не стандартния формуляр, а празен лист хартия без никакви имена.

Беше му се наложило да дава този инструктаж във всеки клон досега, дори в чикагския, макар че би трябвало да са пределно наясно с това. Единствената причина, поради която малоумниците не бяха изписали името на Конгдън в графата „подател“ бе, че никой не знаеше, че той притежава „Тибодо & Марзан“.

Самото съобщение, изписано на ръка, съдържаше няколко реда четирицифрени числа. Клей го прочете бързо и дешифрира числата наум. След това смачка листа.

— Тръгваме! — и скочи на стъпалата към парахода.

— Отговор, сър? — подвикна брокерът.

— „Върхът. След девет часа.“ Изпрати го шифровано, незабавно.

Съдия Конгдън беше разярен. Шпионите му в Питсбърг били видели, че миньорите се местят от Макийспорт. Клей беше готов да захвърли смачканата телеграма във водата, но си спомни за урока, който току-що даде на младежа, приглади листа, сгъна го няколко пъти и го сложи в един от скритите си джобове, където държеше и визитките си.

— Тръгваме, казах! Приберете стълбата!

Огнярите се втурнаха на борда. Моряците хвърлиха въжетата. Вдигнаха стълбата и „Цар Вулкан“ бавно се заотдръпва обратно във водата.

Клей се заизкачва към лоцманската кабина.

— Тръгвайте! Какво чакате? Пълен напред!

Кормчията се суетеше край руля.

— Накъде?

— Питсбърг!

— Не знам дали сме натоварили достатъчно въглища.

Клей прекоси пищната кабина с три крачки и натисна и двете двигателни ръчки до „Пълен напред“.

— Изгорете мебелите, ако трябва! Закарайте ме до там!

За ден и половина изминаха шестстотин километра. Оставаха им сто и двайсет до Питсбърг.

— Каква е максималната скорост?

Кормчията завъртя руля и параходът се устреми напред.

— Реката тече бързо, а и с този дъжд... Девет възела — отвърна той.

Клей изглади телеграмата и я прочете отново. Що за безумие. Написаното не се беше променило. Натика я обратно в джоба.

При тази скорост им трябваша десет часа, за да изминат сто и двайсет километра.

— Увеличете до десет възела.

— Не знам дали...

— Намалете водата в котлите и увеличете налягането. Ще направите повече пара с по-малко вода.

— И по-лесно ще се взривим.

— Още пара! Правете каквото искате, но се движете с десет възела!

Конгдън имаше право да беснее. Стачниците се движеха с шлепове. Шлеповете на Клей. Един бог знае накъде са тръгнали, но това със сигурност не беше на добро. Нима Мери Хигинс беше променила решението си? Едва ли. Не, това намирисваше на работа на Айзък Бел.

Параходът разполагаше с най-новите съобщителни тръби. Клей извика по една от тях надолу към дърводелеца, който бързо се качи, търкайки гуреливите си очи.

— Прикрепете оръдието!

— Сега ли?!

— И картечницата „Гатлинг“ също!

Мери Хигинс знаеше, че Айзък Бел е прав. Джон Клагарт — когото Айзък наричаше Хенри Клей, не й беше приятел. Нито пък на стачниците. Какво по-изкусително за една жена, решена да изгради нов свят, от това да чуе подигравки, изстреляни срещу правителството и капиталистите?

Но Клагарт не беше й враг.

Мери още от самото начало вярно бе предположила, че някой друг плаща за шлеповете. Не се изненада, когато научи от Айзък, че банковите обирджии нямат нищо общо с това. Не че бе повярвала изцяло на версията на Клагарт, ала се бе надявала и бе действала безразсъдно, опиянена от каузата, от надежда, от страстна вяра. И като всеки пияница, бе сляпа за истината.

Закле се никога да не позволява вярата и надеждата отново да я заслепят.

Нямаше смисъл да се ядосва на Клагарт. Гневът щеше да й попречи да открие кой го е наел. Защото именно той беше врагът. Той беше провокаторът, сеещ насилие, за да даде на собствениците и на правителството причина да унищожат профсъюзите. Беше враг на справедливостта и на равенството.

Клагарт се беше оказал детектив, при това много добър. Смъртоносен, може би, както каза Айзък. Мери съзнаваше на какво е способен този мъж, но заедно с това знаеше, че за нея никога не би могъл да бъде смъртоносен. Знаеше го дълбоко в себе си. Никога не би я наранил. Не бе врагът. Искаше да й е приятел. Тя щеше да му позволи. Той щеше да и помогне да стигне до врага.



Когато четвъртата върволица шлепове се показа от тъмното, натоварена с две хиляди миньори, съпругите и децата им, Айзък Бел пристъпи на напречната греда на влекача „Сейди“ и даде знак на Арчи на свой ред да започнат да товарят. Капитан Дженингс беше предупредил, че „Сейди“ е най-стария от параходите, реликва от Гражданската война, която бе минала през сражението при Виксбърг, и когато слезе от нея, Арчи потвърди, че помпите и не спрели да работят, за да компенсират пробойните в корпуса.

— Не пускай никого на онзи шлеп — каза му Бел, като посочи шлепът най-отпред, най-далеч от парахода. — Пазя го за динамита на Комитета по отбраната.

Бел изтича към портите през вече опустелия парк.

Фортис, ръководителят на Комитета, се олюляваше от изтощение.

— Дано да сте готови за нас. Затворниците се готвят да нападнат.

Бел отново погледна през процепа в портата. Двайсетина от стачкоизменниците си бяха стъкмили нещо като таран от релси. Зад тях се бяха подредили поне още петдесет, всички със сопи. Пинкертъните също слизаха от трамвая и се разполагаха на позиции.

— Къде са частните полицаи?

— Виж покрива.

И Бел зърна силуетите им на фона на мъждукащия Макийспорт. Клечаха зад остриите покриви на депото, насочили пушки към портите.

— Трябва да измислим нещо по-добро от бягство с престрелка, за да се изтеглим.

Отговорът на Фортис бе сурово напомняне, че Бел взима страна във война, която вече е започнала.

— Осигурили сме посрещане за тарана, което ще ни спечели време... почакай! Сега пък какво са намислили?

От входа на едно от депата излезе трамвай и спря точно там, където една извивка на релсите сочеше право към портата. Ако релсите продължаваха до портата, то трамваят би бил електрически

таран. Само че не продължаваха. Бел се вгледа по-внимателно и видя, че предните прозорци на трамвая ги няма. На тяхно място стачкоизменниците бяха монтирали фарове от други трамваи.

Бел обърна гръб на портата, точно когато всички фарове блеснаха едновременно. Миньорите, притиснали лица към процепите извикаха, временно ослепени. Бел грабна пушката от най-близкия миньор, присви очи и се качи на барикадата, след което стреля няколко пъти в сиянието. Пушката имаше пет куршума. Когато Бел я изпразни, останаха два фара. Той извади армейския си колт, подпря го на едната си ръка и стреля още два пъти.

Депото отново потъна в тъмнина. От земята се надигнаха сенки и стачкоизменниците, изпуснали тарана си, докато се криеха от стрелбата, отново го вдигнаха.

— Бягайте! — извика Бел. — Бягайте!

Мъжете хукнаха към шлеповете — двайсетина миньори тичаха, бутайки ръчни колички, а десетина стреляха напосоки зад себе си, докато стачкоизменниците щурмуваха портата. Веднъж. Дваж. Бел също тичаше и чакаше третият удар да разруши портата.

Оранжева светкавица освети мрака, последвана от мощна експлозия и викове на уплашени стачкоизменници. Миньорите нададоха радостен възглас и Бел разбра, че Комитетът по отбраната е миниран портата.

— Това ще научи тия копелета! — извика Фортис.

И ще даде на гвардията причина да нападнат, помисли си Бел.

„Сейди“ наду свирката. Миньорите вече бяха близо и от влекача се дочуха окуражителни гласове. Миньорите напрегнаха всички сили и забутаха ръчните колички през калта към шлеповете.

Айзък тичаше пред тях.

— Сложете динамита в най-предния шлеп, по-далеч от хората.

Колкото повече приближаваха, толкова по-трудно ставаше да бутат.

— Тук ще качим динамита! — извика Фортис.

— Има място в този пред нас. Тук, момчета!

— Динамитът става нестабилен на влага — възрази Бел. — А вие го мъкнете в дъжда!

— Защо казваш на миньор как да борави с експлозиви?

Бел сграбчи в желязна хватка по-възрастния мъж.

— Нестабилен значи, че може да избухне от само себе си. Отдалечете го от хората.

— Няма да позволя на някакъв с жълто около устата...

Бел вдигна пистолета.

— Ще отнеса главата на всеки, който сложи динамит другаде, освен на най-предния шлеп.

Бел стоеше пред лоцманската кабинка на „Сейди“ и му се щеше мъглата да е по-гъста. „Сейди“ едва-едва приближаваше терминала на „Обединени възлища“, очертаваща се на фона на просветляващото небе.

Чуха се викове.

Гонеха ги, хрумна му веднага и той се огледа за полицейски катер, натъпкан със стрелци. Виковете обаче идваха от шлепа, където някои от миньорите се бяха качили при товарите с динамит — приличаше на пиянско сбиване. Бел се затича, възнамерявайки да стигне до тях и да ги разтърве, преди да сторят нещо непоправимо.

Приглушен взрив обаче му показва, че е твърде късно.

От шлепа се издигна дим и към небето полетя гейзер. Бел предположи, че някоя пръчка динамит е пробила дупка в корпуса. Щяха ли останалите да я последват, преди прииждащата вода да успее да потопи другите експлозиви?

Шлепът потъваше. Трима от пътуващите там се покатериха на шлепа отзад. Колкото по-дълбоко потъваше първият шлеп, толкова по-силно дърпаше надолу тези зад себе си. Внезапно възжетата, които ги свързваха, се скъсаха. Шлепът с динамита продължи да потъва, а останалите във върволицата го раздробиха на парчета. Бел зачака със сърце в гърлото какво ще се случи с останалата част от динамита и дали няма да се взриви под натоварените с хора шлепове. Но и без взрив дъната на другите съдове пострадаха от плаващите останки.

Бел усети как останките изпращяха под шлепа, на който се намираще. След това и влекачът мина върху тях. Бел видя кормчията, който обръщаше руля, за да извади влекача от дълбоката част на канала.

— Потъва! — изкрещя един от моряците на борда. — Откъсна му се дъното!

За секунда Бел се вцепени. *Аз поведох хората в това*, помисли си той. *И сега всички са в смъртна опасност*. Затова Ван Дорн го беше предупредил да не взима страна. Две хиляди души щяха да се удавят в леденостудените води, какво можеше да стори, за да ги спаси?

Бел изтича обратно и скочи на главната палуба на влекача. Арчи се взираше в котелното. Водата вече беше до коляно и продължаваше да се надига. Щом удави двигателя, помисли си Бел, течението ще отнесе хората на здравите шлепове покрай „Обединени въглища“, а повредените ще потънат.

Бел скочи в трюма и загази към извиращия гейзер, който показваше къде е дупката в корпуса. Водата стискаше краката му като лед. Арчи свали палтото си, хвърли го на Бел и се затича, като извика, че отива за одеяла. Бел стигна до дупката, натъпка там палтото на Арчи, а после свали и своето. Последва ризата му. Арчи се върна с още одеяла, кърпи и палта на хората от шлеповете.

Бел продължаваше да тика всичко в пробойната.

Притокът на вода намаля, но не достатъчно. Нивото и продължаваше да се надига. Наоколо се понесе пара. Водата беше стигнала до пещта и гасеше огъня в нея. Налягането падаше, а заедно с него и мощността на двигателя. Точно когато колелото на кърмата спря да се върти, Бел усети как корпусът пристъргва в калта.

Мъжете се затичаха, стиснали въжета.

— Добре, на дъното е. Не може да потъне повече. Пестете одеялата.

— Ще ти трябва още едно — каза Арчи и му го подхвърли.

Бел се загърна и се излезе от трюма. За негово изумление, за времето, което беше прекарал в трюма, слънцето бе надвило мъглата и блестеше ярко на небето. На брега лекият склон на терминала бе осеян с бели палатки на хората, които вече бяха пристигнали. Подуши бекон и кафе. Малки момченца играеха бейзбол.

— Радостна гледка, Айзък. Безопасно място и всички пристигнаха невредими.

— Щях да съм много по-доволен, ако не разглобяваха релсите.

Хиляда миньори разкъсваха релсите, по които влаковете влизаха в терминала. Още хиляда преобръщаха вагони и блокираха трамвайните релси от Златния триъгълник.

— Окопават се — обясни Арчи. — Не можеш да ги viniш, задето се пазят от пинкертъните.

— И от ченгетата — добави Бел, като насочи вниманието на Арчи към една част от платформата, която се намираше от страната на града.

От един открит трамвай слизаше отделение на питсбъргската полиция. Втори контингент се шляеше край блокираните релси. По реката пък един полицейски катер сновеше насам-натам, като птица, неспособна да спре нападение срещу гнездото си. Полицаяте на сушата се качиха на трамваите и се отдалечиха.

Бел наблюдаваше как миньорите издигат укрепления и трябваше да признае, че Арчи е прав. Мястото, където хората се бяха настанили, щеше да е уязвимо, ако не барикадират подстъпите към него. Но всичко това твърде неприятно му напомняше на приближаваща война.

— Кибритлиите поне не могат да използват динамита си — рече той. — Може би сега и двете страни ще се поуспокоят и ще се заемат с преговори...

— Какво по дяволите е това? — прекъсна го Арчи. Взираше се към реката зад Бел със смесица от объркване и страхопочитание.

Бел се обърна.

Бълващ дим от дългите си комини от завоя се зададе огромен параход. Бе невероятно дълъг, висок и черен като въглен.

— Това оръдие ли е на предната палуба? — попита Арчи.

Бел заслони очи с ръка.

— Да — отвърна той.

— Откъде по дяволите са го взели?

— И по-точно кои са и какво искат? — допълни Бел.

— Не мога да прочета името на парахода.

— „Цар Вулкан“.

Черният исполин приближаваше.

Една по една жените, разпъващи палатки, а после и мъжете, вдигащи барикади, спряха. Десет хиляди души застанаха неподвижно и зачакаха черното привидение да се завърти в реката и да насочи оръдието си към тях. Параходът се движеше много бавно, а огромното колело почти не се въртеше във водата, приближавайки все повече и повече.

Накрая спря и застана напреки на течението. На палубата не се виждаше жива душа — нито моряци, нито огняри. Котелното и вратите към двигателите бяха затворени, а лоцманът не се виждаше зад блесналото на слънцето стъкло. Десет хиляди души затаиха дъх.

*Накъде поведох тези хора, запита се Айзък Бел.*

Параходът наду свирка и всички подскочиха.

След това пое напред, разпори течението, зави към заводите на „Хоумстед“ и се скри.

— Къде отива? — попита Арчи.

— Бих предположил, че отива за пинкертъни — каза Бел. — Ще трябва да разберем. Но ако съм прав, тогава миньорите държат сушата, а собствениците — реката. И ако това не е началото на война, не знам какво е тогава.

Бел смени мокрите си дрехи със сухи и отиде да търси кормчията на „Камила“.

Откри капитан Дженингс и сина му в един бар на улица „Смитфийлд“, нагоре по склона от мястото, където бяха закотвили влекачите си. Двамата го поздравиха за успешното превозване на стачниците.

— Видяхте ли „Цар Вулкан“? — попита Бел.

— Трудно е да го пропусне човек — отвърна младият Дженингс.

А баща му заяви:

— Кой по дяволите би боядисал параход в черно?

— Кой е собственикът?

И двамата мъже свиха рамене.

— Никога не сме виждали този параход. Тъкмо се питахме, да не би да е заради черния цвят — но решихме, че и да беше бял, отново щеше да ни е непознат.

— Откъде ли се е взел?

— Не е строен в Питсбърг, иначе щяхме да го знаем. Значи или Луивил, или Синсинати.

— Никъде другаде?

— Голяма корабостроителница е трябвала за нещо с такива размери. Както казах, Луивил или Синсинати. Бих казал второто, нали, тате?

Старият Дженингс се съгласи.

— Една от големите стари корабостроителници, като „Хелд & Корт“.

— Те още работят ли, тате?

— Те са последните, които правят такива.

— Какво мислите за оръдието? — попита Бел.

— Не сме впечатлени — отвърна бащата.

— Параходите са много крехки. Откатът би го направил на парчета — обясни синът.

— А биха ли могли да подсилят корпуса?

И двамата Дженингс изплюха тютюн на пода.

— Би следвало.

— Въстание — рече Джеймс Конгдън, като обходи с леден поглед всекидневната на клуб „Дюкесн“. — Когато за пръв път получих привилегията да се обърна към отбраните люде в тази зала,

възнамерявах да нарека речта си „Новата икономика във въглищната, желязната, коксовата и стоманолеярната промишленост“. Но по причини, очевидни за всекиго в този обсаден град, смених темата си на „Въстание“.

Той надигна към сбръчканите си устни чаша вода и я пресуши на един дъх.

— По една случайност, изправен съм тук пред вас в същия ден, когато престъпните сили на радикализма и безмозъчната анархия превзеха едно модерно предприятие, в което имам участие — терминалът на „Обединени въглища“. Той е средоточие на разпределението на въглища по всички четири посоки на страната. Идва зима. Жителите на градовете ще измръзнат по домовете си, локомотивите ще спрат, а промишлените пещи ще останат без гориво. Въстанието, несъмнено бихте се съгласили, е тема, близка на сърцето ми.

Останалите членове се засмяха нервно.

— Ако това се беше случило в Ню Йорк, откъдето управлявам бизнеса си, не се съмнявам, че правителството би реагирало категорично и своевременно. Не притежавам дом в Питсбърг, така че мога само да гадая каква би била реакцията на тукашните големци. Засега ще оставя отговорът на тях, доверявайки се на американското им самосъзнание, разума им, принципите и куража им да се изправят срещу работническата класа, която има твърде много власт в щата Пенсилвания. Но на вас, изградили този велик град, превърнали минералите, поставени от Бог в планините край Пенсилвания, в най-могъщата индустрия, която светът е виждал, на вас, титани, казвам, че работниците трябва да бъдат победени! Трябва да бъдат победени, ако не искате да унищожат всичко, за което сте работили. Ако не успеем да се справим с работническата класа, бъдещите просветени цивилизации ще ни помнят със съжаление. „Какво не са успели да сторят?“ и отговорът ще бъде: „Не успяха да се преборят. Добрите хора не успяха да се преборят със злото!“

Съдия Конгдън удари с юмрук по масата, хвърли суров поглед на всеки от мъжете, зяпнали срещу него, след което се обърна и слезе от трибуната.

Последва стъписано мълчание. После всички избухнаха в гръмки аплодисменти.



— Върнете се! — викаха те. — Върнете се! Върнете се!

Конгдън се върна на трибуната с мрачна усмивка.

— Надявам се — започна той, — че мъжете на Питсбърг знаят кой е врагът и ще имат смелостта да се изправят срещу него. А на тези, които не знаят какво ги чака, които търсят помирение с онези анархисти и застават на пътя на реда и справедливостта, мога само да кажа: „Махнете се от пътя ни и ни оставете да си свършим работата.“

Частният влак на Конгдън чакаше съдията на гара „Юниън“, на специално определения за него перон. Локомотивът бе добре зареден с въглища, кондукторът пък се договаряше с един от началниците на гарата да им осигурят свободно трасе за пътуването. Готвачът белеше стриди, а един стюард изстудяваше шампанското. Актрисата, дошла за пътуването до Ню Йорк, тънеше в блаженство в гореща вана.

Самият Конгдън вдигна брентото си в библиотеката, служеща му за кабинет и рече:

— Нищо не подхожда на Питсбърг повече от това да го оставиш зад гърба си.

— Много весел изглеждате за човек, чийто бизнес току-що е бил превзет от радикални елементи — отвърна Хенри Клей.

— Живи и здрави да са! — отвърна Конгдън през смях. — Надминаха себе си. И теб, Клей. Не можеше да го планираш по-добре.

— Надминаха очакванията ми, признавам — отговори Клей. — Не бих могъл и да си представя нещо по-добро. Но приемам похвали, задето създадох атмосферата, която ги подтикна към това.

— Приеми ги тогава. Какво следва?

— Експлодиращи параходи и горящи профсъюзни щабове.

— В този ред?

— Едновременно.

— Нямам нищо против да отбележа, че вършиш чудесна работа.

— Надявах се да го кажете.

Разбира се, че си се надявал, помисли си Конгдън, но на глас каза само:

— Заслужаваш го.

Той погледна позлатения часовник на стената и отвори кепенците. Прозорецът откриваше гледка към железопътното депо и

страничните коловози, които стигаха до частните перони.

— Има ли по-ярък символ на капитализма от частния влак? — попита той.

— Не. Яхтите бледнеят пред него.

— Мислил ли си да направиш така, че свирепите стачници да унищожат някой частен влак?

Клей се изправи в стола си.

Конгдън продължи:

— Губернаторът няма да има избор, ще извика гвардейците и ще беси стачкуващи по уличните лампи.

— Имате ли нещо конкретно наум?

— Виждаш през мен, все едно съм от стъкло — Конгдън се усмихна, мислейки си: „Леле-мале, наду се като пуяк“. И продължи на пръв поглед небрежно: — Който и да е частен влак ще свърши работа.

Тъкмо тогава в полезрението му влезе локомотив, повлякъл четири красиви вагона, боядисани в зелено, цветът на железници „Рединг“, а жълтият кант върху тези вагони бе всъщност златен, както подобава на президента на железниците.

— Ето, един пристига.

— Това прилича на влака на Р. Кенет Блуум — каза Клей.

— Да, мисля, че е неговият.

— Два заека с един куршум?

— Какво имаш предвид?

— Президентът Блуум се съпротивлява на домогванията ти към железницата му.

— Твърде много си позволяваш, Клей! Внимавай!

— Простете ми! Изминаха няколко дни и вече не мисля ясно.

— Поспи — рече Конгдън. А след това, за да впримчи Клей още по-здраво, той му се усмихна приятелски и каза: — Всъщност, три заека.

— Моля, господин Конгдън?

— По една случайност младият Блуум, който дава на баща си куража да се бори с мен, има път към Синсинати. Четири часа до там, тайна среща в клуб „Куийн сити“ с някакви банкери, а после четири часа обратно до тук. Ще има гост. Негов семеен приятел — Айзък Бел.

— От къде знаете? — изумен попита Клей.

— Заради разправиите със семейство Блуум се принудих да наема шпиони.

Клей скочи на крака, забравил умората си.

— Три заека и още как!

Айзък Бел не можеше да открие Мери Хигинс. В стаята и се беше нанесъл друг наемател, а хазяйката не знаеше къде е отишла Мери.

След това отиде при палатковия лагер. Израженията на питсбъргските ченгета, които наглеждаха лагера от една пряка разстояние, подсказваха на Бел какви са страховете им — сред миньорите имаше ветерани от армията, участвали в Испанска и Филипинската война. Тези мъже си знаеха работата.

Бяха монтирали желязна порта, през която можеше да минава само по един човек. Бел им показва пропуска си, подписан от Джим Хигинс. Едва тогава го пуснаха. А докато минаваше през портата, от него не откъсваха очи стратегически разположени стрелци. На върха на платформата за възглица също имаше съгледвачи, които имаха чудесна гледка към града в три посоки. Никое раздвижване от страна на гвардейци или полицаи нямаше да остане незабелязано. А в плитчините до брега стачкуващите бяха потопили шлеповете, с които бяха пристигнали и така бяха направили груб вълнолом, който пречеше на полицейските катери да приближат.

Двете хиляди палатки, разположени в спретнати редици, допълваха усещането за военен лагер. По пътеките между палатките сновяха заможни жени от питсбъргските църковни организации и ръководеха изграждането на кухни и разпределението на питейната вода. Присъствието на тези дами навярно бе не по-малка пречка за полицаите от наличието на стрелци. Още повече, че съпрузите им бяха сред големците на града — Бел се замисли развеселен колко ли от тях спяха по клубовете си, докато отmine стачката. Но въпреки стегнатата организация, палатковият лагер се крепеше на косъм, както личеше и от думите на една от строгите матрони, покрай които мина Бел.

— Всичко е добре, докато не завали.

Бел откри Джим под един навес. Той също не беше виждал Мери и нямаше представа къде е. Призна, че се тревожи за нея и помоли Бел да и предаде, че брат и отчаяно се нуждае от помощта и.

Докато Бел излизаше от лагера, вдигна глава и не сдържа усмивката си. Някой бояджия с чувство за хумор беше променил надписа на терминала за въглища: „ОБЕДИНЕНИ ВЪГЛИЩАРИ“

Профсъюзният щаб в центъра на града бе изоставен. В него беше останал само един възрастен мъж, който наглеждаше зданието. Той също не беше виждал Мери Хигинс, нито пък имаше вести от или за нея.

Бел откри Майк и Тери в една задна стаичка — пиеха кафе до една готварска печка.

— Ще ви дам възможност да избирате, момчета. Джим Хигинс се е окопал на терминала, така че може да се върнете в Чикаго или да се присъедините към екипа ми.

— Господин Ханкок и господин Ван Дорн съгласни ли са?

— Ще говоря с тях — отвърна Бел. Ако трябваше, щеше да им плаща от собствения си джоб. В момента имаше нужда от хора.

— Какво искате от нас?

— Открийте накъде е поел големият черен параход. Имам чувството, че трябва да започнете от Макийспорт. Но накъдето и да отишъл, искам да знам чий е и накъде се е упътил. Не вярвам да е пристигнал случайно.

Бел очакваше те да оставят кафетата си и да се изправят, но Тери и Майк не помръднаха.

— Има ли нещо, господа?

— Всъщност, не, Айзък.

— Тръгвайте тогава.

— Добре — двамата се спогледаха и поклатиха заговорнически глави. — Но има едно нещо.

— Какво?

— Чухме, че разпитваш за госпожица Мери.

— Виждали ли сте я?

— Да. Така де...

— Кога и къде?

— В баровете край реката.

— С кого?

— Говореше с много хора.

— Ако я видите отново, последвайте я. Междувременно намерете черния параход. Ще се върна утре.

— Къде отиваш?

— В Синсинати. Ако има нещо спешно, пратете ми телеграма за влака на Р. Кенет Блуум, младши.

— А откъде познаваш човек със свой собствен влак, Айзък?

— Избягахме заедно в цирка.

Хенри Клей отключи вратата на апартамента си. Завесите бяха спуснати и стаята тъмнееше. Почти беше прекрачил прага и тъкмо посягаше към ключа на лампата, когато усети нечие присъствие. Хванат неподготвен и без възможност за отстъпление, той се хвърли покрай стената и натисна ключа с лявата си ръка, докато с дясната вадеше своя „Бисли“. Когато лампата се включи, беше насочил оръжието си към фигурата в креслото.

— Не съм въоръжена — каза Мери Хигинс и вдигна ръце.

— Как ме откри?

— Когато научих, че си детектив — каза тя спокойно, — се запитах как ще те открия и как ще те следя, без да ме усетиш, затова реших да си потърся друг професионалист, за да ми помогне.

— Бел!

— Не Бел. Не бъди глупав. Макар че се замислих дали да не помоля охранителите на брат ми. Охранителните служби на „Ван Дорн“ се гордеят с това, че не само охраняват.

— Смотаняци! Не биха могли да ме открия.

— И аз така реших. А и можеха да докладват на Бел.

— Как ме откри тогава?

— Спомних си, че онези дъртаци от отряда на Бел ми бяха казали как са изгонили бандитите, които беше оставил да пазят шлеповете. Историята им не ми се стори много достоверна. Защо твоите хора ще позволят на няколко вандорнци от Чикаго да ги пропъдят от собствения им град? Затова се огледах за познати лица.

— Къде?

— Казина, барове край реката...

— Божичко, Мери, можеше да пострадаш!

— Дори не ме усетиха.

— Извадила си късмет. Хората по тези места не биха се поколебали да сипят нещо упойващо в питието ти.

— Бих разпознала миризмата дори в чая си — отвърна сухо тя.

— Не се долавя толкова лесно, колкото си мислят хората. Винаги има начини да се прикрие.

— Ти знаеш по-добре от мен — отвърна Мери многозначително. — Но всъщност срещнах по-любезни господа, включително един от твоите хора. Упъти ме към един мъж, който, както се оказа, не бе избягал от града. А той пък ме насочи към тази улица. Раздадох много усмивки на портиерите.

— Но хазяинът не ме знае като Клагарт.

— Не му казах името ти. Не бих те предала по този начин. Само те описах.

— Как отключи вратата ми?

— Не съм. Качих се по противопожарната стълба.

Клей прибра оръжието с облекчение. Едно беше интелигентно и хубаво момиче да разпитва с изкусителна усмивка. Но ако се беше оказало, че може да отключва заключени врати, би се оказала много по-опасна, отколкото Клей я мислеше първоначално. Но все още го тревожеше, че е била сама в апартамента му. Постоянно внимаваше да не оставя доказателства зад себе си, но дори най-предпазливият човек можеше да се издаде с нещо дребно.

— От кога ме чакаш?

— Достатъчно отдавна, за да огледам тук. Добре си живееш. Скъп апартамент.

— Кой ти каза, че съм детектив? Бел?

Тя кимна.

Клей рече:

— Бел е изкривил истината. Бях детектив. Вече не съм.

— А какво си сега?

— Джон Клагарт.

— Айзък те нарече Клей, Хенри Клей.

— Хенри Клей вече не съществува.

— Какъв си тогава, Джон Клагарт?

— Аз съм революционер.

— По-лесно ми беше да го приема, докато ходеше с работнически дрехи. С тази шапка и палто биеш повече на някой Морган или Вандербилт.

— Ако ти е трудно да го приемеш, тогава може би и врагът ще се подлъже по вида ми.

— Кой плати за шлеповете?

Той беше готов за този въпрос.

— Банкови обири.

— Обирджиите са били заловени.

— Бел ли ти го каза?

Тя отново кимна.

Клей рече:

— Бел не знае толкова, колкото си мисли, че знае. Не ги заловиха всичките. Един от тях се измъкна — този с най-голямата плячка. А когато има нужда от още, просто ще обере банка в друг град. Влиза в офиса на президента на банката със скъпото си палто и шапка, остава с него след работно време и тихо си заминава с торба пари.

— Ще ми се да ти вярвам — каза Мери.

— Ласкаеш ме с тези думи — беше изумително, но сякаш тя наистина му вярваше.

— Нищо от плана ни не се получи. Изгубихме шлеповете.

— А може ли да попитам, ненавиждаш ли Бел, задето ти взе шлеповете?

— Разбира се! Провали всичко!

— Би ли го убила? — попита Клей.

— Никога!

— Защо не? Отмъщението може да е сладко.

— Никога не бих убила никого. По никаква причина.

— Искаш ли аз да го убия?

Тя не отвърна веднага. Сивите и очи обхождаха скъпите тапети и мебели. После бавно се върнаха на лицето му.

— Не. Само би си изгубил времето.

— А какво искаш тогава?

— Каквото съм искала винаги. Искам да срина капиталистическата класа. Искам да ги спра завинаги. И вярвам, че начинът е да спра въглищата.

— Стачката върши достатъчно добра работа.

— Не. Нископлатените работници на мястото на миньорите все още добиват по половин милион тона на седмица. Собствениците възстановяват ритъма на работа. А сега, когато миньорите са се



барикадирали на платформата, ще започнат преговори, стачката ще приключи, а стачкуващите ще получат жълти стотинки. Профсъюзът ще си остане незаконен. Трябва да променим това.

— Как?

— Не знам. Надявах се ти да измислиш нещо.

— Планирал съм няколко саботажа и всякакъв смут — каза Клей.

— Що за смут?

Клей свали шапката си и седна в едно кресло.

— Извини ме. Не съм спал и не съм се преобличал от три дни.

Трябва да поспя, преди да мога да мисля ясно.

— Ще се върна по-късно.

— Не е нужно да си ходиш. Просто ще поспя в креслото.

— По-добре да си ходя — отвърна тя.

— Разбира се, разбира се.

Изпрати я до вратата и се ръкуваха. Трепереше ли ръката ѝ? Или може би трепереше неговата?

Обещаваща първа крачка, помисли си Мери Хигинс. Но и трябваше нещо повече. Беше претърсила апартамента на Клагарт-Клей, но не постигна особен успех и така и не разбра за кого работи провокаторът.

— Надявам се разбираш, че ще изисквам повече от някого, с когото обединявам сили — рече тя на сбогуване.

— Повече какво?

— Повече от смътни обещания за смут.

Отговорът на Клагарт я изненада.

— Трябва да поспя. Когато се събудя, ще имам „повече“.

— Повече обещания?

— Помниш ли трипълплет на Хари О'Хейган?

— Кой не го помни?

Във вестниците пишеше повече за чудодейното постижение на бейзмана, отколкото за стачката.

— Ще ти дам резултати — каза той. — По-страхотен трипъл от този на О'Хейган.

Дори след няколкодневния запой, Корт Хелд не можеше да повярва на късмета си с продажбата на „Цар Вулкан“. И почти не можа да повярва, когато друг мъж в бяло, макар и по-висок и по-млад, влезе в кабинета му, за да попита дали са му останали още големи параходи.

— Колко големи, сър?

— Плаващи палати.

— Имам още един.

— Разбрах, че имате два.

— Имах. Току-що продадох единия.

— На кого?

— Не бих могъл да ви кажа. Трябва да зачитам личното пространство на клиента.

За изненада на Хелд високият младеж, не по-възрастен от него самия, се изсмя силно.

— Е, това доказва всичко.

— Кое доказва всичко, сър? Не съм сигурен, че ви разбирам.

— С един заможен господин често участваме в приятелски надпревари. Започнахме в бизнеса, като купувахме най-различни неща под носовете си — фабрики, железници, банки, но отскоро гледаме повече да се забавляваме. Състезавахме се с яхти през Атлантическия океан. Той спечели. С малко. Състезавахме се с влакове от Сан Франциско до Чикаго. Аз спечелих, с петдесет дължини. Сега ме предизвика на надпревара с параходи. От Питсбърг до Ню Орлиънс и обратно.

— Звучи като много добра идея.

— Да, само че явно е планирал нещата отрано и е купил единствения наличен съд. Но сега ми казвате, че имате друг?

Корт Хелд смигна.

— Едно ще ви кажа, сър, не си купи най-бързия.

— Така ли било?

— Точно така. „Цар Вулкан“ е по-здрав, но не е толкова бърз като „Бялата дама“.

— И защo?

Корт Хелд сниши глас и се озърна из празната корабостроителница.

— Много по-тежък е. Правителството го искаше подсилен, за да може да си служи с оръдия.

— Значи „Цар Вулкан“ е много по-силен, така ли?

— Палубата, по-точно — зашепна Корт. — Да ви кажа правичката, всеки параход е лодка повече на хартия, отколкото наистина. Много бързо се износват и повреждат. Нашите са най-добрите, но и те не траят дълго.

Бел си спомни думите на капитан Дженингс за крехкостта на параходите.

— Преди да купя парахода ви, искам да съм сигурен, че той вече е купил своя. Разбирате, състезаваме се и в надлъгването. Наскоро добре го измамих и иска да ми го върне. Затова искам да се уверя, че няма да ме принуди да си купя параход, от който не се нуждая.

— Винаги може да пътувате с него.

— Колко време е пътят от тук до Питсбърг?

— Казах ви, сър, бърз е. Ще стигне за не повече от два дни.

— Частният ми влак ме откара за четири часа. Така че не възнамерявам просто да пътувам, но искам да се състезавам с парахода, ако наистина има състезание. Питам ви отново, кой купи другия параход?

— Казваше се Смит.

— Смит ли?

— Смит. Знам. И аз се разтревожих, като чух името.

— Не мисля, че бих приел чек от човек от друг град с фамилия Смит.

— Нито пък аз, сър. От всеки Смит, само пари в брой.

— Много пари в брой е носил със себе си.

— Плати с облигации.

— Това е рисковано. Как получихте гаранция за тях?

— От едни нюйоркски брокери — „Тибодо & Марзан“. Техен представител ме отведе право към един от клоновете им тук и излязох с парите.

— Как изглеждаше?

— Не толкова висок, колкото вас, по-широкоплещест. Тъмна коса, от това, което се виждаше под шапката му.

— Брада?

— Гладко избръснат.

Бел поклати глава.

— Може би се е обръснал нарочно... все се шегувам с него, че с брада изглежда стар. Какъв цвят бяха очите му?

— Странни. Като мед, като на змия. Побиваха ме тръпки от тях.

— Ха сега... Не е той.

— Какво искате да кажете?

— Неговите са сини.

Бел се изправи.

— Съжалявам, господин Хелд. Гнидата се опита да ме подлъже да си купя параход.

— Но може да е купил своя в Луивил или Ню Орлиънс.

— Е, ако разбере, че го е сторил, ще се върна.

Бел сложи шапката си и пое към вратата, чувствайки се леко виновен от разочарованото изражение на Хелд. Хрумна му нещо необичайно — план, който можеше да промени баланса на силите в Питсбърг и дори да разреши проблема там.

— Господин Хелд, познавам няколко души, които биха искали да си купят параход.

— Изпратете ги при мен и ще ви направя отстъпка.

— Не бих приел. Но проблемът е, че тези хора нямат много пари.

— „Бялата дама“ струва доста.

— Разбирам. А бихте ли обмислил да го дадете под наем?

— Може би.

— Ще кажа на тези мои приятели. Междувременно, ще ви платя да го заредите с въглища и да го подготвите за плаване до утре.

— До утре ли?

В очите на Бел проблеснаха студени пламъчета.

— Сигурен съм, че ще мога, като се замисля — рече Хелд. — Ще е готов до утре.

Бел плати на Корт за въглищата и труда и скочи на трамвай обратно към търговския район. Спря в едно бюро на „Уестърн юниън“ и изпрати дълга телеграма до Джим Хигинс за „Бялата дама“, като му

препоръча да събере няколко души с опит в работата на параходи. След това намери клона на „Тибодо & Марзан“.

Стоеше навън и четеше позлатените букви на прозореца, докато се чудеше как Уиш Кларк или Джо ван Дорн биха измъкнали информация за някой си Смит от нафукани брокери, които имаха чудесни причини да не я дават.

Започна като показва визитката на „Дагет, Стейпълс & Хичкок“, застрахователна компания от Ню Ингълънд с дълги традиции. Джоузеф ван Дорн се беше споразумял със застрахователите негови детективи да използват от време на време прикритието на фирмата им в замяна на дискретни разследвания.

Повикаха самия управител на клона. Зад приятната усмивка на брокера личеше сериозен бизнесмен.

— „Дагет, Стейпълс & Хичкок“? Много се радвам да се запознаем, господин Бел. Какво ви води дотук чак от Хартфорд?

— Шефовете ми ме изпратиха на разузнавателен обход.

— Е, брокерите и застрахователните компании са потенциални партньори, а не противници, затова ми се струва, че сте започнал огледите си на правилното място. Може ли да ви предложи питие в кабинета си?

Двамата се проучваха взаимно над чашите с уиски — управителят опипваше почвата за статута на Бел в компанията, а Бел пък подхвърляше имената на бащите на свои приятели и на бизнесмени, за които бе чел в папките на Грейди Форър. Отказа втора чаша уиски и рече:

— Поискаха от мен да проуча липсващи облигации от Чикаго.

— Липсващите облигации никога не са добра новина. Който ги притежава, може да ги осребри, а който ги е изгубил — не. Но няма нужда да го обяснявам на застраховател.

— Фирмата ми не би и опитвала да ги възстанови, както казвате, това би било невъзможно. Само че живо ни вълнува мъжът, в чиито ръце са попаднали.

— Ако липсващи облигации са се оказвали в ръцете на един и същи мъж, както намекувате — отвърна сухо управителят, — не съм изненадан, че ви интересува.

Засега управителят ловко отбиваше атаките на Бел, сякаш можеше да предвиди какво следва от това неформално посещение.

Младият детектив каза:

— Не бих се изненадал, ако се досещате какъв ще е следващият ми въпрос.

Управителят отвърна с хладна усмивка.

— Последните изчезнали облигации са железопътни от по двайсет и пет хиляди долара.

— А може ли да попитам от коя железопътна компания?

— Възможни са много варианти. Собственикът — предишният собственик, по-точно, много е обичал тази форма на валута и е притежавал различни видове.

— Разбирам.

— От откраднатите от сейфа му ни вълнуват три, които са били осребрени тази седмица в един от клоновете на издателя.

— Моят клон ли? — попита управителят.

— Нека уточня, че не намекваме за нищо нередно от ваша страна или от страна на господин Корт Хелд.

— Надявам се да е така.

— Със сигурност е така, във вашия случай. Но, макар и рядко, понякога установяваме, че бизнесмен в неприятна финансова ситуация е готов да върши необмислени неща. Тъй или иначе, радвам се да кажа, че това няма нищо общо с господин Хелд, освен че господинът, от когото е получил облигациите, може би е човекът, когото разследваме.

Управителят мълчеше.

— Казва се Джон Клагарт — наруши мълчанието Бел.

— Не е той.

— Понякога се нарича и Хенри Клей.

— Не и този път.

— Може ли да ви го опиша?

— Моля.

Бел описа Клей, като завърши с очите му.

Управителят каза:

— Наричаше се Смит. Облигациите бяха на железница „Ню Хейвън“.

— Благодаря ви — каза Бел, макар да бе разочарован. Почти очакваше управителят да се опита да прикрие Клагарт. „Тибодо & Марзан“ имаха клонове навсякъде в Средния Запад и биха били добро прикритие за частен детектив или провокатор.

— Чудя се дали няма още нещо, което да съобщя на шефовете си за господин Смит? Имате ли нещо друго, което да ни помогне да го проследим? Надявам се, ясно ви е, че фирмата ни го счита за решителен крадец, който няма да се спре.

— Най-после стигнахте до същината, младежо.

— Каквото и да било. Нещо необичайно?

Мъжът се надигна рязко от стола си.

— Не, сър! Не помня нищо.

Бел също се изправи. Не му вярваше. Беше напипал оголен нерв. А навярно го бе поставил и в позиция, в която управителят не искаше да бъде, затова каза:

— Един от хората, с които работя, който ме научи на много неща в занаята, веднъж ми каза, че най-трудното нещо на света е да накараш някого да направи нещо правилно по грешните причини.

— И кой е занаятът ви, господин Бел?

— Частен детектив съм.

— Надявам се, не мислите, че съм шокиран от признанието ви. За коя агенция?

— „Ван Дорн“.

— Аха, добра репутация имате... е, най-после решихте да сте открит с мен. Ще рискувам и също ще съм открит с вас. Смит ме смути. Първо, кой, да го вземат мътните, ще си купува плаващ палат в наши дни? Второ... събуди инстинктите ми. От друга страна нямаше причина да не осребрим облигациите — дори бяхме задължени, тъй като нашата фирма е издателят.

— Ако законността на облигациите не е била под въпрос, какъв е бил проблемът тогава?

— Докато беше тук, по частния ни телеграф пристигна съобщение за него.

През Бел сякаш мина електричество. Джакпот!

— Видяхте ли съобщението?

Бел се опитваше да звучи небрежно, но едва ли можеше да заблуди мъжа срещу себе си.

— Беше кодирано. Само числа.

— Значи ли това, че той работи за вашата фирма?

— Не. Съвсем сигурен съм, че не работи. Ако работеше за нас, защо не би ни се представил?

— Как тогава е имал достъп до частния ви телеграф?

— Фирмата позволява определени волности на добрите си клиенти. Понякога повече, отколкото би трябвало. По закон външни хора не могат да си служат с нашите телеграфи, но понякога се прави.

— Доколкото разбирам — каза Бел, надявайки се да го насърчи към още признания, — това е въпрос на бизнес.

Частните телеграфи му бяха добре познати. Агенцията му използваше такъв. Но искаше да чуе историята на управителя. Нещо караше мъжа да се чувства некомфортно.

— Да, въпрос на бизнес. Съобщенията по частен телеграф са поевтини, по-бързи и несъмнено по-удобни.

— И по-лични.

— Да.

— А изпрати ли той отговор на телеграмата?

— Беше кратък. Вероятно потвърждение, но и то беше кодирано.

Бел зададе още един въпрос, чийто отговор знаеше.

— Кодовете нещо необичайно ли са?

— Не и сред брокери. Разумно е да крием ордерите си, в случай, че някой оператор наруши клетвата за поверителност.

— И какво смятате за онзи „Смит“?

— Да кажем, че е приятел на фирмата. Специален клиент. На нюйоркската фирма, имам предвид. Аз самият не съм го виждал никога, но явно се познава с някого в Ню Йорк.

Бел се изправи и подаде ръка на управителя.

— Оценявам откровеността ви!



Какво каза управителят преди малко? Фирмата позволява волности... може би повече, отколкото би трябвало.

— Може ли да ви попитам още нещо?

— Давайте!

— Любопитно ми е защо?

— Какво защо?

— Защо бяхте така искрен?

Управителят изпъна рамене.

— Марк Твен казва, че в деня на Страшния съд мисли да се върне в Синсинати, защото сме били с двайсет години назад във времето. Аз нямам проблем с това. Старомоден съм. Не ми харесват брокери, които си позволяват частни телеграфи и така получават предимство пред останалите. А „Тибодо & Марзан“ едно време също не беше компания, която ги харесваше.

Бел спря в „Уестърн Юниън“ пътьом към срещата си с Кени Блум в Куийн сити, за да изпрати телеграма на Грейди Форър:

#### „ПРОУЧИ РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ТИБОДО & МАРЗАН“

Силно се съмняваше, че Клей си общува по частния телеграф, за да върти търговия с акции, както подозираше управителят на клона в Синсинати. В случая с Клей-Клагарт-Смит, Бел подозираше, че провокаторът си общува пряко с човека, който му даваше заповедите.

Откри Корт Хелд в бара на Куийн сити. Корабостроителят го поздрави като стар приятел и го покани на вечеря заедно с Кени. Кени беше на четвъртото си уиски и изглеждаше крайно благоразположен към поканата, но Бел му напомни, че срещата му с bankerите вече е приключила и най-добре да се връща с частния влак на баща си.

— Ще хапнем във влака — каза детективът.

— В Питсбърг сме след час — обяви кондукторът, докато приближаваха границата с Охайо.

— Защо толкова много? — попита Кени. Беше заспал на креслото до Бел и се надигна, разтърквайки слепоочия.

— Съжалявам, господин Блуум, но трябва да спрем за вода извън Стойбънвил.

— Защо извън? Леле, как ме цепи главата... не може ли просто да продължим направо?

— Трябваше да се отклоним заради товарен влак. Не сме изгубили повече от десетина минути.

— Но сега ще спираме за вода.

— Или може да не спираме и да взривим локомотива — рече Бел и Кени се разсмя.

— Добре, де, добре. Закарайте ни там.

Влакът забави и спря на един страничен коловоз за презареждане с вода.

Кондукторът, който играеше ролята и на спирач, скочи на релсите, за да натисне ръчката. Казваше се Бил Кукс и отдавна си търсеше работа другаде, на „Туентиът сенчъри лимитед“ или още по-добре, на запад с „Оувърленд лимитед“, и това пътуване с разглезеното хлапе на стареца Блуум окончателно затвърди решението му.

Кукс натисна ръчката. Машинистът насочи влака към страничния коловоз. Огнярът се изкатери на локомотива и дръпна една верига, която отваряше тръбата за вода към двигателя. Машинистът слезе от локомотива, за да се разтъпче, а Кукс му каза:

— Ще ни улесниш, ако можеш да наваксаш с времето.

Машинистът се закле, че ще стори всичко, което е по силите му. Огнярът скочи на земята. Кукс се обърна към ръчката и се оказа лице в лице с двойното дуло на огромна дванайсеткалиброва пушка. Зад Кукс се чува хълцания — машинистът и огнярът също се взираха в оръжието.

— Насам, момчета, точно зад водната кула.

Мъжете бяха трима, с кърпи на лицата.

Носеха железни окови, с които закопчаха тримата служители на влака. Огнярът реши да се възпротиви и получи приклад в главата.

Кукс донякъде се наслаждаваше на мисълта, че Блуум младши щеше да се лиши от часовника си, копчетата на ръкавелите, златната си игла и парите си в брой. Но знаеше това-онова за приятеля на

Блуум, Айзък Бел, и подозираше, че обирът ще се превърне в кървава престрелка, затова се опита да ги разубеди.

— Ако мислите да обирате пътниците, само двама са, глупаци такива. Обирате частен влак.

— Не обираме пътниците. Крадем влака.

— Кени? — започна Айзък Бел, когато влакът отново потегли. — Знаеш ли „Тибодо & Марзан“ в Ню Йорк?

— Брокерите?

— Точно така. Какво знаеш за тях?

— Мисля, че татко ги използва веднъж или...

Влакът спря с рязък тласък и Кени разля уиски по ризата си.

— Дяволите да го вземат! Ще уволня машиниста!

— Досега се справяше добре. Чудя се какво ли му е станало?

Кени попи ризата си със салфетка.

— Плащаме му твърде много, това му става! Сигурно се е напил.

Влакът отново набра скорост.

— Та, какво знаеш за брокерите?

— Старомодни дъртаци!

— А честни ли са?

Кени попи още едно петно и си наля втора чаша. Махна с бутилката към Бел, но приятелят му поклати глава отрицателно.

— Честни ли са?

— От най-честните. Нямам представа как оцеляват на Уолстрийт.

Бел се загледа в отраженията им в черното като нощта стъкло.

Покрай тях прелетяха светлините на някаква ферма. Стари и честни?

Нима Клей и шефът му бяха успели да се докопат тайно до частния телеграф на „Тибодо & Марзан“?

— Най-последна наваксваме — каза Кени. — Може би все пак няма да го уволня.

— Моля? А, добре...

Влакът фучеше през нощта. Вагонът, където се намираха Бел и Кени, беше композиран между вагон-ресторанта и тендера, така че не се люшкеше особено, а стабилна изолация приглушаваше звуците отвън. Бел се изненада как профучаха покрай една малка гара.

Рязко потракване наруши тишината.

Кени отиде до телеграфа. От малък бе овладял морзовата азбука и наостри слух, след което отвърна светкавично. После отнесе написаното на Бел със сериозно изражение.

Бел също бе слушал внимателно морза и знаеше какво става.

— За теб — каза Кени.

— Казах на момчетата, че ще съм при теб във влака.

Бел прочете съобщението със смръщени вежди.

— Не звучи добре — каза Кени.

— Звучи направо ужасно.

„ЕКСЛОЗИЯ НА ПАРАХОДА КАМИЛА. КАПИТАН  
МЪРТЪВ. ПОЖАР В ПРОФСЪЮЗЕН ЩАБ.  
БОДИГАРДОВЕТЕ ИЗПЕЧЕНИ.  
ПРИЯТНО ПЪТУВАНЕ.

ТРИПЪЛ.“

— Приятно пътуване? — попита Кени. — Що за шега е това?

— Извратена шега — отвърна Бел, спомняйки си с прискърбие за капитан Дженингс, убит, задето помагаше на протестиращите, както и за Майк Фланъри и Тери Фейн, на които бе възложил задача, която се оказа не по силите им.

— Какво значи това „трипъл“?

Подът се разтресе, както и прозорците, когато влакът изтрополи бясно по един железен мост.

— Къде е кондукторът?

— Не знам. Сигурно във вагон-ресторанта.

— Сигурен ли си?

Бел бързо zakрачи към задния край на вагона и отвори вратата към вестибюла. Колелата ревяха по релсите, а платненото покривало плющеше. Бел отвори вратата на вагон-ресторанта и пристъпи вътре. Вагонът се клатеше неконтролируемо.

— Кукс! Кондуктор Кукс! Тук ли сте?

Готвачът подаде глава от кухнята.

— Много бързо се движим, господин Бел. Мисля, че се движим по-бързо, отколкото някога съм виждал този влак да го прави.

— Къде е господин Кукс?

— Не съм го виждал, откакто спряхме за вода.

Бел се затича напред. Кени си наливаше поредното питие и промърмори недоволно под нос:

— Тресем се като лодка в буря. Какво по дяволите става?

— Това е първото, което ще попитам машиниста ти — отвърна Бел и тръгна към локомотива. Вратата на вагона беше залостена. Беше стоманена — нямаше как да се отвори, освен с динамит.

— Заключени сме! — съобщи той на Кени.

— Нещо не е наред. Движим се с над сто и трийсет километра в час.

Влакът взе рязко един завой. Фланците на колелата пристъргаха по релсите.

— Трипъл — сякаш на себе си рече Бел. — Ние сме следващите. Отвлякъл е хората и е застопорил газта с нещо.

— Спирам влака! — Кени се хвърли към червената дръжка на ръчната спирачка на стената в предния край на вагона.

Бел хвана ръката му.

— Ако натиснем ръчната спирачка при тази скорост, ще дерайлираме.

— Но трябва да спрем. Усецаш ли това? Скоростта продължава да се увеличава — Кени остави чашата. — Айзък, движим се към Питсбърг със сто и петдесет километра в час.

— Много ли си пиян?

— Твърде много ме е страх, за да съм пиян.

— Добре. Помогни ми да изляза през прозореца.

— Къде ще ходиш?

— В локомотива.

Бел свали прозореца. Вятърът нахлу със сто и петдесет километра в час и разпиля всичко из купето. Бел свали палтото си и подаде глава през прозореца. Въздухът го връхлетя като приливна вълна. Провря се навън, седна на рамката и се опита да се изправи. Вятърът почти го издуха.

— Ще направя преграда! — извика Кени. Отвори прозореца пред Бел и се показа навън до кръста. Бел опита отново. Кени спираше вятъра с тялото си и детективът успя да се изправи, макар да му трябваше цялата му сила, за да се задържи. Ако се пуснеше, за да се набере върху покрива, щеше да падне. Кени бързо се ориентира в ситуация и се провикна:

— Чакай малко!

След това седна на прозореца, за да блокира пътя на вятъра към горната част на тялото на Бел.

— Недей! Ще паднеш! — извика Бел.

— Бях също толкова добър акробат като теб — отвърна Кени. — Е, почти.

С огромно усилие, от което подбели очи, пълничкият Блуум успя да се изправи на прозореца.

— Върви! — изръмжа Кени.

Без да губи и секунда, Бел се качи на покрива. Кени беше доста добър акробат в цирка, но от тогава не бе вдигал нищо, по-тежко от

чаша. Вятърът на покрива беше още по-силен. Бел легна по корем и се запромъква напред напред вълма от дим, пара и гореща пепел от пещта на локомотива. Най-сетне стигна до предния край на вагона. Три метра го делиха от покрива на тендера. В по-близката му част бяха струпани въглища, а далечната имаше стоманен резервоар за вода, с плосък покрив, по-нисък от покрива на вагона, където се намираще Бел.

Вятърът правеше скока невъзможен. Бел събра длани и изпъна ръце, сякаш се готвеше да се гмурне. Скочи. Дланите му се удариха в резервоара. Бел се сви на кълбо. Прекатури се напред, плъзна се по влажната повърхност и размаха диво ръце, за да намери къде да се хване.

Залови се за ръба, придърпа се и падна върху купчината въглища, след което се покатери по тях и погледна в кабината на локомотива. Беше празна. Само пламъците на пещта я озаряваха. Бел слезе по стълбата в предния край на тендера и скочи в кабината — горещ, тъмен лабиринт от ръчки, клапи, измервателни уреди и тръби.

Бел разбираше достатъчно от локомотиви още от малък, когато четеше с наслада за тях, а след това бе ходил на обиколки из депата на Кенет старши. Остави реверсивната ръчка по средата и потърси газта.

Газта не помръдваше. Бел погледна по-внимателно. Саботьорите бяха сложили скоба, за да стои в отворена позиция. Бел махна скобата и натисна газта леко напред, за да спре подаването на пара в цилиндрите.

Десетките тонове стомана, желязо, въглища и вода просто продължиха напред. Бел внимателно натисна автоматичните пневматични спирачки на вагоните зад него и намали налягането с около четири килограма, което задейства и спирачките на локомотива.

Запищя метал и локомотивът се замята диво. Беше прекалил. Увеличи отново налягането и опита по-внимателно. Накрая влакът се забави до около седемдесет километра в час и за огромно облекчение на Бел, той установи, че вече контролира положението.

Тъкмо навреме. В далечината се появи червен фенер. Един спирач неистово, почти панически, размахваше знака стоп. Пътнически влак беше спрял на релсите и чакаше сигнала на диспечера, за да продължи.

— Изтичах обратно възможно най-бързо — извика спирачът. — Добре, че ме видяхте. Ако ни ударите с петнайсетина километра в час,

някой може да пострада.

— Да, добре стана — промърмори Бел.

Докато чакаше влакът отпред да продължи пътя си, той провери стрелките на налягането и на нивото на водата, след което добави още вода в печта и вкара още въглища. След това последва пътническият влак към Питсбърг. Докато пресичаха река Алегени, Бел видя пожар на Върха. Явно все още тлеещите отломки от „Камила“. Но в небето се виеха пламъците на по-голям пожар в края на Златния триъгълник. Изглежда пожарът в профсъюзния щаб се бе прехвърлил и към околните сгради.

Уоли и Мак чакаха на перона за частни влакове. Уоли само погледна лицето на Бел и рече:

— Виждам, че си научил.

— Самият Хенри Клей ми прати новините. Не можа да се стърпи да не се похвали. Сега видях пожарите. Как са загинали момчетата?

— Пожарникарите твърдят, че някой им е счупил главите.

— Трябваше да изпратя вас. Щяхте да предугадите нападението.

— Не се обвинявай — каза Мак. — Тери и Майк бяха големи хора.

— Между другото, Айзък, открили са още едно тяло, явно на подпалвача. Документите в портфейла му твърдят, че е от Стачния комитет.

— Как така не е изгорял портфейлът?

— Отровил се от дима — каза Уоли. — Поне ченгетата така разправят.

— Каквото и да се е случило, стачкуващите ще операт пешкира. Вестниците пускат специални броеве и вият за кръв — допълни Мак.

— Ами параходът на Дженингс?

— Същата ситуация — отговори Уоли. — Хората на шерифа застреляли стачник в една гребна лодка.

— Изпратихме Арчи да помага на Джим Хигинс — докладва Мак.

Бел се изненада:

— Но нали въоръжени стачници пазят Джим Хигинс?

— Значи ще пазят и Арчи.



— Разбира се. Прави сте. Благодаря, че се грижите за него — кимна Бел.

— А сега какво? — попита Уоли.

— Някакви вести от отдела по проучванията?

— Задънени улици.

Мак му подаде една телеграма от Грейди Форър.

### „ТИБОДО & МАРЗАН ШЕФОВЕ НЕНАЗОВАНИ И НЕИЗВЕСТНИ.“

Бел много разчиташе информацията от брокера да го отведе до шефа на Хенри Клей. Смачка телеграмата и я хвърли. Мак я улови, приглади я и му я върна.

— Остави си я за по-късно. Понякога задънените улици имат изходи.

— А сега какво? — попита Уоли.

— Къде е черният параход?

— Тери и Майк го видели зад една фабрика в Макийспорт.

— Което вероятно е довело до смъртта им.

Издрънча звънец. В депото влезе влакът от Ню Йорк за Чикаго. Бел се огледа из празните перони. Чудеше се къде е Мери, но вместо да пита за нея, попита къде е Джим.

— Барикадиран в „Обединени въглища“ — отвърна Мак. — Блокирал е влакове, трамваи, улици. Но черният параход още ги държи в напрежение.

— Ченгетата също скърцат със зъби — додаде Уоли.

— Както и шерифът — допълни Мак. — Поне според моите източници. Нищо не му се иска повече от това да извади стачниците от палатките им.

— Ще настане кървава баня.

— Прав си. Собствениците, частните ченгета, пинкертъните и гвардията няма да се посвелят да спретнат една огромна баня с много кръв — съгласи се Уоли.

— Но кметът и някои от другите големци в града по-скоро не искат — каза Мак, — заради жените и децата в лагера. А и църковните

дами и прогресивните им дишат във вратовете. Намекват, че са отворени за преговори.

— Поне до бала — уточни Уоли.

— Какъв бал?

— Ежегодния питсбъргски бал на висшето общество. Индустриалците се правят на благородници. Разни контета пристигат с частни влакове. Кметът знае, че вестниците предпочитат истинския бал — магнати, танцуващи по гробовете на работници, затова се опитва да удържи кибритлиите поне още известно време. Кое то означава, че разполагаме с два дни.

Нюйоркският влак спря на един от пероните и от него скочи едър мъж в огромно палто.

Уоли Кисли предупреди:

— Внимавай, Айзък! Иде шефът.

Джоузеф ван Дорн забеляза хората си от другата страна на релсите, влезе в гарата и пое към частния перон. Пътюм купи по един вестник от момчето в гарата и гневно го размаха пред лицата им.

— Нямаше как да не забележа, че градът гори. А тук пише, че сме загубили двама души.

— Тери Фейн и Майк Фланъри — обясни Бел. — И един капитан на параход, който много ни помогна.

— „Ни“? Кой сме „ние“? Детективи? Стачници?

— И двете — отвърна Бел. — Оказахме се на една и съща страна.

Вместо да се кара с Бел, Ван Дорн попита:

— Заради Хенри Клей ли?

— Експлозивите и палезите са запазена марка на Клей — отвърна младият детектив. — Параходът на капитан Дженингс бе стабилен и здрав. Трудно бих повярвал, че се е взривил без помощ. А и ченгетата казват, че това в профсъюзния щаб е било палез.

— Но удобно обвиняват мъртъв стачкуващ — допълни Уоли Кисли.

Джоузеф Ван Дорн погледна Бел право в очите.

— Какво планираш сега, Айзък?

— Какво планира той? Няма ли ти да поемеш? — изтърси Уоли Кисли.

Погледът на Ван Дорн не помръдна от Бел.

— Айзък ни забърка в тази каша. Той трябва да ни измъкне — отвърна Ван Дорн с тон, нетърпящ възражения. — Какво планираш, детектив Бел?

Сега пък Мак Фултън надигна глас, възползвайки се от привилегията си на най-възрастен служител във „Ван Дорн“.

— Не можем да го товарим с подобна отговорност, Джо!

Уоли също не си премълча.

— Трябва ни опитен човек с поглед върху цялата картинка.

— Е, какво ще кажеш, Айзък? — попита отново Ван Дорн.

И тримата опитни детективи гледаха в очакване по-младия си колега. В този момент от влака с изсипаха Кени Блуум и готвачът, хванати под ръка. И ако Бел имаше някакви съмнения относно погледа си върху цялата картина, вида на двамата мъже, понесли уиски със сода, ги разсея на мига.

Кени вдигна чашата си.

— Героят на деня. Господа, Айзък Бел! Смелият машинист, който спаси животите на един безполезен плутократ и на най-полезния готвач в света. Айзък, поискай си нещо, и ще го получиш на мига!

Бел погледна шефа си в очите и каза:

— Отговорността не е само моя, имам си и вас, господа. Ето какво ми трябва... Уоли, Мак, искам да продължите с издирването на Хенри Клей.

— Аз ще го намеря — изръмжа Ван Дорн.

— Не — прекъсна го Айзък Бел, — вие можете да сторите нещо по-добро.

— Клей е мое чудовище. Аз го създадох. Аз ще го убия!

— Ако не успеете и ако Клей се изплъзне, десет хиляди живота са в опасност. Вие можете да направите нещо повече... познавате президента, нали?

— Да, какво за него?

— Можете ли да се срещнете с него?

— Трудно. Ще трябва да отида до Вашингтон. Може да отнеме седмица. Защо?

— Отидете във Вашингтон. Трябва да пазим стачниците и стачкоизменниците да не се избият, докато някой убеди по-умерените сред тях да преговарят. Ако ние не можем да спрем Хенри Клей, само президентът би могъл.

— Искаш да организирам резервен план?

— Ако всичко останало се провали.

Преди Ван Дорн да измисли какво да отговори, Бел се обърна към Кени и готвача му.

— Готвач! Искам голяма закуска за двайсет души. Кени! Искам нов локомотив и хора, които да го обслужват.

— За какво?

— Връщам се обратно в Синсинати.

— Защо?

— Имаме само два дни. Нямаме и миг за губене.

Мери хигинс поднесе никелова манерка към устните си и наклони глава назад. Лъскавата и черна коса проблесна на слабото слънце, което едва-едва се процеждаше през дима.

— Не знаех, че пиеш — каза Хенри Клей.

Тя за пореден път се зачуди как е възможно толкова жесток мъж да е същевременно и толкова консервативен.

— Баща ми имаше бар. Научих се да пия отрано.

— На коляното му? — усмихна се Клей.

Мери изглеждаше прекрасна с дългото си палто, което беше заела от хазайката си и с шапката с пера и широка периферия, която я бе убедил да приеме като подарък, след като повечето и принадлежности бяха изгорели в щабата. Мери и Клей се качиха с лифта до връх Вашингтон и сега седяха в малък парк, откъдето едва-едва виждаха през мъглата Златният триъгълник, Мононгахела, Алегени и Охайо. Той беше облечен като за работа: редингот, мека шапка и бастун, в който се криеше острие.

— Тате казваше, че едно момиче трябва да се научи да носи на пиене.

— А не ми ли беше казала, че е притежавал влекач?

— Барът бе по друго време и в друг град. Постоянно сменяше работата.

— От всичко е разбирал, а?

— Можеше всичко да овладее до съвършенство. С изключение на хората — точно като брат ми Джим. Сърцето му се скъса, когато осъзна, че на този свят има и лоши хора. — Тя отново отпи. — Баща ми казваше също „Никога не пий сама“. Искаш ли?

— Още дори не е обед.

— Защо да отлагаме? Заповядай! — Мери му подаде манерката с усмивка.

Клей я претегли в длан.

— Върни ми я, ако няма да я използваш — подкачи го Мери и сивите и очи заблестяха.

Клей наклони манерката към нея, тост.

— Защо да отлагаме? — и я надигна към устните си, а после я върна на притежателката ѝ.

— Ще се видим от другата страна — каза Мери и отпи една дълга глътка.

Пресушиха манерката и Клей предложи:

— Ще отида да взема още.

Мери притисна слепоочията си.

— Ох, клетата ми глава! Това беше ужасна идея.

— Какво имаш предвид?

— Трябва ми кафе! Трябва ми много кафе. — Мери стана, олюля си и се обърна към Клей: — Хайде, ще сваря малко у нас.

Върнаха се обратно по склона и си взеха двуместна карета през моста Смитфийлд към квартирата и. Стаята беше малка, но обзаведена и по-скъпа от общите квартири досега. Струваше си парите заради възможността за уединение. Беше измолила да плаща наема от стачния фонд на брат си. Влязоха в стаята и Мери направи силно кафе в кухничката. Поднесе го на Клей във всекидневната. Надяваше се, че комбинацията от уиски и кафе с много захар ще скрие вкуса на хлоралхидрата.

Клей не само не усети нищо, но помоли за втора чаша, която разля на панталоните си и внезапно припадна с леко изненадан поглед.

Мери претърси джобовете му и портфейла му, но не откри нищичко за поръчителя на провокациите. Разочарована и невярваща, тя провери отново всичко. И отново не откри нищо. Претършува визитките му, мислейки си, че може там да намери визитка на работодателя му.

Откри лист хартия, прегънат неколккратно, така че да влезе между визитките. Разгъна го. Беше частна телеграма до Джон Клагарт от някакъв нюйоркски брокер. Захвърли я на креслото. Всяка дума беше кодирана и безполезна.

Можеше да стигне до Ню Йорк и до брокерите. А после какво? Да ги убеди да декодират текста?

Ръката на Клей се обви около глезана ѝ.

Тя погледна надолу. Беше се събудил и я наблюдаваше с присвити очи.

— Какво правиш? — попита той.

— Претърсвам ти джобовете — отвърна Мери. Какво можеше да каже — портфейлът му бе в скута ѝ, а телеграмата до нея.

— Защо?

— Защото все не искаш да ми кажеш кой плаща за всичко това. Той ли ти е изпратил телеграмата?

— Защо те интересува толкова?

— Защото се опитва да ни унищожи.

Клей измърмори:

— О, Мери, за бога...

В този момент тя осъзна, че хлоралхидратът го кара да бълнува.

— Как се казва?

— Не разбираш!

— Опитвам се да разбера.

Тя се вгледа в очите му. Аптекарят я бе предупредил, че наркотикът може да приспи човек или да го доведе до състояние на делириум, или да го накара да се гърчи в агония. Клей дали осъзнаваше, че е буден? Знаеше ли собственото си име? Със сигурност разпознаваше поне нея. Той бе вперил в нея помътнелите си очи, а устните му помръдваха.

— Мери, когато приключа, може би двамата... ще давам пари за прогресивни каузи.

— Какво искаш да кажеш?

— Важните мъже... богатите мъже правят това за съпругите си... — той отново се унесе.

— Какво правят за съпругите си? — попита Мери. Трябваше да го накара да говори.

— Съпрузите на реформаторките им плащат сметките. Когато приключа, ще правя това.

— Когато приключиш с кое?

— Мери! Правя нещо много важно.

— Да, да, знам.

— Искам да разбереш!

— Опитвам се... разбирам.

— Ще съм във вътрешния кръг.

— Разбира се.

— Толкова много бих могъл да ти предложа.

— Вече го правиш — отвърна тя. — Ти си специален.

Като никога той пренебрегна ласкателството и рече:

— Но не бих могъл да го направя без него.

Мери сякаш успя да надникне в странния ум на мъжа срещу себе си и каза:

— И той не е могъл без теб.

— Точно така! Значи разбираш! Колкото и да е силен — най-силният мъж в страната, не можеше без мен.

— А той знаел ли е това? — попита тя.

— Не иска да го знае — отвърна горчиво Клей. — Мисли, че не му трябва.

— Но това не е така!

— Точно така! Дори той се нуждае от мен. Най-важният мъж в света. Мери, той е Джеймс Конгдън. Най-силният мъж на Уолстрийт. Най-могъщият мъж в стоманата, въглищата, железниците... Но му трябва...

Божичко, помисли си Мери, Клей е скочил направо на върха. Съдия Джеймс Конгдън караше Фрик да изглежда като касапин, който мами клиентите си с бекона.

Клей я наблюдаваше и чакаше. Тя каза:

— Джеймс Конгдън е щастлив, че те има.

— Благодаря ти! — отвърна Клей. — Благодаря ти за думите!

Когато Хенри Клей отново заспа, Мери натъпка револвера му в чантата си и излезе разтреперана.

Можеше да ме убие, помисли си тя, но не го стори.

Отиде направо на гара „Юниън“ и с последните си пари купи най-евтиния билет до Ню Йорк. Във влака написа две писма — едно до брат си и едно до Бел, и ги пусна, когато влакът спря наред Пенсилвания, за да смени парните машини и да изкачи планините Алегени.

Влакът беше претъпкан, а седалката — твърда и неудобна. Отражението ѝ в притъмнелия от нощта прозорец разкриваше чертите на баща ѝ. Една от любимите му поговорки винаги бе: „Единственото, за което ще съжаляваш някога, е това, което не си сторила“.



Хенри Клей караше тясна, покрита каруца с две високи колела отзад и две ниски отпред. Каруцата беше много по-тежка, отколкото изглеждаше, предвид надписа „Хейзълууд“ и самуните хляб, които се подаваха в предния край на каруцата. Двете силни мулета полагаха сериозни усилия, за да я теглят.

Клей вървеше до тях с поводите в ръка. На мястото на каруцаря, до самуните хляб, седеше блага на вид жена на средна възраст, стиснала библия. Бузите ѝ бяха кръгли и розови, косата ѝ вдигната в скромен кок, а очите ѝ — нащрек.

— Ченгета! — изшептя тя.

— Просто прави каквото ти казвам и всичко ще е наред — успокой я Клей, макар да не се тревожеше за нея. Беше хладнокръвна и бе минала през много стачки из мините.

Полицаите, мръзнеци в мръсносините си униформи, кръстосваха пред барикадата от преобърнати трамваи, вдигната от стачниците, за да пазят палатковия лагер. Полицаите бяха прогизнали от непрестанните дъждове през последните няколко дни, скучаеха и бяха гладни. Женицата им подхвърли топъл хляб.

— Не можем да ви пуснем, госпожо.

— От църквата е. В лагера има гладни деца.

— Смилете се поне над малките! — помоли Хенри Клей.

— Имаме заповеди — без оръжия и без храна.

Клей привърза поводите към каруцата, кимна на ченгето отпред да се отмести и извади от палтото си почти пълна бутилка уиски.

— Гледайте да не ви види някой, но ми се стори, че ви е студено.

Клей почти повърна от миризмата. Наркотикът на Мери го беше оставил с разбунен стомах, ужасно главоболие и странни сънища. Но не можеше да си спомни нищичко от случилото се между тях в апартамента. Знаеше само, че си е заминала и му е задигнала колта. Не можеше и да предположи каква е целта ѝ. По заръка на Бел ли го беше упоила? Но тя го мразеше. А и ако го бе сторила от името на

вандорниците, те щяха да го арестуват, още докато хърка в несвяст. Ченгето му говореше нещо.

— Ей това е добро пиене.

— Задръж бутилката.

— Май много обичате тия стачници.

Клей кимна към жената.

— Това е голямата ми сестра. Грижеше се за мен, когато бях малък. Какво да я правя? Искане да им носи хляб.

— Добре, добре. И аз не искам деца да умират от глад. Влизай. Не се връщай от тук обаче. Мини от другаде, в случай, че дойде сержантът.

— Мерси, приятел!

Ченгетата се отдръпнаха. Хенри Клей почука на барикадата. Двайсетина мъже отместиха трамвая, а мулетата набиха крак, за да извличат каруцата през гърбицата по пътя. Когато върнаха трамвая на мястото му, главата на Комитета по отбраната Джак Фортис поздрави Клей с името Джон Клагарт и ги поведе към лагера. Жената подхвърляше хляб на клекналите пред палатките си хора, но скоро хлябът свърши. Жената, без да продума, продължи пеша под дъжда. Каруцата се търкаляше покрай палатките и нагоре по разкаляното възвишение, докато стигна до зида в основата на платформата за възлища.

— Оставете я тук! — нареди Фортис.

Клей кимна одобрително. Стачниците добре бяха подбрали мястото. От тук се виждаше целият завой на реката.

Отвързаха мулетата и ги отведоха. Дърводелци и един ковач се събраха с лостове, чукове, гаечни ключове и длета и бързо разглобиха каруцата. Отнесоха я парче по парче — предни колела, стени, таван, седалка.

Занаятчиите и особено подбраните хора на Фортис, всички до един ветерани от испанската война, се загледаха доволно в това, което остана — оръдие, дълго метър и половина и далекобойност три километра. Беше „Хочкис“, качено на своя собствена каросерия, която представляваше фалшивите високи колела на каруцата. Оръдието тежеше над триста килограма. Преносимо и точно, това оръдие бе доказало ефективността си повече от двамайсет години, избивайки диваци в Индианските войни, испанци на хълма Сан Хуан, а в момента

се използваше, за да взривява филипински бунтовници с шрапнелите си.

Фортис повиши глас.

— Благодаря ти, Джон Клагарт! Това ще изравни силите. Ти си истински приятел на работническата класа.

Хенри Клей отвърна:

— Щеше ми се да мога да ви донеса повече снаряди. Само трийсет са. Но когато „Цар Вулкан“ влезе в обхват, би трябвало да можете да пробиете достатъчно дупки в него, за да го потопите. Още по-добре, да взривите някой котел. Помнете, котлите са точно под колелото. Ако успеете да ги улучите, ще неутрализирате техните собствени оръдия.

— И да потопим гвардейците — рече Фортис.

— И пинкертъните — допълни Клей. — И полицията по възглицата и стоманата. Късмет, момчета! Бог да е с вас!

Един щатски шериф се качи на железопътния ферибот от Джърси до улица „Кортланд“, заедно с един затворник, който познаваше Мери Хигинс от профсъюза. Мъжът извърна глава, за да не я разкрие. Мери тъкмо беше купила сандвич от спирката на ферибота. Отнесе го при шерифа и го попита:

— Може ли да го дам на затворника ви?

Усмихна му се и той и позволи.

След това пътят до Уолстрийт бе кратък.

Поспря се на гробището на „Света Троица“, след това пред високите прозорци на „Тибодо & Марзан“. Приличаше на банка.

Наблизо откри сградата на Конгдън, най-високата на цялата улица. Портиерът изгледа със съмнение палтото и шапката и я попита кого търси. Гласът ѝ я предаде. Бе изгубила самообладание. Тя измърмори нещо неразбираемо и побърза да се отдалечи. Хвана един трамвай до центъра, стиснала револвера на Клей в чантата си, после се поразходи и се върна обратно на Уолстрийт с железницата на Трето авеню. Портиерите се бяха сменили. Новият също беше учтив и също толкова скептичен към палтото и шапката ѝ.

— Господин Джеймс Конгдън, моля.

— На последния етаж — каза той и посочи асансьора.

Пиколото на асансьора беше дългнесто хлапе, което в един подобър свят щеше да е още на училище. Попита я за етажа, а когато му

каза, я помоли:

— Бихте ли ми дала името си, госпожице? Трябва да се обадя предварително на етаж на господин Конгдън.

Дотук с ненадейното нападение, помисли си Мери и на глас каза:

— Мери Хигинс.

Той съобщи името и по вътрешната линия и се заслуша.

— Искате да знае коя сте.

— Приятелка на господин Клей.

— Казва да ви кача.

Стигнаха до малко фойе с бюро, зад което стоеше жена на средна възраст. Тя и посочи няколко свързани помежду си стаи.

— От там. Затваряйте всяка врата след себе си, моля.

Мери Хигинс мина през първата врата, затвори я и пое към тази пред себе си. Всяка следваща стая тънеше във все по-голямо мълчание. В третата стая вратата беше затворена и тя почука.

Силен мъжки глас се обади:

— Влез!

Тя влезе в стаята и ахна.

— Скулптурата е „Целувката“ на Огюст Роден. Харесва ли ви?

— Това е най-красивото нещо, което съм виждала.

Мери едва откъсна очи от белия мрамор — в другия край на стаята се намираше бюрото на Конгдън. Изглеждаше по-възрастен, отколкото във вестникарските скици, но беше много висок и когато се надигна, гърбът му бе изправен.

— Моля! Разгледайте я! Докоснете я, ако искате.

Тя доближи скулптурата почтително.

— Какво искате?

— Искам свят, където всеки може да види тази статуя.

— Не и в този живот — отвърна студено Конгдън.

Прозорците на кабинета имаха двойни стъкла. От улицата не се чуваше нищо. По стените висяха картини, най-вече на голи жени в прозрачни воали, в стила на Френската академия. На бюрото се мъдреше още една гола жена, този път във формата на бронзова статуетка.

— Съпругата ми — рече Конгдън и погали бронза. — Може да докоснете скулптурата, ако искате. Мраморът поне мен винаги ме е привличал.

Мери постави ръка върху ръката на мраморната жена.

— Какво искате още? — попита Конгдън. — Защо сте дошла?

— Искам да престанете да се месите и да оставите миньорите да се организират сами, както и да им плащате справедливо.

— Хигинс ли ви беше името? Да, разбира се. Вие сте сестрата на Джим Хигинс, нали?

Мери кимна.

Конгдън рече:

— Дори да исках, а не искам, говорите с грешния човек. Не притежавам въглищни мини.

— Контролирате ги. Контролирате цената на въглищата и цената на транспортирането им. Моля ви, не обиждайте интелекта ми. Дори да не притежавате нищо официално, затягате и свивате кесиите им, както си искате. Ако има един човек в тази страна, който може да разреши съществуването на профсъюз и да предложи честно заплащане на миньорите, това сте вие.

— Да предположим за миг, че бих могъл. Какво печеля аз?

— Благосъстоянието на обществото, когато равенството роди справедливост.

— Равенството ражда в най-добрия случай посредственост, а в най-лошия — скотство.

— Ако откажете, ще разкрия плана ви да предизвикате насилие в мините.

— И как ще го направите?

— Ще убедя Хенри Клей да признае всичко, което сте сторили и всичко, което планирате.

Джеймс Конгдън я погледна със замислена усмивка. Накрая рече:

— Да ме вземат дяволите... знаете ли, не се съмнявам, че можете да го сторите. Подозирам, че сте изключителна млада жена. Не бих се изненадал, ако сте вникнала достатъчно в Клей, за да можете да контролирате крехките му емоции.

— Двамата с вас си приличаме — рече Мери.

— В какво?

— Бистър ум и съобразителност.

— Приемам го за комплимент. Но в по-важни неща не си приличаме. Аз искам да градя — вие искате да рушите. Вие обичате човечеството — аз го мразя. Аз съм стар, а вие млада. И много, много

красива — той я огледа внимателно. — Обиждам ли ви, като го казвам?

Мери огледа картините отново. Спря се върху статуетката. Той търкаше гърдите ѝ с палец.

— Е? Обиждам ли ви?

Мери обви ръце около мраморната двойка.

— Предвид влечението ви към жените по принцип, бих се обидила, ако не ме забележите.

— Браво! Да минем по същество. Ще ви направя предложение, млада госпожице. Няма дори да ви моля да се преструвате, че намирате за привлекателен мъж, който може да ви бъде дядо. Не ме интересува дали съм привлекателен за вас или за някого друго. Интересува ме да притежавам. И нямам нищо против да си платя за нещо, за да го притежавам. Това е най-видният признак на успеха. В замяна на това ще живеете охолно в сравнение с почти всички жени на този свят. Независимо дали избира да съм с вас, или не. Ако ли не, ще получите щедра издръжка, основана, разбира се, на това колко време сте била моя.

— Колко е голяма издръжката в сравнение с обикновените ви служители?

— Няма място за сравнение. Малцина получават издръжки и не се въргалят в пари, които не са си заслужили.

— Ако искате да ме притежавате, колко ще ви струва?

— Нищо няма да ви липсва.

— Автомобил?

— Разбира се.

— Апартамент на Пето авеню?

— Стига единственият ключ да е мой.

— Може ли идвам да гледам отново статуята?

— Всяка вечер.

— А бих ли могла да получа яхта?

— За това ще трябва да положите допълнителни усилия.

— Надявах се да го кажете.

По лицето на Конгдън се изписа широка усмивка.

— Очевидно се разбираме прекрасно, нали? Нека ви успокоя по един въпрос. Мога да ви гарантирам, че в копринената постеля един старец би могъл да ви поднесе и неочаквани изненади.

— Изненадвали са ме само веднъж в живота ми и не беше в копринена постеля.

— И къде е било това?

— На товарен влак. Върви по дяволите, Конгдън!

Конгдън, видимо изненадан, разпери ръце и наглед неволно постави ръка на статуетката на голата си жена.

— Но, току-що казахте, че се надявате...

— Надявах се да ми дадеш достатъчно кураж и да ми влееш достатъчно омраза, за да те застрелям. И успя, благодаря! — Мери извади револвера на Хенри Клей от чантата си и го подпря на статуята на Роден.

Вените по дланта на Конгдън се издуха, когато стисна още по-здраво бронзовото изображение на жена си.

— С яхтата ли прекалих?

Тя се опита да отговори, ала не успя. Накрая прошепна:

— Подозирам, че всички си имаме граници.

— Какво имате предвид?

— Не мога да убия друг човек, дори най-лошият на света. — Тя свали пистолета. — Не мога да го направя...

— Аз мога — каза той, натисна статуетката с всичка сила и отскочи назад, в случай, че шестте метра разстояние не се окажеха достатъчни.

Изрева пара. Горещи, остри като игли струйки се спуснаха от тавана и се вдигнаха от пода, обгръщайки Мери. Тя изпищя само веднъж. Конгдън се изненада. Очакваше да отнеме по-дълго време. Ала тя загина за миг. До тук с мъчителната смърт, помисли си той. Умря само за миг. Вероятно изобщо не бе осъзнала какво я беше сполетяло.

Той се върна предпазливо до бюрото си и вдигна ръчката. Беше хладна. Струите бяха изчезнали, само прозорците бяха замъглени от влага. Бузите му бяха влажни и тънък слой капчици покриваше полираното му бюро. Облакът се беше разсеял. На Конгдън му се прииска да се бе подготвил предварително. Обикновено предвиждаше последствията от действията си. Ала не се беше сетил да подготви някакво покривало, с което да скрие трупа.

„Бялата дама“ се понесе към поредния завой в реката при маркера за 40-ия километър, след което продължи към Питсбърг, обгърната от кълба черен дим.

— Надушва депото! — рече кормчията, един от двамата, които Бел беше наел в Синсинати.

— По-бързо! — подкани го Бел и кормчията звънна в парното отделение.

Измъчените пещи на парахода изреваха. Миньорите на Джим Хигинс се заеха да хвърлят още въглища. Механикът пък рискуваше докрай с нивата на налягането.

При маркера за петнайсетия километър, Бел видя как хоризонтът се смрачава от смога над града. Надвисваха и гръмотевични облаци, пронизани от светкавици. Дъждовни струи заплющяха по водите на реката.

Скоро се показаха хълмовете на Питсбърг. От дима се показаха високи здания. „Бялата дама“ излезе от река Охайо и продължи нагоре по Мононгахела, след Върха и под мостовете на Златния триъгълник. Петдесет и пет минути след маркер за петнайсетия километър и четиресет и четири часа след Синсинати по часовника на Бел, огромния параход спря лопатъчните си колела.

От тръбите изпуфтя пара, която заглуши свирката на парахода и „Бялата дама“ спря в началото на палатковия лагер на миньорите.

Миньорите, които досега се бяха трудили на борда, помогнаха на тези от брега да я вдигнат на един пристан, импровизиран от един от потопените шлепове.

Миньорите, съпругите и децата им, жените от църквата, реформатори и вестникарски репортери — всички зяпнаха.

Бел също зяпна, не по-малко изумен. Последния човек, когото очакваше да го посрещне, повлякъл голямата си пътна чанта, бе Алойзиъс Кларк.

— Хубава лодка, Айзък!

— Какво правиш тук?



Уиш пусна торбата и си пое дъх.

— Не можех да пропусна ежегодната танцова забава в „Дюкесн“.

— Стигнал си чак до Питсбърг за един бал?

— Доста голям бал. Всички важни клечки бяха там. Дори срещнах полковник Джей Филип Суигърт от щатската гвардия на Пенсилвания. Обича да говори, особено след като пийне.

— Чудесно! — Бел понечи да тупне Уиш по рамото, за да го поздрави.

— Да не скъсаш шевовете — спря го Уиш.

Бел замръзна.

— Добре ли си?

— Нищо ми няма.

— Не изглеждаш съвсем здрав... какво каза полковникът?

— Пристигаш точно навреме — отвърна вече сериозно Уиш. — Гвардейците, пинкертъните и частните полицаи ще се изсипят на борда на „Цар Вулкан“ още тази сутрин. Веднага ще се упътят надолу по течението. Мисля, че ще им трябват не повече от два-три часа да стигнат дотук, зависи колко бързо се натоварят. Ще разпръснат тези шлепове с оръдието си и след това всички ще се изсипят на брега.

Бел подвикна на миньорите, грижещи се за пещта на „Бялата дама“:

— Напълнете го с въглища и нахранете момчетата. Връщаме се обратно на работа.

Миг след това още повече се изненада, когато видя капитан Дженингс от взривения влекач „Камила“. За миг си помисли, че вижда призрак. Но капитанът не беше призрак, а само скърбящ баща.

— Онази нощ сменихме лодките. Убиха момчето ми.

— Съжалявам, капитане!

— Аз ще поема парахода. Познавам тази част от Мон по-добре от момчетата от Синсинати.

— Много по-голям е от „Камила“.

Дженингс вече се качваше по стълбите.

— Параходите са си едни и същи. Реките не са.

— Пристигна писмо за теб — рече Уиш на Бел, като извади плик от жилетката си. — Женски почерк.

Подаде му плика и отстъпи встрани, за да даде на Бел възможност да го прочете насаме.

Бел го разкъса — беше от Мери и съдържаше само два реда.

„Скъпи Айзък, това, което ще сторя, е мой дълг. Надявам се от цялото си сърце да се срещнем отново в един по-добър свят.“

Прочете го отново, след това и трети път. Накрая Уиш се приближи.

— Много умърлушен си за човек, на когото му предстои морска битка.

Бел му показва писмото.

— Пиши й.

— Не знам какво да кажа. Не знам къде да го изпратя.

— Нищо, пак й пиши. Ако не го направиш, един ден ще съжаляваш. Имаш малко време, преди да настане хаосът.

Бел си намери едно по-спокойно място, докато огнярите товареха въглища на парахода с ръчни колички, и се опита да напише отговор в бележника си. Думите не идваха. Взря се в претъпкания палатков лагер. От върха на платформата непокорно се вееше червен флаг. Всички наблюдаваха напрегнато реката и се подготвяха за нападение. Видя Арчи Абът, който тичаше надолу по склона и махаше с ръка, за да му привлече вниманието. В този момент Бел разбра какво трябва да напише.

„Скъпа Мери,

Когато се надяваш да се срещнем в по-добър свят, ще ми се да вярвам, че имаш предвид променен свят на тази Земя, за да не трябва да чакаме до среща в Небесата.

Какъвто и да е, за мен светът ще е по-добър, ако си до мен. Ако това не ти стига, нека сторим нещо тук и сега, за да го поправим заедно.“

Той спря да пише, мъчейки се да проясни мислите си. Арчи почти беше стигнал до него и не спираше да го вика. Бел отново

започна да пише.

„Опитвам се да ти кажа върни се.  
С цялата си обич,

Айзък.“

— Айзък! — Арчи скочи на пристана, запъхтян. Говореше тихо и бързо. — Миньорите имат оръдие.

— Какво?

— Чух, че някой — вероятно нашият приятел господин Клей, им е осигурил оръдие. Открих го. Виж, там най-отгоре на платформата. Току-що му махнаха покривалото.

Бел погледна накъдето сочеше приятелят му. Оръдието беше на колела. Седеше полускрито зад чували с въглища и дебелия зидария в основата на платформата.

Бавно върна погледа си към Арчи и каза:

— Първият изстрел на миньорите по „Цар Вулкан“ ще даде на гвардията извинение да слязат на брега и да стрелят безогледно. Освен ако миньорите не извадят късмет да потопят кораба с първия изстрел, което е много малко вероятно.

Дори да успееш, това само щеше да забави неизбежното.

— Какво ще правиш, Айзък?

— Хей, Уиш, имаш ли пура? — попита Бел.

— Разбира се! — отвърна Уиш и извади една хаванска пура от палтото си. — Кое конте отива на бал без пури?

Бел я стисна между зъбите си.

— Искаш ли огънче?

— Още не. Имаш ли някоя рязана пушка в чантата си? За Арчи?

Уиш подаде оръжието на Арчи. Той взе пушката и каза:

— Мислех, че на чираците не са им разрешени...

— Временно си повишен. Сложи я под палтото си. Не се приближавай до мен, освен ако не те повикам.

Бел излезе от пристана и стигна до бараката за барут, която миньорите бяха издигнали далеч от палатките. Пазеха я внимателно,

поучени от експлозията, която почти потопа „Сейди“ и част от шлеповете. Комитетът по експлозивите помнеше и високия детектив, който беше препоръчал — стискайки пистолет, динамитът да се намира в отделен шлеп. Поздравиха го радушно.

— Много хубав параход сте ни докарал, господин Бел. Какво можем да направим за вас?

— Имам нужда от една пръчка динамит, капсула и малък фитил.

— Искате ли да ви ги сглобим?

— Ще съм ви благодарен.

Миньорът, заел се със задачата, работеше бързо и старателно.

— Колко къс фитил искате?

— Дайте ми десет секунди.

Миньорът го изгледа.

— Дано можете да тичате бързо.

— Достатъчно бързо, да — Бел прибра мазната червена пръчка динамит в палтото си и направи знак с пурата си. — Имаш ли огънче?

— Да се отдалечим от бараката — каза миньорът и после му запали пурата.

— Благодаря.

— Препоръчвам ви да държите запаления край встрани от фитила.

Бел пое нагоре по склона към оръдието. „Хочкис“-ът беше добре смазан, по цевта и колелета не се виждаше и петънце ръжда, а мъжете, които го обслужваха, изглеждаха, сякаш си разбират от работата. Бяха видели „Бялата дама“ и също благодариха на Бел за нея.

Бел се обърна, сякаш за да се полюбува на парахода, който лъщеше в смътната питсбъргска светлина — висок, дълъг и бял сякаш беше акостирали край най-красивия морски курорт. Той дръпна здраво от пурата, извади динамита от джоба и докосна фитила с пурата. Издуха облаче дим, за да разсее хората от отряда по оръдието и плъзна динамита в цевта.

— Какво?

Докато тичаше надолу по склона, Бел се провикна през рамо:

— Бягайте! Динамит е! Арчи!

Петдесет метра по-надолу той се обърна. Динамитът избухна с приглушен звук. Оръдието подскочи върху колелата си и задната му

част цъфна като от хартия. Хората горе се събраха около унищоженото оръжие. Разгневени мъже се затичаха след Бел с крясъци:

— Какво направи?

Бел продължи надолу с бързо ход и даде сигнал на Арчи да не вади пушката, докато наистина не се нуждаят от нея.

— Защо?

— Надявам се, че току-що спасих глупавите ви кожи — заяви Бел.

— Как да ги победим сега?

Виковете спряха изведнъж. Всички погледи се вдигнаха към върха на платформата. Един съгледвач крещеше през свити длани.

— Идат! Черният параход иде!

— Хвърляйте въжетата! — нареди Бел.

Двамата с Арчи се затичаха по платформата за качване на парахода. Бел извика Мак и Уоли на стълбите до колелото.

— Трябва да ги държим далеч от палатковия лагер.

Кабината на щурмана, където се намираха, беше на пет палуби над реката и оттам Бел виждаше голяма част от лагера. От другата страна на барикадите, издигнати от струпани трамваи, синьото множество на питсбъргската полиция сновеше нервно насам-натам.

— Само чакат някой да им отвори пролука — измърмори Мак Фултън. — Няма търпение да счупят няколко глави.

Капитан Дженингс стоеше, хванал двуметровия рул, мрачен и съсредоточен. По команда на Бел, той позвъни в котелното, за да сигнализира „Заден ход“, след това завъртя леко руля и заобиколи импровизирания пристан.

Мъже от Комитета по отбраната натрошиха шлепа — пристан и така го добавиха към стената от вече потопени шлепове, полупотънали в калта.

Бел рече:

— Разположи ни между тях и Върха.

Дженингс възви и се обърна срещу течението. Високата стоманолеярна пречеше да се види какво има зад следващия завой. За миг, който им се стори цяла вечност, имаха цялата река за себе си.

— Писа ли на Мери? — попита Уиш.

— Трябваше да й го кажа лично... Ето ги!

Високите комини на „Цар Вулкан“ се показаха и се плъзнаха покрай стоманолеярната. Движеше се бързо и връхлетя, преди „Бялата дама“ да стигне до средата на реката. Внезапно, без никакво предупреждение, оръдието на кърмата на „Цар Вулкан“ избумтя.

Изпищя снаряд, распени реката и експлодира в един от шлеповете, блокирали брега. Във въздуха се разлетя дървесина.

Бел се приближи до капитан Дженингс.

— Той има оръдие, а ние — не. Можеш ли да се блъснеш в него?

— Можеш да се обзаложиш! Кажу на момчетата си долу да усилят налягането.

Бел извику заповедта към котелното.

„Цар Вулкан“ отново стреля. Експлодира втори шлеп. Третиот изстрел излетя нагоре. Мина през ред палатки и склонът на хълма сякаш се разтресе, а стотици хора се разбягаха с писъци.

— А аз какво да правя? — попита Бел.

— Кажу ми дали онези отсреща имат капитан от Мон или от Синсинати.

— Не знам.

— Ако е от Синсинати, кога то стигне до завоя, може да се натресе лошо. Там има напречно течение, което ще го ритне в кърмата и ще го отнесе към брега.

Оръдието отново избумтя. Четвърти снаряд улучи шлеповете. Айзък Бел си помисли, че от него се очаква да спре войната, а не да я загуби.

Хенри Клей не можеше да си намери място. Защо миньорите не отвръщат на огъня?

„Хочкис“-ът, който им закара, вече трябваше да раздробява палубата на „Цар Вулкан“. Вместо това гвардейците стояха спокойно на нея и викаха радостно след всеки изстрел. А полицията на компанията и пинкертъните се тупаха по гърбовете, все едно бяха на бейзболен мач.

Един от гвардейците тупна Клей по гърба.

— Печелим!

Клей обаче искаше да започне война и да я продължи, а не да я спечели преди да е започнала. Той грабна бинокъла на офицера и го насочи към хочкиса. Оръдието си беше на мястото, но около него нямаше никой. Вгледа се по-внимателно и видя, че цевта е килната под странен ъгъл. Нещо явно я бе сполетяло, нещо на име Айзък Бел.

— Върни ми бинокъла или ще повдигна обвинение за неподчинение! — развика се офицерът.

Клей, облечен в униформа на редник, си проправи път през ликуващите идиоти и се упъти към главната палуба, където бяха пещите за котлите. Дегизировката му включваше платнена армейска

торба. Вътре имаше на пръв поглед няколко парчета въглища, но всъщност бяха пръчки динамит с детонатори и трисантиметрови фитили.

„Цар Вулкан“ имаше десет котела и огнярите непрестанно търчаха от единия към другия, ринейки въглища в пещите. Някой мерна униформата на Клей и се провикна:

— Какво става горе?

— Печелим! — отвърна Клей и когато огнярят се обърна, за да загребе още въглища, Клей хвърли една от бомбите в пещта и се отдалечи тичешком към задната част на парахода.

Напечното течение, за което спомена капитан Дженингс хвана кормчията от Синсинати неподготвен. То сграбчи в хватка кърмата на парахода и надви лопатките му. Преди кормчията да успее да си върне контрола върху огромния съд, носа на черния параход вече ореше в брега. Корпусът се изви напреки на пътя на „Бялата дама“, която пък пореше водите, за да се забие в „Цар Вулкан“. Оръдието на „Цар Вулкан“ отново стреля. Този път прозвуча по-силно. Нима имаха второ? Или най-после бяха пуснали и картечницата? Снарядът се вряза в една кухненска шатра, но Бел видя, че това е последният снаряд, който параходът ще изстреля.

— Котелът се е взривил — извика изненадано капитан Дженингс.

Комините на парахода се наклониха напред и се прекатуриха през откритата му палуба, след което се строполиха на носа. Последваха дъски, парчета дърво и стъкла. Всички механизми в горната част на парахода бяха унищожени.

— Взривил се е котелът на тия убийци!

— Някой му е помогнал — отвърна Бел, който беше виждал това два пъти в Глийсънбърг. — Това не беше случайност.

Защо обаче Хенри Клей би взривил собствения си параход?

— Получиха си заслуженото!

Капитан Дженингс звънна в собственото си котелно за още пара. Отворите за пара изреваха отново.

— Сега ще ги довърша тия копелета! Експлозията разпиля горещи въглени по черния параход и предните палуби на „Цар Вулкан“



се подпалиха. Гвардейците се разбягаха изплашени. Един от мъжете в тъмна униформа на полицията по въглищата и стоманата се хвърли в реката. Стачкоизменниците пуснаха сопите и се хвърлиха след него с викове за помощ.

— Спри! — каза Бел. — Пълен назад!

— Какво правиш, Айзък? — Уиш, Уоли и Мак се изправиха зад гърба му.

— Ще се обърнем напреки, за да качим хората. Пълен назад, капитан Дженингс, а после обърни!

— Не и докато не ги блъсна!

— Назад!

— Не можеш да ги оставиш да победят.

— Хенри Клей не иска да спечели. Исква хаос. Няма да играя по неговата свирка!

Мак Фултън дръпна чукчето на своя „Смит & Уесън“ и каза на кормчията:

— Шефът казва да дадеш заден.

Една-единствена ръчка в котелното изключи и двата двигателя наведнъж. Когато спряха те, спря и рулят.

Бел прегърна през раменете скърбящия капитан.

— В момента те не са нищо повече от уплашени глупаци. Като нас... натиснете руля, капитане. Нека да качим тези хора.

Бел се обърна към хората си.

— Стреляйте по всеки, който се опита да извади оръжие. Няма значение какво. И се оглеждайте за Клей. Гвардейците са най-много, затова вероятно ще носи тяхна униформа.

После Бел поведе хората си към главната палуба. Капитан Дженингс стигна на позиция до горящия „Цар Вулкан“.

Бел разположи Уоли, Мак и Арчи там, където щяха да наближат лодките. Уиш Кларк раздаде оръжия и настоя да остане във вихъра на събитията. Каза, че ще си пази шевове с рязана пушка. Бел се изкатери едно ниво нагоре, за да наблюдава отвисоко.

Огънят се разпростираше. Сухото дърво и прясната боя го подхранваха и той неумолимо и бързо пълзеше към носа на „Цар Вулкан“. Изплашените хора се струпаха на кърмата. Бел видя, че повечето носят сивокафяви униформи на щатската гвардия. Полицията по въглицата и стоманата пък носеше типичните си тъмни униформи.

Познати с бруталността си, полицаите сега изглеждаха ужасени, а мнозина от коравите пинкертъни бяха изгубили бомбетата си в паниката.

Разстоянието между двата парахода намаляваше.  
Стачкоизменниците драпаха истерично към перилата.

Бел сложи длани около устата си и се провикна:

— Хвърлете оръжията!

Пушките и сопите се пръснаха по палубата.

Уиш Кларк вдигна пушката си към небето и стреля.

— Всички!

Пистолетите и блекджековете също изтрополиха в краката на мъжете на „Цар Вулкан“.

Един пинкертън вдигна паднал „Колт“ с автоматично презареждане и го плъзна крадешком в палтото си. Мак Фултън го застреля без колебание. Останалите обърнаха джобовете си с подчертана готовност.

Двата корпуса приближаваха все повече. Мъжете се подготвиха за скок.

— Ръцете горе! — изреваха вандорниците.

Пламъците неочаквано се наклониха към тях, понесени от повея на вятъра.

Корпусите се блъснаха и Бел почти падна. Стотици мъже се изсипаха на „Бялата дама“, ритайки и биейки се, за да стигнат по-бързо до безопасно място. Бел се качи на едно перило, за да вижда по-добре. Всички от „Цар Вулкан“, с изключение на гвардейците, дори пинкертъните, се бяха слели в обезумяла тълпа, искаща едно единствено нещо — да се махне от горящия параход, и беше почти невъзможно да различи сред тези хора отделни лица. Само гвардейците още държаха ръце във въздуха, вярвайки, че ако следват заповеди, няма да бъдат застреляни.

Хенри Клей беше майстор в сливането с околната обстановка, затова Бел беше напълно сигурен, че се е престорил на гвардеец. Но дори и те бяха толкова нагъсто, че Бел все така не можеше да ги отличи един от друг. Бел отчаяно се концентрира върху по-едрите войници, с телосложение на Клей.

Бел се фокусира върху един, който прескочи на „Бялата дама“ с наведена глава. Качи се за секунда и се блъсна в този пред себе си,

когато гвардеецът зад него го бутна и се закрепил за торбата му.

*Торбата му!*

Вместо паласка, носеше „Мериъм Пак“, достатъчно голяма, за да побере бомба.

— Спрете този мъж! — изкрещя Бел.

Уоли Кисли се хвърли след Хенри Клей.

Три души направо го прегазиха.

Бел видя как шахматният му костюм изчезва сред множеството. Скочи от перилата на палубата, приземявайки се върху неколцина паднали мъже. Изправи се бързо и затича след Клей, който бягаше към кърмата като разблъскваше хората от пътя си. Внезапно пое направо през товарната палуба.

Бел продължи след него.

Клей извади пистолет и стреля три пъти, без да губи и секунда. Два от куршумите профучаха покрай лицето му, а третият проби периферията на шапката му и тя отхвърча от главата му. Бел спря, прицели се внимателно с армейския си колт и стреля точно когато Клей се обръщаше отново. Куршумът одраска вдигнатата му длан, въпреки че бе прицелен към главата му. Пистолетът на Клей излетя встрани. Но раната не го забави и той скочи на стълбите към котелното, свали от раменете си торбата и я сграбчи за презрамките.

Бел знаеше, че е поел към пещите и иска да взриви някой котел.

Съсредоточи се върху фигурата му на върха на стълбите и внимателно се прицели.

Колтът изрева. Изстрелът блъсна Клей назад. Той посегна към гърдите си и торбата се изплъзна от ръката му, но продължи нагоре. Сграбчи падналата торба с другата ръка и се стрелна към най-близката пещ. Бел отново се прицели. Огнярите, уплашените от изстрелите и рикоширащите куршуми, се пръснаха зад разни прикрития и попречиха на Бел да се концентрира. Хенри Клей изтича край отворената пещ и хвърли торбата вътре.

Торбата падна върху купчина червени въглени и край нея се разпиляха искри. За половин секунда, времето, необходима на Бел да стигне до торбата, тя вече се беше разгоряла. Трябваше да я извади незабавно.

Бел грабна едно от греблата на огнярите и се пресегна в огъня, улови презрамката и дръпна. Тя се скъса. Отново вкара греблото и този

път хвана торбата и я извади. Тя падна димяща в краката му.

— Дръпни фитила! — извика Бел на най-близкия миньор и се понесе след Хенри Клей, който търчеше към кърмата.

Нямаше вече накъде да тича, когато стигна до мястото, където се срещаха палубата и двайсетметровото колело на кърмата. Бел го настигна. Клей се обърна с усмивка и деринджър в здравата си ръка и стреля. Куршумът раздра дланта на Бел. Палецът и пръстите му се свиха конвулсивно. Пистолетът му падна на палубата и се плъзна между кърмата и колелото.

Клей се усмихна широко.

— Много дълго чаках този миг! — каза той и натисна спусъка.

Бел вече замахваше към него, надявайки се, че единственото, което би забавило детективът — престъпник, ще е голямата му уста. Юмрукът му се заби в челюстта на Клей.

Куршумът профуча край Бел.

Той финтира с ранената си дясна ръка и нанесе още един мощен ляв в лицето на Клей. Клей залитна към края на кърмата.

— Предай се! — извика му Бел. — Всичко свърши!

Клей го изгледа невярващо.

— Никога не е свършило!

Сега беше негов ред да настъпи със своя ляв прав. Опита се да вдигне ранената си дясна ръка, но не можа. Очите му се изпълниха с ярост и той изгледа младия детектив, сякаш бе предател.

— Арестуван си! — заяви Бел. — Ще препоръчаме на властите да те пожалят, ако разкриеш кой плаща за всичко това. Кой е шефът ти?

— Никога не е свършило! — повтори Клей. Замахна отново със здравата си ръка. Бел пое удара и отвърна. Клей отново се олюля.

— Не можеш да се биеш с мен с една ръка, откажи се.

— Никога не е свършило! — заяви отново Клей.

Но още докато произнасяше тези думи, се извърна.

Бел осъзна в миг, че Клей бе толкова отчаян, че щеше да избере почти сигурната смърт — да скочи между кърмата на „Бялата дама“ и колелото и. Без Хенри Клей нямаше да може да разбере кой е работодателят му.

Бел се хвърли към него — колкото и да беше бърз Клей, Бел го изпревари. Сграбчи куртката на Клей и го повлече по края на кърмата.

Този път обаче се обади раната на младия детектив. Палецът и останалите му пръсти нямаха достатъчно сила. Клей се отскубна и се хвърли в кипящите води.

Бел се загледа надолу към дирята от колелото, но тялото на Клей така и не се показва на повърхността.

— Ще ми се да бях там, за да го видя как се дави — каза Ван Дорн. — Научих го на всичко, което знам. Чак накрая осъзнах в какво съм го превърнал. Започвам да се чудя дали няма да създам още едно чудовище — Ван Дорн поклати глава, потърка червените си бакенбарди и погледна Бел изпитателно.

— Спокойно, Джо — рече Мак Фултън. — Айзък е просто детектив.

— Доста добър при това — добави Уоли Кисли, — стига да се научи да ги хваща живи.

— Или поне да им намира трупове.

Вандорниците чакаха влака в един бар, близо до гара „Юниън“. Принц Хенри от Прусия се връщаше в родината си и шефът ги връщаше обратно в Ню Йорк.

— Колко беше разстоянието между парахода и колелото? — попита Арчи.

— Около метър — отвърна Бел. — Но за да оцелее, без да го видя, би трябвало да се гмурне под лопатките на колелото и да остане там много дълго.

Бел превърташе наум падането на Клей. С горчицина съзнаваше, че ако го беше хванал жив, щеше да е много по-близо до залавянето на истинския провокатор.

— Е, поне стачката приключи — рече Ван Дорн. — Миньорите не са особено доволни, но отново ще работят, а семействата им ще живеят в къщи, а не в палатки.

— В къщи на компаниите — уточни Бел.

— Да, разбира се. Младата ти приятелка показа ли се?

— Още не — Бел нямаше представа къде е Мери.

Уиш Кларк влезе, понесъл неизменната си чанта.

— Уиш изглежда сякаш е изгубил най-добрия си приятел.

— Или е изпуснал пълна бутилка — каза Мак.

Уиш не седна.



— Синко, имаш ли секунда? — попита той Бел и отиде на една отдалечена маса.

Бел го последва.

— Седни, Айзък.

— Какво има?

— Докато са разглобявали останките от черния параход, са открили...

— Тялото на Клей?

— Съжалявам, Айзък! Открили са момичето ти.

— Какво?

— Обгорена до смърт, когато се е пръснал котелът. Изглежда сякаш е участвала в саботажа.

— Не може да бъде! — дъхът на Бел секна.

— Може би не, синко. Ти ми показва писмата ѝ. Може да е сторила, това, което е смятала за свой дълг.

— Къде е... къде е тя?

— Запомни Мери, каквата е била, Айзък.

— Трябва да я видя.

— Не, Айзък. Вече я няма. Не и тази, която помниш. Нека остане тази, която помниш.

Бел се обърна към вратата. Уиш му препречи пътя.

— Няма проблем. Просто трябва да кажа на брат ѝ — успокой го Бел.

— Джим знае.

— Как е?

— Отказва да повярва. Кълне се, че му е писала как ще ходи в Ню Йорк, за да се изправи срещу човека, който контролирал Хенри Клей.

— Срещу кого?!

— Не е написала.

— Тогава ще го открия, ако ще да ми отнеме всяка свободна минута — заяви Бел.

Уиш Кларк постави ръка на рамото на Бел.

— Само помни, синко, че за тези, които никога не се отказват, времето е винаги на тяхна страна.

## ЕПИЛОГ

*Задимената стая*

*1912 г.*

Асансьорното пиколо в сградата на Конгдън посегна към интеркома.

— Може ли да ми дадете името си, сър? Трябва да се обадя предварително.

— Не се обаждайте — каза главен следовател Айзък Бел. Разтвори палтото си и му показва значката си на „Ван Дорн“, както и браунинга си.

В кабинета на Конгдън беше горещо и задимено, а пепелниците бяха пълни с угарки. Конгдън още грееше от победата си — позна Бел, когато детективът влезе, без да почука. Посрещна го топло.

— Главен следовател Айзък Бел! Не съм ви виждал, откакто ми взехте пари на покер през 1907-а.

— Ако тогава знаех каквото знам сега, щях да ви взема повече.

— Помня играта ни като приятелска, нищо че беше скъпичка.

— Съдия Джеймс Конгдън, арестуван сте за убийство във въглищните мини!

Конгдън се засмя.

— Нямам време за арести. Влакът ми ме чака, за да ме откара в Чикаго, където ще ме избират за кандидат-вицепрезидент.

— Тогава съм ви хванал точно навреме, за да спася живота на този, който се кандидатира с вас.

Конгдън пак се засмя.

— Никога не се предавате, нали? Знам, че душите край мен от години, но никога няма да ме свържете с никакви убийства. Всъщност, благодарение на моята намеса пред президента Рузвелт, стачката свърши мирно. Всеки получи каквото иска — миньорите получиха

малко увеличение, а собствениците се принудиха да признаят профсъюза, и от тогава няма стачки.

— Дори ако тази лъжа беше истината — отвърна тихо Бел, — ще умреш за убийството на Мери Хигинс.

— Мери Хигинс загина, саботирайки параход — отвърна Конгдън. — Но не мога да си позволя подобни обвинения да заблудят наивни гласоподаватели. Господин Потър! Имам нужда от вас!

Добре сложен мъж на средна възраст с брада, в която личаха бели косми, докуцука до кабинета на Конгдън, вдигнал „Бисли“.

Бел го огледа.

— Господин Потър, ще разочаровате мнозина, които си мислеха, че Хенри Клей се е удавил в река Охайо.

Конгдън каза:

— Господин Клей се превърна в господин Потър, за да му помогна да живее в охолство, а не да свърши на електрическия стол.

— И в замяна — каза Бел, — убива враговете ти.

— Разочарован съм, че изобщо не изглеждате изненадан. Надявах се да видя как зяпвате — каза Конгдън.

— Джоузеф ван Дорн още преди много години заподозря, че Клей е ваш. Кой друг можеше да е толкова студенокръвно чудовище? И ви описа до последния детайл, включително като човек, достатъчно прозорлив, за да види таланта на Клей и достатъчно алчен, за да се възползва от него.

При споменаването на Ван Дорн лицето на Клей остана безизразно.

— Тази издутина в палтото ти, където едно време имаше „Колт“, а след това и „Бисли“ сега доколкото знам е „Браунинг“. Остави го на бюрото на господин Конгдън.

Бел остави на бюрото любимия си пистолет.

— Вероятно си заменил с нов и този в ръкава си, откакто ти го взех. Пусни и него.

Бел извади деринджъра си и го подаде на Клей.

— И този в джоба.

— Добра памет.

— И ножа в ботуша.

— А искаш ли да го хвърля по нещо?

— Ако още можеш, улучи ръба на онзи рафт с книги.

Бел го хвърли от горе на долу.

Джеймс Конгдън извика ядосано. Острието се заби право в портрета на последната му жена, изрисувана като пищна богиня в прозрачна коприна, и сега ножът се поклащаше от носа ѝ. Бел се възползва от разсейването, за да се плъзне зад статуята на Роден.

— Извинявам се, пропуснах.

Клей насочи пистолета си към него.

— Ами ако пропуснеш и улучиш любимата статуя на шефа си?

Клей закрачи към него с думите:

— Толкова ще се приближа, че няма да пропусна.

— Внимавай! — предупреди го Конгдън.

Когато Клей се обърна, за да го успокои, Бел извади деринджъра от шапката си.

— Пусни го!

Хенри Клей спря като закован. Стреснатото му изражение сякаш крещеше „Откъде пък се взе това?“.

Бел рече:

— Човек се учи, докато е жив. Хвърли пистолета на килима.

Клей сви рамене с лека усмивка и се подчини. След това погледна към Конгдън. Старецът галеше бронзовата статуетка на бюрото си.

— Грешите, детектив. Това тук е любимата ми статуя.

— Не мога да повярвам, че я предпочитате.

Вместо отговор, съдията дръпна ръчката.

Айзък Бел, Хенри Клей и Джеймс Конгдън вдигнаха глави към тавана.

Само Бел се усмихна.

Изпъна ръка. На дланта му покапа топла вода.

— Я, в кабинета ви май вали.

Конгдън отново натисна ръчката. Не се случи нищо. Той продължи, все по-яростно — блъскаше я надолу, дърпаше я нагоре, блъскаше я надолу.

Бел рече:

— Стори ми се разумно да спра тръбите с пара, водещи към кабинета ви.

Конгдън се отпусна на стола си.

— Как разбрахте?

Бел бързо си върна снаряжението от бюро на съдията, преди на двамата да им хрумнат някакви други идеи.

— Съдия Конгдън, арестуван сте за убийството на Мери Хигинс!

Хенри Клей смени изражението си от объркано на още по-объркано.

— Беше извън стаята преди малко, Клей. Не ме чу да обвинявам шефа ти.

— Луд ли си, Бел?

— Ще ми се да бях. Всичко бих дал да греша, но тя е загинала тук, в кабинета му.

— Мери умря в Питсбърг.

— Мери Хигинс е била открита в Питсбърг. Според мнозина е била попарена до смърт, докато ти е помагала да взривиш парахода на гвардията.

Клей поклати глава.

— Мери не ми е помагала. Нямам представа защо е била на борда. Сигурно е използвала дегизировката си на момче, като в Денвър.

— Никога не е била на борда на „Цар Вулкан“. Не и жива. Умряла е тук, в Ню Йорк. Братът на Мери се закле, че никога не е била в Питсбърг, защото му е писала, че ще дойде тук, за да се изправи срещу шефа на провокатора — твоят шеф. Никой не му повярва. Но защо да го казва, ако не се е побъркал от мъка или ако не казва истината? Затова поразпитах. Оказва се, че не само аз съм бил увлечен по нея.

Клей слушаше внимателно.

Бел продължи:

— Сигурен съм, че си и се хвалил с надеждата да я впечатлиш. Беше от момичетата, за които хората биха направили всичко, за да ги впечатлят. Хвалил си се, нали? Как си станал сътрудник на най-могъщия човек на Уолстрийт.

— Не съм се хвалил! — заяви Клей.

— Може да ти се е размекнал мозъкът, когато те е упоила.

— От къде знаеш за това?

— Имай малко вяра на вандорнци, бил си такъв. Аптекарят, от когото е купила хлоралхидрата, ми каза. Споменал си името на Мери пред Конгдън, нали?

— Възможно е.

— Подписал си смъртната й присъда.

Клей погледна към Конгдън, който се беше отпуснал зад бюрото си.

— Наранил ли си я?

Конгдън отвърна:

— Това е номер, идиот такъв!

Клей погледна и към Бел. Очите му бяха станали стоманеносиви. Насочи поглед право към Клей.

— Никога не се предаваме! — рече тихо. — Знаеш го по-добре от всекиго. От самото начало е било мотото на господин Ван Дорн, нали?

Клей не смееше да продума. След това свали поглед и кимна.

— Да, от самото начало.

Бел каза:

— Отне ми десет години да проверя всички следи. Познавам и твоите дела, Клей. Знам как работиш. Година след година събирах. Дума тук, намек там, спомен, хвърлен поглед. По-лесно е, когато е хубаво момиче. Билетни агенти. Кондуктори. Хазяйки. Профсъюзник, излязъл от затвора. Парченца. Парченца от нищо. Накрая ти излиза късметът с един чиновник на градската железница. Точно покрай ъгъла. На трийсет метра от сградата. След това отново парченца нищо. Накрая — късметлийско попадение.

Бел се обърна към Конгдън.

— Брокерите „Тибодо & Марзан“ са фалирали в паниката от 1907-а. Водили са десетки дела. Името на Конгдън се показва. Оказа се, че притежавате тези брокери. И благодарение на един стар детектив, който ми каза веднъж, че глухите улички биха могли да водят нанякъде, се оказа, че имам в папките си копие от частна телеграма, изпратена от телеграфа на „Тибодо & Марзан“, до Джон Клагарт.

Бел се обърна към Хенри Клей.

— Но все още ми липсваше последната брънка. Една нощ отново извадих късмет. Един асансьорен пиколо, който едно време замествал колега в тази сграда, се върна десет години по-късно. Чичо му още бил

домакин на сградата. Надеждите на племенника му за кариера другаде не се оправдали. Чичото му дал работа.

Бел изгледа Конгдън дълго, а след това се обърна отново към Хенри Клей.

— Един детектив с късмет наминал — както правел редовно години наред, — и разпознал пиколото. „А, да, помня момичето, голяма хубавелка, но беше бясна.“

Гласът на Бел стана приглушен.

— Попитах: „Кога я свали обратно надолу?“ „Не съм“, отвърна той. „Не слезе изобщо по време на смяната ми, а висях десетина часа.“ Попитах отново: „До кой етаж я качи?“ „Най-горният. Частния етаж на господин Конгдън.“ „Сигурен ли си?“ „Естествено. Имахме заповеди да звъним там и да уведомяваме за всеки посетител до неговия етаж. Обадох се. Господин Конгдън каза: «Качете я.» И я качих.“

— Мери Хигинс е загинала точно тук, в този кабинет, до статуята на шефа ти.

— Беше самозащита! — извика Конгдън.

— Какво!? — възкликна Клей.

— Не дойде да се изправи срещу мен! Дойде да ме убие.

Бел рече:

— Не съм се съмнявал, че Мери Хигинс е сред най-моралните хора, които съм срещал. Току-що потвърди, че е мислела да те убие.

— Нищо такова не съм признавал.

— Чух го от устата ти.

— Твоята дума срещу моята.

— И неговата.

Конгдън извади пистолет от бюрото си. Клей се взря в оръжието и лицето му показва ясно, че си спомня нещо.

— Каза ми, че никога не би убила никого. Повярвах ѝ. Още ѝ вярвам.

— Променила си е мнението — заяви Конгдън.

— Откъде имаш този пистолет?

— Ще ти обясня, след като се погрижим за господин Бел.

— Това е „Колт Бисли“. Като този, който Мери взе от мен.

Конгдън долови заплахата в гласа на Клей и се завъртя, за да го застреля със собствения му пистолет.

Клей се хвърли към килима с невероятна скорост, грабна пистолета, който беше пуснал, и стреля пръв, два куршума право в гърдите на стареца. Конгдън се отпусна назад и куршумът излетя към статуята на Роден. Мраморът се пръсна. Очите на Конгдън останаха вперени тъжно в унищожената „Целувка“.

Клей застана над него.

— Как отнесе тялото на Мери до парахода в Питсбърг?

Джеймс Конгдън отвърна с последния си дъх.

— Не беше единственият амбициозен глупак, който работеше за мен.

Клей отпусна рамене, подобно на Конгдън преди малко. Поклати глава, объркан и наскърбен. Обърна се към Бел.

— Никога не се отказа и намери убиеца на Мери.

— Само че Конгдън не уби всички останали, загинали по време на машинациите ти. Хенри Клей, арестуван си!

Кехлибарените очи на Клей показваха само поражение, но пистолетът му се надигна с нечовешка скорост. Бел стреля към оръжието и го изби от ръката му. Пистолетът падна върху гърдите на Конгдън. Клей го погледа за известно време, мърдайки безцелно с пръсти. Празният му поглед се премести върху деринджъра на Бел и очите му светнаха.

— Остава му само един изстрел. Мислиш ли, че можеш да спреш Хенри Клей с един куршум?

Вратата зад него се отвори с трясък и мощен глас избумтя:

— Айзък би могъл да те спре точно с един изстрел между очите. Но го накарах да ми се закълне, че ще ми даде възможност да стрелям първите седем пъти, ако му дадеш и най-малката причина да натисне спусъка.

Хенри Клей погледна зад рамото си, право в дулото на колта на Ван Дорн.

— Вдигни телефона и се обади на влака на Конгдън — нареди Ван Дорн.

— На влака ли?

Бел обясни:

— Имаш среща с електрическия стол. Затворът Синг Синг е по път към Чикаго. Ще те оставим там, докато дойде време за процеса ти.



Марион Бел знаеше от опит, че след като съпругът ѝ разреши случай, ще ѝ разкаже всичко. Но този път бе различно. Когато Айзък се отпусна на предната седалка на автомобила им, тя усети, че иска да ѝ разкаже още сега, но не може да намери думите и може би никога нямаше да може.

Марион запали колата и пое по Бродуей. Бел седеше смълчан до нея и наблюдаваше оживените вечерни улици. Когато стигнаха до Четирийсет и втора улица, Марион сви вляво към река Хъдсън.

— Къде отиваме? — попита Бел.

— У дома.

Домът им беше на четири хиляди километра, чак в Сан Франциско. С автомобил биха им трябвали поне два месеца, в зависимост от времето и състоянието на пътищата, а колата на Марион едва ли можеше да издържи. Марион, разбира се, знаеше това, което значеше, че има план. Бяха се оженили преди две години на лайнера „Мавритания“ и Бел я познаваше достатъчно добре.

— Джо ван Дорн няма да ме пусне за толкова дълго.

— Сигурна съм, че ще стигнем до Мисисипи за не повече от десет дни.

— Зависи от пътищата.

— И десет ноци.

— Пътищата ни ще свършат отгъткъ Мисисипи.

— Тогава ще сложим колата на някой частен влак в Сейнт Луис.

След още четири дни ще сме вкъщи.

Бел се приведе напред и разгледа уредите на таблото.

— Напълнила си резервоара.

— А в багажника има кошница за пикник.

Марион стигна до ферибота, там се качиха на палубата за пътници и застанаха на перилата, наблюдавайки светлините на Манхатън. Насред реката тя попита:

— Какво каза Конгдън?

— Призна.

— А ти как се почувства?

— Сбогувах се със старата си приятелка Мери Хигинс.

**Издание:**

Автор: Клайв Къслър; Джъстин Скот

Заглавие: Стачникът

Преводач: Емануил Томов

Година на превод: 2014

Език, от който е преведено: английски (не е указано)

Издание: първо

Издател: ProBook

Град на издателя: София

Година на издаване: 2014

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: Отпечатана в България (Симолени)

Редактор: Албена Раленкова

Коректор: Марко Кънчев

ISBN: 978-954-2928-59-1

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/2074>

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.